מעריב

معاريف • MAARIV

לגליון זה מצורף סופרס בתוג

45 | היום 80 עמוד
יום א' 18.1.87 | י"ז בכסלו תשמ"ז
גליון מס' 11929 — שנה ל"ט
המחיר 45 אג' (כולל מע"מ) המחיר באילת (ללא מע"מ) 40 אג'
המייסד והעורך הראשון ע. קרליבך ז"ל

כל הזכויות שמורות ל„מעריב" © 1987

דחפון
מודעות לוח ומשפחתיות
מעריב
לוח מעריב — לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

מבצע חורף במלון גני חמת
עקב שינוי שער החליפין של הדולר מחיר המבצע יהיה החל מ-18.1.87
288 ש"ח לאדם בחדר זוגי
הזמנות: 067-92890

מזג אוויר

טמפרטורות גבוהות מהרגיל בעונה.
● הטמפרטורות: — ירושלים 8—21; תל-אביב 10—28; חיפה 10—24; אילת 10—28.
הטמפרטורות בארץ ובעולם בעמוד 14.

ארבעה ערבים הוכו אמש בעקבות דקירתם של שני האחים אבי ושלום אוחיון בשוק העיר העתיקה בירושלים — נעצרו שני חשודים בתקיפתם ● כוחות גדולים של משטרה מסיירים במזרח העיר כדי למנוע מעשי נקם

הנדקרים: כולם ברחו, גם יהודים וגם ערבים והשאירו אותנו פצועים

2 מחבלים התנפלו על השניים מאחור ודקרו אותם מספר פעמים בצוואר; ארוסתו של אבי שהיתה לידו נתקפה היסטריה: „רצנו 500 מטרים ואיש לא היה מוכן לעצור מכוניתו כדי לפנות אותנו לבית-חולים. בלית ברירה זרקתי את עצמי על רכב חונה והחלון נמרח בדם; רק אז צץ איש מג"ב ונלקחנו לבית חולים", סיפר אבי אוחיון

מאת אילן בכר ואבינועם בר-יוסף

„סכינים סכינים", זעק לפתע שלום (שייקה) אוחיון. דם ניגר מצווארו. „גם אותי דקרו בצוואר", צעק אחיו אבי. לאה אזולאי, ארוסתו, נתקפה הלם. אחר-כך נזכרה: „באותה שניה כולם התחילו לברוח לכל הכיוונים, איש לא בא להושיט עזרה. כולם נעלמו, יהודים, ערבים ותיירים".

כוחות גדולים של משטרה ומשמר הגבול יסיירו היום בעיר העתיקה ובמזרח-ירושלים במטרה למנוע מע-

(סוף בעמוד 9)

● אבי אוחיון מקבל טיפול ליד שער שכם (צילום: סקופ 80)

3 נהרגו בתאונות בסוף השבוע

2 נשרפו ברכבם; אחד נהרג כשמונית פגעה בעוצמה בעץ

מאת עזרא יבנה, גרשון מרון, גיל יודילוביץ ואהוד רבינוביץ

בתאונת דרכים מחרידה שאירעה אמש נשרפו למוות שני בני אדם. התאונה ארעה בשבע בערב בכביש אשדוד, 4 ק"מ צפונית מצומת כפר סילבר. המכונית שבה נסעו השניים נכנסה במשאית שנסעה לפניה. כתוצאה מההתנגשות, נצמדו שני כלי-הרכב ותוך שניות התלקחה המכונית.

הגופות נשרפו עד לבלי הכר ועד לשעת מסירת הידיעה לא זוהו. נהג המשאית, יהודה סערון בן 32 ממושב ברכיה, סיפר: „הרגשתי פתאום דחיפה מאחור ואחר-כך ראיתי מכונית

(סוף בעמוד 9)

בעמוד 5

דו"ח לקונגרס: זקהיים הפריז בהערכת עלות ה„לביא"

קציני הדרכה: אלוף שגיא הדביק לכולנו תווית של מטרטרים

„הוא צריך להתנצל, הטירטורים הם תרגילים"

מאת יוסף ולטר כתב הצבאי של „מעריב"

קצינים המשרתים בבסיסי הדרכה של חילות השדה ביקשו בסוף השבוע להפגש עם ממקרים בכירים, כדי למחות על הכינוי שעורך בשבוע שעבר מפקד המז"ח, אלוף אורי שגיא, וכך הו

(סוף בעמוד 9)

„סוחר נשק איראני דיבר מישראל עם ר"מ איראן בנוכחות פרס"

בראיון ל„א.בי.סי" סיפר מותמדאלי האשימי כי מנושר גורבניפאר בא לישראל יחד עם האשוגי להסדרת משלוחי הנשק ★ מובארך: ישראל שולחת טכנאים לאיראן כדי לתחזק את מטוסיה

מאת דן דנוני ושמי גבאי

בשיחת טלפון ישירה מישראל, בנוכחותם של שמעון פרס ויעקב נמרודי, דיבר סוחר הנשק האיראני מנושר גורבניפאר עם ראש ממשלת איראן, הוסיין מוסוי. פרס ונמרודי „עלו" על הקו והאזינו לשיחה ובעקבותיה זאת הבטיח פרס „הבטחות מסויימות" לגורבניפאר ולבני לווייתו — סי' פר איש העסקים האיראני מהמד-

(סוף בעמוד 9)

קיסר: ההסתדרות אינה עומדת על מתן 150 מיליון שקל לקופ"ח

מעריך כי ההסכם עם הממשלה ייחתם עד סוף השבוע ★ היום הוא ייפגש עם שר האוצר משה נסים

מאת אלי דנון

„ההסתדרות אינה עומדת על מתן סיוע של 150 מיליון שקלים לקופת-חולים כתנאי לחתימת הסכם עם הממשלה. אנחנו תובעים לקיום הסכמים שיש לקופ"ח עם הממשלה", אמר אתמול ל„מעריב" מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר.

מזכ"ל ההסתדרות מעריך, כי ההסכם ייחתם עד סוף השבוע. „ההסכם הוא טוב להסתדרות. אין מה להשוות בין מה שהאוצר רצה לבין מה שההסתדרות קיבלה".

הבוקר עומד להתכנס הוועד הפועל של ההסתדרות. בישיבה צפויה התנגדות נמרצת למזכ"ל ההסתדרות מצד הליכוד ור"צ. סיעת הליכוד בהסתדרות תתבע את התפטרותו של קיסר בגלל ויתוריו לאוצר. הסיעה מפרסמת מודעות בעיתונים ובהן הם מציעים לקיסר נוסח מכתב התפטרות.

קיסר עומד להביא עמו לפגישה היום עם שר האוצר, משה נסים, מכ-תב מסודר על חילוקי הדעות שהתגלעו בין האוצר לקופ"ח לגבי הזנק

(סוף בעמוד 9)

ממחר ישבתו עובדי המינהל בבתיה"ח

הרופאים ישבתו ביום ג' ויפגינו בירושלים

מאת ליליה מזורי

עשרות אלפים עובדי המינהל והמשק בבתי-החולים הממשלתיים יתחילו מחר בשש בבוקר בשביתה כללית ללא הגבלת זמן.

(סוף בעמוד 9)

מבצע מיוחד למורות התזונית הכלכלית
מטבחי Miele
10 תשלומים ללא ריבית
מטבחי „מילה" אולמי תצוגה מרכזיים:
★ תל-אביב, להקאוה, כיכר המדינה, ה' באייר 34, טל' 03-254388/7.
★ תל-אביב, סלון מרכזי, בית אל-על, בן-יהודה 32, טל' 03-290647.
יבוא, שיווק ושירות: פאראל, טל' 03-294502.

המועדון האנגלי של מיל"ה
מושג חדש בלימודי אנגלית
קורסי איכות בשיטה התקשורתית בקבוצות לימוד קטנות בבית-מלון
● המעוניינים ללמוד בערב מוזמנים ביום א' 18.1.87 וביום ג' 20.1.87, בשעות 18.30—20.00.
● המעוניינים בלימודי יום ר מוזמנים ביום ו' 23.1.87, בשעות 10.00—11.00.
אנגלית סופר אינטנסיבית
המועדון האנגלי, מלון פאלאס, הירקון 277 ת"א.

קרמיקה-הרסינה-Cotto
ברזים וכלים סניטריים
חיים יבואנים
03-451553
03-452599
נמל תל-אביב, כניסה מיורדי הסירה

את שושלת תמצא היום בשער אחורי של מוסף בית גן

למכירה 400 כבשאות נוח
מברזל עגול ומרובע ומבד סרן, במצב טוב

כיורי מטבח American Standard אוריגינליים
א. רובינסקי
ת"א, כיכר המושבות 2, טל' 612193, 03-625936

טלוויזיות. וידאו. TELEFUNKEN
אצל עובד נסים, קרית מלאכי

هكذا في الأصل

בכירים בבל"ל קיבלו בונוסים גם אחרי שנפסק ויסות המניות

הבונוסים הגיעו עד 20 אלף דולר בשנה לדברי ההנהלה; סעיף סודי בחוזים האישיים שהונהגו בשנה האחרונה: חישוב הפיצויים ייעשה לפי המשכורת הגבוהה ביותר ששולמה אי פעם, לא האחרונה

מאת דוד ליפקין

הבכירים בבנק לאומי המשיכו לקבל בונוסים של עשרות אלפי דולרים למרות המשבר שפקד את הבנק בעקבות הפסקת ויסות המניות הבנקאיות. רק עם המעבר לחוזים אישיים, באמצע השנה שעברה, הופסק נוהג זה.

בונוסים אלה היוו חלק מהשכר ששולם לבכירים בבנק. מהנהלת הבנק נמסר כי בונוסים אלה, ששולמו לאחרונה ב-1985, הסתכמו בעשרות אלפים עד עשרים אלף דולרים בשנה. לעומת זאת, עובדים בכירים בבנק טוענים כי הבונוסים היו גבוהים בהרבה.

קבוצה מצומצמת של עובדים בכירים בבל"ל, בעלי חוזים אישיים, יוכלו לקבל פיצויים בגובה של מאות אלפי דולר ובמקרים מסויימים אף מיליוני דולרים אם יפרשו השנה מהבנק. סעיף סודי שהוכנס לחוזים האישיים קבע שחישוב הפיצויים ייעשה עפ"י המשכורת הגבוהה ביותר שקיבלו אי פעם בבנק, ולא על פי השכר האחרון שקיבלו, כפי שמקובל בבנק. משמעות הדבר שבכיר בבנק, שנהנה משכר של יותר מ-20 אלף דולר בחודש בעבר, ובעל ותק של 25 שנה, אם יפרוש ב-1987 יהיה זכאי לפיצויים המסתכמים בכמיליון דולר. בחוזים האישיים הובטח גם שהפיצויים יהיו בשיעור 200 אחוז.

הגילוי הזה של הסעיף בחוזים האישיים של הבכירים בבנק עורר התמרמרות רבה והעמיק את חוסר האמון שנוצר בדרגי הביניים ובדרגים גבוהים יותר. ועד מורשי החתימה פנה לראשי בנק ישראל ודרש לבדוק את כל הסדרי השכר בבנק, ובמיוחד החוזים האישיים של הבכירים.

היום עומדת להתכנס הוועדה של מועצת ארגון התיישבות היהודים, כדי לדון במינוי מועצת מנהלים חדשה בבנק לאומי. עדיין אין הסכמה לגבי איוש תפקיד יו"ר מועצת המנהלים. המועמדים הם: פרופ' חיים בן שחר, ד"ר מאיר חת ומשה זנבר. יתכן שבמצב שנוצר, והצורך למנות בדחיפות אישיות חזקה לתפקיד יו"ר בל"ל, יפנו שוב למנכ"ל קונצרן כלל, אהרן דברת. במידה שדברת יעמוד בסירובו עשויה הוועדה גם לשקול לבקש מאלי הורביץ לחזור בו מהתפטרותו.

משלחת ועד השלום הסובייטי: „אם ישראל תסכים לוועידה בינ"ל יחודשו היחסים עם בריה"מ"

מאת יהושע ביצור

משלחת ועד השלום הסובייטי השוהה עתה בארץ, אמרה לח"כים אורה נמיר ודוד ליבאי מסיעת המערך, כי אם ישראל תסכים לכינוס ועידה בינלאומית לפי הצעת האו"ם, לא תהיה שום מניעה לחידוש הקשרים המלאים בין שתי המדינות, כולל יחסים דיפלומטיים.

משלחת ועד השלום הסובייטי נפגשה עם הוועד היהודי הישראלי לשיפור היחסים עם בריה"מ. בוועד זה חברים גם הח"כים אורה נמיר ודוד ליבאי, שתבעו מהמשלחת הסובייטית כי בריה"מ תחדש את הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל, אך הדגישו כי לדעתם כל הסדר שלום במזה"ת חייב לשתף גם את בריה"מ.

הנציגים הסובייטים, במיוחד ראש מחלקת המזרח התיכון בוועד השלום הסובייטי בוריס מקרנקו, הדגישו כי לפני חידוש הקשרים הדיפלומטיים יש אפשרות לספר את הקשרים התרבותיים והמדעיים בין שתי המדינות.

משלחת ועד השלום הסובייטי, ובה ראש המכון לגנטיקה בבריה"מ, ד"ר ניקולאי בוצ'קוב, הגיעה להסכם עם ראשי מכון וייצמן בדבר חילופי ידע ומידע בשטח חקר הגנטיקה ובמיוחד חקר התא והתנהגותו, בין מדעני שתי המדינות.

משלחת ועד השלום הסובייטי נתקבלה במכון וייצמן על ידי הנשיא, פרופ' אריה דבורצקי, ומנהל המכון לגנטיקה, פרופ' זקס ופרופ' פלדמן.

„המערך חושש שהמבקר הבא יחשוף שחיתות בקשר אליו"

טוען ח"כ קופמן; אדרי: הוא רואה מהרהורי ליבו

מאת יוסף צוריאל

המאבק בין המערך לליכוד בעניין בחירת מבקר מדינה, מקבל צביון של השמצה הדדית.

יו"ר סיעת הליכוד בכנסת, חיים קופמן: „המערך חושש שהמבקר הבא עשוי לחשוף את פרשת השחיתות שהוא קשור בה, והנוגעת למימון הבלתי חוקי של מערכת הבחירות שלו, מכספי בלאס". לכן, סבור קופמן, מוכן המערך „לשלם מחיר כבד" לתנועת ש"ס, שתתמוך במועמד המערך ונציגיו יתמכו במחיקת סעיף הלאום מתעודת הזהות.

על טענות אלה הגיב אמש יו"ר סיעת המערך, שהוא גם יו"ר הנהלת הקואליציה, רפי אדרי: „ח"כ קופמן רואה מהרהורי לבו. אין הידברות עם ראשי ש"ס בעניין מחיקת סעיף הלאום בתעודת זהות, וממילא אין כוונה לעשות איתם עסקה פסולה כזו. התגובה העצבנית והבלתי מציאותית של מי שמדבר בשם קבלנדר, מעידה על המצוקה בה הוא נמצא, ואין לה ולא כלום עם הבחירה".

צד"ל הדף התקפה של חיזבאללה על 2 ממוצביו

מאת יהודה גורן

כמה עשרות קנאי „חיזבאללה" תקפו אתמול בבוקר שני מוצבי צד"ל באזור מייבה, בגזרה המרכזית ברצועת הביטחון, בסיוע אש ארטילרית ונשק קל. המחבלים נהדפו באש עזה של חיילי צד"ל והותירו אחריהם חומרי חבלה, נשק וכתמי דם המעידים כי היו להם נפגעים.

היתה זו אחת ההתקפות הבודדות של מחבלים על מוצבי צד"ל במהלכן לא נגרמו כל פגיעות לחיילי צד"ל בעוד למחבלים היו אבידות או פצועים. עובדה זו שיפרה אתמול את מוראל חיילי צד"ל, ומפקדם אנטואן לאחד אמר כי הדיפת מתקפת המחבלים „בצורה כה נקיה", הוכיחה כי צד"ל עדיין רחוק מלהתפורר.

• רגע ההפתעה: בנימין גיבלי ורעייתו נכנסים לאולם (צילם: ראובן קסטרו)

אריק שרון: „בנימין גיבלי סייע לי לזוז קדימה'

מסיבת הפתעה נערכה אמש למנכ"ל הפורש של כור מזון

מאת אורית רותם

מסיבת הפתעה בנוסח „חיים שכאלה", ערכה אמש כור מזון למנכ"ל הפורש בנימין גיבלי, שהתמנה לא מכבר ליו"ר מועצת המנהלים של חברת החשמל.

סיפרו לו שבמועדון ה„תמאס" ביפו, נמצאים חברים מחו"ל. כשהגיע, פגש באולם מלא מקיר לקיר בחברים אישיים, חברים לעבודה, בני משפחה ומכרים. בהתחלה היה קשה לראות אם התרגש, יש להניח שכן. „דפקו אותי, אה", היו המילים הראשונות שהוציא מהפה.

התחילו את האירוע בהקרנת סרטון. על המסך רצו תמונות ממפעלי כור-מזון השונים, ברקע נשמעו דברי העובדים שנפרדו מהאיש שעבד שם 17 שנה. קולות של פועלים פשוטים, לא מנהלים, ליוו את הפעולות היצרניות שנראו על-גבי המסך. „לא שוכח אנשים, יכול לזכור שם של כל פועל" – אמר אחד. „אני אוהב אותו כמו לא יודע מה, כמו שבנאדם אוהב שחקן או זמר" – אמר אחר.

הבמה היתה מקושטת ביער של עציצים. מני פאר הינחה את הערב. חברים סיפרו על גיבלי: קצת זכרונות על ילדות בפתח-תקוה, קצת סיפורי הווי של אליהו נאווי על תקופת הש"י, המודיעין, אפיזודות. על „הפרשה" פסחו לגמרי, כאילו לא היתה חלק מחיי האיש שנסקרו בקלילות לא מחייבת.

בין המדברים בשבחו של גיבלי שחגג איתו ערב את פרידתו המאולצת מ„כור": אלוף (מיל.) רחבעם זאבי (גנדי), מבקר ההסתדרות ומנכ"ל כור לשעבר, נפתלי בלומנטל; רן פקר, מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, שר האנרגיה משה שחל ושר המסחר והתעשיה, אריק שרון, חבר קרוב של גיבלי שאמר: „אם לא הייתי חושש לגרום לו נזק, הייתי אומר שבנימין הוא אחד מתוך שניים שלושה אנשים, שכשירותי הצבאי סייעו לי לזוז קדימה. אני אף פעם לא שכחתי לו את זה".

שושנה דמארי שרה. שמוליק רוזן ערך חידון, היו גם פרסים לזוכים. מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס שלא הגיע, שלח מכתב ברכה. בין המוזמנים: ח"כ רפי אדרי, ח"כ שולמית אלוני, מאיר עמית, מוטי הוד, מיקי שטראוס, לאה רבין, שוקי פורר, איצ'ה ממבוש, בני גאון, חיים טופול ואילנה גור שהגיעו במיוחד מחו"ל. בנימין גיבלי אמר: „נעמו לי שנות עבודתי בכור. בהסכמה עם שייקה, אני לא מתכוון להתנתק וגם לא מתכוונים שאתנתק". שייקה גביש, מנכ"ל כור תעשיות, הסתפק במשפט קצר: „בנימין, שאיפת חייך היתה השוקולד. יעמד לך חייך כשוקולד הדה הגליל". כשנגמר הערב שכלל גם מסיבת קוקטייל, חילקו ביציאה שוקולדים.

שמיר: „אין שינוי בעמדתי, נחוץ משא ומתן ישיר"

דיבר בעקבות ראיון עמו שפירסמה סוכנות „רויטרס"

מאת רפאל מן, סופרו המדיני של „מעריב"

„לא חל כל שינוי בעמדתי", אמר ביום ששי ראש הממשלה, יצחק שמיר, בעקבות פרסום ראיון שערך עמו כתב סוכנות הידיעות „רויטרס", שעל פיו עמדתו בעניין איו"ח על שטחים איננה המילה האחרונה.

בשיחה עם קבוצת חברי פרלמנט ליברלים מקנדה אמר שמיר ביום ששי: „אין שום שינוי בעמדתי – מה שאמרתי הוא כי על הישראלים והירדנים לשבת פנים אל פנים בלי שום תנאים מוקדמים. אם זה יקרה, ואם נשב למו"מ ישיר, איש לא יכול לנבא מה יהיו תוצאות המו"מ".

לדברי שמיר „אין טעם שאומר עכשיו מה שאגיד כשיפתח המו"מ, כי אז לא יהיה טעם במו"מ. אנו מוכנים לשמוע את עמדותיו של חוסיין, לדון בכך ולתת את תשובותינו. הדרך להתקדמות הנה לדבר ולא לחלום על ועידה בינלאומית או כינוס בינלאומי. זה לא יתן שום תוצאות".

בהסבירו את התנגדותו לרעיון הוועידה הבינלאומית אמר עוד שמיר כי התנגדות הערבים למו"מ ישיר והדיבור על תחליפים בצורת ועידה, משקפת את חוסר רצונם להכיר במציאות הישראלית.

שמיר ציין כי סוריה מעוניינת בעימות צבאי עם ישראל אך תחילה היא מעדיפה לחזק את עוצמתה הצבאית. „עם ירדן אפשר לדון על שלום ועל אינטרסים משותפים, סוריה היא כיום האיום הבטחוני על ישראל", אמר רה"מ.

„סוכן צריך להיות כמו רופא: לבדוק חולה אך לא להתאהב בה"

מאת אילנה באום

בתכנית „סיבה למסיבה" ששודרה בליל שבת התראיין תא"ל (מיל.) ד"ר חיים יעבץ, איש קהילת המודיעין, על דמותו ופעילותו של הסוכן החשאי, איש המוסד, מעבר לקווי האוייב.

עם ד"ר יעבץ הופיע יגאל לב, שספרו האחרון „הסוכן", מגולל עלילה דמיונית (שהתגלתה כקרובה מאד למציאות), על איש מוסד שעבר 18 שנים בלבנון, שם נשא אשה והוליד ילדים, ובהגיע היום נקרע בין נאמנותו למולדת הקוראת לו לשוב לבין הנאמנות למשפחה הערבית אותה הקים ובמסגרתה חי ותיפקד כסוחר מצליח. לבסוף, מביא הסוכן את המשפחה ארצה.

ד"ר יעבץ, עליו אמרה רבקה מיכאלי, „הכי קרוב יהיה לומר עליו כי הוא איש קהילת המודיעין", אמר כי ספרו של לב אמין ביותר וכי כבר היו דברים מעולם וכבר הובאה אשה ערביה עם בנה לישראל בעקבות איש המוסד.

לדברי יעבץ, סוכן הוא איש בעל ניגודים פנימיים רבים. עליו להיות בעל יצר הרפתקנות אך זהיר. הסוכן נשלח לארץ אוייב לבצע משימה ולא כדי להתקשר למשפחתו החדשה.

הוא מבצע תפקיד עמו הוא צריך להזדהות מקצועית אך לא רגשית. „כמו רופא שבודק חולה – אבל לא מתאהב בה. הוא צריך להזדהות עם המולדת, עם הממונה עליו, עם רגש העליונות שלו ועם הידע שלו".

הוא יודע על קיומם של סוכנים נוספים בשטח באופן אינטלקטואלי אך לא באופן מעשי. אסור לו לדעת על הימצאו של סוכן נוסף, והוא חייב לתפקד בעבודתו כמו אמן. זהו מקצוע בו חיים כל הזמן במתח אישי, לדבריו, בבדידות אדירה והנדרשת יכולת גבוהה לתפקד בבדידות.

אפרתי: „למה אף אחד לא שואל כמה שילמו ליועץ המשפטי של התק"ם?"

מאת שרה פרידמן

מיכה אפרתי, חבר קיבוץ גבע ובעבר יו"ר ועדת הביקורת בדירקטוריון בל"ל, מאשים בראיון ל„על המשמר" את התנועות הקיבוציות בהעסקת היועצים היקרים ביותר במדינה, בסכומים שאינם נופלים ממה שקיבל ארנסט יפת בבל"ל.

„מדוע, חברים, אף אחד מכם לא מבקש דיווח כמה שילמו ליועץ המשפטי של התק"ם? מדוע אין מרוחים כמה גובה עו"ד נאמן מהקיבוצים והתנועות עבור פגישות ספורות? מדברים על עו"ד אמנון גולדנברג שהוא העו"ד היקר ביותר במדינה. איגוד התעשיה הקיבוצית מעסיק אותו ומשלם לו סכומים נכבדים. יחסית אלה אותם הערכים שמקבל יפת. אז למה אני הייתי צריך לחשוב אחרת?" הוא אומר.

בתגובה אומרים מזכיר התק"ם, אהרון ידלין ומזכיר הקיבוץ הארצי, אפרים דוזן, כי טענות אלה הן ערבוב מין בשאינו מינו. ידלין מאשר כי אמנם העוסקו בתק"ם כמה יועצים שמשכורותיהם היו מופרזות וחריגות, אך זה הופסק. „עבודתו של עו"ד גולדנברג מועילה, וסך כל הסכום ששולם לו ב-1986 הוא פחות מעשרת אלפים דולר. בשנתיים האחרונות, ומיכה אפרתי יודע זאת היטב, מנהלות התנועות הקיבוציות מדיניות כלכלית אחראית וסולידית שתוצאותיה כוודאי עוד יראו", אומר ידלין. אפרתי נמנע בסוף השבוע מלהתייצב בבית משפט השלום בת"א, שם החל להתנהל המשפט באשמת עבירה על חוק ניירות הערך. פרקליטו של אפרתי, עו"ד אביגדור שלוש, אמר כי אפרתי לא התייצב בבית המשפט מסיבות אישיות, ולא פרט.

מיכה אפרתי הועמד לדין יחד עם חברת ת.ע.ל (תעשיות עץ לבוד). אפרתי משמש יו"ר מועצת המנהלים של חברה זו. יחד איתו הועמד לדין גם מנכ"ל החברה, זאב פרנקל.

בכתב האישום נאמר כי בשלושה נאשמים בכך שהגישו באיחור של כחודשיים את הדו"ח התקופתי של 1984 לרשות לניירות ערך ולרשם החברות. הדו"ח כולל נתונים פיננסיים ומידע על מצבה הכלכלי של החברה וצריך להיות מוגש לרשות כדי לספק מידע למי שעומד לרכוש ניירות ערך של החברה.

אתמול הודה עו"ד שלוש בשם החברה בעבירה שיוחסה לה, ובעקבות זאת הורשעה על ידי השופט יצחק בדא"ז. שני הנאשמים האחרים, הטוענים כי האחריות לאי-הגשת הדו"ח בזמן אינה שלהם, לא הופיעו ומשפטם נדחה לאפריל.

קו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית עורכת:
קו פתוח לבריאות הציבור
כל מה שרצית לדעת וכל מה שכדאי לדעת
צוות רופאים של קופת חולים הכללית ישיב טלפונית
לשאלות נוער מתבגר, הורים וצעירים
בנושא:
בעיות
גיל ההתבגרות
תופעות הורמונליות, יחסי גומלין ומניעה.
מה חשוב לדעת וממה יש להמנע
במבצע מיוחד שיערך ביום שלישי 20.1.87
בין השעות 16:00 עד 19:00 בהשתתפות:
פרופ' אמנון דוד
ד"ר אדם גבע
הפסיכולוגית חנה איילון
ד"ר נילי מס
ד"ר רועי הומברג
בטלפונים:
03-433306, 03-433300, 03-433500, 03-217078
עוד יותר בריאות!
קופת חולים ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

עתון אחד בישראל
מצטרף לחשובים בעתוני העולם.

מעריב. כמו בעולם הגדול.

„שייקה צעק ,סכינים!' ודם פרץ לו מהעורף ומהצוואר"

סיפרה לאה אזולאי, ארוסתו של אבי אוחיון, שיחד עימו ועם אחיו שייקה הותקפו בעיר העתיקה ★ אבי אוחיון מאושפז ב„ביקור חולים", שייקה אוחיון נותח ב„שערי צדק" ומצבו הוגדר בינוני

מאת אבינעם בר־יוסף

● שלום אוחיון (למטה), אחיו אבי והוריהם בביה"ח (צילום: יצחק אלהרר)

ליד חדר הניתוח בבית החולים „שערי צדק" התרוצצה אמש מרי אוחיון, ומירדה בבכי. בנה הצעיר, שייקה, בן 17, עבר באותה שעה ניתוח מסובך בכלי הדם באיזור הצוואר. שישה רופאים עמלו כדי להציל את חייו. האב היה אותה שעה עם הבן הבכור, אבי, בן 23, שעבר באותו זמן סידרת בדיקות וטיפולים בבית החולים „ביקור חולים".

אחד השכנים בא להפרד מהאם לפני צאתו להשתטח על קברו של הרב יעקב אבו־חצירא זצ"ל בהילולה הגדולה במצרים. „אל תדאגי, אנחנו נתפלל למענם והכל יסתיים בטוב", הבטיח לה.

שני האחים נדקרו בשעה שערכו אתמול אחרי הצהרים קניות בעיר העתיקה. ארוסתו של הבן הבכור, לאה אזולאי, שהיתה עימם, יצאה מן ההתקפה ללא פגע.

ב־17 בחודש הבא ינשאו לאה ואבי: „יצאנו לקנות כל מיני דברים לבית", סיפרה אמש לאה. „בשלוש וחצי אחרי הצהרים יצאנו מהדירה ששכרנו במעלות דפנה לכיוון העיר העתיקה. החנינו את המכונית ליד שער שכם והלכנו לתוך השוק. קנינו כל מיני דברים והסתובבנו. אחר כך פנינו לצאת.

„פתאום הרגשתי מכה ביד ושייקה התחיל לצעוק: 'סכינים! סכינים!' פרץ של דם יצא לו מהעורף והצוואר. גם אבי הרגיש פתאום כי הוא מתמלא דם. השוק היה מלא מטיילים יהודים, ערבים ותיירים. איש לא ביקש להושיט עזרה ואף חייל או שוטר לא היה באיזור".

באותה שעה נשארה לאה מאחור: „הייתי המומה. לא הבנתי מה קרה. זה היה כאילו שחיכיתי שידקרו גם אותי. לא עשיתי כלום רק עמדתי והבטתי סביב. רק אחרי כמה דקות יצאתי מההלם וברחתי לכיוון שער שכם, שם מצאתי את שייקה שרוע על הכביש ואילו אבי מנסה בכוחות אחרונים לשכנע את הנהגים לפנות אותם".

אבי אוחיון עובד כנהג מונית. הוא נדקר בחלק התחתון של העורף והצוואר. מנהל המחלקה הכירורגית ב„ביקור חולים", ד"ר משה דוזאי, מסר כי הוא איבד דם, אך הדקירות לא היו עמוקות ולא פגעו באברים חיוניים. להערכתו, הדקירה בוצעה בסכין קטנה. על בגדיו של אבי היו כתמי דם רבים. הוא נחבש והועבר למחלקה הכירורגית, שם ישאר בהשגחה עד שיתברר סופית אם יש צורך בניתוח.

אחיו שייקה, עובד באוניברסיטה העברית כעוזר לחשמלאי ולומד בביה"ס „אורט תניכים" בתלפיות. הוא הגיע בהכרה מלאה לבית החולים „שערי צדק", כשעה אחרי ההתקפה. שייקה סובל מפגיעה בכלי דם שגרמה לו לאיבוד דם רב. הרופאים גילו מספר דקירות באיזור הצוואר, אחת מהן עמוקה. הוא קיבל עירוי דם ואחר כך הועבר לחדר הניתוחים. הניתוח נמשך כארבע שעות ובסופו הוגדר מצבו כבינוני. לדברי הרופאים העורק הראשי לא נפגע, ובניתוח חוברו מספר ורידים שנפגעו באיזור הצוואר.

הידיעות על ההתקפה גרמו מתח בשתי השכונות ותושבים התגודדו וקראו לנקום בערבים.

● לאה חברתו של אבי אוחיון (צילום: אלהרר יצחק)

● מנקים את מקום הטיפול בנפגעים (צילום „סקופ 80")

ראש העיריה טדי קולק: „אני מקווה שהשכל הקר יגבר"

מאת אבינעם בר־יוסף

קרובי משפחה ושכנים של שייקה (שלום) ואבי אוחיון קידמו אתמול את ראש עירית ירושלים, טדי קולק בבתי החולים שם מאושפזים השנים, בקריאות זעם על אוזלת ידה של המשטרה והשלטונות שאינם מצליחים להשליט סדר במזרח ירושלים ולהבטיח את בטחונם של עוברי אורח יהודים.

„הם מגרשים אותנו מרחובות ירושלים. צריך להחזיר להם. לגרש את כולם מפה. טדי אני מכיר אותך מהמפלגה. אנו מצביעים בשבילך, אבל אתה דואג להם יותר משאתה דואג לנו. רק עונש מוות יעזור. אם לא יוכלו להרגיש בטוחים לא יעשו דברים כאלה. את המתנדת שולחים למאסר עולם ולמחבלים אנו ממנים חיים טובים בבתי־הכלא מכספי הביטוח הלאומי שלנו ומשחררים אותם בעיסקות תמורת שבויים", קראו לעברו קרובי המשפחה חברים זועמים.

קולק היה מעט נבוך: „אני זועם על מה שקרה ואני מבין את זעמה של האוכלוסיה היהודית, אבל תושבי מוסררה צריכים לזכור, כי התוקפים של שמואל הנביא לא עזר לבטחון בירושלים. הוא הביא שם רע לעיר ופגע בתיירות. התיירים זה חלק מן הבטחון כאן. אני מקווה, כי השכל הקר יגבר על הזעם התם".

המפכ"ל: לא ניתן להציב שוטר ליד כל בית

מאת אילן בכר

מפכ"ל המשטרה, רב ניצב דוד קראוס, סבור כי „גם אם יוכפל או ישולש הכוח המשטרתי המוצב במזרח ירושלים לא ניתן למנוע הרמטית כל נסיון לדקור יהודי".

קראוס אמר כי באחרונה, בעקבות רצח תלמיד הישיבה אליהו אמדי ז"ל, תוגברו באורח ניכר הכוחות בירושלים, ועתה פועלות בעיר דרך קבע ארבע פלוגות של משמר הגבול. „אולם, למרות התיגבור לא ניתן להציב איש משטרה ליד כל בית. כשמחבל שפל ובזוי מתנפל מאחור על עובר אורח, כאשר מחבל מסתתר מאחורי בית ותוקף חסרי ישע, שום כוח, ויהיה מתוגבר ככל שיהיה, לא יוכל להבחין בו. הסכין היא קטנה וניתן להסתירה בקלות".

להערכת מפכ"ל המשטרה תיגבור הכוחות בירושלים גורם להרתעת גורמים קיצוניים מלפעול ומקשה על המחבלים לבצע את זממם.

הוא הביע תקוה כי המחבלים יתפסו במהירות.

8 תקיפות בסכין בעיר העתיקה מאוגוסט '85

מאת אילן בכר וראומה זיסקינד

הצלחתם של כוחות הבטחון למנוע החדרת אמצעי לחימה לישראל וסיכול פיגועים עוד בשלב ההתארגנות של חוליות מחבלים, נותנת ביטויה בסגנון החדש שנוקטים המחבלים, אשר ביאושם מבצעים פיגועים מקומיים, שבהם הסכין – השבאריה המסורתית – ננעצת בגב הקורבנות.

שמונה מקרים של תקיפת עוברי אורח בסכינים היו מאז אוגוסט 1985 במזרח ירושלים ובין חומות העיר העתיקה:

ב־29.8.85 נדקר בגבו הרב משה פרג, בן 60, באזור שער שכם ונפצע קשה.

ב־5.11.85 נדקר בגבו עובדיה ברוכין, בן 60, סמוך לשער שכם ונפצע קשה.

ב־10.11.85 נדקר בגבו החייל יוסי מרטין בעת טיול בעיר העתיקה ונפצע באורח בינוני.

ב־25.11.85 נדקר בעיר העתיקה מדריך הטיולים ברוך ג'יהן, בן 32, ונפגע בראשו ובידו.

ב־27.1.86 הותקף משה כהן, בן 48, ממזרח תלפיות, בעל חנות בגבעת זאב, ביציאה הצפונית של כביש רמות ונדקר. הוא נפצע באורח בינוני.

ב־15.11.86 הותקף באכזריות ונרצח תלמיד הישיבה, אליהו אמדי ז"ל, סמוך לישיבת „שובו בנים" בעיר העתיקה, בה למד. הוא נאבק יחידי עם שלושה תוקפיו ופצע אחד מהם.

ב־12.12.86 נדקר דויד ליפשיץ, בן 60, ליד שער שכם ונפצע באורח בינוני.

ח"כים מוקיעים ההתנקשות בירושלים

פרופ' נאמן: התשובה לדקירה – הגברת ישוב יהודי בעיר העתיקה

יו"ר תנועת התחיה, ח"כ פרופ' יובל נאמן, אמר בתגובה על דקירת היהודים אמש ליד שער שכם בירושלים, כי התשובה ההולמת לכך היא הגברת ישוב יהודי צפוף בכל חלקי העיר העתיקה בירושלים, כולל הרובע הקרוי מוסלמי.

יו"ר סיעת התחיה, ח"כ גאולה כהן, אמרה בתגובה על המעשה כי למרות כל האזהרות ותביעותינו החוזרות להגברת השמירה בשערי העיר העתיקה המועדים לפורענות, לא נעשה דבר. לדעתה, חובת המשטרה לחפש נשק לא רק בישיבות, אלא במוקדי פעילות ערבית בעיר העתיקה ובהר הבית.

היא דרשה מראש הממשלה, יצחק שמיר, לחדול ממדיניות ההקפאה לגבי הקמת ישובים חדשים, כדי לשים קץ לתהליך ה„ירדניזציה של יו"ש", שפירושו – הקמת תשתית למדינה הפלשתינית. היא התריעה כי אם לא ייעשה הדבר, לא יוכל עוד הליכוד לדבר בשם המחנה הלאומי.

ח"כ רן כהן מר"צ הוקיע בחריפות את הנסיון הברברי לדבריו, לרצוח שני תושבי שכונת מוסררה בירושלים ליד שער שכם, ואמר כי הדוקרים רוצחים במעשיהם כל סיכוי לדו־קיום בשלום בין יהודים לערבים. הוא מקווה שהמשטרה תשים ידה במהירות האפשרית על התוקפים ותושבי העיר יתגברו על סערת הרגשות הטבעית.

מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, גינה בחריפות את ההתנקשות הנפשעת ליהודים עוברי אורח על ידי גורמים פלשתינים, המבקשים בכל מחיר ללבות את אש השנאה ולהפעיל מחדש את מעגל הדמים בירושלים. ח"כ גרנות מביע צער עמוק על כך שכבר היו יהודים שנלכדו ברשת כוונתם של אלה, ופגעו בערבי עובר אורח. גרנות מביע תקוותו שגורמי הבטחון ישתלטו הפעם על כל מי שמבקשים לקבוע מחדש את קו החלוקה של השנאה בליבה של ירושלים.

ח"כ צ'רלי ביטון מסיעת חד"ש אמר: כתושב שכונת מוסררה במשך שנים רבות, אני מגנה את המעשה הנפשע שבוצע על יד שער שכם נגד שניים מתושבי השכונה, וקורא לתושבי השכונה לא להיגרר אחרי פרובוקציות ולא לענות למסיתים המנסים להתריע ולסכסך בין יהודים וערבים. המשך הסכסוך הישראלי־ערבי והעדר שלום הם המקור למעשים נפשעים כאלו.

הצעה להקים יחידה משטרתית מיוחדת בעיר העתיקה העלה ח"כ מנחם פרוש מאגודת ישראל. לדבריו פנה ליו"ר הכנסת להעלות לדיון דחוף במליאת הכנסת את ההתנכלויות התכופות ליהודים בעיר העתיקה. עוד אמר כי יהודים, מעל במת הכנסת, להחזיר את החצרות ובתי היהודים בעיר העתיקה לידיהם, ולבטל את מדיניות ריכוז היהודים רק ברובע היהודי.

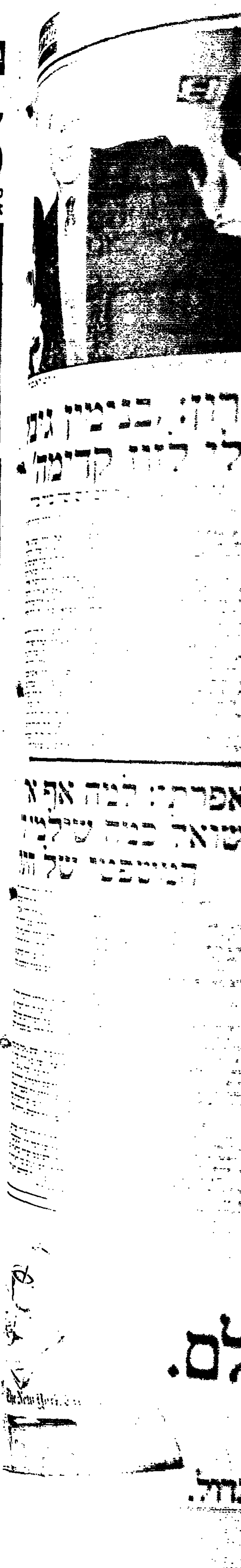

هكذا من الاحتل

هكذا من الأصل

בצער רב אנו מודיעים כי
אשתו של הפילנטרופ הגדול
מר **יוסף גרוס**

הגב' קרולין
ע"ה

נפטרה ביום רביעי, י"ג בטבת תשמ"ז (14.1.87) בארצות־הברית ותובא למנוחת־עולמים בהר הזיתים בחלקתה, ליד מקום מנוחת הגב' עליזה בגין ע"ה.

הארון יגיע **היום**, יום ראשון, י"ז בטבת תשמ"ז (18.1.87), במטוס אל־על 008, בשעה 16.00, ויגיע לירושלים, למרכז גרוס בבית וגן (בית מדרש לתורה וללימודי היהדות – מכון גרוס, רח' הוועד הלאומי 1 – בקטע שמחבר את שכונת בית וגן לגבעת־מרדכי), בשעה 17.30.

השבעה במלון „קינג דייוויד", ירושלים. בגלל מצב בריאותו, שעות הניחומים יהיו בין 10–12 לפנה"צ ו־3.30–6.00 אחה"צ.

הוועדה המסדרת

ממשלת ישראל
אבלה על פטירתו של
לאורו סוטלו אלבס
שגריר ברזיל בישראל
ומביעה את תנחומיה הכנים
לגב' מריה אוטניה ריביירו
דה סוטלו אלבס,
למשפחה האבלה ולממשלת ברזיל

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ
וצוות עובדי משרד החוץ
אבלים על פטירתו של
לאורו סוטלו אלבס
שגריר ברזיל בישראל
ומביעים תנחומיהם הכנים
לגב' מריה אוטניה ריביירו
דה סוטלו אלבס
ולמשפחה האבלה

במלאת שלוש עשרה שנים לנפילתו של
בננו ואחינו היקר

סגן **אליאב גולדמן**
ז"ל
שנפל במלחמת יום־הכיפורים
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז (20.1.87), בשעה 15.00, בבית העלמין הצבאי בקרית־שאול.
אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 14.30 מבית ההורים, רח' ברנדיס 27, תל־אביב.
ההורים: עדה ויחזקאל גולדמן
האחים: מיכאל והבי ומשפחתו
אמנון גולדמן ומשפחתו

במלאת שנה לנפילת חברנו היקר
חזי לוצקי ז"ל
נעלה לקברו, בבית־העלמין בקיבוץ חצרים, ביום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז, 20.1.87, בשעה 16.00. נתייחד עם זכרו, בערב שיתקיים במועדון־האבילה של קיבוץ חצרים, בשעה 21.00. הסעות יצאו מתחנת־הרכבת צפון ת"א, בשעה 14.00.
חבריו וידידיו מוזמנים.
המשפחה
ובית חצרים

אמי האהובה
תיאופילה סטדלר
איננה
הלויה תתקיים היום, יום ראשון, י"ז בטבת תשמ"ז, 18.1.87, בשעה 2.00 אחה"צ, בבית־העלמין בקרית־שאול. אוטובוס ייצא בשעה 1.00 אחה"צ מבית המנוחה, רח' מלצ'ט 17, ת"א.
כואבים:
בתה : אניטה
נכדיה : ליאור וטל
חתנה : יגאל שפירא
אחיה : הרי יגלום ובו"ב
וכל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו, סבנו ואחינו היקר
צבי סובלמן
בן חנן ז"ל
הלויה תצא היום, יום ראשון, י"ז בטבת תשמ"ז, 18.1.87, בשעה 1.30 אחה"צ, מבית המנוח, רח' הפלמ"ח 9, גבעת־שמואל (קרית־ישראל) ותעבור דרך בית־הכנסת „היכל יהודה", מול בית־העם, ומשם לבית־העלמין „הדרום" בגבול חולון–בת־ים.
אבלים:
אשתו: נינה
בתו וחתנו: חנה וזלמן המאירי
בתו וחתנו: דליה וחיים מודריק
נכדותיו: דיטי ואילן רוקח
אורלי ואפי פינקלשטיין
טל המאירי
חגית מודריק
אחיו, אחיותיו
וכל בני המשפחה

נפלה עטרת ראשנו
בצער וביגון אנו מודיעים על פטירת הצדקת אשת־חיל, מרת אמנו, אחותנו וסבתנו
רחל מלמד – כהן
לבית קטן
(רעיית הרב יעקב מלמד – כהן יבדל"א)
הלויה תצא **היום**, יום ראשון, י"ז בטבת ה'תשמ"ז (18.1.87) בשעה 1.00 (אחת) אחה"צ, מבית הלויות בסנהדריה להר־המנוחות בגבעת־שאול, ירושלים.
האבלים
בעלה: הרב יעקב מלמד – כהן
בניה: רחמים מלמד – כהן
אליהו מלמד – כהן
בנותיה: רוחמה דוד
אביבה כהנא
אסתר ששון
אחיה, אחיותיה, נכדיה, נינֶיה, חתניה, כלותיה וכל בני משפחתה.
יושבים שבעה ברחוב אבן־גבירול 17, ירושלים.

במלאת שנה לפטירת יקירנו
דוד בן־ישי
ז"ל
נתייחד עם זכרו בגבעת־שאול.
האזכרה מחר, יום שני, י"ח בטבת תשמ"ז, 19.1.87, בשעה שתיים.
המשפחה

למנכ"ל משרד הבינוי והשיכון
מר **שמשון שילה**
משתתפים באבלך הכבד
על מות
אמך ז"ל
חברת פרוות בע"מ
הדירקטוריון, ההנהלה והעובדים

במלאת שלושים לפטירתה של אמנו היקרה
ברטה שרייבר ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה בטקס גילוי המצבה מחר, יום שני, י"ח בטבת תשמ"ז, 19.1.87.
נפגשים ליד שער בית־העלמין הישן (ליד בית־הקברות הצבאי), בשעה 14.30.
המשפחה המתאבלת

לאביבה כהנא
צערך
צערנו
כל הצוות
פרסום יובל טל
ירושלים

עם חברנו
משה הדר והמשפחה
משתתפים באבל על מות האב
אלי הניקסברג
ז"ל
חברי רגבה"א

אוניברסיטת תל־אביב
בית־הספר להנדסאים
ע"ש יוסף ורבקה מאירהוף
לחברתנו **רות פז**
משתתפים באבלך במות **אמך**
ההנהלה, המורים
וחבר העובדים

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו
שפרה זלק ז"ל
נעלה לקברה בבית־העלמין החדש ברחובות ביום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז, 20.1.87, בשעה 15.00.
תחבורה תועמד לרשות מוקירי זכרה בשעה 14.45 מבית המנוחה.
המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת בעלי היקר
סם דורמונט
הלויה תצא **היום**, יום ראשון, י"ז בטבת תשמ"ז, 18.1.87, בשעה 12 בצהריים, מבית־ההלוויות העירוני, רח' דפנה 5 ת"א, לבית־העלמין „הדרום" בחולון, גבול חולון–בת־ים.
אוטובוס יועמד לרשות המלווים.
המתאבלים: אשתו **הילדה**
וכל בני המשפחה

מושב בית־חנן
אבל על מות החברה
חיה לוין ז"ל
ממייסדות המושב.
תנחומים למשפחה.

ליואל פרידהולד
אתך באבלך על מות
אביך ז"ל
הנהלת ועובדי
מוצרי נייר ירושלים
בע"מ

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
נפתלי קינן ז"ל
נעלה לקברו לאזכרה וגילוי מצבה ביום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז, 20.1.87, בשעה 15.00, בבית־העלמין החדש ברעננה.
המשפחה

מודעות אבל גם בעמודים 7, 8

מעריב
סיך: הכ
„הפצת
סבורים, כי „האיש החזק"
טיפל בהפגנות הסטודנטים
תושבי בצ
מחשש לפ
„דר שפיגל: ארה"ב מת
בצרה תיפול ★ בנמל
הפציצו מטוסי עיראק
המחתרות
תיכננו לפ
500 אל
„איידס"
מגלה ד"ר סטפן ג'ו
פחד שד
חיסל מ

סין: המזכ"ל הודח בגלל „הפצת תורות מערביות"

סבורים, כי „האיש החזק" של סין, דנג סיאופינג, אילץ את הו יאובנג לפרוש – גם בגלל הדרך שבה טיפל בהפגנות הסטודנטים; ראש הממשלה זאו זיאנג נתמנה למזכ"ל המפלגה בפועל

מאת ג'ים אברמס, סופר א.פ. בבייג'ין

הטלוויזיה הארצית של סין המשיכה אתמול למתוח ביקורת על התורות הפוליטיות של המערב, בלי להזכיר את הו יאובנג, שאולץ להתפטר מתפקיד המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית משום שאיפשר את הפצתן של תורות אלה.

אמצעי התקשורת הרשמיים, שדיווחו על התפטרותו של הו בעמודים הראשונים של עיתוני הבוקר, לא מסרו פרטים לגבי נסיבות נפילה הדרמאטית.

שלשום דווח במהדורת החדשות של הטלוויזיה, כי הו התפטר לאחר ש„הסיק את המסקנות משגיאותיו לגבי סוגיות חשובות של עקרונות פוליטיים", בישיבה של הפוליטביורו.

אם כי לא ניתן הסבר נוסף, מקורות סיניים ודיפלומטים סבורים, כי „האיש החזק" של סין, דנג סיאופינג, אילץ את הו לפרוש בגלל הדרך שבה טיפל בהפגנות הסטודנטים שהיו לאחרונה, ובגלל הפצת רעיונות מערביים בקרב אנשי־רוח חברי מפלגה.

סוף ל־40 שנות שותפות

דנג והו, שהיו בעלי ברית כמעט 40 שנה, היו שותפים ליעד של הנהגת מודרניזציה באמצעות רפורמות כלכליות, אך אומרים כי דנג פנה עורף להו בגלל הביקורת החברתית שהציתה את מהומות הסטודנטים.

ראש הממשלה זאו זיאנג, 67, נתמנה למזכ"ל בפועל של המפלגה בת 44 מיליון החברים, במקום הו, 71.

מהדורת חדשות הערב נפתחה אמש בדיווחים כלכליים, שהוקדשו לישיבת הוועדה המתמדת של קונגרס העם.

בתכנית החדשות יוחד גם מקום נכבד לעשרה מדענים מהאקדמיה למדעי החברה, שדנו בנגעי „הליברליזציה הבורגנית" ובמגמה לקראת שלילת הסוציאליזם.

נשיא האקדמיה, הו שנג, הדגיש כי בעבר לא נמתחה ביקורת מספיקה על הליברליזציה הבורגנית.

פרשנים זרים אמרו, כי נראה שהתנועה נגד הליברליזציה תימשך גם בדרגים נמוכים יותר, ואנשי־רוח ואקדמאים עלולים להיות נתונים לביקורת ציבורית, או אפילו לעונש.

תושבי בצרה נמלטים מחשש לפלישה אירנית

„דר שפיגל: ארה"ב מתכננת להתערב במלחמה אם בצרה תיפול ★ כגמול על שיגור הטיל ללב בגדד הפציצו מטוסי עיראק את מפקדות חומייני ועוזריו

מאת שפי גבאי, סופר „מעריב" לעניינים ערביים

מקורות ביון מערביים טענו אתמול, כי תושבי בצרה, המופגזים הפגזות ממושכות מהעבר האיראני של הנהר הרחב שאט אל ערב, פתחו במנוסה המונית למקומות מיבטחים. צבא עיראק, שאילץ עד כה את מיליון תושבי העיר להשאר בבתיהם, אינו מסוגל לעצור את האנשים המבוהלים והנמלטים על נפשם. תושבי בצרה מלאים חששות מפני אפשרות של פלישה איראנית לעיר.

מטוסי הפצצה עיראקים הפציצו אתמול את מפקדתו של שליט איראן הייאתוללה חומייני ואת מיפקדות עוזריו בטהראן. לטענת העיראקים, המטוסים גם הכבידו את הפצצותיהם על שכונות אחרות בכל ערי איראן, בתגובה על הטיל קרקע־קרקע הרביעי במספר ששולח לעבר הבירה בגדד, ובתגובה להפצצות הממושכות על העיר בצרה.

איראן לא מכחישה את ההפצצות על טהראן ועל שאר עריה, שגרמו למותם של 53 אזרחים. יו"ר הפרלמנט האיראני האשמי רפסנג'אני, בישר לעמו בהספה המסורתית של יום ו', כי הכוחות האיראנים בחזית שאט אל־ערב, התגברו על כל המיכשולים שבמבואות העיר השנייה בגודלה בעיראק, בצרה, והם נמצאים במרחק שני ק"מ ממנה. הוא גם טען, כי המלחמה בחזית המזרחית המרוחקת רק 80 ק"מ מהבירה העיראקית, נמשכת, ודחה את טענת עיראק, כי צבאה שיחרר מאחזים שכבשו האיראנים.

נראה, כי שני הצדדים, עיראק ואיראן, נוהגים להציג בטלוויזיה את ערימות הגופות של החיילים ההרוגים. שני הצדדים אינם מראים הישגיהם בשטח, מלבד המראות המזעזעים של הגופות. העיראקים נוהגים להציג ערב־ערב את הגופות פזורות בשורות לאורך עשרות ק"מ.

ארה"ב מכינה תכניות חירום להתערבות במלחמה בין איראן לעיראק – דיווח אתמול השבועון המערב־גרמני „דר שפיגל". השבועון שציטט מקורות בלתי מוזכרים במצרים, אמר כי תכניות החירום יכנסו לתוקף אם יצליחו האיראנים לכבוש את עיר־הנמל האסטראטגית בצרה.

עוד מסר „דר שפיגל", כי קצינים גבוהים בצי האמריקני נפגשו בשבוע שעבר במצרים עם מנהיגים אזרחיים וצבאיים, לדון בתכניות החירום.

רומאן פופאדיוק, דובר מטעם הבית הלבן, סירב להגיב על הידיעות.

„דר שפיגל" מסר, כי במסגרת התכנית תקבל בימים הקרובים נושאת המטוסים האמריקנית „ג'ון קנדי" הוראה לנוע לכיוון מיצרי הורמוז. כ־600 מטוסי קרב, שרובם מוצבים באירופה, יקודמו אף הם לאזור המפרץ.

המחתרות במצרים לא תיכננו לפגוע בישראלים

מאת שפי גבאי, סופר „מעריב" לעניינים ערביים

כל הארגונים המחתרתיים שנתפסו באחרונה במצרים על ידי שלטונות הביטחון, מהשמאל הקיצוני ועד לימין הדתי הקנאי, לא היו להם שום תוכניות לפגוע בישראלים, או בדיפלומטים ישראליים; כך אמר שר הפנים של מצרים זכי באדר, בראיון לירחון הסעודי „אל שרק אל אווסאט".

לדבריו התברר בחקירת הנאשמים, כי לא היתה להם כל מטרה לפגוע בישראלי כלשהו על אדמת מצרים. באדר ציין, כי האמצעים הבטחוניים שננקטו לשמירת בטחונם של הדיפלומטים הישראליים, אינם שונים מאלה הנהוגים עתה כלפי הדיפלומטים הערביים הזרים. לדבריו, לא היה כל נסיון להתנקש בחיי השגריר משה ששון או בעובדי השגרירות שלו.

מקורות בקהיר מסרו אמש, כי אמנם כל הארגונים האיסלאמים הקנאים, שמספרם גדל במצרים, חותרים להפלת המישטר, אך אינם בכלל מעוניינים להסתבך עם ישראל. בכל הצהרותיהם אין מנהיגי הארגונים האלה מזכירים את ישראל ואינם מדברים על ביטול חוזה השלום איתה.

500 אלף „סוכני איידס" בניו יורק

מגלה ד"ר סטפן ג'וזף, נציב הבריאות של העיר

מאת רן דגוני, סופר „מעריב" בניו־יורק

כ 500 אלף מתושבי ניו־יורק – אחד מכל עשרה מבוגרים – נגועים בנגיף האיידס, אך אינם יודעים זאת – אמר בסוף השבוע ד"ר סטפן ג'וזף, נציב הבריאות של העיר.

לרוב האנשים הנגועים בנגיף אין תסמונות המעידות על המחלה וייתכן כי לעולם לא יחלו בה, אך הם צפויים להפיץ את המחלה מפני שכל נושאי הנגיף נחשבים „סוכנים מדבקים בכוח של איידס, אמר ד"ר ג'וזף. לדבריו, התפשטות הצפויה של המחלה תחולל „שינוי בכל היבטי החיים בניו־יורק, בדמוגרפיה של העיר ובפעילות הפוליטית והכלכלית שלה".

הרופא ציין, כי עד שלא תימצא תרופה למחלה, אין טעם לחפש אחר השותפים המיניים של חולי איידס מפני שהדבר „יניע אנשים לרדת למחתרת".

ד"ר ג'וזף אמר, כי עד 1991 יירשמו בניו־יורק כ־40 אלף חולי איידס, בהשוואה ל־9000 הרשומים עתה. עד אותה שנה ימותו מאיידס 30 אלף מתושבי ניו־יורק. עד עתה מתו כ־5000.

תחזיותיו של ד"ר ג'וזף משתתות על מספר ההומוסקסואלים, ביסקסואלים והמכורים לסמים בניו־יורק. בני קבוצות אלה מהווים את הרוב המכריע של חולי איידס. „ניו יורק היא במרכז מגיפת האיידס בצפון אמריקה", אמר ד"ר ג'וזף. „זו מנהרה ארוכה, שחורה, ולפי שעה עדיין אין אין רואים אור בקצה. רק עתה מתחילה העיר להבין מה מצפה לה".

פחד שחלה באיידס חיסל משפחתו והתאבד

נהג משאית איטלקי בן 29, שהיה משוכנע כי לקה באיידס, נטל שלשום את אקדחו, הרג את אשתו ההרה בת 25 ואת בנם בן השנתיים והתאבד.

האיש, ברונו אנסלמי, תושב ורונה, השאיר אחריו מכתב בתא הנהג. אחיו, שגילו קודם לכן את הגופות בבית המשפחה, מצאו את מכתב ההתאבדות.

הבדיקות הרפואיות לא הוכיחו כי לקה במחלה, אולם האיש – כפי שכתב במכתבו – היה „משוכנע" שנדבק באיידס הואיל וקיים, „ברגע של חולשה" לפני 4 שנים, מגע מיני עם טרנסווסטית.

מתברר, כי אל רגשות האשם שאפפו אותו מאז נוספה גם דאגה עמוקה לאחר שזיהה בגופו „סימפטומים" של איידס, שלא היו אלא תופעות לוואי של שפעת רגילה. (סו"ב)

קו קלוקס קלאן תקף בג'ורג'יה

מאת סופרת „מעריב" בוושינגטון

כמאה אנשי ארגון גזעני הקו קלוקס קלאן תקפו אתמול מצעד של שוחרי זכויות האזרח במדינת ג'ורג'יה שבארה"ב, שנערך במסגרת טכסי היזכרון למנהיג הכושי מרטין לותר קינג, שנרצח לפני 19 שנה.

המצעד נערך בכחוז פורסי'ת שבמדינת ג'ורג'יה, שהתפרסם כאזור אשר בו שנאת כושים חזקה במיוחד. בשנת 1912 גורשו כל השחורים שישבו באיזור.

אתמול עמדה להיערך בעיירה קמינגס שמצפון לאטלאנטה הפגנה שקטה של חברי „אחוות מרטין לותר קינג", שהגיעו למקום באוטובוסים. חברי ארגון „קו קלוקס קלאן" הגזעני התארגנו מראש לתקוף אותם, והשליכו עליהם בקבוקים, פחיות ריקות ואשפה, תוך צעקות: „כושים החוצה".

העימות הגיע לידי תגרות שבמהלכן נעצרו עשרה אנשים. לאחר שהצועדים עברו כעט יותר מקילומטר, החליטה המשטרה המשבית שמסוכן להרשות להם להמשיך. והם הועלו על אוטובוסים והמשיכו את צעדתם השקטה בחלק אחר של העיר.

תומכי ה„קלאן" התארגנו לכבוד בשלהם, שבו הילקו עלונים ואספו כספים בתומכיהם.

בתצלום א.פ.: הגזענים מחודדי־הכובעים של ה[illegible]

„נורת וגנרל ניר בכו בעת המו"מ בטהראן"

מרוב יאוש על שמקפרליין לא הסכים להצעת האיראנים לשחרר רק שני בני ערובה אמריקנים בלבנון – טוענת רשת „איי. בי. סי."

מאת עפרה ישועה־ליית, סופרת „מעריב" בוושינגטון

בעת שהותה של המשלחת האמריקנית בטהרן בחודש מאי 1986, סירב רוברט מקפרליין, שעמד בראש המשלחת, להסכים לעיסקה שבה ישוחררו רק שניים מבני הערובה שהוחזקו בלבנון – מעגה בסוף השבוע שעבר רשת הטלוויזיה „איי.בי.סי.", מפי הכתבת בריטה ולטרס, שהסתמכה על מקורות איראניים.

לפי „איי.בי.סי." התחנן איש הקשר האיראני לפני מקפרליין להסכים להצעה לקבל שני בני ערובה – כנראה היה מדובר בכומר ג'נקו ובדיוויד ג'ייקובסן – שכאותו זמן היו עדיין בשבי „חיזבאללה" בלבנון. חברי המשלחת ובהם אוליבר נורת ו„גנרל עמרם ניר", הזילו דמעות מרוב ייאוש על העבודה הבלתי מפורסמת שגילה יועצו לשעבר של הנשיא – המשיכה הכתבת.

בתכנית „בייסליין" תיארה ולטרס בפרטי פרטים את חמשת הימים ששהתה בטהראן המשלחת, שכללה את הישראלי עמירם ניר (שהוזה כ„גנרל"), את אנשי הבית הלבן לשעבר, קולונל אוליבר נורת והווארד טייכר, שהיה ממונה עליו, וכן מתרגם ואנשי צוות.

לדברי ולטרס, הגיע מקפרליין לטהרן לאחר שהובטח לו כי „כל בני הערובה" ישוחררו בתמורה על משלוחי הנשק. אולם כאשר התברר לו שהאיראנים מוכנים לסייע בשחרורם של שניים בלבד, אמר שאיננו מוכן להשאר עוד, ורק בקושי הסכים להישאר יום נוסף.

מקורותיה האיראניים של ולטרס טענו עוד, כי אנשי הקשר של האמריקנים דיווחו למנהיג הישיש חומייני על בואה של המשלחת. חומייני לא התעניין בכשא וכתן ואמר שיש „לגרש" את הזרים.

שולץ וויינברגר מכחישים שידעו מראש על המשלוחים

מאת עפרה ישועה־ליית

שרי החוץ וההגנה של ארצות הברית, ג'ורג' שולץ וקספר וויינברגר, הכחישו, לדברי העיתון „וושינגטון פוסט", את קביעתו של רוברט מקפרליין, יועצו לשעבר של הנשיא רייגן לענייני בטחון לאומי, שלפיה ידעו שניהם מראש – כמו הנשיא עצמו ושר־אר יועציו – על אישור כל משלוחי הנשק הישראליים לאיראן בקיץ 1985.

מקפרליין, שהעיד לפני ועדת החוץ של הסנאט בוושינגטון, שהתכנסה לישיבתה הראשונה בהרכבה החדש אחרי הבחירות, חזר על גירסתו, המבוססת לגירסת הבית הלבן, שלפיה בוצעו המשלוחים הישראליים אחרי הוראה נשיאותית.

היועץ לשעבר התייחס בעדותו בסנאט לפגישה של המועצה לבטחון לאומי, שהשרים חברים בה, ב־6 באוגוסט 1985. בפגישה זו אושרה, לדבריו, הפעולה הישראלית.

שר החוץ שולץ אמר בתגובה בו ביום לכתבים במשרד החוץ האמריקני, כי אמנם נכח באותה פגישה, אולם עיין בניירות ובהערות שרשם לעצמו או בגלה שאין סימן לכך שנמסר לו על החלטה נשיאותית המאשרת מכירות נשק לאיראן כתוצאה מהשיחות.

במקביל אמר דוברו של שר ההגנה קספר וויינברגר, כי גם וויינברגר אומר שהדברים „לא היו כך".

בעדותו בוועדת החוץ אישר מקפרליין, כי בתקופה שבה הוחלט על המגעים עם איראן ושיגור משלוחי הנשק לא היו לארה"ב כל מקורות מודיעיניים עצמאיים באיראן: את כל השמות של פקידים איראניים „מתונים", מסר מי שהיה אז מנכ"ל משרד החוץ בירושלים, דוד קמחי. מקפרליין ציין כי קמחי הוא אדם „שאני רוחש לו כבוד רב מאוד, בעל אינטלקט מרשים והגינות אישית מוחלטת".

היום מתחדשות השיחות בין פאריס וטהראן

ל'אקספרס: נשיא צרפת ושר ההגנה ידעו ש„לושר" מוכרת נשק לאיראן

מאת תמר גולן וגיל קיסרי

נציג איראני רב־דרג אמור להגיע היום לפאריס, כדי לחדש את המגעים על הנורמליזציה של היחסים בין פאריס וטהראן. השיחות מתחדשות על רקע חטיפתו של בן ערובה צרפתי נוסף בלבנון, ופירסום מביך ב„ל'אקספרס" על מכירות בלתי חוקיות של נשק לאיראן בהקופת המימשל הסוציאליסטי.

המשלחת האיראנית תונהג על ידי מנהל המחלקה אירופה ואמריקה במשרד החוץ של טהראן, עלי האג, והוא עתיד להתקבל על ידי ראש הממשלה ז'אק שיראק ושר החוץ ז'אן ברנאר ריימון.

השבועון „ל'אקספרס" טען בשבוע שעבר, כי נשיא צרפת ושר ההגנה הסוציאליסטי, ידעו כי חברת „לושר", עקפה את החוק, ברשכה על מסמכי היצוא של אלפי פגזים וציוד אחר, כאילו אלה נמכרים למדינות שונות בעולם, בעוד שלמעשה הם נפרקו בנמל איראני.

המכירה לאיראן התבצעה בעיקר באספקה של פגזי תותחים, ונמשכה בין השנים 1982 ל־1985. את העיסקה ביצעה הפירמה בשם „לושר" שהיתה במצב כלכלי קשה ותודות לעיסקות אלה שיפרה בצורה ניכרת את מצבה.

בפברואר אשתקד אמנם התגלתה הפרשה, אך שלטונות צרפת הכחישו בתוקף כל ידיעה לפרשה וכי שהיה כל אותה תקופה שר־ההגנה, הסוציאליסט שארל ארנו, אף טען בתוקף כי אין אמת בטענות כי נמכר ציוד צבאי לאיראן.

עתה, מוסר „ל'אקספרס", נמסרו לשר־ההגנה הצרפתי הנוכחי מסקנות של ועדת־חקירה מטעם „הבקורת של הצבא" והן מאשרות בעליל כי אכן נמכרו פגזים לאיראן, באמצעות תעודות ומסמכים מזוייפים, שלפיהם ביועד הנשק, כביכול, לתאילנד, לבראזיל, לפורטוגל ליוגוסלביה. האספקה נעשתה באמצעות ספינות שהפליגו מנמל שרבורג ובמהלך הנסיעה החליפו את יעדן, ולפעמים גם את זהותן, והגיעו לנמל האיראני באנדאר עבאס (שהוזכר גם בקשר למשלוחי הנשק הישראלים־אמריקניים).

פרשנים אומרים, כי הגילוי הנוכחי הוא חלק בנסיונות של הממשלה הנוכחית, הימנית, להתחזק על חשבון הבאשת־דימוים של הסוציאליסטים, אך בכל מקרה הפרשה בעוררת סערת־רוחות בחוגים הפוליטיים של צרפת ובן בתדמיתה הבינלאומית, כיוון שנפגעת יכולתה להמשיך מוסר לארצות אחרות בכל עיסוק בסחר־נשק למשטרים בלתי אהודים במערב.

הנסיך הסטודנט

● הנסיך וויליאם, סטודנט טרי, שיהיה ביום מן הימים מלך בריטניה, מחזיק חזק־חזק בידיה של אמא, הנסיכה דיאנה, המשוחחת עם הגננת החדשה שלו, מיס פרדריקה, ביומו הראשון של הנסיך הקטן בגן הילדים לבנים „וודרבי", מרחק נסיעה קצרה מביתו בארמון קנסינגטון. (תצלום א.פ.)

הכנסת מדברת על ביטול ה„לביא"

هكذا من الأصل

נעצר אורי חתואל, אחיו של אלוף הסיף; חשוד ב„קשר הסיף"

הוגש כתב אישום נגד יצחק חתואל, המואשם בהברחת הרואין והפעלת בלדרים

מאת דוד זהר ואמיר גילת

המשטרה עצרה בסוף־השבוע את אורי חתואל, אחיו של אלוף הסיף יצחק חתואל, בחשד שהיה מעורב בפרשה הברחת הרואין. ביום ששי הובא החשוד, בן 28, לבית־משפט השלום בחיפה ומעצרו הוארך בשמונה ימים נוספים.

„פרשה זו היא רק חלק ממסכת שלמה של הקשר לייבא סמים ע"י יצחק חתואל והבלדרים שהפעיל" – אמר נציג המשטרה וביקש להאריך את מעצרו של אורי, שהוא – לדבריו – בעל עבר פלילי עשיר ביותר ב־15 יום. הוא ציין כי שחרורו עלול לפגוע בחקירה וגילה כי כבר היו בפרשה זו נסיונות להדחת עדים ע"י תוך שימוש באיומים ובהטרדות.

ביום ו' הוגש לבית המשפט המחוזי בחיפה כתב אישום נגד יצחק חתואל, המואשם בייבוא סם „המוות הלבן" מצרפת לישראל והפעלת בלדרים להברחת ההירואין. בכתב אישום מאשמת גם יפה איבגי, בת 22 מעכו, המואשמת כמי ששימשה כבלדרית שייבאה את הסם מצרפת עבור חתואל.

בכתב האישום, שהוגש באמצעות סגנית בכירה לפרקליט המחוז, רינת וינריב, נאמר כי חתואל בן 24, בעל מועדון לילה „סקסוף" במפרץ חיפה, תיכנן לייבא 500 גרם הרואין מתורכיה, באמצעות הבלדרים דוד אלקיים ורוחי ג'ורבאן. השלושה סיכמו שחתואל יתאם את העיסקה עם אדם השוהה בחו"ל וכן ישתתף במימון 7000 דולר. בתחילת דצמבר 1985, רכשו שני הבלדרים כרטיסי טיסה להולנד, במימונו של חתואל, לצורך ביצוע העיסקה. אולם ברגע האחרון הודיע רוחי ג'ורבאן, כי הוא מבטל הנסיעה.

זמן קצר לאחר מכן – טוענת התביעה – הוליט חתואל לבצע את עסקת ההרואין בצרפת. כבלדרית נוספת, הוא גייס את יפה איבגי. בסוף דצמבר 1985, טסו אלקיים ואיבגי לצרפת כשברשותם 7000 דולר לקניית הסם. בצרפת קנה אלקיים מאדם אליו הופנה על ידי חתואל, 250 גרם הרואין במחיר 5,500 דולר. חלק מהסם, 100 גרם, מסר ליפה איבגי שהביאה אותם לארץ כשהם מוסתרים בגופה, ומסרה אותם לחתואל. אלקיים חזר ארצה 20 יום אחריה ללא ההרואין.

עם שובו של אלקיים סוכם שימכור בארץ – עבור חתואל – את הסם שייבאה יפה איבגי. השניים נפגשו בביתו של אורי חתואל, אחיו של יצחק, שם קיבל אלקיים לרשותו 6 גרם הרואין לצורך מכירתם.

אלקיים – טוענת התביעה – טס פעם נוספת לצרפת, במימונו של חתואל, להביא את הסם שרכש והשאיר שם, אך שב חזר לישראל ללא ההרואין.

● בצילום (מימין לשמאל): יעקב בודו, שמואל רודנסקי, שמואל עצמון, צילה דגן ודודו פישר מאחורי הקלעים

פון יידיש מיט ליבע

מאת יעקב הכהן

מחלקת הבידור של גלי צה"ל, בראשותו של מולי שפירא, יזמה השנה את הפרוייקט הגדול שלה לזמר ולהומור האידי. ביום ששי בצהריים, במסגרת שבוע המחזה שערך תיאטרון „הבימה" לתרבות האידית, הצליחו גלי צה"ל לכנס באולם הקטן של „הבימה" שורה ארוכה של אמנים ה„שוחים" בים האידיש של הזמר, ההומור והחידוד שנכתבו ביידיש עסיסית.

איציק מאנגר, שלום עליכם, מרדכי גבירטיג ו„תותחים" נוספים כיכבו הפעם על בימת האולם הקטן שבכל ימות השנה העברית היא השלטת בו.

בצד „יידישיסטים" ידועים כמו חווה אלברשטיין, שלושת השמאליקים (רודנסקי, סגל ועצמון), בחמה ליפשיץ, יעקב בודו, נירה רבינוביץ, בני הזוג אתל קובינסקא ולב כוגן, והכוכב העולה דודו פישר – הפציעו גם שושנה דמארי, חנה רוס, ששי קשת, שרי צוריאל, ירדנה ארזי, צילה דגן ויפה ירקוני את כוחם בזמר האידי.

הקהל הרב שמילא עד אפס מקום את האולם, היה מורכב ברובו מאנשים מבוגרים שהמפגש הזה איפשר לו להזכר, ולוא רק לשעה קלה, באותן מעשיות ופזמונים עליהם גדל. העסיסיות הרבה שמאפיינת את השפה האידית „עברה" לקהל במידה רבה במהלך התוכנית, אשר תשודר בקרוב בגלי צה"ל.

ביהמ"ש זיכה את עו"ד שפיגלר ומתח ביקורת על המשטרה

המשטרה העלימה פרטים וניהלה חקירה מגמתית ★ ביקורת גם על הפרקליטות שהעלימה מסמכים ★ עד המדינה אהרן גיבור הוא רמאי

מאת איה אורנשטיין

ביקורת חריפה ביותר על המשטרה, על הפרקליטות ועל עדי התביעה מתח שלשום שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב אריה אבן־ארי שזיכה את עו"ד שמואל שפיגלר, בן 45 מנתניה, מעבירות של קשירת קשר לבצע פשע וקבלת דבר במירמה.

השופט קבע בפסק הדין ששפיגלר פעל למען בנק שהוא ייצג ועשה מאמצים על אנשים לגבות חוב שהגיע לבנק. בעשותו כך הוא נפל לרשתם של נוכלים אשר זכו למעמד עדי מדינה לשם הצלת עורם, ולצורך זה הם טפלו שקר על הנאשם.

השופט מתח ביקורת על המשטרה על העלמת פרטי חקירה בפרשה ועל ניהול חקירה מגמתית. את הפרקליטות הוא ביקר משום שעשתה עיסקת טעון חריגה עם אחד מעדי התביעה, והעלימה מסמך זה מהסניגוריה ומבית המשפט תוך נסיון לעקוף את החוק. השופט ביזם מהעיסקה החריגה שנגדה את הנחיות היועץ המשפטי לממשלה וכתב בפסק הדין כי מדובר במיסמך חריג „שבית המשפט טרם ראה כמותו".

אחד מעדי המדינה שהוגדר כרמאי על ידי השופט, היה הקבלן אהרן גיבור, שכבר היה עד מדינה לפני שנים נגד שמואל רכטמן, לשעבר ראש עיריית רחובות.

עו"ד שפיגלר הועמד לדין בשנת 1983. הוא ייצג את סניף הבנק הבינלאומי הראשון בנתניה בטיפול בגביית חובות מלקוחותיו – חברת ישראדולס ובעליה, לאה ואברהם זיול.

על פי כתב האישום פתח עו"ד שפיגלר בהליכי הוצאה לפועל נגד החייבים, ואז הציע פרקליט החייבים, עו"ד עמיחי סגל, פשרה שלפיה יקבל הבנק צ'ק על סך 350 אלף שקל ישן, והבנק יסתפק בגביית מחצית מכום הצ'ק, כאשר היתרה תוחזר לחייבים. שפיגלר קיבל את הסכמת הבנק להצעה זו.

התביעה טענה כי עו"ד שפיגלר קשר קשר עם עו"ד עמיחי סגל ויצחק גת (דרוש) להוציא במירמה מחצית מסכום החוב מאהרן גיבור, וכי לצורך זה הוא גימה עם עו"ד סגל הסכם פשרה כוזב שבו צויין כי סכום החוב לבנק הוא 350 אלף שקל, בעוד שלמעשה סכום שהחוב לבנק יהיה בסך 175 אלף שקל.

אלא שהשופט לא קיבל גירסה זו והגיע למסקנה שגיבור, יצחק גת ועמיחי סגל חברו יחד להעליל את העלילה על שפיגלר, תוך תיאום עדויות, ורק בלחץ הסניגור, עו"ד אורי וגמן, התגלתה האמת.

נקודה שחורה שנרשמה לחובת המשטרה היתה כי במהלך החקירה בוצע עימות בין שפיגלר לבין גיבור. עימות זה הועלם מהסניגוריה ולא זכה להיות מוצג בכתובים.

נסיון האונס הסתיים בשיכה

חיפנית בת 33 העלימה ... שניים שתקפו אותה ... [illegible]

[illegible]

בעל מוסך נורה בגלל חשד לסחיטה מינית

בתום מירדף נעצר החשוד בפציעת א. מילר מרעננה

מאת אהוד רבינוביץ

בעל מוסך בצומת רעננה נורה בראשו על רקע סחיטה מינית. החשוד במעשה ואשתו נלכדו ע"י מפקד משטרת כפר־סבא לאחר מירדף בכבישי כפר־סבא – פתח־תקוה. המצוע הובא ונותח בבית־חולים „מאיר" בכפר־סבא.

על פי החשד דרש בעל המוסך אליעזר מילר, מהחשוד כספים בטענה, כי בידיו תמונות בהן נראה החשוד מתחבק עם אשה אחרת. כשמילר הודה בפניו כי בעולם לא היו בידיו תמונות כאלה, ניסה לרצחו.

ביום ו' בבוקר, הגיע החשוד, תושב הוד־השרון בן 54, יחד עם אשתו „למוסך „רעננה", ונכנס למשרדו של אליעזר מילר. בין השניים התפתח דין ודברים, שלווה בצעקות. לפתע שלף החשוד אקדח ואיים על בעל המוסך. האחרון צעק לשותפו לעזרה, אלא עד שזה הגיע, ירה החשוד במילר כדור, שפגע באזנו, גרם לשריטה עמוקה בראשו, הכשיך ונתקע בקיר. אליעזר מילר נפל מתבוסס בדמו.

בין השותף י. לוי, שבינתיים הגיע למשרד, ובין החשוד התפתח מאבק. במהלך המאבק נורו שני כדורים שפגעו בקירות המוסך. בסוף הצליח החשוד להשתחרר מאחיזתו של השותף, ונמלט במכונית הד.אס.וו. שלו, יחד עם אשתו, כשהוא פותח בנסיעה מהירה לכוון פ"ת.

עובד אחר הזעיק את המשטרה וזו פתחה במירדף דראמטי. בקרבת צומת סגולה, בכניסה לפתח־תקוה, הצליח מפקד תחנת כפר־סבא, אורי אסטליין, וראש משרד החקירות של התחנה לעצור את הרכב הנמלט. החשוד יצא מן הרכב, כשידיו למעלה, והורה במקום בביצוע המעשה. את האקדח בו ירה במילר, החצי ברשותו ברשיון, מסר למפקד התחנה. האשה שוחררה ממעצרה לאחר חקירה קצרה. היום יובא החשוד להארכת מעצר.

דודו טופז פוצה על קלטת וידיאו פירטית

מאת איה אורנשטיין

השבוע שעבר היה לשחקן והבדרן דודו טופז שבוע מוצלח למדי. יום לפני הופעתו בליל שבת בטלוויזיה ב„סיבה למסיבה" לקראת תוכניתו החדשה „בלי חשבון", הוא זכה בבית משפט השלום בתל־אביב בתביעת פיצויים נגד בעל ספריית וידיאו, שמכר קלטת פירטית של תוכניתו הראשונה, „סליחת מה".

את תביעת הפיצויים נגד רוברט ברנס, בעל ספריית „וידיאו בר", הגיש עו"ד יהודה רסלר בשמו של טופז לפני כשבתיים. התביעה הוגשה בעילה של הפרת זכויות יוצרים.

טופז גילה זאת בעצמו, כאשר באחת מהופעותיו שמע במקרה אדם שאמר: „פראיירים, אפשר במחיר הכרטיס להשיג את הקסטה ברחוב לוינסקי בת"א".

המפיק של דודו טופז, עמרם הדידה, שלח לבית העסק אשה שבקשה לרכוש את הקלטת של טופז. תחילה הוצעה לה הקלטת המקורית במחיר 25 אלף שקל ישן, אולם נוכח בקשתה לקבל קלטת זולה, נענה בעל העסק, רוברט ברנס, ומכר לה קלטת מזויפת בחצי המחיר – 12 אלף שקל.

בעקבות זאת הוגשה מייד התביעה. להגנתו טען ברנס בבית המשפט כי כנראה שאחד המשתמשים בספריה שאל קלטת מקורית והחזיר מזויפת, וכי הוא לא שם לב לכך. אלא שלרוע מזלו הוכיח עו"ד יהודה רסלר כי זו לא פעם ראשונה שברנס נתפס בקלקלתו.

השופט פסק פיצויים בסכום צנוע יחסית, כ־3,000 דולר, תוך התחשבות בכך שדובר רק בקלטת אחת.

„רב' דרוזי שומר על קבר בר יוחאי במירון"

מאת יהודה גורן

משרד הדתות בודק עתה תלונות של מבקרים על קברו של שמעון בר־יוחאי במירון, שלפיהן שילמו כספים עבור ברכותיו של „רבי" השומר על קברו של הצדיק במירון, אך אותו „רבי" הוא אחיב בג'מאל מארס, דרוזי מהכפר חורפיש בגליל, העוסק בשמירת האתר הקדוש.

על פי טענת רבים שביקרו במירון, זכים אורחים רבים בברכתו של „הרב הדרוזי" המסיים את ברכתו במשפט: „תהיו בריאים בזכות הצדיק". הם פונים אליו בתואר „כבוד הרב", ולאחר הברכה משלשל „הרב" לכיסו כמה שקלים חדשים תמורת ברכתו.

משרד הדתות הודיע כי הוא רואה את המקרה בחומרה רבה ובודק אותו בימים אלה בדיקה מקיפה.

הגוף שצנח „חופשי" לים – היה בובה

מאת ברוך נאה

מול חוף הצוק (קאנטרי קלאב) מצפון לתל־אביב, נערכה אתמול בבוקר צניחה חופשית לים. בערך בשעה 11 בצהרים הגיעו למקום מירת השמירה, ניידות ואמבולנסים.

כמה אנשים הזעיקו את המשטרה, כחשש שאחד הצנחנים צנח „בר" לים, כיוון שהמיצנח שלו לא נפתח. מהחוף לא נראה דבר לכוחות המחפשים.

אחר כך התברר מפי הצנחנים שהתרכזו בשדה דב, כי אחד המטוסים זרק בובה דמויית צנחן כדי לבדוק את כיווני הרוח, וככל הנראה, בגלל המרחק מהחוף, חשבו אנשים, כי הגוף שצנח „בר" לים, היה אדם.

איזה שופט רשאי להוציא להורג סוסים

מאת גיל יודילוביץ

שוטרי תחנת רמלה התחבטו בימים האחרונים בשאלה איזה שופט רשאי להוציא צו הוצאה להורג של סייח, שנפגע ברגלו בתאונת־דרכים.

כאשר אירעה תאונת הדרכים, התברר לשוטרים, כי הסוס שנפגע וסובל מפגיעה קשה ברגלו הוא בגודל קטן. הוטרינר המחוזי שבדקו קבע, כי כדי למנוע ממנו סבל מיותר יש להרגו בדחיפות. השוטר דוד מצא שעליו הוטל לבצע את ההליכים הדרושים במקרה כזה, חיפש את בעלי הסוס. כאשר לא מצא את בעליו הזה השוטר להתחבט בשאלה – לאיזה שופט יש לפנות. לבסוף פקד מפקד התחנה, סנ"ץ אלי יערי, לפנות לשופט בית־משפט שלום, אשר יפסוק בעניין. בסוף השבוע שעבר הוציא השופט הוראה את הצו המבוקש. הסייח הצעיר הועבר בצער רב על־ידי מצא לספארי ברמת־גן שם ברצע הצו.

הפסנתרן אקס נפצע וביטל הופעתו הערב

מאת חנה יוזר

הפסנתרן עמנואל אקס, שהיה אמור להשתתף הערב בקונצרט התזמורת הפילהרמונית הישראלית לציון מאה שנה להולדתו של ארתור רובינשטיין, ביטל בארדת פתאומית את בואו ארצה, לאחר שנחבל בידו בעת חופשת סקי. את מקומו הערב ימלא הפסנתרן ראדו לופו, גם הוא ממשתתפי קונצרט הערב.

הערב יופיעו עם התזמורת בניצוחו של זובין מהטה הפסנתרנים יפים ברונפמן, אריה ורדי, פנינה זלצמן וראדו לופו.

מת זקן האסירים

מאת גיל יודילוביץ

האסיר הקשיש ביותר בישראל, רחמים מזרחי, בן יותר מ־70, מת בסוף השבוע שעבר לאחר מחלה קשה.

מזרחי, שהיה שפוט ל־5 שנות מאסר בגין מעשי זיוף ומירמה, התלונן כבר לפני שלוש שנים כאשר הגיע לכלא „מעשיהו" על מיחושים בלבו. מחלקת הרפואה בשב"ס ערכה לו בדיקות ואכן נמצאו ליקויים בלבו. מאז היה מאושפז לסירוגין בבית החולים של הכלא ובביה"ח אסף־הרופא.

מזרחי, תושב פתח־תקווה, הובהל לפני כשבוע לביה"ח לאחר שחש ברע. ביום חמישי נפטר מאוטם שריר הלב. בכלא „מעשיהו" שם אהבו את הקשיש, שורר אבל בקרב האסירים.

עתון אחד בישראל מצטרף לחשובים בעתוני העולם.

מעריב. כמו בעולם הגדול.

הקור הפוקד את אירופה ישפיע בקרוב על ישראל

חיים קותיאל מהחוג לגיאוגרפיה באוניברסיטת חיפה מציין כי מוקד הקור הוא סיביר והשפעתו גם על המזרח התיכון ■ האקלים האירופי נודד והולך בקצב של 10 קילומטרים בשנה ובתוך כ־50 שנה יהיה אצלנו אקלים ממוזג נעים יותר, קריר בקיץ, בחורף גשום יותר באביב

החורף הישראלי (צילום: ישראל סלובגני) מול החורף הלונדוני

■ אברהם פלג

גל הקור העז הפוקד בימים אלה את אירופה ישפיע גם על ישראל בעוד שבועות מספר. כך צופה חוקר האקלים מאוניברסיטת חיפה, חיים קותיאל.

"הקור שיגיע אלינו", הוא מוסיף, "לא יתבטא ב־60 מעלות מתחת לאפס, ואף לא ב־30 מעלות. אצלנו כמובן החורף חם יחסית – אך אין ספק כי גם האקלים הישראלי החורף יעמוד בסימן הכפור האירופי".

יתר על כן, המדען מהחוג לגיאוגרפיה באוניברסיטת חיפה, מציין כי האקלים הישראלי הולך ונעשה ממוזג יותר. במלים אחרות הוא מתקרב והולך לתכונות האקלים האירופי אלא שתהליך זה נמשך עשרות שנים.

זקני אירופה אינם זוכרים חורף כה קשה. הקור באירופה אינו נופל מזה שבקוטב הצפוני. ייתכן שבמאה ואולי גם במאתיים השנים האחרונות לא שרר קפאון כזה באירופה. אלה הם מקצת מהתיאורים המגיעים אלינו מיבשת זו שקרובה אלינו גם במובן הגיאוגרפי. מה ההסבר לגל הקור העז הזה דווקא השנה?

האקלימאי קותיאל מסביר כי מוקד הקור הוא סיביר. בכל חורף מתפתח שם לחץ ברומטרי גבוה היוצר קור עז שגליו נעים לעבר אירופה ואסיה ואף לישראל הם מגיעים, לפעמים. השנה, התחזק מוקד הקור בסיביר והשפעתו מורגשת היטב ברחבי אירופה; ובעוד זמן קצר יורגש בצורה ממותנת, יותר אצלנו.

מדוע דווקא החורף הזה?

"יכולות להיות לתופעה כזו מספר סיבות", מסביר החוקר. "התרכזות של אירוסולים (חלקיקים זעירים) בשכבות הגבוהות של האטמוספירה) מעשה ידי אדם או הטבע יכול להיות אחד הגורמים. בשלב זה איננו יכול להצביע על אירוע מסויים שגרם לכך, אך אביא דוגמה ממקרה מוכח: בשנת 1980 התפרץ הר הגעש סנט־הלנה בארצות הברית. ענן אירוסולים נע לעבר מערב אירופה והקיץ, שלאחר ההתפרצות הגעשית הזאת, היה קר במיוחד."

קותיאל חקר ומצא כי האקלים הישראלי מתקרב והולך לזה האירופי. "הוא לא יהיה עדיין לתורני – אך הוא הופך יותר ויותר לממוזג כמו האירופי, הוא אומר.

ממצא זה מבוסס על כמה נתונים: הגשם. יותר ויותר יורדים בארצנו הגשמים בסוף עונת החורף, היינו באביב, בחודשים מרס אפריל ואף מעבר לזה; ובמקביל – פחות ופחות בחודשים הראשונים של החורף. אומנם החורף הנוכחי נראה שונה, אך השינוי מתבטא לא בשנה אחת אלא משתרע על פני כמה עשרות שנים.

גם במעלות החום מתחולל שינוי. למרות התחושה הסובייקטיבית שיש לרבים מאיתנו כי מקיץ לקיץ חם להם יותר, האמת המדעית היא שהקיץ נעשה קריר יותר. בעיקר מתבטא הדבר בהבדלי החום המצטמצמים בין היום והלילה. אומנם בשיעור עוד נמוך: 0.7 מעלות אך זאת היא מגמה המקרבת את האקלים שלנו לזה האירופי.

גם קצב ההתאדות בישראל קטן לעומת השנים שעברו, ואף זה מסימני האקלים האירופי.

כדוגמה מאלפת לתנודה אקלימית, המתרחשת "ממש לנגד העיניים", מביא קותיאל את התמורה האקלימית שהתחוללה אצל שכנה שלנו – תורכיה. בשנות ה־40 נחשב רוב רובה של אנטוליה כאזור בעל אקלים ים תיכוני. והנה בשנות השבעים נדד קו הגבול דרומה בהותירו את רוב רובה של אנטוליה בתחום הממוזג. במלים אחרות: מזג האוויר בתורכיה נהיה יותר קר. "תוך 30 שנה נדד קו הגבול האקלימי בתורכיה. פירוש הדבר הוא כי קצב התקדמות של האקלים האירופי דרומה – הוא 10 קילומטרים בשנה. מכאן ניתן להסיק כי בעוד כ־50 שנה בערך יהיה אקלים ארץ ישראל ממוזג, קריר ואירופי יותר", אומר החוקר.

בין שאתה, הקורא, נימנה עם אלה השואפים להתקרב למזרח ובין שאתה נימנה עם אלה שנמצאים במזרח וליבם בסוף מערב – דבר אחד יכול האקלימאי קותיאל לומר לכם: האקלים של ישראל יהיה יותר קריר, יותר נוח ויותר נעים לחיות בו.

רנטגן רפואי מזיק?

קרני רנטגן המשמשות בשימוש שוטף בבתי חולים מעלות את סכנת סרטן הדם וסרטן השד והעשויות לגרום ל־600 מקרי מוות בשנה ברחבי ארה"ב, על פי מאמר שפורסם באחרונה ב"ניו אינגלאנד ג'ורנאל אוף מדיסין".

בכתב עת זה כתב הדוקטור ג'ון בויס, מהמוסד הלאומי לסרטן של ארצות הברית, כי "נראה שאותם מקרים של סרטן שיכולים להיות מושפעים מצילומי רנטגן איבחוניים אינם מעודדים דאגה רבה בהשוואה לסיכונים אחרים אליהם נחשפים בדרך כלל בני אדם". בויס אמר כי הסיכויים למות מסרטן הדם כתוצאה מקרני רנטגן גבוהים כמו הסיכון למות מסרטן הריאה כתוצאה מעישון 10 קופסאות סיגריות.

המחקר מעריך כי קרני הרנטגן גורמים ל־267 מקרי סרטן הדם ו־250 מקרים של מוות מסרטן הדם ברחבי ארה"ב מדי שנה. וכן 788 מקרי סרטן השד מתוכם 370 מקרי מוות בשנה. (א.פ.)

חוקרים, חקלאים וחובבי טבע חוגגים את מלאות 100 שנים להכנסת האיקליפטוסים לארץ ישראל. בתמונה: זן נוי של איקליפטוס שפותח במכון למחקר יישומי באוניברסיטת בן־גוריון

מחקר אמריקני:

הסובלים מחלומות בלהה – יצירתיים ואולי סכיזופרנים

אנשים הנוטים לסבול מסיוטים הם אנשים יצירתיים אך פגיעים, ויתכן שהם סובלים משסעת (סכיזופרניה), וזאת באשר הם נתונים בהתקף של (פראנויה) או ליקויי אישיות אחרים – קבע חוקר אמריקאי.

"לסיכום, המונח שמסכם את המאפיינים שלהם בצורה הטובה ביותר הוא 'גבולות דקים'", אמר ד"ר ארנסט הארטמן, מחבר המחקר שהתפרסם באחרונה ב"ארכיבס אוף ג'נראל פסייכיאטרי", המתפרסם על־ידי התאחדות הרופאים בארצות הברית. "יש להם עור דק, גבולות פנימיים דקים. יש להם אפילו גבולות דקים בדפוסי השינה וההיקיצה".

הארטמן עמד בראש חמישה חוקרים מהמעבדה לשינה בבית החולים "למואל סטאק" בבוסטון ובית החולים של קיימברידג'. החוקרים בדקו קבוצה של 36 בני אדם, בגילים 20 עד 35. תריסר דיווחו כי מגיל חמש היה להם לפחות פעם בשבוע סיוט ממושך ומפחיד. תריסר נוספים לא סבלו מסיוטים, אך דיווחו על חלומות סוערים, ותריסר אחרים דיווחו שאין להם סיוטים וגם לא חלומות. בכל קבוצה היה מספר שווה של גברים ונשים.

הסיוט השכיח ביותר, לפי המחקר, הוא להיות נרדף על־ידי דמות מפחידה, או קבוצת אנשים. חמישה מתריסר המשתתפים שדיווחו על סיוטים מסרו כי בחלומם הם נרצחים, מוכים או גוררים. (א.פ.)

חוקרת באוניברסיטה העברית:

שילוב לייזר בסיבים אופטיים ישפר ניתוחים ותקשורת צבאית

סופר מעריב לענייני מדע

חוקרת באוניברסיטה העברית בירושלים, פרופ' רינה רייספלד, ערכה מחקר בו מצאה כי שילוב לייזר בסיבים אופטיים מבטיח שיפורים בתקשורת ובכירורגיה.

הולכת קרני לייזר תוך כדי שילוב מקור הקרן בתוך סיבים אופטיים, העשויים מזכוכית פלאורידית – היא רעיון שהועלה על ידי פרופ' רייספלד מהמכון לכימיה. לדבריה, עשויה טכניקה זו לשפר את הטווח ואת הבטחון של מערכות תקשורת אזרחיות וצבאיות וכן לשפר שיטות כירורגיות המשתמשות בקרני לייזר.

השימוש בסיבים אופטיים הולך וגובר בשידורים למטרות צבאיות ואזרחיות, מאחר שהם צורכים פחות אנרגיה מאשר חוטי מתכת. בסיבים אופטיים ניתן להעביר, בזמן נתון, אותות ומסרים בכמות גדולה יותר מאשר במערכות אלקטרוניות קיימות. כמו כן, הם אינם מאפשרים האזנות סתר.

לדברי פרופ' רייספלד, מומחית לכימיה של זכוכית ולהעברת אור, הסיבים האופטיים הקיימים היום, עשויים מזכוכית על בסיס חול (סיליקה), אינם מעבירים קרניים אינפרה־אדומות ולכן הם מוגבלים למרחקים של כ־160 ק"מ. במרחקים גדולים יותר יש צורך להעזר במגברים אשר אינם אמינים וזקוקים לספקי כוח מיוחדים.

אולם, בעוד שסיבים מזכוכית על בסיס חול (סיליקה) אינם מתאימים לרשתות תקשורת בין יבשתיות או עולמיות, סיבי זכוכית פלאורידית אינם מוגבלים ומסוגלים לשרת את צרכי התקשורת העולמית, ביעילות ובאמינות. פרופ' רייספלד עומדת בראש אחת מקבוצות המחקר הבודדות בעולם (האחרות הן בצרפת, ארה"ב ויפן) העובדות על פיתוח תהליך להולכת קרני לייזר באמצעות סיבים מזכוכית פלאורידית.

זכוכית פלאורידית מיוצרת מכמה מתכות מעורבות בפלאור. הלייזר נוצר על ידי מיזוג יסודות מעפרות נדירות לתוך סיבי זכוכית פלאורידית. שילוב מקור הלייזר בסיב האופטי יוצר אמצעי העברה אופטימלי מבלי לאבד אנרגיה רבה בתהליך.

מאחר שזכוכית פלאורידית מעבירה אור אינפרה אדום, היא מתאימה לא רק להעברת אותות, אלא גם לשימוש ברפואה כירורגית. בעת הניתוח מכוונים קרן אינפרה אדומה לרקמות המיועדות לסילוק. הקרן נקלטת על ידי הרקמות וכתוצאה מכך הן מתפרקות.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו, אחינו וסבנו היקר

יצחק קרן־זהר

הלוויה תתקיים היום, יום ראשון, י"ז בטבת תשמ"ז, 18.1.87, בשעה 2.00 אחה"צ, בבית־העלמין בנחלת־יצחק.

אוטובוס ייצא בשעה 1.30 אחה"צ מבית המנוח, רח' גנון 11, גבעתיים.

אבלים:
אשתו: עדה
בתו וחתנה: שולמית ואהוד בנארי
נכדיו: מיכל, רוית ודניאל
אחיו: אליהו קורנזייר וב"ב
אחותו: יפה פיינרייך וב"ב
בני הדוד: רחל והרברט לוי וב"ב
וכל בני המשפחה

חלף חודש מאז שיקירנו

גדליהו (ג'ורג') קמפינסקי ז"ל

מראשון לציון
איננו עוד איתנו
מתייחדים עם זכרו בגעגועים
המשפחה

שקמונה, חברה ממשלתית־עירונית לשיקום הדיור בחיפה בע"מ

לשושן שילה,
מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון

משתתפים באבלך ובצערך הכבד על מות

אמך ז"ל

שלמה יונגמן, יו"ר הדירקטוריון
חברי מועצת המנהלים
דוד לוקוב, המנהל הכללי
וצוות עובדי החברה

המוסד לביטוח לאומי
סניף תל־אביב

לעדה רחמים

אתך באבלך על מות

אביך

משטרת ישראל

המטה הארצי/היחידה הארצית לחקירות הונאה
משתתפים בצערו של
מפקח אורי בר אל
במות עליו אביו ז"ל

לחברתנו
דליה בנימיני ובני ביתה

אתך באבלך הכבד על מות אביך

עמנואל ברמן ז"ל

משפחות החברים:
אהרונסון, בוגין, בן־ארי,
בקר, וילנצ'יק, מורג,
עירון, רון, רחמימוב.

ביתנו שרוי באבל כבד
חברנו

שמואל (שורקה) לנגל"ב

איננו

הלוויה תתקיים מחר, יום שני, י"ח בטבת תשמ"ז, 19.1.87, בשעה 15.00, בקיבוץ רמת־דוד.

המשפחה
וקיבוץ רמת־דוד

מועצה מקומית יהוד
חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי יהוד
[illegible]
שלמה דעים
יושב ראש הועדה המקומית לתכנון ולבניה – מרחב יהוד

"להבים" – עמותת גבעות־להב
חברי עמותת גבעות־להב מוזמנים בזאת

לאסיפה כללית

שלא מן המניין, שתתקיים ביום ג', 3.2.87, בבאר־שבע, בשעה 20.00, בקולנוע "קרן".

על סדר היום:
א. בחירות לוועד העמותה.
ב. בחירות לוועדת הביקורת.
יש להצטייד בתעודות־זהות.

ועד העמותה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי חולון

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת התכנית המפורסמת ח–398, שינוי לתכנית מפורסמת ח–266.
השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת:
גוש: 7183 חלקות 57, 38 חלק מחלקה 6.
6760 חלקה 232.
מקום: קרית בן־גוריון, רח' לס־קוב, חולון.
מרדכי כהנא
יושב־ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א

החל מהיום, 18.1.87
יוחלף מספר הפקסימיליה של
"נטפים" חצרים
ל־057-420098

הנהג
עשה לך מנהג –
קח עמך חייל לדרך

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי חולון

הודעה על הכנת שינוי תכנית מתאר

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה על הכנת תיקון מס' 8 לתכנית מתאר חולון ח–1
השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת:
תכנית זו חלה על שטח תכנית־מתאר חולון, על תיקוניה.
מקום: עיר חולון
מרדכי כהנא
יושב־ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א

הנהלת חשבונות
רכוש מקצוע ב־5 חודשים
קורסים בערב לסוגים 1, 2, 3
הדרכה ע"י מורה מנוסה
תל־אביב 5 (ליד דיזנגוף סנטר)
"מלמדים" מרכז הכשרה בע"מ
טל' 03-280828 עד 14.00.

مكذا من الاصل

יקירתנו
יעל מרגלית (בקמן)
איננה

ההלויה תצא היום, יום ראשון י"ז בטבת תשמ"ז, 18.1.87, בשעה 3.00 אחה"צ, מבית מרגלית, לבית־העלמין בבני־עטרות.

יאיר, יורם ואפרת מרגלית – בני־עטרות
משפחת אולשה – בני־עטרות
משפחת בראון – אורות
משפחת אבירי – רחובות
משפחת מרגלית – ת"א
גאולה בן־מיכאל – ת"א

למשפחת מרגלית יאיר, יורם ואפרת ולמשפחת אולשה

קבלו תנחומינו על מות
יעל ז"ל

חברי, תושבי ועובדי בני־עטרות

במלאת שלושים לפטירתו של
בעלי, אבינו, סבנו ואחי היקר
עו"ד נח בן אריה צמח ז"ל

נערוך אזכרה וגילוי־מצבה ליד קברו ביום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז (20.1.87), בשעה 3.00 אחה"צ, בבית־העלמין סגולה בפתח־תקוה.

נפגשים ליד השער.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו.

המשפחה

בצער עמוק אנו מודיעים על פטירת יקירנו
צבי ברקוני ז"ל

הלוויה תתקיים היום, יום ראשון, י"ז בטבת תשמ"ז, 18.1.87, בשעה 13.00 בצהריים, בבית־העלמין הישן חוף הכרמל חיפה, שער מס' 2, ליד בית־הקברות הצבאי.

אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 12.30, מרחוב הירקון 25, ליד בית המנוח.

המתאבלים: בתו, חתנו, נכדיו, נינין
וכל המשפחה

תנחומים למשפחת רוזנפלד

על מותו של ראש משפחתכם
היקר ומייסד חברת הספנות
אהרון רוזנפלד
ז"ל

קואופרטיב „אגור" בע"מ

במלאת שלושים לנפילתו של בננו
ואחינו האהוב והיקר
אהוד – אודי בורנובסקי
ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי־מצבה ביום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז (20.1.87), בשעה 15.00 אחה"צ, בחלקה הצבאית של בית־העלמין בקרית־טבעון.

המשפחה

במלאת שנתיים לפטירתו של יקירנו
אהרון ראובני ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז, 20.1.87, בשעה 3.30 אחה"צ, בבית־העלמין בבאר־שבע.
נפגשים ליד השער.

המשפחה

ביום שני, י"ח בטבת תשמ"ז,
19.1.87, בשעה 13.30 אחה"צ,
נעלה לקברה ונתייחד עם
זיכרה של יקירתנו
אידה רוזוב ז"ל

בבית־העלמין בקרית־שאול.

מתאספים ליד שער בית־העלמין.

משפחות רוזוב

במלאת שלושים לפטירתו של אהובנו ויקירנו
פרופ' יצחק מרגולץ ז"ל
מרובנו

נעלה לקברו לגילוי־מצבה, ביום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז, 20.1.87, בשעה 14.30, בבית־העלמין בחולון. נפגשים ליד השער הישן.

טקס אזכרה לזכרו של המנוח, בשעה 16.00, בבית הרופא.

אוטובוס לבית־העלמין, ייצא בשעה 14.00 מבית המנוח, רח' לוחמי גליפולי 53, תל־אביב. לאחר גילוי־המצבה, ימשיך לאזכרה לבית הרופא.

המשפחה

ביום השלושים לפטירתו של יקירנו
א. דוד מירון (מאירצ'יק) ע"ה

נעלה לקברו ביום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז (20.1.87), בשעה 15.30.
מתאספים בבית־העלמין בקרית־שאול.

המשפחה
יוצאי עירו סלומניקי

למשפחת רוזנפלד ולחברת רוזנפלד ובניו

אתכם באבלכם הכבד על מות
אהרון רוזנפלד ז"ל
מוותיקי הספנות בארץ

צים חברת השיט
הישראלית

האיגוד הארצי לימאים דירוגים

אבל על מותו של
אהרון רוזנפלד ז"ל
מראשוני הספנות הישראלית
תנחומינו למשפחה האבלה

מזכירות האיגוד

כואבים את מותו הטראגי של
אריה רוזנזון ז"ל
ומשתתפים באבל המשפחה

אחיו: נתנאל רוזנזון
ובני משפחתו

אנו משתתפים באבלו של חברנו לעבודה
עוזי שמאס
על מות
אביו ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה

בית זיקוק אשדוד
ההנהלה וציבור העובדים

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה בשיבה טובה של אמנו וסבתנו
אסתר סניאדובסקי

הלויה תיערך היום, יום ראשון, י"ז בטבת תשמ"ז, 18.1.87, בשעה 13.15, בבית־העלמין בקרית־שאול.

המשפחה האבלה

בצער רב וביגון קודר הננו מודיעים על פטירת יקירתנו
חנה קוזלובסקי ז"ל

הלויה התקיימה ביום שישי, ט"ו בטבת תשמ"ז, 16.1.87, בבית־העלמין בתל־מונד.

ובית כפר־הס
המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו
לאה פרידר

הלוויה תתקיים היום, יום ראשון, י"ז בטבת תשמ"ז, 18.1.87, בבית־העלמין בקרית־שאול, בשעה 2.00 אחה"צ. נפגשים ליד השער.

המשפחה האבלה

בצער ובכאב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
דוד מלר ז"ל

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, י"ז בטבת תשמ"ז, 18.1.87, בשעה 13.30, בבית־העלמין בכפר סמיר, חיפה.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירינו
אסתר בילא שאול ע"ה
ובנה צבי שאול ז"ל

תתקיים הקמת מצבות ואזכרה על קבריהם במרומי הר הזיתים בחלקת כהנים ה' (מול מלון אינטרקונטיננטל), מחר יום שני, י"ח בטבת תשמ"ז (19.1.87), בשעה 2.15.
נפגשים בארזי הבירה 46, בשעה 2.00.
ליתר פרטים, נא להתקשר לבית סקרמן 02-813011.

המשפחות

לחברנו חנן הורביץ
אתך באבלך במות
אביך ז"ל

חבריך בביה"ס לכימיה
אוניברסיטת תל־אביב

ליהודה בן־זאב
משתתפים באבלך הכבד במות
אחותך ז"ל

חברת „מבני תעשיה" בע"מ
הדירקטוריון והעובדים

לחברתנו לעבודה הדסי ידידה
אתך באבלך הכבד על מות
אמך ז"ל

שרותים חשמליים מכאניים בע"מ
ההנהלה וציבור העובדים

משטרת ישראל
איגוד הגמלאים
אבלים על מותו של
סמל־שני (גימ.) יונה סיסו ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה

!לאחוזים בהגה בדרכים
תנו זכות קדימה לחיינו וחייכם

חלפו חמש שנים לזכרה של אשתי ואמנו
נורית גור (גורפינקל) ז"ל
(הלוחמת האמיצה בתאונות דרכים)

חלפו שש שנים לזכרה של
בתי הבכורה ואחותנו
גלי גור ז"ל
(למותה הטרגי בתאונת דרכים)

חלפו ארבע שנים לזכרה של סבתנו ודודתנו
דבורה סקונדה ז"ל

נעלה את זכרן ביום ראשון, י"ז כסלו תשמ"ז (18.1.87), בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין „הדרום" (גבול חולון–בת־ים).
נפגשים ליד השער הישן.

האב: חגי גור (גורפינקל)
הבנות והאחיות: שירה וכרמית
שרה זמיר

אל־על
נתיבי אוויר לישראל בע"מ

אבלה על מותו ללא עת של עובד החברה
ישראל בשארי ז"ל

ומשתתפת בצער המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירתנו
יעל למפרט ז"ל

נעלה לקברה ביום שלישי, י"ט בטבת תשמ"ז, 20.1.87. נפגשים בשעה 16.00 ליד השער החדש של בית־העלמין „הדרום" בגבול חולון–בת־ים.

ירח והמשפחה

לחברתנו **סופי פרידמן**
משתתפים באבלך
על מות
אמך ז"ל

חברי מושב אמציה

אנו משתתפים באבל המשפחה על מות
דוד פלברבאום
ז"ל
מפעיל תחנת פז, המלך דוד,
מוותיקי מפעילי תחנות פז בארץ.

פז חברת נפט בע"מ
סניף ירושלים וההנהלה

למשפחת פדלון

משתתפים בצערכם על פטירתה של
ליזה פריז' ז"ל

ועד מקומי כפר חרוצים
תושבי כפר חרוצים

נציב בתי־הסוהר בית־מעצר ניצן
משתתפים בצערו של
סישר יוסף פסח
על מות **בתו** ז"ל

"אני נשרף! בוא מהר!" זעק אסף בן 9 לאחיו

הילד ששיחק בגפרורים ליד בקבוק דלק טיסנים נכווה קלות וניצל תודות לתושיית אחיו בן 17

מאת אהוד רבינוביץ

ילד, בן 9 מהרצליה, ששיחק בביתו בגפרורים בסמוך לבקבוק דלק, נכווה באורח בינוני. הילד ניצל, הודות לתושיית אחיו בן ה־17 שסחבו אותו לאמבטיה וכיבה את האש.

צעקות "עדן אני נשרף, אני נשרף יש שריפה, בוא מהר" העירו ביום שישי בצהרים את דירת הגג של משפחת קזה בהרצליה. עדן בן ה־17 שרק הוא נכח אותה שעה בבית מיהר ועלה לגג. הוא הבחין באחיו הקטן, אסף, צועק ומתפתל ומנסה לכבות את האש שאחזה בחולצתו. "ראיתי את החולצה שלו כולה בוערת. תפסתי אותו ביד ומשכתי אותו למטה. הכנסתי אותו לאמבטיה, קרעתי את החולצה והתזתי עליו מים". כך סיפר בהתרגשות עדן. שכנים, שנזעקו למקום לשמע צעקות השניים, הזעיקו את מכבי האש והמשטרה. אלה הגיעו מיד למקום, אך בינתיים שככה האש מעצמה כשהיא מכלה את דלק הטיסנים שהיה בבקבוק קטן מונח על הגג.

אסף פונה במהירות לבית־החולים מאיר בכפר־סבא, ע"י ניידת משטרה יחד עם אחיו עדן, שנכווה קלות בידיו במהלך אחיזתו באחיו. לאחר קבלת טיפול ראשוני בבית החולים מאיר בכפר־סבא הועבר אסף לבית החולים בילינסון בפתח־תקוה ושם נמסר, כי נכווה בבטנו, גבו ומעט בפניו ומצבו טוב.

ממחר ישבתו עובדי

(העברה מעמוד 1)

מחרתיים ישבתו הרופאים בבתי־החולים אלה ליום אחד ויפגינו בירושלים. השביתות הן במחאה על התכנית הכלכלית והדרישה לקיצוצים במערכת הבריאות. השביתה תקיף את עובדי המינהל, המטפלות, העובדים בריפוי בעיסוק, עובדי הנקיון והתחזוקה. הם לא יספקו חשמל וקיטור – דבר שימנע ביצוע ניתוחים – לא יבוצעו עבודות נקיון וכביסה, לא יגישו אוכל לחולים ולא יקבלו וישחררו חולים.

מ"מ יו"ר ועד עובדי המינהל והמשק, משה אבגוש, אמר כי התכנית הכלכלית והדרישה מעמיקה עוד יותר את הקיפוח שלנו. "אנו תובעים השוואת שכרנו ותנאי עבודתנו לאלה הנהוגים בבתי־החולים של קופ"ח, רק להם דואגים ואילו מאיתנו דורשים לקצץ. מאיזה סקטור יקצצו את 573 התקנים עליהם הוחלט אם לא מאיתנו".

לדבריו, למרות שהעובדים הודיעו עוד בשבוע שעבר על כוונתם לשבות – איש מהנהלת משרד הבריאות או מההסתדרות לא יצר קשר עימם. "כנראה שלאיש לא איכפת מה הולך לקרות, אבל אני מודיע, ששביתה זו תהיה קשה מזו של שביתת האחיות.

הרופאים ישבתו ליום אחד, בצורה ראשון בשורת צעדי מחאה. בבתי־החולים ייושבו צוותי חירום ויתפקדו במתכונת שבת. לא תהיה כל פעילות אמבולטורית, וניתוחים יבוצעו רק במקרי חירום. במחצית מ־2000 הרופאים יפגינו באותו יום בירושלים.

יו"ר ארגון רופאי בתי־החולים הממשלתיים, ד"ר אריה אורנשטיין, אמר כי לרופאים יש בעיה יום־יום – אם לטפל בחולים או לשלוח אותם הביתה, אם לתת להם תרופות יקרות או לא. וכל זאת בשל מחסור בציוד, אביזרים ותרופות. "למה שהדילמה המוסרית הזאת תיפול עלינו שהפוליטיקאים יחליטו את מי דנים למסר ואת מי למוות. גם לפני הקיצוץ המצב היה קטסטרופלי, אז להקשות עוד יותר?"

"המערכת הרפואית בישראל מסכנת חיי אדם, בתי־החולים עובדים מתחת לקו הבטיחות. אילו זה היה בתעופה – מטוס כמו שלנו היו מקרקעים", אמר אמש פרופסור יאיר שפירא, מנהל "סורוקה", בכינוס חרום של מנהלי בתי־החולים המחוזות של קופ"ח.

הוא סיפר שב"סורוקה" מבצעים ניתוחים במכשירי הרדמה שלא עומדים בשום תקן. האינפוזיות הן ללא אביזרי פיקוח על קצב העירוי. חולים אורטופדים מנותחים עם ברגים קצרים – כי אין באורך הדרוש – וחוזרים עם שברים. צריכים לדעת שהאנשים באנץ חיים ללא כיסוי רפואי. "הייתי אומר לאנשים לא לנסוע בכבישים כי שמו שמיים איזה טיפול יקבלו אם יפגעו בתאונת־דרכים".

מנהל בית־החולים השרון, ד"ר יעקב הרם, אמר כי הורים צובאים על בית־החולים כיון שניתוחי ילדיהם נדחים. "אין לי כח אדם לבצע ניתוחים, איני מסוגל לשלם תמורת החשמל והמים ואני דוחה תשלומים לתנובה ולחברות המספקות תרופות".

המנהלים הודיעו, כי אם לא יקבלו מיד תוספת אמצעים יצמצמו את השירותים הרפואיים במוסדותיהם, יסגרו מחלקות ויחידות שלמות ואף את מרפאות קופ"ח.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, קראה לעובדי המינהל והמשק ולרופאים לא להשבית את העבודה: "אסור שמאבק ינוהל על גבם של החולים, אני מבקשת לא לגרום להם לסבל".

השרה אמרה שתמשיך במאבק לביטול החלטת הממשלה. "שר האוצר ודאי עסוק בתכנית הכלכלית. יש להניח שהשבוע ניפגש והוא יגיד לי מה לעשות. או שישנה את ההחלטה או שימצא פתרון אחר. במקום להקדיש את הזמן לקידום נושאי הבריאות אני צריכה להילחם בשיניים ובצפרניים כדי לשמור על הקיים".

ישראל ביקשה מארה"ב 3 מיליארד ד' סיוע ב־88'

מאת שרגא מקל

הממשל האמריקני תומך בעיקרי התכנית הכלכלית שהופעלה בישראל, אמר ביום ו' השגריר האמריקני תומס פיקרינג, לשר האוצר, משה נסים. הדברים נאמרו בעת הגשת הבקשה לסיוע אמריקני לשנת 1988.

ישראל מבקשת מארה"ב סיוע כלכלי בסך 1.2 מיליארד דולר וסיוע בטחוני של 1.8 מיליארד, ובסך הכל שלושה מיליארד דולר. בשנים '85 ו־'86 הגיע סך כל הסיוע האמריקני ל־3.75 מיליארד דולר, בכל שנה. הבקשה הישראלית מביאה בחשבון הקטנה בהיקף הסיוע בסך 750 מיליון דולר. לעומת זאת, צפויה הקלה בהחזר חובות העבר של ישראל לארה"ב, ששקלה כנגד סיוע בסך 350 מליון דולר בשנה.

בפגישה עם פיקרינג אמר שר האוצר כי הוא מקווה שתגיע תקופה בה יוכלו להיפגש שלא במסגרת בקשת סיוע, ולשם כך יש לעשות את כל המאמצים לשנות את האווירה במשק ולהתחיל בעידן חדש של צמיחה. השגריר האמריקני השיב כי השותפות בין שתי המדינות היא מעבר לשקלים ודולרים.

בשבוע הבא תצא משלחת כלכלית מישראל לארה"ב, בראשות מנכ"ל משרד האוצר, ד"ר עמנואל שרון, שתסביר לגורמי הממשל את התכנית הכלכלית החדשה.

תושב טייבה נהרג וחברו נפצע קשה בעת קטטה

מאת אהוד רבינוביץ

"הארלם של המשולש", כך מכנים תושבי האזור את הכפר טייבה שבמשולש. במוצ"ש בשעה 21.00 פעלו שם שוב. לאחר חמישה מעשי שוד שאירעו במהלך החודשים האחרונים הגיעו הדברים עד לרצח.

במהלך קטטה שפרצה בין צעירים במרכז הכפר בה השתמשו בשברי בקבוקים נורו לפתע מספר יריות מתוך מכונית סובארו לעבר שני אחים תושבי הכפר. השניים נפגעו קשה בראשם ובכל חלקי גופם ונפלו מתבוססים בדמם. חבריהם פינו את השניים לבית החולים מאיר בכפר־סבא. זמן קצר לאחר מכן מת אחד מהם מפצעיו.

ניידת משטרה שהגיעה למקום נרגמה באבנים. השוטרים נסוגו והמתינו לכוחות נוספים, שהותקפו אף הם באבנים משהגיעו למקום. זמן קצר לאחר מכן הגיעו לכפר כוחות מג"ב וכוחות נוספים מתחנות מרחב השרון בפיקודו של נצ"מ משה פרידמן, מפקד מרחב השרון ופתחו במבצר חשודים.

כפי שנמסר הרקע לקטטה, הוא התנגדותו של בעל עסק לכניסתם של צעירים למקום, זאת בעקבות סכסוכים קודמים. היורים נמלטו ברכב אל מחוץ לכפר. עד כה טרם נעצרו.

סוחר נשק

(סוף מעמוד 1)

דאלי האשימי, בראיון לרשת אי.בי.סי.

הבראיין הוא אחיו של סוחר הנשק האיראני סירוס האשימי, ראש מבצע העוקץ שהפיל בפח את הישראלים תת־אלוף אברהם ברעם וישראל וגורי אייזנברג. שלושת הישראלים ונאשמים אחרים עומדים לדין בניו־יורק בחשד שקשרו קשר למכור נשק לאיראן בניגוד לחוקי ארה"ב. סירוס האשימי מת אשתקד בלונדון.

מוחמדאלי האשימי אמר בראיון לתכנית "בייסלייך", המשודרת מחוף אל חוף, כי פרס הזמין את סירוס האשימי, גורבניפאר ואיל ההון הסעודי עדנאן חאשוגי לבוא לביקור בישראל בתחילת 1985. מוחמדאלי ציין, כי המידע נמסר לו ע"י אחיו סירוס.

בשידור נאמר, כי השלושה שהו בישראל חמישה ימים. "אחי היה מרוצה מאד כשחזר מהביקור", אמר מוחמדאלי. "הוא סיפר, כי ביקש מפרס שיתערב אצל ארה"ב (שתתיר מכירת נשק לאיראן) וכדי שלמפרס לא יהיו ספיקות, שוחח גורבניפאר עם ראש ממשלת איראן, כשמר נגוודי, מר פרס ואחרים מצותתים לשיחה.

"על בסיס השיחה הזו ידע פרס שהוא משוחח עם האנשים הנכונים, שאין ספק שהם משמשים נציגים של ממשלת איראן, והבטיח הבטחות מסויימות וכפי שאנו רואים הוא קיים את הבטחותיו".

בתשובה לשאלת המראיין, מה היתה החוליה הראשונה בשרשרת האירועים שהובילה לשערוריית מכירות הנשק, השיב הבראיין: "למעשה, הלוו האיראנים בשרשרת, ממני מאחי אחיו, סירוס, ומגורבניפאר ביקשו שנשיג נשק אמריקני. אמרנו לנו שחומייני הזמין את כל שגרירי מדינות ערב לאיראן כדי להודות להם לדאוג לשיפור יחסי איראן עם העולם המערבי, לרבות ארה"ב".

האשימי אמר בשידור, כי הודיע לנציגי ממשלת איראן, שהמדינה היחידה שמסוגלת לקבל נשק היא ישראל. הוא ביקשם לקבל אישור לכך מממשלת איראן.

באותה תכנית סיפרה ברברה וולטרס, כי שמעה מפי חאשוגי, שמנכ"ל משרד החוץ לשעבר, דוד קמחי, בא לוושינגטון לפגישה עם רוברט מקפרליין, כדי לערוב למהימנותו של גורבניפאר.

נשיא מצרים, חוסני מובארך, אמר כי ישראל שולחת טכנאים לאיראן לתחזוקת המטוסים האיראנים ותיקונם, ואף מציידת אותם בחלקי חילוף. בראיון ל"אל־איתיחאד" של אמירות אבו־דאבי, קובע מובארך באורח חד־משמעי, כי ארה"ב איבדה כליל את אמינותה באיזור הערבי של הים התיכון, ואף בעולם כולו.

נראה, כי ההתקפה של מובארך על ארה"ב מתואמת עם חוסיין, שאף הוא תקף את ארה"ב. משקיפים ערביים מציינים, כי מובארך וחוסיין מאוכזבים מכך שריצ'ארד מרפי בא לאיזור בידיים ריקות. לדעת שני המנהיגים, דווקא עכשיו היתה צריכה וושינגטון להפעיל את השפעתה על ישראל לפתרון הסכסוך באיזור, כדי לרכוש את אמונתם של הערבים.

"חדרו של יצחק טאוב שימש 'אולפן צילום' לצילומים אירוטיים"

עולה מבדיקת המשטרה את הרקע המופיע בחלק מהתמונות שנתפסו בביתו של טאוב

מאת ברוך נאה

ליחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרה התברר בימים האחרונים כי חדרו של המזכיר הראשי של בתי המשפט בדרום, יצחק טאוב, בבנין בית המשפט המחוזי בבאר־שבע, שימש בין היתר כ"אולפן צילום" – גם לצילומים אירוטיים.

כשעלעלו בתמונות שבידיהם והשוו את הרקע עליו מצולמות בחורות בתנוחות אירוטיות עם הכלי־בגרים, גילו החוקרים כי בחלק מהתמונות הרקע שמאחורי הנשים המצולמות – פקידות בית המשפט ונשים שנזקקו לשרותי ההוצאה לפועל – הוא חדרו של המזכיר הראשי.

כזכור, נתפסו בביתו של יצחק טאוב למעלה ממאה תמונות של נשים בתנוחות שונות, עם בגדים ובלעדיהם, שחלק מהן היו מעובדותיו.

עד כה נחקרו ביחידה לחקירת פשעים חמורים כ־20 נשים, פקידות בתי המשפט בדרום וגרושות שנזקקו לשרותי ההוצאה לפועל, שקיימו יחסים קרובים עם יצחק טאוב. נודע כי המשטרה עומדת לחקור בקרוב נשים נוספות שעבדו בבתי המשפט, בעיקר באילת, לשם היה יורד טאוב כממונה על בית המשפט בעיר.

ככל הנראה לא תבקש המשטרה להאריך את מעצרו של טאוב ביום שני פעם נוספת. תנאי הערובה שקבע השופט סימן לשחרורו נתנו למשטרה בטחונות שלא ינסה ליצור כל קשר עם הנשים המעורבות בפרשה. השופט שלי סימן קבע כי כשתחליט המשטרה לשחררו, יהיה אסור לו להתקרב במשך שבועיים כדי מאה מטר מבית משפט כלשהו בדרום, וכן אסור עליו ליצור כל קשר עם נשים שהיו פקידות בבית־המשפט או נשים שהיו בעבר בטיפולו במסגרת תפקידו. טאוב ממשיך לטעון כי לא היה שום קשר בין עבודתו לבין יחסיו החברתיים עם נשים שעבדו תחתיו.

עוגה, עוגה "מתבית החדש שלנו – לבית החדש שלכם" – רשת מלונות מוריה, שהתחילה החודש להפעיל את מלון מוריה־פלזה בתל־אביב, הביאה במפתיע עוגה וברכה לחברת סוויסאייר, שעברה בימים אלה למשרדיה החדשים בבית מגדלור בתל־אביב. בתמונה: חיים תביב, מנכ"ל מוריה־פלזה (משמאל), מוסר את העוגה לידי אלכס אקרמן, מנכ"ל "סוויסאייר" בישראל.

קיסר: ההסתדרות

(סוף מעמוד 1)

ציב השוטף ותקציב הפיתוח של קופ"ח בשנים 1986–1988.

המסמך הוכן על־ידי יו"ר קופ"ח, פרופ' חיים דורון, ובו פירוט עלות הסכם השכר של האחיות. בהסכם בין הממשלה, ההסתדרות וקופ"ח נקבע: "ארע בשנת כספים פלונית ארוע חריג, שלא היה ידוע בעת הכנת תקציב המדינה לאותה שנת כספים, שהביא להוצאה חריגה ובלתי צפויה מראש בכלל מערכת הבריאות הדבר הובא לאישור על־ידי הממשלה בארוע חריג, תשפה הממשלה את קופת־חולים כפי שתקבע".

לטענת קופ"ח, הממשלה היתה אמורה להעביר בגלל הסכם האחיות 66 מיליון שקל, אך האוצר מוכן לתת רק 48 מיליון שקל. לפי המסמך לא נותרו בידי קופ"ח אמצעים כלשהם לתקציב הפיתוח לשנת 1987–1988. קופ"ח מבקשת להעמיד לרשותה מקורות נוספים בסך 53 מיליון שקל.

"כאשר הממשלה מאיימת שלא יהיה הסכם יש צורך להזכיר לה כי היא אינה בעל הבית על ההסכם. הממשלה שוגה בבטחונה לחקות את ארה"ב, במחשבה שהגדלת הכסף הפנוי בידי הציבור תביא להגדלת צריכה שתגרום להגדלת יצור", אמר ישראל קיסר בהרצאה במועדון המסחרי התעשייתי.

"נראה שחוגים באוצר רוצים להתנער מאחריותם לפיתוח ומנסים לגלגל אותו על ההסתדרות. זו השמצה חסרת שחר הנוגדת כל הגיון". מזכ"ל ההסתדרות ציין, כי כ־3.5 מיליון מקבלים שירותי בריאות בקופ"ח ב־1400 מרפאות וב־17 בתי־חולים. "מינואר 1987 עד אפריל 1987 משתתפת הממשלה בתקציב קופת חולים באפס שקלים", אמר.

חשד להצתה במלון "נוף" בכרמל

מאת אמיר גילת

שריפה פרצה אתמול בצהריים במלון "נוף" במרכז הכרמל בחיפה. המלון פונה מכל דייריו ולא היו נפגעים. המשטרה בודקת את האפשרות כי מדובר במעשה הצתה.

דקות אחדות אחרי השעה 1 בצהריים התקבלה במכבי־אש הודעה על דליקה ענקית המשתוללת במלון הגדול. שישה צוותי כיבוי הגיעו למקום בעשר מכוניות יחד עם כוחות משטרה רבים. הכבישים הראשיים באזור נחסמו לתנועה.

לאחר שעה קלה הצליחו הכבאים להשתלט על הדליקה, שמקורה היה במכבסה הנמצאת בקומת המרתף. במלאכה סייעו להם גם 11 כבאים מראשון־לציון שהתארחו במלון עם נשותיהם.

מנהל המלון, יגאל חי, מסר אתמול כי רב האורחים לא שהו במלון בזמן הדליקה.

מפקד שירותי הכבאות בחיפה, ספטר משה וזרי, מינה קצין שיחקור את נסיבות הדליקה. הוא אמור להגיש את ממצאיו עוד היום.

נבדקות האפשרויות כי קצר חשמלי – או הצתה – גרמו את הדליקה.

נמסר כי אמצעי הבטיחות במלון היו תקינים.

התעשיה האוירית מציעה לנציגי חברות זרות כמה מרכיבים של ה"לביא"

בתעשיה האוירית הסתיים כנס ראשון מסוגו של נציגי 46 חברות אמריקניות ואירופיות שהוזמנו כדי לעמוד על אפשרויות שיתוף פעולה עיסקי

מאת דן אריקה, סופר "מעריב" לענייני תעשיה

נציגים בכירים של 46 חברות אמריקניות ואירופיות מגלים ענין בניהול מו"מ עם התעשיה האוירית על העברת טכנולוגיות, שיתוף פעולה בשיווק ומכירות, פיתוח מוצרים והשקעות כספיות, כאשר כל העיסקות המוצעות הן על בסיס עיסקי טהור.

בסוף השבוע הסתיים בתעשיה האוירית כנס ראשון מסוגו של נשיאים, סגני נשיא ומנכ"לים של 37 חברות אמריקניות ו־9 חברות אירופיות (ממערב גרמניה, בריטניה, צרפת ושוויץ), שהוזמנו לישראל כדי לעמוד על אפשרויות לשיתוף פעולה על בסיס עיסקי עם מפעלי התעשיה האוירית בתחומים כמו פיתוח כרטיסי מחשב, מערכות מיקרו־גל, מיזעור מערכות אלקטרוניות, הרכבות אלקטרוניות, פיתוח וייצור מערכות ניווט, משאבות, שיפוץ מסוקים ומכרזים לייצור כני־נסע של כלי־טיס.

דוד ארצי, הממונה על קניות־גומלין בתעשיה האוירית, מסר כי הגיעו לכנס נציגים של חברות־ענק כמו "גרומאן", "רוקוול", "אי.בי.אם.", "דיגיטאל", "מלדייך" ואחרות וכן נציגי חברות מאירופה. אגב, נציגי 4 החברות הצרפתיות ביקשו שלא להזדהות.

מטרת הכנס היתה להרחיב את פעילותה של התעשיה האוירית באירופה ובארה"ב ולמצוא שותפים למכירת ידע, טכנולוגיות ושיווק מוצרים על בסיס של שיתוף פעולה עם חברות זרות בהשקעות במחקר ופיתוח, בשיווק ובמכירות.

לכנס באו גם נציגים של 10 חברות אמריקניות המייצרות חלקים ותת־מערכות עבור מטוס ה"לביא". התעשיה האוירית הציעה לנציגים שבאו לארץ כמה מרכיבים של מטוס ה"לביא" שאפשר לפתחם ולמכרם בחו"ל למטרות שונות, כמו מערכות תיזום חשמלי, כרטיסי מושב "חבמים" ושיטות תיב"ם (תכנון ויצור בעזרת מחשבים). כן הציגה התעשיה האוירית גם פרוייקטים גדולים כמו למשל הסבת מטוסי נוסעים מדגם בואינג־747 (ג'מבו) למטוסי מטען או למטוסים משולבים של נוסעים ומטען (מטוסי "קומבי").

הנדקרים: כולם ברחו

(סוף מעמוד 1)

שי נקם בערבים, בעקבות דקירתם של האחים אבי ושלום אחיון, תושבי שכונת מוסררה מירושלים.

השניים נדקרו בשבת בשעה 5.30 אחה"צ בידי שני מחבלים ערביים בעת שטיילו בשוק של העיר העתיקה בירושלים. שלום בן 16 נדקר בצוואר ונותח בביה"ח "שערי צדק". מצבו בינוני. אחיו, אבי בן 24, נדקר בצוואר ואושפז ב"ביקור חולים". מצבו קל. ארוסתו של אבי, לאה אוזלאי, שטיילה עם האחים, נפגעה ממכה בידה. בגדיה הוכתמו מדמם של שני האחים שנדקרו.

אלפי מטיילים ישראלים ותיירים פקדו אתמול את העיר העתיקה בירושלים, כנראה בגלל מזג־האויר הנעים. בתקופה האחרונה, בשל ריבוי מעשי תקיפת יהודים, לא באו רבים לשווקים במזרח העיר, אולם אתמול שקק המקום חיים.

נוכחות אנשי המשטרה ומשמר הגבול היתה מורגשת היטב. שני האחים אחיון ולאה אוזלאי טיילו בשוק ואף אירית. הם רכשו ציור ודברי אמנות לביתם החדש בשכונת מעלות דפנה.

התקיפה ארעה כאשר לאה התעכבה והתבוננה בתמונות באחת החנויות. שני האחים המשיכו ללכת וליד חנות בגדים התנפלו עליהם לפתע מאחור שני ערבים ודקרו אותם כמה דקירות בצואר. איש מנוכחי המקום לא ניסה למנוע את התקיפה ואיש לא נחלץ לסייע לשני האחים השותתים דם רב. בסיוע לאה המבוהלת רצו השלושה לכיוון שער שכם.

"תפסתי את שייקה והתחלנו להמלט מן המקום", סיפר אבי. "צעקתי "משטרה, משטרה", דקרו אותנו, אנחנו פצועים. אנו מאבדים דם. את הדקירה עצמה לא הרגשתי. רק ראיתי שיורד לי דם וראיתי את שייקה נחלש מול עיני. בכוחות אחרונים התחלנו לרוץ בכל כוחותינו לעבר שער שכם. אף אחד לא בא להגיש עזרה. כולם ברחו לכל הכיוונים, גם יהודים וגם ערבים. רצנו אולי 500 מטר. לא פגשנו אף שוטר, אף חייל. גם כשיצאנו מחוץ לחומות לא היה איש מוכן לעצור את רכבו כדי לפנות אותנו לבית־חולים. השכבתי את שייקה על הרצפה וניסיתי לאותת לנהגים לעצור.

"ראיתי שאין ברירה והפלתי את עצמי על מכונית חונה. רק אז, כאשר הנהג ראה אותי מלא דם על החלון, הוא שאל מה קרה. נהיינו פה כמו בניו־יורק, לאיש לא איכפת. רק מחצי מאיזה מקום איש משמר הגבול והזעיק את האמבולנסים.

"אחרי שיצאתי מההלם התחלתי לרוץ בכל הכוחות אחריהם", מספרת לאה ליד מיטת ארוסה. גם היא מלאה עדיין בכתמי הדם. "באו שוטרים ולקחו אותי לזהות את הדוקרים. היו הרבה ערבים שנעצרו והובאו לתחנת המשטרה. אחר־כך לקחו אותי למקום הפיגוע. כבר איש לא היה שם והחנויות סגורות ורק כתמי הדם נשארו".

סיור שיגרתי של משמר הגבול הבחין בהם ולמקום הוזעק אמבולנס. לאחר טיפול ראשוני הם הועברו לבתי־חולים שערי צדק וביקור חולים. לאה אוזלאי נתקפה בהיסטריה והתקשתה לספר מה ארע. היא הובאה למטה המשטרה ולאחר שנרגעה מסרה את תיאור התוקפים. לאחר מכן היא הובאה לשוק והצביעה על המקום בו אירעה הדקירה.

אבי אחיון, נהג מונית במוניות הצומת בשכונת שמואל הנביא, נדקר בחלק התחתון של העורף ובצוואר. אחיו שלום (שייקה) בן 16, לומד בביה"ס "אורט וניכים" בתלפיות והוא סובל מדקירות בצוואר.

מיד לאחר נסיון ההתנקשות הגיעו למקום כוחות גדולים של משמר הגבול ושערי העיר העתיקה נסגרו. המשטרה עצרה לחקירה כחמישים ערבים. סוחרי העיר העתיקה מיהרו לסגור את חנויותיהם והמשטרה מקווה כי היום יחודש המסחר כרגיל.

חוקרי המשטרה אספו ממצאים שונים מאיזור זירת הפיגוע וכעבור כשעה שטפו אנשי מכבי האש את הרחבה המוכתמת בדם, שבה קיבלו שני הפצועים את הטיפול הרפואי.

ארבעה ערבים ובהם נער הוכו במוצאי־שבת כשעברו סמוך לשער החדש בעיר העתיקה. הארבעה נזקקו לטיפול רפואי. שני צעירים יהודים נעצרו. הרקע למעשה הוא תקיפתם של שני האחים היהודים בידי מחבלים.

הנער הותקף על־ידי כמה צעירים בעת שהלך ברחוב הצנחנים, ליד שכונת מוסררה. הנער ספג מכות בראשו ונמלט מידי תוקפיו. ניידת משטרה שחלפה במקרה במקום הבחינה בו השוטרים העניקו לו טיפול רפואי ולאחר מכן העבירוהו למגרש הרוסים.

קודם לכן נזרקו מספר אבנים לעבר בית בשייך ג'ארח. איש מיושבי הבית לא נפגע. האבנים הושלכו מרכב פג' מסחרי.

המשטרה פיזרה, ללא שימוש בכח, התגודדויות של צעירים יהודים וזעמים משכונת מוסררה. גם היום יוצבו באיזור כוחות גדולים של משטרה.

קציני הדרכה

(העברה מעמוד 1)

כיה אותם על הטירטורים בצה"ל.

אחדים מן הקצינים אמרו בסוף השבוע ל"מעריב", כי הם תובעים שאלוף שגיא יתנצל, שכן בקיום הכינוס והדברים שאמר הוא עשה הכללה והדביק בסגל של כל בסיסי הטירונים בצה"ל תווית של מטרטרים.

אלוף שגיא כינס בשבוע שעבר את כל אנשי בסיסי הטירונים בצה"ל, והזהיר את כל הקצינים כי ינקוט ביד קשה נגד מי שייתפס מטרטר את חייליו. אלוף שגיא פרש בפני הנוכחים את האני מאמין שלו בנושא קליטת טירונים בצה"ל והדגיש כי תופעת הטירטורים צריכה להיעלם מן הנוף הצבאי.

לאחר זאת הביעו קצינים התמרמרות קשה על הדברים שאמר שגיא. הם מדגישים, כי הם רואים עצמם נפגעים אישית מן הדברים, שכן לדבריהם אלוף שגיא נתפס לכמה מקרים חריגים. כמה קצינים אמרו ל"מעריב", כי תופעת הטירטורים אינה קיימת כלל ביחידות הצנחנים. מרבית המקרים שפורסמו בשנה האחרונה אירעו בחטיבת גבעתי. הקצינים מדגישים, כי גם שם אלה היו תופעות חריגות, שאינם מאפיינות כלל את הנעשה בכלל החטיבה.

הקצינים אומרים כי טוב היה עושה אלוף שגיא אילו היה בודק את הנושא לפרטי פרטים, קודם שהיה מדבן את הקצינים.

שגריר ברזיל בישראל מת

מאת סופר "מעריב"

שגריר ברזיל בישראל, לאורו אמלו אלוה, נפטר בסוף השבוע שעבר בתל אביב, לאחר מחלה. השגריר, שהיה בן 61, כיהן בישראל ארבע שנים.

בנו של השגריר אלוה, אף הוא איש שרות החוץ הברזילאי, הגיע ארצה כדי לטפל בהטסת ארונו של המנוח, בסיוע משרד החוץ הישראלי.

2 נשרפו ברכבם

(סוף מעמוד 1)

מאחורי נשרפת כמו לפיד. רציתי להחליץ מבנה ומשכתי ימינה אך לא הצלחתי". סערן קפץ מהמשאית וחשב כי יוכל להציל מישהו מהרכב הבוער. נהגים אחרים ניסו לחלץ את השניים אך לא הצליחו.

אילן סער בן 27 מנתניה נהרג אתמול בתאונת דרכים. אשתו סימה ואריה פרידמן, נהג המונית שבה נסעו, נפצעו קשה. התאונה ארעה בכביש פתח־תקוה־נתב"ג.

אתמול כ־5 בבוקר נסעו אילן וסימה סער במונית מרמת־גן לשדה התעופה. מסיבה שטרם הובררה סטתה לפתע המונית ופגעה בעוצמה רבה בעץ. אילן נהרג במקום. אשתו והנהג נפצעו קשה.

אל מקום התאונה הגיע מנכ"ל משרד הבריאות לשעבר, פרופסור דן מיכאלי, שהוא קרוב המשפחה של בני הזוג. סימה סער בת 27 מאושפזת במחלקה הגניקולוגית בתל־השומר, מוכת הלם. היא יודעת שבעלה נהרג. סימה נמצאת בחודש החמישי להריונה הרופאים אומרים כי העובר לא נפגע. בנה בן השלוש נשאר אצל אחותה.

בשל השעה המוקדמת, 4 בבוקר, החליטו לקחת מונית. אורי התיישב ליד הנהג וסימה מאחור. היא זוכרת שהנהג נסע במהירות מטורפת. "עכשיו אני חושבת שאולי היה שיכור".

אילן סער היה סמנכ"ל חברת אלחוט לייצור מכשירי קשר. בתוקף עבודתו נסע כבר כמה פעמים לארה"ב. גיסו, רמי, הציע להסיעו לשדה התעופה, אך אילן לא רצה להטריחו. אילן, כלכלן במקצועו, היה בן יחיד להוריו. אביו לקה בהתקף לב כששמע שבנו נהרג.

ראל ארי ז"ל
בצער המשפחה
מפרט ז"ל
פרידמן
מך ז"ל
חברי מושב אמציה
לברבאום ז"ל
פז חברת נפט בע"מ
פרלון
פריץ' ז"ל
ועד מקומי כפר חרוצים
תושבי כפר חרוצים
סוהר בית־מעצר ניצן
בתו ז"ל

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

מוקש קיסרי

שלושה נושאים שנויים עתה במחלוקת בין שר האוצר, משה נסים, לבין מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר: א) מסקנות הדו"ח-גריש להבראת קופת-חולים – מי ביצע ומי הפר אותן? ב) מה שיעור התמיכה שקופת חולים זכאית לקבל מן הממשלה? ג) האם צודק המזכ"ל שהוא כתנה את תמיכתו על „עיסקת החבילה" במציאת תשובות לשתי השאלות הראשונות?

אפשר לבוא רבים שיתמכו בעמדת ההסתדרות בנדבני הנושאים הראשונים, אך יחלקו על השהיית התמיכה ויראו בכך מעין „חטיפת בני ערובה" שהיא מסוכנת.

אפילו צודק קיסר, כי קופת חולים מילאה אחרי דרישות „דו"ח גריש" ליעול המערכת, ואפילו הממשלה, שאחרה בהעברת תמיכתה לפריסת חובות הקופה, התעלמה ממסקנות הדו"ח וגרמה לקופ"ח הוצאה נוספת של עשרות מיליוני שקלים בתשלומי ריבית – צריך לחפש דרך לתיקון הדבר, אך לא להטמין מוקש לתוכנית ההבראה למשק, שציבור השכירים גם הוא יהנה ממנה?

וכך גם השאלה: האם קופת חולים, המספקת שירותי בריאות לרוב האוכלוסיה, יכולה באמת להסתפק בהקצבה ממשלתית המכסה בקושי 2.7 אחוזים מתקציבה? גם אם אין לחזור לימי שמחה ארליך המנוח, שבהם כיסתה הממשלה כשליש מתקציב קופת-חולים – האם לא סביר שההקצבה תגיע ל-5 אחוזים מן התקציב?

שאלות אלה ואחרות הן כבדות, ויש לדון בהן בכובד ראש ולפתור אותן באופן מעשי, אך בלי שחרב אי-ההתחייבות תהא מונחת על צווארו של המשק.

מדד בלי ערובות

מדד שנתי בשיעור של 19.7 אחוז ב-1986 - לעומת מדד של 445 אחוז ב-1984 ו-185 אחוז ב-1985 – הוא אירוע במשק הישראלי הראוי לציון מיוחד ומחייב גם מסקנות מעשיות.

אין ספק שאירועים שונים במשק העולמי – כמו ירידה במחיר דלק ובחומרי-גלם שונים וירידה בשערי הדולאר ובשערי הריבית – השפיעו לארמעט על עצירת הגל האינפלאציוני והנמכתו. אולם התרומה העיקרית לכך היתה מבית. העובדה, שהתפנית הבולטת החלה לאחר „עיסקת החבילה" והתכנית הכלכלית שהחלו ליישמה במחצית 1985, מאשרת זאת.

גם מדד שנתי של כ-20 אחוז – שלא היה כמותו מאז מלחמת יום-הכיפורים – איננו לגמרי נורמאלי, ודאי שאינו יכול לשמש סיבה למסיבה. לשם הבראת המשק חייבים לחתור לרמת מדד נמוכה יותר. ואמנם ציפיות האוצר הן – שיעור אינפלאציוני של אחוז אחד לחודש – לכל היותר. אך עדיין אין ערובה לכך שהמדד של 1986 יישמר גם ב-1987, ויש אפילו יסוד לדאגה שעלול להציף אותנו גל אינפלאציוני חדש. השנה לא צפויות הוזלות במחירי דלק וחומרי גלם אחרים. גם לא נעשה שימוש מלא באמצעים שהם בשליטתנו הבלעדית: הקיצוצים בתקציב המדינה והצמצום בהוצאות הם מעטים מדי, ואם לא די בכך – הרי עדיין אין בטחון שיבוצעו הקיצוצים המעטים שעליהם כבר הוחלט.

אפשר לקיים מדד נורמאלי כאשר המשק מתנהל על בסיס נורמאלי וחיים לפי האפשרויות הממשיות ולא מעבר להן. זה מחייב מאמץ מגובר – והוא כדאי.

מאסר עולם

בית המשפט המחוזי גזר מאסר עולם על הורה יערי ואביבה גרנות שהורשעו ברצח מלה מלבסקי ז"ל.

אין פלא ששתי רצחות נשלחו למאסר עולם, אבל משפטן של השתיים היה ציון-דרך בהיסטוריה המשפטית הקצרה של מדינת ישראל. היו ימים שמשורר בישראל „נשא עיניו" ליום שבו יהיו כאן גנבים ורוצחים כמו אצל כל העמים תגיע סוף סוף אל המנוחה והנחלה. של עם נורמאלי ששוכן בארצו לבטח. נהיה ככל העמים.

במשפט זה הוכחנו כי אכן כך אנו. גם לנו יש משפט סנסאציוני שה-גורם הרכילותי שיחק בו תפקיד ראשי. עיתונים ועיתונאים – כמעט ללא יוצא מן הכלל – יכולים לראות בדרך סיקור המשפט והסיפול בחקירות שקדמו לו עוד ציון-דרך בנתיב הבושה של עיתונות צהובה המתחדשת בארצנו בקול תרועה רמה.

מי ששוקדים עכשיו על חוק איסור פירסום שמות חשודים יכולים אף הם ללמוד כאן לקח. כמעט כל איסורי הסוב-יודיצה נשברו במהלך סיקור המשפט הזה. היו חקירות והיו המלצות להעמיד עיתונים ועיתונאים לדין. דבר לא נעשה. כך יקרה גם כאשר יבואו לאכוף את חוק איסור פירסום שמות חשודים. הבעייה איננה עם החוקים, מסתבר, אלא עם אלה שמתמהמהים לאכוף אותם – הן במשטרה והן בבתי המשפט.

אין מדינה מסודרת בעולם שבה היה נמשך משפט כזה כל כך הרבה זמן. אין מדינה מסודרת בעולם שבה מוסדות העיתונות היו מתרגשים יותר מן האמירה „גרבתי אותה" מאשר מן הרצח עצמו.

אמנם לא נגיע לכך שאנשים יפסיקו לרצוח במדינת ישראל, אבל אולי אפשר להגיע לכך שמעשים כאלה לא יעמדו במרכז ההתעניינות הציבורית במשך זמן כה רב באשר הצד הבטטורי אינו מרתק איש והדבילות היא העומדת בראש מעיינינו.

מעריב
המו"ל: הוצאת מודיעין בע"מ
בית דפוס „מעריב" בע"מ

עורך: עידו דיסנצ'יק
סגן עורך: יובל אליצור
סגן עורך: לוי יצחק הירושלמי
ראש מערכת המוספים: יעקב ארז
ראש מערכת החדשות: אברהם תירוש

יו"ר מועצת המנהלים: עובד בן עמ"י
מנכ"ל: אמנון דודזון
מנכ"ל: שמעון הפץ

עזריאל קרליבך – מייסד ועורך 1956–1948
אריה דיסנצ'יק – עורך ראשי 1974–1956
שלום רוזנפלד – עורך ראשי 1980–1974
שמואל שניצר – עורך ראשי 1985–1980

(C) כל הזכויות שמורות ל„מעריב"

שמיר: יש לפעול ברוח קמפ-דייויד

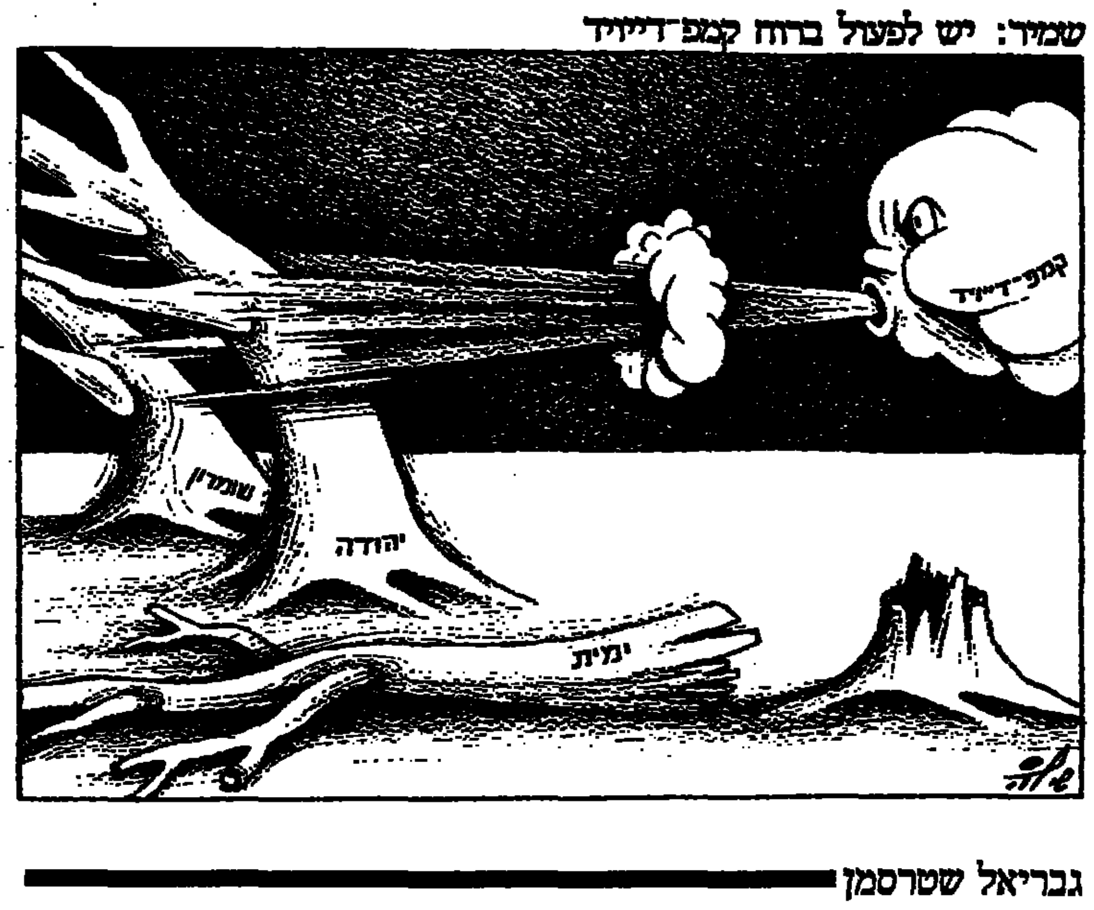

גבריאל שטרסמן

מערכת בתי-המשפט קורסת

מערכת אחת ממערכות השלטון בישראל עודנה מתפקדת כראוי, אך יש החוששים, כי לא יארכו הימים והיא תקרוס תחתיה. המדובר במערכת בתי-המשפט. בכינוס סגור של שופטים ומשפטנים אנשי אקדמיה, שנערך באחרונה בתל-אביב, היה אף מי שהביע בקריאת-ביניים את תחושתו, כי המערכת „כבר קרסה".

על סף השנה השלושים-ותשע לקיום המדינה נראה, כי ישראל היא אולי היחידה בעולם, שבה יש שופטים הנאלצים לנהל משפטים בלשכותיהם ולא באולם. ואם להסתכל על הדברים מנקודת מבט של הקידמה הטכנולוגית, זו כנראה המערכת היחידה בעולם, שאינה נעזרת עדיין במחשבים לעבודה שוטפת. שלא לדבר על הזמן הרב, שאפשר היה לחסוך, לו אפשר היה להעלות על מחשב את פסקי-הדין, לפחות של בית-המשפט העליון. החיפוש אחרי תקדימים במאות הכרכים של פסקי-הדין גוזל זמן רב מאוד מהדיינ, שאפשר היה לנצלו טוב יותר לו עמד לרשות המשפטנים בארץ מחשב, שפסקי-הדין התקדימיים ומפתח מתאים היו אצורים בו.

כל המודמן לבתי-המשפט, בעיקר בתל-אביב, מתקשה להאמין, שכך מתפקדת המערכת האמונה על הצדק והמשפט במדינה. שופטים עובדים כמעט ללא עזרה מינהלית, רבים מרימים בעצמם את הטלפונים שלהם (לא מכבר עזב שופט את האולם, שבו שמע עדות במהלכו של משפט, למשמע הטלפון המצלצל ללא הפוגה בלשכתו הסמוכה. לא היה מי שירים את השפופרת), כותבים את פסקי-הדין בכתב-יד, אינם נהנים מעזרת מחשב או מזכירות, רושמים פרוטוקולים במהלך משפט במו-ידיהם (לבד מאותם משפטים יוצאי-דופן, שבהם מקליטים את הדיון ברשמקול) ולא אחת אינם משתלטים על העבודה במועד הנדרש או הרצוי, בגלל סיבות טכניות כאלה. פיגורים במלאכת השפיטה אינם תוצאה של רצון רע של שופט, אלא תוצאה של לחץ העבודה, אף כי אין להתעלם מכך, שיש שופט הכותב פסקי-דין במהירות ויש ששוקל את החלטתו לאט יותר.

אגב, באחרונה הודיע שר-המשפטים, אברהם שריר, כי לא יאשר לשופט, „שיש לו פיגורים", לעסוק בעיסוק נוסף כלשהו. סמכות זו נתונה בחוק לנשיא בית-המשפט העליון ולשר-המשפטים בצוותא. מכיוון ש„לעסוק בעיסוק נוסף" פירושו גם לכתוב ספר, עוררה הוראת שר-המשפטים שריר זעם וצחוק גם יחד בקרב השופטים. האיש חושב, סבורים השופטים, שהוא המנהל שלהם ובכלל, „גישה זו היא מסוכנת באשר היא הופכת את השופט לפקיד של השר". ואין טעות גדולה מזו. עם זאת, העובדה, שניהול בתי-המשפט אינו מצוי בידי נשיא בית-המשפט העליון, כפי שנשיאו, מאיר שמגר, והשופטים היו רוצים וכפי שהיה נהוג בימי המנדט, גורמת לעתים מתיחות ביחסים בין שתי הרשויות.

מכיוון שאין שום סיכוי להגדלת תקציבו של משרד-המשפטים בעתיד הנראה לעין, קשה לראות מניין תבוא הישועה. יצר ההתדיינות היהודי, שיצאו לו מוניטין, אינו מקל על איש. קרוב לשבע מאות אלף (!) תביעות הוגשו לבתי-המשפט בארץ בשנה שחלפה, מספר שקשה מאוד לעמוד על היקפו. מה הפלא, איפוא, שיש משפטים אורחיים, המסתיימים שנים רבות לאחר שהוגשה התביעה? שופטים ועורכי-דין מעידים, כי הבעיה מחריפה והולכת. רבים גורסים שיש לעודד את הבוררות כדי להקל על מערכת השפיטה העמוסה לעייפה. תופעה דומה פוקדת גם את ניו-יורק וגם שם מציעים העוסקים בהתדיינות בבתי-המשפט לצדדים לנסות ולסיים את סכסוכיהם בהליכי בוררות מוסכמת.

ואכן, בשבוע שעבר קראה מועצת השופטים בישראל לממשלה להחליט לפעולה דחופה כדי לשפר את מצבם הקשה של בתי-המשפט בארץ. במועצה, שבראשה עומד נשיא בית-המשפט העליון, השופט מאיר שמגר – הוא שהקים אותה למעשה לא מכבר – חברים 36 שופטים ובהם נשיאי בתי-המשפט המחוזיים ובתי-משפט השלום וסגניהם. בהתכנסותם בירושלים הביעו השופטים דאגה רבה בשל הפגיעה במערכת השיפוט, הנגרמת בשל העדר חמור של אמצעים כספיים. הם אמרו עוד, כי לשם קיום מערכת המשפט בישראל דרושים תנאי מינימום, שאינם בנמצא. הם העלו את בעיית המחסור בשופטים והמחסור באולמות משפט, בלשכות ובספריות. הם גם קבעו, כי שיטות רישום הפרוטוקולים הן פרימיטיביות וכי העדר מיחשוב כלשהו במזכירויות בתי-המשפט וליקויים רבים במערכת השיפוט אינם הולמים את דרכי המערכת ועלולים לפגוע ביכולתה לקיים את השפיטה וכתוצאה מכך גם בהשלטת חוק.

בהיות מערכת המשפט אולי היחידה, שאין מותחים עליה ביקורת כדרך-כלל והכל נוהרים בכבודה, חובה למצוא פתרון להקלת מצוקתה, כאשר היא מצוקת הציבור כולו. ברגע שהמערכת לא תוכל עוד להתמודד עם בעיות העומס, היא לא תוכל עוד לעשות צדק.

ח"כ אוריאל לין

אשלייה מסוכנת

אמצעי התקשורת דיווחו באחרונה בהרחבה על התרחשות המאבקים הפנימיים במפלגה הליברלית. כמעט בכל הידיעות הובלטו הערות הביקורת האישיות של שרי המפלגה כנגד עמיתיהם או עמיתם. דגש באות גם ניתן להגדרת המחנות היריבים והתארגנות מוקדי הכוח. אלא שהעיקר הוחמץ כליל: המתרחש במפלגה הליברלית היום אינו רק מאבק-כוח בין מחנות או מאבק על תפיסת השלטון במפלגה. המאבק הוא על המשך קיומה של המפלגה הליברלית כמפלגה דמוקרטית; ובראייה רחבה יותר גם מאבק, שיקבע תקדים עקרוני באשר למידת המתירנות שיש למפלגות פוליטיות בישראל לשמירת אופיין הדמוקרטי.

בכל מפלגה פוליטית מקובל לקיים מדי כמה שנים בחירות לוועידת המפלגה. צירי הוועידה נבחרים על-ידי כלל חברי המפלגה. בבחירות אלה באים לידי ביטוי יחסי הכוחות האמיתיים במפלגה בצורה הנאמנה ביותר, אף שגם מיבחן זה אינו מושלם. ועידת המפלגה קובעת את הרכב המוסד העליון, במקרה של המפלגה הליברלית המועצה הארצית, הבוחרת את המרכז.

הוועידה היא אירוע חד-פעמי. היא מתקיימת אחת לשלוש-ארבע שנים, ובכמה מקרים אף אחת לשמונה שנים. בין ועידה לוועידה מתקבלות ההחלטות וההכרעות החשובות במוסדות המפלגה. משום כך, אם אכן רוצים לשמור על אופיה הדמוקרטי של המפלגה, נודעת חשיבות עליונה להרכבת מוסדותיה על-פי יחסי הכוחות שבין הסיעות השונות בוועידה הארצית. אם אין עושים כן, משמעות דבר שבין ועידה לוועידה מחסלת סיעת הרוב, או קואליציה של סיעות המהוות את הרוב, את סיעות המיעוט.

נתאר לעצמנו מצב, שבו רוב של 51 אחוז מצירי הוועידה מחליט על בחירת המוסד העליון מתוך נציגיו בלבד. התוצאה היא סילוק 49 אחוז מהחברים מן המפלגה. ואכן, כדי למנוע מצב זה, נקבע כמעט בכל החוקות של כל המפלגות בישראל, כי את הרכב האישי של המוסדות העליונים יש לקבוע על-פי יחסי הכוחות בוועידה: הרכב אישי, שישקף נאמנה ויתן ביטוי לכל הזרמים ולכל הסיעות הקיימים במפלגה.

כך גם היה מקובל במפלגה הליברלית מאז נולדה. מועצת המפלגה הייתה על-פי החוקה לשקף את יחסי הכוחות בוועידה ומרכז המפלגה אף הוא, על-פי המסורת, מורכב בהתאם ליחסי הכוחות.

והנה, קמה במפתיע קבוצת חברים ומציעה למועצת המפלגה לשנות את תקנון המפלגה, כך שאפשר יהיה בין ועידה לוועידה לשנות את יחסי הכוחות במועצת המפלגה ובמרכז על-פי רוב מקרי במועצה. בערך כך: בואו ונגדיל את מרכז המפלגה, שהוא הגוף את נציגי המפלגה לכנסת ולממשלה, מ-200 ל-400 חבר, כשכל תוספת 200 החבר תהיה רק מקרב המחנה שלנו. משמעות המהלך ברורה, או חייבת להיות ברורה, לכל אדם. שינוי טוטאלי של יחסי הכוחות במוסדות המפלגה והעברה מוחלטת של השליטה למחנה אחד, ללא קיום ועידה נבחרת חדשה.

בדרך זו, ועל-פי תוכנית כזו, אפשר להרוס עקרונית-יסוד של כל גוף פוליטי-דמוקרטי – שיחסי הכוחות במוסדות המפלגה נקבעים בבחירות הארציות הכלליות לוועידתה. במפלגה הליברלית לא היו בחירות לוועידה זה כשבע שנים. מהלך מן הסוג המתואר נועד להחליף את תפקידה והכרעתה של ועידת מפלגה. רוב מקרי במועצה אפשר להשיג בכל מיני צורות. לדאבוננו תמיד יימצאו חברים, שיתקשו לעמוד בפני פיתויים. כללי משחק כאלה עוד לא היה להם תקדים בישראל והם מסכנים את עצם האופי הדמוקרטי של המפלגות הפוליטיות. מוסדות מפלגה ועסקנים יוכלו להנציח את עצמם בלי לפתוח את השורות ובלי לקיים בחירות. מדר מאוד תיווצר דינמיקה, שבמקום לטרוח ולקיים בחירות יבוצעו מהפכות-חצר בינעסיות.

המפלגות הפוליטיות בישראל אינן רכושו הפרטי של איש. הן רכושו של כלל הציבור והנעשה בתוכן הוא בתחום האינטרס הלגיטימי של כלל האזרחים. אשליה מסוכנת היא להאמין, שמאבק עקרוני בתוך מפלגה הוא עניינם המאוס של חברי אותה מפלגה. בהעדר דמוקרטיה בתוך המפלגות אין גם משמעות לאופי המישטר הדמוקרטי במדינה כולה. מי שרוצה להגביר את כוחו במפלגה פתוחות בפניו שתי דרכים בלבד: להגביר את השפעתו בקרב החברים הקיימים, או ליזום קידמן של בחירות לוועידה חדשה.

(הכותב הוא חבר בכנסת בתנועת הליברלים בליכוד)

יצחק דויטש

הצפרדעים של אוגרי „הירוקים"

בעקבות מהלך כלכלי גדול עורכים „בעלי תיקים" את מאזן הריווח והפסד. מקובל בדרך כלל, שלאחר פיחות מרוצים בעיקר בעלי נכסים במטבע-חוץ, שערך התיק שלהם עולה בהשפעת הפיחות. ספק רב אם עשרת אחוזי הפיחות הנוכחי אומנם העשירו את בעלי הנכסים הללו.

כאשר הופעלה התוכנית הכלכלית ביולי 1985 נמצאו בפקדונות מטבע חוץ (פת"ם) יותר מ-4 מיליארד דולאר. הפיחות בשיעור 18% שבוצע אז אומנם העשיר את בעלי הפקדונות הללו. באופן שוטף, במשך זמן רב, עלה ערך נכסיהם והפיחות הגדול העלה אותו בבת-אחת ב-18%. באותו זמן היו בעלי חושים טובים, שעשו הערכת-מצב נכונה: הם המירו את מטבע-החוץ בשקלים. בגל הראשון היתה המרה של 750 מיליון דולאר. אחרים עשו זאת כעבור שבועות מספר ואף חודשים. אך נשארו פקדונות פת"ם בסך של לא פחות מ-2.4 מיליארד דולאר.

אלה שהמירו את הדולארים בשקלים והפקידו אותם בריבית נהנו מריבית של כ-17% לחודש בשבועות הראשונים. הריבית ירדה לכ-10% בסוף יולי 1985 ולאחר-מכן ל-7%, עד לכ-1.5% כיום. חישוב הריבית וריבית-דריבית מורה, כי אלה שביצעו את ההמרה מיד הכפילו את כספם במונחי שקלים. אלה שיצאו מהפת"ם מאוחר יותר הרויחו אף הם סכומים ניכרים, בהתאם לזמן החזקת הכסף. מי שעברו לנכסים צמודים למדד נהנו מן ההצמדה בתוספת ריבית של כ-5% במונחים שנתיים.

אך מה קרה לאלה שהתמידו בפת"ם? הם נהנו מריבית בשיעור שנתי שנע בין 7.5% בתחילה לכ-4% בחודשים האחרונים. במשך כל התקופה הם צברו ריבית של כ-9%. הם האמינו, שבסופו של דבר יבוא פיחות ויפצה אותם. ואכן, הפיחות בא. הוא הגדיל את ערך הנכסים הללו ב-10%.

התוצאה הסופית: מי שעבר מייד לשקלים – יש לו שני שקלים על כל שקל שהיה לו אז. מי שנשאר בדולארים יש לו כיום במונחי שקלים 1.2 שקל על כל שקל.

נכון הדבר, כי ספקולנטים ממולחים, ש„הריחו" את הפיחות ורכשו דולארים לפני ה-13 בינואר השנה, הצליחו לממש רווחים מהירים. אבל בעלי הפת"ם למיניהם ואלה שהחזיקו „ירוקים" או צמודי דולאר זמן רב – בסופו של דבר ערך כספם נשחק עד דק. הפיחות של 10% היה בשבילם פרס ניחומים, אבל בסופו של חשבון הם כלעומת צפרדעים בהשקעתם.

„חשבון כיס" זה איננו עניין של העבר בלבד. כדאי לתת את הדעת עליו לעתיד. בכל שניתן להעריך כיום הנטייה באוצר ובבנק ישראל היא שלא „לרדוף" עם פיחותים. אין כוונה לבצע פיחותים זוחלים כפי שנהגו בעבר. ממילא יהיו תקופות ממושכות – לא ברור עד כמה ממושכות – שיהיה פער בין עליית המדד להתאמת שער החליפין. הנטייה המוקה היא, ששיעורי הפיחות יפגרו אחרי עליית המדד כדי לרסן את האינפלציה. מסקנה: התכלית להישאר במטבע-חוץ היא מפוקפקת מאוד. גם כשהריבית על פקדונות בשקלים היא נמוכה יחסית למה שהורגלנו לו בארץ – היא גבוהה מהריבית המשולמת על מטבע-חוץ. והעיקר: עדיין קיימת החלופה של השקעה צמודה למדד.

מי ש„סל הקניות" שלו מבוסס בעיקר על צמודי-מדד מובטח לו הערך הריאלי בתוספת הריבית הצנועה אומנם, אך כלל לא מבוטלת. גם בטווחים ארוכים הוכח, כי המדד לא פיגר אחרי הפיחותים.

וזה עדיין איננו הכל. בהשקעות בפת"ם כיום אי-אפשר גם לצאת לקראת פיחות. ההפקדות הן למשך שנה – וזו איננה מסתיימת דווקא ביום הפיחות.

לפיחות זה, וכל נפתח פה לשטן, יש היבט נוסף גם למה שעלול עוד לבוא בתחום שער החליפין. השנה ובשנים הבאות יעמדו לפדיון מניות הבנקים שבהסדר. יש מי שטוענים מדוע ביצעה הממשלה פיחות, שיגדיל את הסכום בשקלים שישולם לבעלי המניות. זהו נימוק מפוקפק מאוד נגד פיחות. ערכן הריאלי של המניות בהסדר נשחק כבר ריאלית בעשרות אחוזים. האינפלציה לא תיבלם לחלוטין עד הפדיון. השאלה היא אם אומנם צריכות המניות הללו ליהפך לפיסת נייר נטול כל ערך. זאת ועוד: אם אומנם תהיה מדיניות של עצירת פיחות עד לפדיון הבנקאיות, אז אפשר לצפות, שגם בעלי המניות ינסו להתגונן. הם יעשו את החשבון הפשוט: הוא פיחות עד לפדיון. אבל הפיחות עצמו חייב לבוא. ההתגוננות תהיה באמצעות השקעת הכסף במטבע-חוץ כדי להנות מפיחות בלתי-נמנע. מסקנה: אי-אפשר לשעבד את מדיניות שער החליפין להשבונות קטנוניים.

בסופו של דבר מסתמנת מגמה חדשה במדיניות לטווח ארוך של שערי החליפין. מבחינתם של בעלי תיקי השקעה היא מצריקה מחשבה חדשה – שונה ממה שידענו בעבר.

נפתלי קראוס

סחטנות – מהי ומתי?

סחטנות היא מלה גסה, המבטאת מעשה מכוער. נסיון להוציא ממישהו משהו שלא בדין, לא בצדק, לא ביושר, אלא תוך ניצול יחסי-כוחות מקריים, קוניונקטורה חולפת, הזדמנות שאפשר לנצלה ואין. להחמיצה.מתי הסחטנות היא סחטנות ומתי לא – זה תלוי בנסיבות ובמהותה של הסחטנות, ממש כמו הפורנוגרפיה, שהגדרתה תלויה בגיאוגרפיה. דומה, שקל יותר להגדיר מתי הסחטנות איננה סחטנות ומכלל לאו נגיע גם ל„הן".

למשל, כאשר למפלגה הפרוגרסיבית (ז"ל) היו שני שרים על ארבעה ח"כים – לא נחשב דבר זה לסחטנות, יען כי הוא נבע מקונסטלציה מסויימת וכתוצאה ממו"מ פוליטי. השרים משה קול וגדעון האוזנר אינם רואים את עצמם עושים מעשה שלא ייעשה. אילו עשתה כדבר הזה מפלגה דתית – אין ספק, שכל אנשי ה„פרוגרס", עם או בלי מירכאות, היו זועקים חמס על „סחטנות דתית".

או כאשר ראשי האוניברסיטאות מאיימים בהשבתת הלימודים כדי לאלץ את הממשלה להוסיף תקציבים למוסדות להשכלה גבוהה. וכותם, כמדבן, לנהוג כך, ואין זה נחשב סחטנות. מה שאין כן כאשר ראשי ישיבות, או נציגיהם בכנסת, מבקשים בלשון עדינה ובשפה רפה לא לקפח את לומדי התורה ולא להפלות לרעה את הצעירים, המכיתים עצמם באוהלה של תורה – מליצה השגורה בפי חז"ל, שכבר נהפכה ללעג ולקלס בתקשורת שלנו – אראז הם מוקעים אל עמוד הקלון כסחטנים, המוצצים את לשד המדינה. כי הרי „כל אחד מבין" שללמוד סינית עתיקה באוניברסיטה זה חשוב יותר ו„מתקדם יותר" וממילא „שווה" יותר מאשר ללמוד תורה.

גם עזר וייצמן ומפלגתו „יחד" – עם שלושת הח"כים שלה – אינם נחשבים סחטנים. הוא הרי דורש את המגיע לו לפי הסכם שחתם עם המערך, כאשר סייע לו להגיע לשלטון. שר, מנכ"ל, יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית וכו' – האם דרישות אלה הן בגדר סחטנות? לא. זה קיום מכובד של הסכם מכובד. שינסה המערך לא לקיים...

לפני שאספר לכם מה מזכיר לי נשכחות, הנה וידוי אישי קטן: אני חבר בקופת-חולים הכללית (אך לא בהסתדרות) זה למעלה מ-35 שנה. אין לי דבר נגד קופ"ח. אדרבה, אני חושב שחשיבותה מרובה לבריאות העם ומי שצריך ראייה לדבר, שיראה את בתי החולים של קופ"ח, לעומת בתי-החולים הממשלתיים ויידע את ההבדל. הוא גם יידע מה צפוי לנו אם איי-פעם תתגשם עצת אליעזר שוסטק וחבריו בדבר „הלאמת הבריאות" בישראל.

ובכל זאת: להציב סימן-שאלה על יישום התוכנית הכלכלית ולדרוש דרישה נחרצת, אולטימאטיבית, מהממשלה תתן לקופ"ח עשרות מיליוני שקלים – זה לא ניצול קוניונקטורה? זה לא סחטנות?

קרוב לוודאי, שההסתדרות צודקת בדרישתה. אבל כשם שזורקים בוץ על מפלגות חוגים שונים ומאשימים יריבים ב„סחטנות" על כל צעד ושעל – יכולים אותם לנהג כמותם ולהדביק תוויות גם על מצחם של אלה. מן הראוי, שכבל יפשפשו היטב במלים ובהאשמות לפני שעושים בהן שימוש.

פינג פונג

שאלות לחבר הכנסת מהליכוד
יהושע מצא
על ההתייעצויות בחירות בענין החדרת אנשי ליכוד למנגנון הממשלתי

מינויים פוליטיים לגיטימיים

כמה פקידים אתם רוצים להכניס עכשיו למנגנון הממשלתי?

יש חשיבות למינוי פקידים בעיקר ברמות הבכירות, שהם גם בעלי תפקידים פוליטיים. הבעיה שיותר מ־30 שנה אנשי תנועת הליכוד היו פסולים לכהונה במשרות ממשלתיות. מאז 1977 אנו מנסים לשנות מציאות זו. מינויים פוליטיים הם לגיטימיים. בשורות הליכוד יש אנשים מוכשרים לא פחות מאלה של המערך.

האם זה יביא לכם תוספת קולות בבחירות?

אני לא מסתכל על זה בהיבט של תוספת קולות. יש הטוענים שמפסידים קולות בעקבות המינויים, בגלל אלה שלא קיבלו תפקיד. המערך איבד את השלטון בגלל פרוטקציוניזם בשירות הממשלתי.

איזה שרים של תנועת הצליחו להחדיר פקידים רבים למנגנונותיהם?

אני לא יודע. בשלטון הליכוד השרים היו ערים לבעיה זו ותיקנו לא מעט את העיוותים. אבל זה לא מספיק. מכל מקום, הם עשו את זה לפי הנוהל התקין.

האם זה עוזר למעמד השרים האלה במפלגה?

זה עוד לא הגיע למבחן. ההגיון אומר כי פקיד שקיבל מינוי משר מגלה נאמנות כלפיו. לא ברור אם זה מגיע לידי ביטוי בהצבעות במפלגה.

האם בראי לאמץ את השיטות הללו של מפא"י ההסטורית?

אני פוסל את שיטות מפא"י. אבל בגלל זה אין לפסול את אנשי הליכוד לתפקידים ממלכתיים. מה גם שיש לנו אנשים טובים.

המציאות הרי הוכיחה כי לא מעט אנשים שקיבלו ג'ובים לא הצביעו עבור המפלגה שמינתה אותם?

זו אמת לאמיתה. לכן זה לא ענין של רווח קולות. אסור לנו לחקות את השיטה של מפא"י שעודדה סלידה אפילו בקרב אלה שנהנו מהפרוטקציוניזם. אבל צריך להבהיר כי הסתיים עידן פסילת אנשי הליכוד.

יהושע ביצור

ארז ביטון

המלך עירום

איך קורסים לנגד עינינו, כמגדלי קלפים, אנשים רמי־מעלה שידענו בכשרון לא מבוטל למצוא מחסה בצילו של תפקיד כל־יכול. קחו, למשל, את מר אריה דולצין, איש רב־פעלים, שהרהים אותנו השבוע בהמצאה לשונית מרגשת ממש. וכך אמר: „אני לא נגיד של בנק לאומי, אני נגיד אוצר התיישבות היהודים". צלצול 'יפהפה' של 'מושג', שבהזדמנות אחרת היה מעורר בנו אסוציאציות של חזון ההגשמה ושל עם החוזר למולדתו בעליה־דבתי. היינו נזכרים, כלי ספק, בקופסה הכחולה של הקרן־הקיימת.

אבל מה לעשות ומסתבר לנו פתאום, שמר דולצין אינו הרצל, והשימוש האופורטוניסטי הזה בשם „אוצר התיישבות היהודים" רק מעצים את הגרוטסקה ואם תרצו, את דימויה המקיטש של הסוכנות כולה.

האיש הזה, המגלה כשרון אמיתי להסתדר עם אוצר מלים קטן, של מאה מלים לכל היותר, מתגלה לעינינו כיום במערומיו.

מעניין לדעת מהו הסוד, שהופך מנהלי חשבונות קטנים לראשי תנועות, המתהלכים בתוכנו בצוואר נטוי ומלהגים על חזון, על שאר־רוח ועל יושר וצדק.

קחו, למשל, את ארנסט יפת, איש חסיד וגאון בעיני עצמו. מי שהקשיב לראיונות אתו בכלי התקשורת בשנים האחרונות, ואפילו אחרי דו"ח בייסקי, נטה להאמין, כי לפנינו איש רב־פעלים, שכל פעולתו להציל את העם והמדינה.

ולנו לא נותר אלא להתפעל ולשמוח, שאנשים כאלה הם קברניטיה של כלכלתנו. נטינו לקבל בסלחנות וכדבר מובן מאליו כל אותן טובות־הנאה, הגלוות לקברניטים רמי דרג, כגון מסעות תכופים לחו"ל וישיבה בבורסת־עור ליד כוסיות וויסקי בחדרי המתנה של אח"מים בנמלי תעופה. לנו נותר רק להריח מרחוק את העור ואת הוויסקי.

או קחו, למשל, את המפקחת על הבנקים, גב' גליה מאור, שדו"ח בייסקי לא מצא, על דרך ההמעטה, לומר עליה שבחים רבים בפרשת מניות הבנקים. גב' מאור מוחזקת אצלנו מתוך לתחום הביקורת, כמעט הסכמה שבשתיקה לא לדבר בה. יקיר פלסנר הלך ואפילו הנגיד משה מנדלבוים הלך, אבל גב' מאור שרידה וקיימת. ואחרי כל פרשיה — וגם כיום, בעקבות פרשיית יפת — היא ניצבת מול המיקרופונים ומנקה את עצמה בערימות של הסברים, שאי־אפשר למצוא בהם ידיים ורגליים.

ומה על שר־האוצר? נבצר מבינתנו להבין את ההגיון הטמון בקביעה הפאראדוכסאלית שלו, שביטול הפטורים לחלשים דווקא יחזק את החלשים. זה כאילו אמרתי ליום לילה וללילה יום. אבל במציאות אבסורדית כשלנו הכל ניתן להאמר. ומזל, שכוח השפיות גבר הפעם על עמדות נפסדות של שר־האוצר, שאילו התממשו היינו מגיעים למפולת חברתית, שהיינו משלמים עליה מחיר כבד לאורך ימים.

מעבר לכל ההתחכמויות של האינטרסנטים למיניהם צריך לעמוד פנים אל פנים נוכח האמת הפשוטה, שעדיין רבים בקירבנו בעלי משפחות גדולות, המשתכרים 400 שקל לחודש — ולעומתם ברימזל, שהכנסתם מרקיעה שחקים.

האם לא יקום קול קורא לחקיקה מיידית של חוק שכר מינימום ובגובה הראוי, כדי לצמצם את פער הנוראה? האם נגזר על מדינת ישראל להידרדר ולהידמות למדינות הפער בדרום־אמריקה, למשל? האם לא נבין, שבפער הזה טמונה גם סכנה לאושיות המישטר ולדמוקרטיה?

מנהלים נוטלים השמנת לעצמם

בתוכנית „מבט" בטלוויזיה, ביום 9.1, ראיינו ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) והפרופסור פרידמן על שערוריות בכירי בנק לאומי לישראל. הם תיארו לצופים בצורה קולעת ומעמיקה מה מתחולל בימינו בחברה הישראלית מבחינה מוסרית וחברתית. פרשת הפיצויים המופרזים לארנסט יפת לא היתה מתרחשת אילו היתה בקורת יעילה על גורמות שקבעו לעצמם מנהלי בנקים, חברות ממשלתיות וקונצרנים למיניהם, שחלקם יונק במצוקתם הכספית מקופת המדינה.

כאשר קמה המדינה היה פער מזערי בין שכבות האוכלוסיה. אבל כיום יכול בכיר בבנק לקבל משכורות, שממנה יכולות להתפרנס 30 משפחות בחודש.

תופעה אבסורדית היא שבמצוקה כספית פונים מנהלי הבנקים האלה לממשלה שתחלצם, כמו בפרשת המניות, אבל לעצמם הם מורידים את השמנת ללא בושה ומצפצפים על דעת הקהל.

אילת השחר — חיים הצורי

בפריון העבודה המפתח לעצמאותנו הכלכלית

הגברת פריון העבודה היעול הוא נושא שחייב לעמוד במרכז חיינו הכלכליים, אך לא זכה משום מה לתשומת לב בעת האחרונה. גם מנהיגי ההסתדרות והאיגודים המקצועיים אינם מקדישים לכך תשומת לב. והלוא זה נושא שראשי המדינה וההסתדרות כמו דוד בן־גוריון, אליעזר קפלן, פנחס לבון ומרדכי נמיר ז"ל ואהרן בקר ייבדל לחיים ארוכים, ראו בו תשתית לרמת חייו של העובד. ואילו כיום הפזמון הוא „בשבית את המשק".

ראוי שנקרא גם היום את מה שאמר וכתב בשעתו דוד בן־גוריון: „דרוש מאמץ ומאבק מוסרי, רעיוני, ממלכתי והסתדרותי לא רק על ערך העבודה, אלא גם על הגברת התפוקה של העבודה". התפוקה שלנו נמוכה מרמת המחיה שלנו והפער המסוכן הזה מתמלא בעזרת תמיכה חיצונית. עצמאותנו הכלכלית תלויה קודם כל ביעול הנהלת המשק ובהגדלת תפוקת העבודה במשק.

בן־גוריון סיכם את דבריו בועידת ההסתדרות: „לא הורדת שכר אלא הגדלת התפוקה היא המפתח לעצמאות כלכלית".

תל אביב — ישראל קרגמן

אנו בלי תוספת יוקר, החז"כים עם תוספת שכר

ביום 8.1.87 קראתי ב„מעריב" „פרס ונסים לוחצים על ההסתדרות לוותר על תוספת היוקר בשיעור 5%, שהשכירים אמורים לקבל באפריל".

ובעמוד אחר של „מעריב" באותו יום: „ועדת הכספים של הכנסת אישרה העלאה של כ־35% בשכרם של הח"מ, השרים סגניהם, מנכ"לים וכל שאר הצמודים להם". ההעלאה הזו ממשכורות נובמבר ובחודש ינואר יקבלו עוד תוספת שכר של כ־2%.

אין צורך בפרשנות. הדברים מדברים בעד עצמם.

גבעתיים — עדה גרבי

הצעה טובה לכל הצדדים

בעקבות דרישת הממשלה מההסתדרות לוותר על תוספת היוקר הקרובה, יש לי הצעה ולדעתי היא טובה לשני הצדדים: להנהיג במשרדי הממשלה 5 ימי עבודה בשבוע.

רוב המפעלים המשרדים הפרטיים עובדים כבר מזמן 5 ימים בשבוע, והשיטה הצדיקה את עצמה. העובדים מתפנים ביום ששי לסדר את עניניהם במשרדי הממשלה והרשויות. לכן אין לסגור את משרדי הממשלה והרשויות ביום ו', אלא ביום ראשון.

כמות שעות העבודה תקטן בערך ב־17%, ואני בטוח שעובדי הממשלה והרשויות יסכימו להקטנת משכורותיהם בערך כ־8%.

מדוע 8% כאשר כמות שעות העבודה תוקטן ב־17%? משום שהעובדים יצטרכו לטפל ביתר מאמץ באותה כמות עבודה שהם מטפלים בשאר ימות השבוע (זה קורה גם כאשר עובדים יוצאים לחופשה, למילואים או חולים. הסדר זה כדאי לשני הצדדים:

לעובדים — הם יקבלו עוד יום חופשי בשבוע (נוסף לשבת) תמורת ניכוי מועט. גם העובדים הדתיים יוכלו לנצל את היום הנוסף לנסיעות וטיולים בארץ.

לממשלה — חסכון בהוצאת תשלומי משכורות, חסכון בהוצאות חשמל, טלפונים, מים (ובכלל זה גם תה וקפה).

לוד — זאב קריב

דו"ח דוחה שבת

ביום א', 11 בינואר התפרסם במדור זה מכתב תחת הכותרת „עיריית ת"א רושמת דו"חות לרכב בשבת".

אכן כך הדבר, ובצדק. כשם שהמשטרה אינה מאפשרת הפקרות בשבת ורושמת דו"חות, כך גם עיריית תל־אביב־יפו. העיריה מתמקדת בכלי רכב החונים על מדרכות, מאחר ורכב החונה על מדרכה גורם לה נזק. רכב כזה גורם שקיעת המדרכה ומשאיר עליה כתמי שמן שחורים.

עיריית תל־אביב־יפו מקפידה בנושא זה, ביחוד כאשר בימי שישי ושבת אין כל בעיה של חניה בעיר. מספר כלי הרכב הנכנסים לעיר קטן, וכל מי שמוכן לצעוד מספר דקות ברגל יכול למצוא בקלות חניה. אין כל סיבה לחנות על המדרכות, גם לא בשבת, ולפגוע בתושבי העיר המשתמשים במדרכות כל ימות השבוע וגם בשבת.

תל־אביב — בני כהן, דובר העיריה

דרושה ממשלה בעלת כושר החלטה והכרעה

מרוב עצים לא רואים את היער, ומרוב מפלגות ואינטרסים אישיים לא רואים את טובת המדינה.

בראש סולם העדיפויות שלנו צריכים להיות בריאות העם, בטחון המדינה ויציבות מדינית. להשגת כל אלה אנו זקוקים לממשלה בעלת כושר החלטה והכרעה.

קרית ביאליק — גבריאל לנדמן

יקדיש ראש העיר זמנו לבוחריו ולא לבנקים

ראש עיריית רחובות מתריע זה מכבר שקופת העיר ריקה. ומה הפלא? מר הרמלך, שנתן ידו במועצת בל"ל לבזבז מיליוני דולרים כפיצוי לארנסט יפת, נותן ידו גם לבזבוז כספי העיר.

בזבוז כספי רב למרחוב ברחוב ש. בן ציון פינת הרצל. סגרו עורק תנועה חשוב, כדי ששני בתי־קפה יוציאו שר לחצות אל המדרחוב.

סבורני שראש עיר הנאמן לעירו חייב להתעסק אך ורק בניהול עירו ולא במועצת בנק לאומי ובמועצת חברת החשמל. צריך שיהיה לו זמן לנהל כראוי את ענייני העיר, הזמן לקבל את אזרחי העיר ולהקשיב לבעיותיהם ולפתור אותם.

רחובות — דב סוסנר

לא חסכנו מים

כאגרונום בעל נסיון חקלאי (אני היום בן 98, 60 שנה בארץ) הנני מוצא לנחוץ להעיר בענין מצב המים בארץ, בתגובה על מה שנדפס לא מכבר בעתון.

לפי מה שפורסם מסתבר שהחקלאות חסכה השנה 200 מיליון קוב מים, ועל כך בנים את חשבון המים לשנים הבאות. אבל זו טעות!

החקלאות אמנם שאבה השנה פחות מים להשקית המטעים והשדות, אבל קיבלה את שאר המים להשקיה מהגשמים המוקדמים, שירדו בחודשי אוקטובר ונובמבר, והמידה מה עוד בחודשי מאי ויוני. הקימוץ במים היה קטן.

אם בשנת 1987 לא ירדו גשמים מוקדמים כמו ב־1986, ייאלצו החקלאים לשאוב מים מהבארות והכנרת כמו בשנים הקודמות — ושוב ייפגע מפלס המים בכנרת בשנים הבאות.

הלואי ויתמידו הגשמים להקדים בסתיו1987, להרוות את שדותינו כמו השנה. אבל אסור לנו לבנות עליהם כעל ודאיים.

הרי־שם — אברהם ב. גורשטין

אין צורך לשנות את חוק הגנת הדייר

במדור זה תבע מר יוסף לנצט לשנות את חוק הגנת הדייר לגבי עסקים וראה קשר לפרשת הירידה מהארץ ושובם של יורדים.

אני דייר מוגן יותר משלושים שנה ומכיר את החוק. בעלי הבתים קיבלו דמי מפתח בהשכרת הנכס, שהגיע לעתים לגובה של 80%, נוסף לשכר דירה מוסכם. הם נהנו משני העולמות.

כל השנים יש תחלופה בעסקים. בעלי הבתים מקבלים פיצוי הולם מתחלופת הדייר. אין כל הצדקה לדרישת מר לנצט ואין לגרום עוול לדיירים המוגנים.

נתניה — אליהו ברנדר

יש לדחות על הסף את הצעות ח"כ גולדשטיין

ח"כ פ. גולדשטיין מציף אותנו תמיד בהצעות שונות ומשונות, מרביתן אנטי סוציאליות ואנטי חברתיות. אחת מהצעותיו היא להעלות את שכר הדירה בדירות המוגנות, לפי איזור המגורים ושטח הדירה.

זהו ביטוי מובהק ל„עליתום" על החלשים, כדי לספק את רצון שולחיו — חברות עתירות ממון, בנקים, קבלנים מיליונרים. חצי מיליון דיירים מצויים במדינת ישראל, רובם גימלאים שלא יכלו להגיע לדירה משלהם. ח"כ גולדשטיין חבר במפלגה המכנה עצמה ליברלית, המנסה כל הזמן להביא לביטולו של חוק הגנת הדייר. היא אינה מצליחה בכך הודות להגנת תנועת העבודה, שריה וחברי הכנסת וההסתדרות הכללית, ובראשה המזכ"ל י. קיסר.

יש לדחות על הסף את הצעותיו של ח"כ גולדשטיין.

תל אביב — מרדכי פלג

חיפה — יוק לתזמורת

בימים אלה חוגגת התזמורת את שנת היובל לקיומה, אך העיר חיפה אינה על מפת האירועים. כל ההופעות נערכות בתל־אביב וירושלים. הצלילים בוקעים בהיכל התרבות, בבנייני האומה ובכל העולם („יומן מעריב", 25.12). רק אוהבי המוסיקה בחיפה לא שותפים.

האם מסרבים האמנים הגדולים להגיע לחיפה? הלוא תמיד נערכו בחיפה קונצרטים, שאלפים האזינו להם. עתה לא זכו תושבי חיפה אפילו לקונצרט.

חיפה — ברוך אופנהיימר

יחס לבבי של שוטר

רצוני להודות לרס"ר משה בגול מלשכת התנועה של משטרת מרחב הגליל, על עזרתו כשנתקעתי עם מכוניתי ליד ראש־פינה, ללא אפשרות להמשיך בדרכי הביתה. הוא עזר לי לאתר ולאבחן את התקלה, להעביר את המכונית למוסך קרוב ואחר כך להסיעני לאכסניה קרובה — וכל זאת בגשם שוטף. במיוחד רצוני להדגיש את יחסו הלבבי הנעים, המוסיף כבוד למשטרת ישראל. מי יתן וירבו שוטרים האוהדים כמוהו.

כפר סבא — אורי קורן

תיקון

● במאמרו של הפרופסור נתן רוטנשטרייך, שנתפרסם ב־12 בינואר, נפל שיבוש בכותרת ובמקום „על מכסם לבודד" נדפס „על הסכם לבודד".

דרום אמריקה

לגלות עולם נסתר עם מדריכי נאות הככר

חמישה מסלולים מחמש זויות שונות

★ **מפטגוניה וארץ האש לקרנבל**
35 יום. יציאה 3.2.87 (בהדרכת גילי חסקין)
יציאה מובטחת, נותרו 5 מקומות.

★ **לארגנטינה, בוליביה, פרו וברזיל**
(סיום בקרנבל)
35 יום. יציאה 4.2.87 (הטיול מלא).

★ **לברזיל, פרו, בוליביה וארגנטינה**
(פתיחה בקרנבל)
34 יום. יציאה 24.2.87
יציאה מובטחת, נותרו 10 מקומות.

★ **3 קרנבלים בברזיל**
18 יום. יציאה 23.2.87
יציאה מובטחת, נותרו 8 מקומות.

★ **לארגנטינה וברזיל**
(מברילוצ'ה — לקרנבל בריו)
15 יום. יציאה 20.2.87

מועדון מטיילי מעריב
פרטים טל. 03-439207 קרליבך 2 ת"א

★ מסלולים בלתי שגרתיים ★ קהל מטיילים מובחר

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה — מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10 חיפה 31000

מכרז מכירה

החברה מכריזה בזה על מכירת הטובין הבאים:

מס' המכרז	הטובין	המועד האחרון להגשת הצעות
2011	מכירת פסולת ברזל, כלים פסולים מהדקי אפס, סולת מצברים, מערכת צינורות לדחום שמן, מיכלים משנאים מפורקים ופסולת־עץ מחופים שבורים.	5.2.87

טופסי המכרזים ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בתחה"כ חיפה או ביחידת המכירות, תל־אביב, רח' החשמל 7, בימים ובשעות העבודה המקובלות.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע במעטפות המיועדות לכך עד למועדים המצוינים לעיל, שעה 13.30, למשרדנו בחיפה.

למכרז יש לצרף המחאה בנקאית בשיעור 10% מערך ההצעה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא.

לא להתפתקנים!
פנוי/ה ומסודר להקים בית ומשפחה, פנה/י לאלי שלוש. שדכן משפחתי, פרטי ובעל קשרים.
טל. בבית גם בשבת — 03-990507, 03-991949

הנהג
עשה לך מנהג — קח עמך חייל לדרך

מכזן من الاحل

مكذا من الاجيال

מעריב

עמוד 12 · יום א׳, י"ז בטבת תשמ"ז – 18.1.87

דריכה על רגל בדיסקוטק בת"א גרמה לדקירת נער בן 16 ולקטטה המונית

מאת ברוך נאה

המשטרה מודאגת באחרונה ממעשי אלימות של בני נוער בתל־אביב, לאחר שנער נדקר. בחודשים האחרונים לא עובר ליל שבת בלי קטטה – שבה נשלפים לעתים גם סכינים – באחד הדיסקוטקים בעיר.

הקטטה האחרונה ארעה בליל שבת במועדון התיאטרון, ברחוב כנרלי 7. תלמיד תיכון בן 16 ביהוד, חיים אוקסן, נדקר בבטנו והוע־בר לבית־חולים וילפסון. מצבו קל.

הפצוע סיפר למשטרה, כי אחיו, דרך אחיו במקרה על רגלו של נער ברחבת הריקודים. התפתחה קטטה המונית והוא עצמו נדקר. המשטרה עצרה את הדוקר, בן 17 מבת־ים והוא יואשם בתקיפה. נער נוסף, שהיה מעורב בקטטה, שוחרר אתמול ממעצרו.

מפקד משטרת מרחב ירקון, ניצב־משנה אריה ביבי, אמר אתמול ל„מעריב": „בעל מועדון התיאטרון נקרא למשטרה והוא יוזהר, שאם מקרה כזה יחזור על עצמו, יינקטו נגד המועדון האמצעים החריפים ביותר.

רופא משותק נשרף למוות במיטתו

ההרוג הוא ולדימיר ליפשיץ בן 49 מבאר־שבע; מקרה מוות נוסף באש ארע בסוף השבוע; יעקב מזרחי בן 72 מת לאחר שפרצה שריפה בדירתו; יתכן ששם קץ לחייו

מאת אורי בינדר ויהודה גורן

שני קשישים נשרפו למוות בסוף השבוע. הרופא ולדימיר ליפשיץ, בן 49, משותק בפלג גופו התחתון, נשרף למוות במיטתו, בביתו ברחוב רוטנברג בבאר־שבע. כבאים ושוטרים פרצו לדירתו ביום שישי אך זה היה מאוחר מדי. מבדיקה ראשונה נראה שהשריפה פרצה בגלל סיגריה בוערת.

האסון ארע בשמונה בבוקר. שכנים הבחינו בעשן יוצא מדירת ליפשיץ בקומה השנייה והזעיקו את מכבי־האש. כבאים אחרים עסקו בפינוי דיירי הבניין כיוון שהיה חשש שהאש תתפשט ותפגע בצנרת הגז ובמערכת החשמל.

הכבאי יצחק ביטון ציין כי המנוח נחנק מהעשן שכן החלונות היו מוגפים. קולט אסדגי בת 43, שכנתו של הרופא, סיפרה: „ברוסיה עבד כרופא. לפני שלוש שנים עלה לארץ עם אשתו ובתו ולאחר מכן התגרש. לשכונה הגיע לפני כארבעה וחצי חודשים. תחילה התמכר לטיפה המרה, אבל לאחר מכן נגמל וקשר קשרים טובים עם סטודנט שהוצמד אליו במסגרת פרוייקט הרווחה של אוניברסיטת בן־גוריון. בתקופה אחרונה הצליח ולדימיר לתפקד היטב ונראה היה שהוא עומד בפני שיקום".

האסון השני ארע בטבריה. יעקב מזרחי בן 72 משיכון ד' נשרף אתמול למוות בעת שדירתו עלתה באש מסיבה שטרם הוברדה. בשבת בשש וחצי בבוקר הבחינו שכנים באש עולה מדירתו של הישיש. מכבי האש מנעו את התפשטות האש, אך הישיש היה כבר ללא רוח חיים.

ליד מיטתו נמצאו שרידי קופסת גפרורים וחוקרי מכבי האש והמשטרה אינם מוציאים מכלל אפשרות שהישיש העירירי שם קץ לחייו. שכנים מחזקים סברה זו. לדבריהם הוא היה שרוי בדכאון.

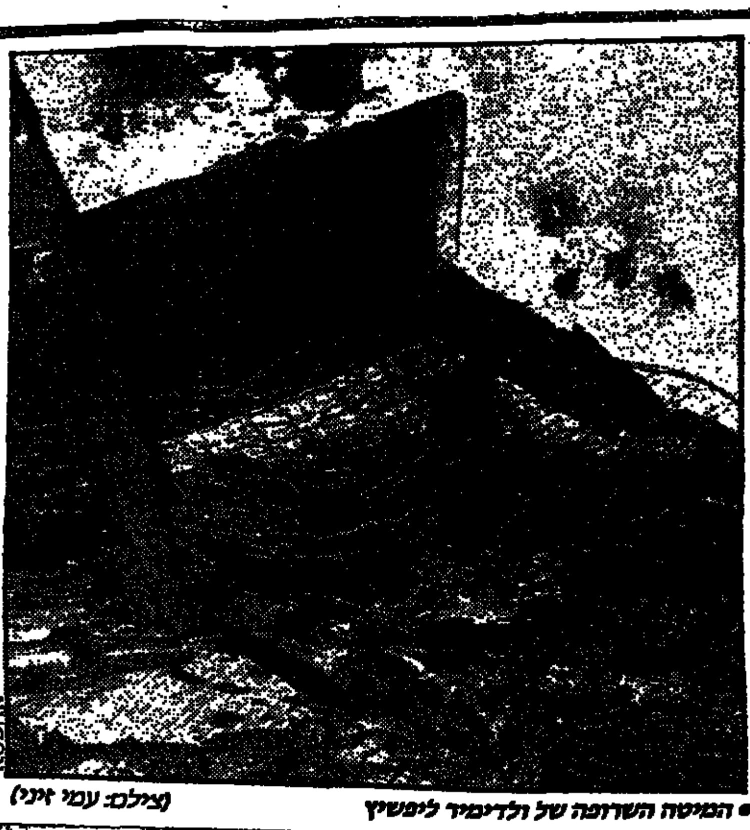

● המיטה השרופה של ולדימיר ליפשיץ (צילם: עמי זיני)

„שני חדרים בליבנו ואחד מהם נתון כולו לישראל"

אמר סוון יוהיסן אשר הציל יהודים בימים האפלים של השואה ★ 40 שהיה להם אומץ לפעול נגד המפלצת הנאצית ישתתפו היום בתל־אביב בערב הוקרה לחסידי אומות העולם המאורגן על־ידי „התנועה למען ארץ־ישראל טובה"

מאת ראומה זיסקינד

„שני חדרים יש בליבנו ואחד מהם נתון כולו לישראל", אמר סוון יוהיסן, אשר בימיה האפלים של יהדות אירופה היה נתון ליבו להצלת יהודים מהמפלצת הנאצית. היום, 42 שנה לאחר העלמו של ראול ואלנברג בא יוהיסן לישראל יחד עם ארבעה חסידי אומות העולם נוספים שהגיעו מפולין, הונגריה ודנמרק.

החמישה, יחד עם 35 חסידי אומות העולם החיים בארץ, ישתתפו בערב הוקרה לחסידי אומות העולם, שיתקיים היום בתיאטרון הבימה בתל־אביב ביוזמת „התנועה למען ארץ ישראל טובה".

„בחושך האיום של השואה הבהבו גם אורות. 5000 זכו להכרה כחסידי אומות העולם. חלקם קיפחו את חייהם כשניסו להציל יהודים ולעולם לא נדע מי הם", אמר ראובן דפני, סגן יו"ר „יד ושם". לזכרם של חסידי אומות העולם תוקם אנדרטה ב„יד ושם".

שרה קאריג מהונגריה, מחסידי אומות העולם, סיפרה על ואלנברג: „הוא נרתם כולו למאמצי ההצלה כשהגיע להונגריה ב־1944 כנספח בשגרירות השוודית. אני עבדתי בצלב האדום השוודי בבודפשט. את קשרי ניסיתי לנצל כדי להציל ילדים יהודים. לואלנברג היו קשרים, כסף ואמצעים. לולא המצפון שלו היה חי חיים־טובים עד עצם היום הזה. הוא ישן מעט, נתן לנו את ההרגשה שתמיד אפשר לצלצל אליו ולבקש עזרה. פועלו העיקרי היה במסירת „דרכוני ואלנברג", אותן תעודות חסות שוודיות ליהודים".

שרה קאריג נזכרת בכאב באביב הנורא של 1944: „איני רוצה להציג עצמי כגבורה אבל הייתי בורג קטן במכונה גדולה של מבצעי ההצלה. עשינו את כל המאמצים להציל ילדים יהודים. בדרך כלל ניסינו למצוא להם מחסה בבתי־יתומים ובבתי מחסה של ילדים הונגרים. כך היה קל יותר להסוות את מוצאם.

„בדרך מסויימת הייתי אולי אנרכיסטית. יש חוק אשר המצפון לא מתיר לנו לציית לו. היו רבים כמוני שרצו לעזור אך לא נרתמו לפעולה מכיוון שחששו שמשפחתם תפגע. אמנם בהונגריה לא היתה מחתרת מאורגנת לפעולות הצלה, אבל היו מעשי התגרבות של יחידים. יש לכך דוגמאות רבות. ראש העיר בה גרתי לא הסכים שיקימו גטו ליהודים. הוא אמר שהוא ראש העיר של יהודים ולא יהודים גם יחד".

מבין אלפי הילדים שקאריג עזרה בהצלתם, פגשה לאחר המלחמה רק ניצולה אחת, משוררת יהודיה החיה כיום בהונגריה.

אל"מ (מיל.) סטלה לוי, יו"ר סניף תל־אביב והמרכז של התנועה לארץ־ישראל טובה, אומרת: „ערב ההוקרה מוקדש לכבודם של חסידי אומות העולם. ערב זה מייצג את מטרות התנועה לארץ־ישראל טובה, שבראש מטרותיה הכבוד לזולת ושותפות בחיי החברה. בערב זה אנו מצדיעים לחסידי אומות העולם אשר הגשימו ערכים שהתנועה מאמינה בהם".

● סטלה לוי (במרכז) עם ארבעה חסידי אומות העולם; מימין לשמאל – הנרי גרזובובסקי, אנג'ל קליסטוביץ, סוון יוהיסן, שרה קאריג (צילם: ראובן קסטרו)

עירית רמת־גן

עצרת חגיגית
לציון מאה שנה להולדת
אברהם קריניצי
מייסד העיר ובונה (תרמ"ז – תש"ז)

בחסותו ובאדיבותו של מר אורי עמית ראש העיר

העצרת תתקיים ביום חמישי, כ"א טבת תשמ"ז, 22.1.87, בשעה 20.00 באולם קולנוע „ארמון", רחוב הרא"ה 2, רמת־גן.

דברים:
מר אורי עמית – ראש העיר
מר דוד מלמדוביץ – מ"מ ראש העיר
ח"כ רפאל איתן – רב־אלוף (מיל')
מר גרשון ריבלין
● קווים לדמותו–
השר יצחק מודעי

בתכנית:
● הזמרת יפה ירקוני
● המקהלה העממית רמת־גן בניצוחו של המלחין יוסף הדר
● תלמידי בית הספר לאמנות הבמה והקולנוע, בית צבי ועוד...
● עורך ומנחה:
עזריה רפופורט

בברכה
דוד מלמדוביץ
מ"מ ראש העיר

להלן, רשימת הזוכים במצלמות דיסק. במבצע:
טסת-צילמת-הרווחת.
בהשתתפות קודאק ואל-על
מרים צוק - רחוב חסם 15 רחובות.
רונית לרר - רחוב הבנים 29, רמת-השרון.
אריה זהבי - רחוב קזן 12, רעננה.
משפחת טופורוביץ - רחוב הרב אסי 8, בני ברק.
אורי שטרנברג - רחוב טור סיני 15/15 ירושלים.
גלית בורשטיין - ת.ד. 403, חדרה.
שלום פינטו - רחוב חנקין 86, חולון.
ארז שיאון - רחוב שי 12 אפקה, תל-אביב.
ר. לויד - רחוב נהרדעא 10, תל-אביב.
רובין אבי - "השלוה 25, סביון.
בנה טמדר - רמת בן-צבי 22/2 נס-ציונה.
יהודה אמסלם - מצפה מנחם 202/48, ירושלים.
Kodak הודעות לזוכים נשלחו לביתם
תגיד "קודאק"

לקניינים ולבעלי חנויות
אליס בקולקצית אביב קיץ 87
במלון "פלזה" תל־אביב
22–19 ינואר 87
רח' הירקון 115 ת"א, סוויטה 1603.
פתוח מדי יום ברציפות
מ־9.00 – 22.00.
להיט לעונה זו:
סניקרס לנשים וילדות, עשרות דגמים בלעדיים
נעלי גברים אלגנטיות, וספורט אלגנטיות.
נעלי ספורט ונעלים אורטופדיות לתינוקות.
נעלי אלים alice

לפנויים ופנויות!
דרך אמינה מכובדת ופרטית להכיר בני זוג רציניים לנישואין.
פנה/י לאלי שלושי שדכן משפחתי, פרטי ובעל קשרים ומאגר פנויים/ות רציניים!
בבית גם בשבת –
03-990507, 03-991949

הודעה
חברת בריזה בע"מ
איננה מייצגת יותר בירושלים
את „וירו" מוגגים בע"מ מרעננה

מכונית חמשת הכתרים מגיעה אליך!
החברה המזרחית לסחר רכב בע"מ חוגגת 25 שנות פעילות עם תצוגה מרהיבה של „מכונית חמשת הכתרים" — האודי 80 החדשה — ותצוגה כללית של פולקסווגן, פרטיות ומסחריות דגמי 1987.
מגדל הנביאים
ככר סולל־בונה הדר הכרמל
ימי תצוגה: א', ב', ג', 18, 19, 20 בינואר 1987 מ־10.00 עד 22.00.
הציבור מוזמן
Audi
צ'מפיון מוטורס (ישראל) בע"מ, יבואנים כלליים של פולקסווגן אודי.

למרות הפיחות-ברהיטי "דירון" לא הועלו המחירים, אדרבא:
לשבוע ימים על כל המלאי
15% הנחה
או 5 תשלומים שקליים
דירון
תל־אביב: אבן גבירול 30 טל. 03-252470
חיפה: מגדל הנביאים (חנות 212) טל. 04-672585
ירושלים: שלומציון המלכה 18 טל. 02-222328
נתניה: שמואל הנציב 30 טל. 053-42262
ניו־יורק: מדיסון New York: 105 Madison 105

ב-לרגו מחשבים
1 איינשטיין-
פשטות גאונית
מעבד התמלילים הנחטף...
03-285151.

דליה רביקוביץ: פרס על כל ספר

מאת חיים נגיד

זכייתה של דליה רביקוביץ בפרס ביאליק היוקרתי באה כמאשרת מחדש את מעמדה. למעשה, היא זכתה בפרס על כל אחד מחמשת ספריה: האחרון שבהם היה פרס ברנר, והוא ניתן לה לפני תשע שנים, עם הופעת ספרה הקודם.

הפרס הראשון בו זכתה היה פרס שלונסקי.

רביקוביץ זכתה בו על ספר ביכוריה, „אהבת תפוח הזהב". היא היתה אז בשנות העשרים המוקדמות שלה, אך השירים הדהימו קוראים ומבקרים.

המבקר ברוך קורצווייל כינה את הספר „תופעה בלתי רגילה בספרותנו", והוסיף: „קובץ צנוע זה של שירים עולה בערכו הפיוטי, במקוריותו ובאמיתותו על עשרות ספרי שירה". היא נתפסה מייד כאחת המחדשות של השירה העברית בדור המדינה, אף כי היתה הרבה פחות חדשנית ממשוררים אחרים: הספר היה כתוב בלשון גבוהה ותיאר מצבים נשגבים, אף כי מנקודת ראות מאוד ייחודית ואינטימית. רק בספריה הבאים נפתחה יותר אל הלשון המדוברת ואל המצבים היומיומיים.

בספרה החדש, שהופיע בימים אלה „אהבה אמיתית" מגיע מהלך זה אל שיאו, בחטיבה של שירים פוליטיים, שנכתבו בהשראת מלחמת לבנון. אחד מהם זכה לתהודה רבה סמוך לפרסומו, בעקבות הטבח במחנות סאברה ושאתילה: „תינוק לא הורגים פעמיים":

„נגב של ירח דק בן ראשית החודש היה תלוי / מעל למחנות./ חיילינו שלנו האירו את המקום בנורים / כאור יום. לחזור למחנה, מארש./ ציווה החייל/ לבשים הנצחות מסאברה ושאתילה/ היו לו פקודות למלא / והילדים היו כבר מונחים בשלוליות הסחי / פיהם פעור/ של חיים/ איש לא יגע בהם./ תינוק לא הורגים פעמיים".

אחת החוויות שהשפיעו על שירתה המוקדמת היתה מות אביה. בהיותה בת שש נדרס האב על ידי חייל בריטי שיכור, האם לקחה אותה ואת שני אחיה מרמת גן לקיבוץ גבע. שם היתה שש שנים. על תקופה זו בחייה, שלא היתה מאושרת כלל, כתבה אחר כך באחד מסיפוריה שהופיעו בקובץ „מוות במשפחה".

מהקיבוץ עברה לחיפה, שם למדה ב„חוגים". כבר בהיותה בת שש כתבה שירים, אך שירתה שהחלה להתפרסם לאחר שמלאו לה עשרים, העידה על בגרות רגשית, ידע לשוני ברבדים השפה והכרה מעמיקה במקורות. השפעת המקורות ניכרה בה יותר מאשר אצל משוררי הדור הקודם, שלונסקי, אלתרמן, ולאה גולדברג. עם השנים הלכה השפעה זו ונעלמה ואת מקומה תפסה תחושה חריפה יותר של המציאות החברתית, היא נתנה לכך ביטוי במאמריה ובפעילותה הפוליטית בתנועת „שינוי".

חטיבה מיוחדת בספרה החדש מוקדשת לבנה עידו, בן התשע. אחד מהם היא מסיימת בשורות אלה: „ילד לנעים./ שר בר לעת מצוא מתבת או קו./ אהבתי בבוקר/ אהבתי בערב/ אהבתי כל היום."

חתני פרס ביאליק תשמ"ז

שירת משה דור: בין סלע לעָלֶה

מאת לוי יצחק הירושלמי

אבן־היסוד של שירת משה דור: ארץ־ישראל. הוא לא רק נולד בה, אלא חי אותה ובתוכה. לא בכדי הוא שיצק את מטבע־הלשון „ספרות ילידית". ארץ־ישראל, רבת פנים ורבת גוונים, על שפע נופיה האנושיים והפיסיים, עוברת כחוט השני בספרי שירתו, שמיבחר מהם, בתוספת שירים חדשים, כונסו בספר „בראש השנונית" (מיבחר שירים 1954־1986), שהופיע זה עתה בהוצאת „ספריית מעריב" וזיכה אותו בפרס ביאליק.

התפתחות השירים ובגרותם המכשילה ההולכת נגזרות מהשתנות הנופים. ההשתנות הזאת, המשמית הרגתית, היא בעת ובעונה אחת תולדה של התבגרות האדם והזדקנותו והתמורות המסביבות את הזמן על תבניות נוף מולדתו.

אופייניים ל„שינויי הקו" הם שני שירים תמציתיים, הסכוניים, שאחד מהם פותח את מיבחר השירים ואחד חותם אותו.

שיר הפתיחה של „בראש השנונית", שיר שראה אור בספרו הראשון של משה דור („ברושים לבנים", 1954): „זריחת השמש/ אלוהינו./ אליו נשמת/ כל עירנו./ ואנו, חמושי מפסלת,/ נחצוב כאן שיר./ קרמון./ מסלע".

השיר החותם: „למה התכוון המשורר?/ המשורר התכוון./ רוח נושבת. עלה נושר./ בגן מכוון."

השוני אינו רק בתחושתו האישית של המשורר. זה גם תהליך השינוי המפליג, שעברה הארץ הזאת בתהפוכות הזמן והמאורעות. הספקנות ירשה את מקומו של הבטחון, אך בהיבעת פשטה המולדת פנים ולבשה צורות אחרות.

משה דור נמנה, לפני 35 שנה, עם מייסדי חבורת־הסופרים „לקראת" ועורכי ביטאונה. פירסם עד כה 20 ספרי מקור, מהם 13 ספרי שירה, ארבעה ספרי שירה לילדים, אסופת מסות ספרותיות ושני קבצים של ראיונות עם סופרים ישראליים וזרים.

פרופ' עזרא פליישר: שירים מהצינוק

מאת גילי פרידלנדר

חתן פרס ביאליק, פרופ' עזרא פליישר, מהמלומדים הנערצים ביותר כיום במדעי היהדות, כבר זכה שנים קודם לכן בפרס ישראל, אבל בעילום שם.

בשנת 1959 נרעשה המדינה הצעירה והקטנה לשמע הידיעה שפרס ישראל לספרות מוענק לאדם אלמוני שכתב את שיריו „משא גוג" בצינוק של כלא באחת הארצות הקומוניסטיות. השירים, שהוברחו ארצה, זכו בפרס ישראל עוד לפני שמחברם הורשה לעלות לארץ שאת שפתה, העברית, ידע מבית הוריו ברומניה.

למשורר הצעיר, אז בן 31, הוענק הכינוי י. גולה. כשעלה לארץ בשנת 1960 רק מעטים „יודעי דבר" המתינו לו וידעו שעזרא פליישר, סטודנט מבוגר יחסית בחוג לספרות עברית באוניברסיטה בירושלים, אינו אלא אותו משורר אלמוני.

עזרא פליישר, יליד 1928, קיבל זאת מאביו, יהודה פליישר, שהיה חוקר ידוע של שירת אברהם אבן עזרא. לבנו קרא על שמו של המשורר העברי מימי הביניים. עזרא קיבל חינוך מסורתי ועברי ציוני למד בפאקולטה למשפטים בבוקרשט והיה בין מנהיגי בני־עקיבא ברומניה, לפני מלחמת העולם השניה.

בשנת 1952 נאסר בעוון פעילות ציונית והיה בכלא עד שנת 1955. כמאה ימים היה כלוא לבדו בצינוק, ועבר עינויים וחקירות קשות ביותר. זו היתה התקופה הקשה ביותר מכל שנות מאסרו. „הייתי חולה במחלה אנושה והנה דווקא אז הצלחתי לחבר את השירים העליזים והאופטימיים ביותר". רק בזכרונו, בלי עפרון ונייר, חיבר משלים ושירים ורשם אותם רק אחרי צאתו מהכלא, מלה במלה, ללא תיקון או תוספת.

קבלת פנים גדולה כמו לשרנסקי לא ציפתה לו בישראל. בקלות מדהימה עבר ממעמד של „אסיר ציון" ללא זכויות מיוחדות, לחוקר צעיר של שירת ימי הביניים ושל הפיוטים העבריים העתיקים שנתגלו גנוזים בבית הכנסת עזרא בקאהיר העתיקה.

ב־1965, חמש שנים לאחר עלייתו ארצה, החל עזרא פליישר ללמד באוניברסיטה העברית בירושלים, בחוג לספרות עברית. ב־1967 ייסד מטעם האקדמיה הלאומית למדעים את „המפעל לחקר השירה והפיוט בגניזה", החוגג עתה עשרים שנה לקיומו.

בעשרים השנה האלה נהיה המשורר האלמוני לחוקר המרכזי של השירה והפיוטים העבריים שנשמרו במשך דורות רבים בחדר מיוחד בבית הכנסת בקאהיר העתיקה. גילוי מקרי של כתבי יד עבריים שניקנו על ידי שתי גבירות אנגליות בקאהיר ב־1896, ובחינתן על ידי המלומד סולומון שכטר בקיימברידג', חוללו מהפכה שלמה במדעי היהדות.

בשנת 1975 יצא לאור ספרו הגדול על „שירת הקודש העברית בימי הביניים", בהוצאת „כתר". הספר שזכה עתה בפרס ביאליק הוא „היוצרות בהתהוותן ובהתפתחותן" – הוא ז'אנר פייטני מרכזי סביב הברכות של קריאת שמע.

דו"ח אומבודסמן

פרסום שמות חשודים – בעיה שעדיין לא הוכרעה

מאת גבריאל שטרסמן

עתונים רבים אינם מקיימים את החלטות מועצת העתונות, בדבר הימנעות מפירסום שמות חשודים, שלא הובאו לפני שופט להארכת מעצרם. הוויכוח אם לפרסם או לא לפרסם שמות החשודים התעורר לא מכבר בוועד הפועל של מועצת העתונות. הוצע שם להמליץ לעתונים לפרסם אחת לשבועיים טור, שבו יגנו המפירים את כללי האתיקה בפרסמם שמות חשודים שלא הובאו לפני שופט. אין לדעת אם העתונים יאמצו המלצה זו.

בינתיים אישרה הממשלה בשבוע שעבר הצעת חוק, לפיה יהיה אסור לפרסם שמות חשודים גם אם הובאו לפני שופט, אלא אם מעצרם הוארך מעבר לשלושים יום, וכן לפי בקשה מיוחדת של היועץ המשפטי לממשלה או לפי צו שופט, או לבקשת החשוד עצמו.

הח"מ, הסבור שמן הראוי להימנע בכלל מפירסום שמות חשודים כל עוד לא הוגש נגדם גליון אישום, מבקש לתרום את תרומתו לליבון הבעיה. הדרך הטובה ביותר היא דוגמה מן החיים, שנתקלנו בה בימים האלה, הודות למכתבו של דן טישלר, תושב באר־יעקב, שנפל קרבן לנסיבות שלעתון לא היתה שליטה עליהן. שורשיהן נעוצות במצב המשפטי הקיים. לו היתה הצעת החוק הממשלתית כבר חוק המדינה, לא היה איש, מלבד מקורביו, יודע שנעצר והחשד, מפני שלא הואשם מעולם.

הסיפור החל ב־25 בינואר 1985, כשב„מעריב" נתפרסמה בראש עמוד ידיעה תחת כותרת באותיות גדולות: „המהנדס דן טישלר אינו ישראל בר מספר 2". בכותרת המשנה נאמר: „טענה המניעורית של החשוד בעבירות על בטחון המדינה ובריגול תעשייתי ★ השופט הורה להשאירו במעצר". הידיעה היתה ארוכה, מפורטת ומדוייקת.

חלפו שנתיים. מה קרה למהנדס טישלר? האם נשפט? האם הורשע? האם זוכה?

על כך לא מצאנו תשובה ב„מעריב" עד היום.

לפני ימים מספר הגיע אלינו מכתבו של מר טישלר, הניתן בזה בהשמטת קלות הנובעות מהאשמות שמר טישלר מטיח כלפי אדם, שלדעתו „רומו" את המשטרה נגדו. „מעריב" אינו רשאי לפרסם האשמות הללו מטעמי איסור לשון הרע:

מר טישלר כותב: „בתאריך 20.1.85 נעצרתי ע"י משטרת ראשל"צ. המשטרה פרצה למשרדי בליווי בלש פרטי ואדם שהיה לי עמו סכסוך עיסקי, החרימה כל ציוד שנחשד על־ידיה כגנוב וכל חומר סכבי שנחשד על־ידיה כגנוב. כמו־כן ערכה המשטרה חיפוש בביתי ולקחה כל חומר וציוד שנראה לה חשוד. אני הייתי עצור 8 ימים במשטרת ראשל"צ כאשר כל העתונים פירסמו את דבר מעצרי, אך כולם היו מספיק הגונים לא לנקוב בשמי, מה עוד שבני משפחתי פנו לעתונאים וביקשו לא להזכיר את שמי. גם באולם בית המשפט לא היו עתונאים, ובכל זאת הופיעו כל הפרטים והכותרת המנפצידית בעתונכם באותו יום שישי מר.

„חלפו מאז 21 חודש. משטרת ישראל חקרה את הפרשה בצורה יסודית, כאשר בידיה כל העדויות וכל הראיות. לאחר תקופה זו סגרה הפרקליטות את התיק מבלי להגיש כתב אישום. הפרשה כולה התפוצצה בקול תרועה, והסתיימה בקול דממה דקה. „התיק נסגר לא בכדי... (כאן באות האשמותיו של מר טישלר)".

„בעקבות הפרסום האומלל בעתונכם נגרמו לי הנזקים הבאים:

● „בוטלו תוך זמן קצר כל הפרוייקטים אשר עליהם עבדנו במשרדי. כתוצאה מכך נסגר משרדי והייתי מובטל כחצי שנה". ● „נחסמה בפני האפשרות לקבל עבודות ממפעלים מסיבות מובנות". ● „ילדי לא יכלו להופיע בבית הספר כשבוע ימים לאחר הפירסום, ונרדפו ע"י ילדים אחרים במשך זמן ארוך לאחר הפרסום". ● „לי ולאשתי נגרמה בושה רבה וצער. הרגשנו כי עתונכם המכובד מכפיש אותנו ושופך את דמנו מבלי שתהיה לנו כל אפשרות להתגונן, וזאת מתוך תאווה בלתי נתפסת להביא 'סקופ' לציבור. אני מצהיר כי הגב' אורנשטיין, בשם חופש העתונות שפכה דם נקי".

„... את אשר קרה קשה מאוד לתקן. אך אולי תלמדו את הלקח לגבי העתיד, כי ברצונכם העז למכור טוב יותר את עתונכם הנכם דורכים לעתים על גוויות חפים מפשע. „מצפה לתגובתך".

ביקשנו את איה אורנשטיין, כתבת „מעריב" בבית המשפט לבדוק מה אירע לאותו תיק. וזה מה שהעלתה חקירתה:

„המהנדס דן טישלר נחשד בגניבת חומר מסווג הנוגע לתוכניות פיתוח של תותחי נ"מ מסוג „וולקן" השייכות למפעל „מבט" של התעשיה האווירית. בידיעה... נכתב שהוא נחשד שגנב את החומר כאשר עבד במפעל או שקיבל אותו אחר כך מאחר מעובדי המפעל. ההליך שעליו דיווחתי היה ערר שהוא הגיש על מעצרו. הערר נדחה על ידי שופט בית המשפט המחוזי, משה הטון.

„בעקבות פנייתו למערכת ערכתי בירור בפרקליטות מחוז המרכז והתברר, שפרקליטות מחוז המרכז ערכה ארבל והורתה בחודש אוגוסט (1985) על סגירת התיק מחוסר הוכחות. הפרקליטה שטיפלה בתיק היתה עו"ד נורית שניט, סגנית בכירה ראשונה לפרקליטות המחוז. לאחר שהיא קיבלה את התיק לידה, היא ביקשה השלמות מהחוקרים. גם לאחר שנעשו ההשלמות התברר, כי לא היו ראיות מספיקות לצורך הגשת כתב אישום והספק אף גבר, ולכן הורתה פרקליטות המחוז על סגירת התיק".

בעקבות מכתבו של מר טישלר והסבריה של הגברת אורנשטיין, אלה הן הערותיו של האומבודסמן:

1. אין אנו „רוכבים על גוויות חפים מפשע", כדברי מר טישלר. הידיעה היה מדוייק והוא אינו מכחיש אותו.

2. ספק גדול בעיני, אם „פרסומים כאלה" מעידים על „רצון עז למכור יותר טוב עתונים". כל עתון רוצה למכור את עצמו. לשם כך הוא קיים.

3. פירסום דבר מעצרו של המהנדס טישלר וכל שנאמר במעמד הערעור היה כדין ואף היה בו עניין ציבורי רב. מכל מקום כל עוד נסכים שאנו מבקשים לחיות במדינה דמוקרטית, נוסיף לדבוק – ואנו בטוחים שבתי־המשפט ידבקו – בעקרון של פומביות המשפט. מר טישלר מתעלם מעובדות אלה.

4. הבעיה האמיתית, שמר טישלר אינו מתייחס אליה במכתבו, היא שאין מעקב אחרי פרשיות מעין אלה. כלומר, לו טרחו כל העתונים בישראל ועקבו אחרי גורלם של החשודים, עצורים ואף נאשמים, כפי שמן הראוי היה לעקוב, היו כל הפרטים שכתבתנו בבית־המשפט למרה עליהם בעקבות מכתבו של מר טישלר, מתפרסמים זה מכבר.

5. מכיוון ששום עתון בארץ אינו מקיים – ומן הסתם אינו מסוגל לקיים – מעקב שכזה, תומך הח"מ בדיעון לאסור בחוק את פירסום שמותיהם של חשודים לפני שהוגש נגדם כתב־אישום. כי במצב הדברים הקיים, קורה לעתים קרובות, שהעתונים מפרסמים שמות של אנשים שנעצרו כדין ואינם מפרסמים מלה על שחרורם מן המעצר וגם לא על סגירת תיקים נגדם, אם נפתחו.

לבל יהיו אי הבנות, אבקש להדגיש כי במקרה הנדון לא היתה פגיעה של העתון לא בחוק ואף לא באתיקה המקצועית. כי הדבר באדם שהוחשד בבית־משפט. הבעיה הרצינית יותר היא כאשר עתונים מפרסמים שמות חשודים שכלל לא הובאו לפני שופט.

אנו שמחים להודיע לציבור על תוצאת הדיון ההוא נגד מר טישלר, שהוחלט לסגור כליל את התיק נגדו.

קוראים רבים פונים לאומבודסמן בעל־פה, בטלפון, ומבקשים להעיד את הערותיהם לגבי ידיעות וכתבות. האומבודסמן מבקש לקבל את הפניות אליו בכתב ובחתימותיות, כדי שיוכל לטפל בהן ביעילות ובמהירות. הפניות הטלפוניות מחייבות את הח"מ לשמש רושם תלונות ולא מטפל בהן.

אפשר למסור תלונות, עניינות לאומבודסמן – המתלוננים מתבקשים לא להתפלמס אלא לציין שגיאות או טעויות במה שנתפרסם – למערכת „מעריב" בתל־אביב, ירושלים, חיפה ובאר־שבע.

פנסיה מגרמניה
ללא התחייבות עצמית
וללא כל השקעה

הארגון למימוש האמנה על בטחון סוציאלי (ישראל - מערב גרמניה) מתכבד להודיע:

הארגון פותח בזאת בפני אלפי הישראלים, שנרשמו עד 1983 לתוכנית הפנסיה הגרמנית, אפשרות לזכות בפנסיה חודשית קבועה ללא כל השקעה עצמית ומבלי שיאלצו לקחת על עצמם כל התחייבות כספית בהווה או בעתיד!

הארגון למימוש האמנה, שהוא הגדול, הוותיק והאמין הפועל בתחום זה, הגיע באישור משרד האוצר ובנק ישראל להסכם עם מוסדות בנקאיים בחו"ל, להעמיד אשראי מיוחד בסך **175 מיליון מארקים** לזכאים מישראל.

כל מי שנרשם עד יוני 1983 לתוכנית הפנסיה גרמנית והפסיק את הליכי הטיפול במימוש זכותו לפנסיה חודשית מגרמניה, בין אם הוא נרדף ובין אם לא, יכול עתה, עם השלמת הטיפול, לזכות בהלוואה מהאשראי למימון רכישת זכויותיו בפנסיה הגרמנית. החזר ההלוואה, הריבית עליה וכן הוצאות הטיפול וביטוח ההלוואה יקוזזו מהפנסיה החודשית שלה יהיה זכאי.

חברות הביטוח על־פי קריטריונים מקובלים של חיתום, יבטיחו את פרעון ההלוואה במקרה של פטירת מקבל הפנסיה וישחררו את משפחתו מכל התחייבות.

במקרה של היוותרות אלמנה או אלמן למקבל הפנסיה, תובטח אוטומטית קיצבת שאירים בסכום כפול מהקיצבה נטו שקיבל המבוטח בחייו!

אם נרשמת בזמנו ואתה קרוב לגיל הפנסיה או שאתה כבר זכאי לפנסיה - אל תמתין! פנה עוד היום למשרדי **הארגון למימוש האמנה** ומומחי הארגון יעשו כל שביכולתם, כדי שתוכל למצות את זכותך ולהנות במהירות מפנסיה חודשית מגרמניה.

קשה להאמין? בא והיווכח!

הודעה זו מכוונת לאלו מבין 30,000 לקוחותינו שנרשמו בזמנו במשרדנו במלון אסטוריה בתל־אביב ובינגר סניפינו בערים הגדולות בישראל, וטרם השלימו את הליכי הטיפול.

הארגון למימוש האמנה, ככר אתרים, יחידה 122, ת"א. טלפונים 281971, 03-286098
בימים א', ב', ד', ה' בין השעות 8.00-17.00, ביום ג' 8.00-13.00 וביום ו' 8.00-12.00.

הארגון למימוש האמנה
על בטחון סוציאלי (ישראל - מערב גרמניה)

פריאל עתונות

هكذا من الاصل

„ואיפה העדינות?... לעזאזל!"

סרטו של
פטריק שולמן („סיפור בזיג זג")
מקביל בין חיי־המין של שלושה זוגות:
חרמנים, מרובעים ואוהבים
סרט מקורי, שובב, מלא קסם והומור
שזכה בפרס מסך הזהב בפסטיבל קאן.
לכו לראות בקולנוע „סיון" תל־אביב (אלנבי המחודש, פינת קינג ג'ורג')

טלוויזיה כללית

17.30 „שיראר ביניני" – בגוון
18.00 „לאקי בר מזלי" – בערבונים בהנפ־סה. שם הפרק: „בבעלה המיסיסיפי"
18.32 „עם הכוכבים" – סכנת התבנית – „כוכנה", זכות שפרצה לירות הפוס לפני בשלום יצים, ומאז אינה יוד־עת בין הכותרות
18.45 „החדשים והמבצאות" – מגוון לס־חסבה – חלק א'
19.00 „יומן השבוע" (בערבית)
20.02 „עד מיפי" – בגוון לפום ולבידור
21.00 מבט לחדשות
21.30 „שרשלת" – סידרה אמריקנית
22.20 „קוף ציבורי" – מנחה: יחזן לוברון
23.00 „בני הילי" – סדרת סרטים משעש־עת בביכובו של השחקן הקומיקאי הידוע בני היל, בהשתתפות שחקנים אורחים
23.30 מבזק של יום החדשות

טלוויזיה לימודית

08.40 ספך למפניות (יסודי) – הגמלים הד צרצר
09.00 אנגלית ח'
09.20 „ההנהה שלנו" – בגדי המלך הח־כים (ב)
10.00 „שעה ברשרי"
10.10 אנגלית ד'
10.30 הגיל הרך – „פרפר נחמד" – זרעים
11.00 החשבון ה' – חיסור שברים
11.15 צרפתית
11.30 בגאוגרפיה הרי' – סין – ארץ מזר־חת פניה
12.00 ספרות (חטיבה) – העז הגדי – גלגולי של מוטיב
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
13.30 מוסיקה – בלונים קסומים
14.00 „כלמקסט – עד באוי" – הרשות קול ישראל
14.03 „שעת ברשרי"
14.15 בלי מדות – ביניים 4 – פקיד דאר אריב עוזר להבן לשלוח מכתב לאר־שיק
15.00 „עליה לרגל להוליווד" – תכנית תעודית המתארת את העליה לרגל של ההינדים למקומות הקדושים להם בהרי ההימליה
16.00 „רחוב סומסום" – כרטיס רכבת
16.30 „בית־ספר לשוטרים" – פרק 8: הב־רים
17.00 „ערב חדש" – מנחה דן מרגלית

טלוויזיה ירדנית

16.00 כיסים מצויירים
16.25 „ילדים בעולם"
17.00 „היהרפתקאות בשמורים"
17.25 „המצלמה הנסתרת" – סדרה מסו־עטת
17.50 „תכנית לתקלאי" (ערוץ 1)
18.00 תכנית בצרפתית
18.30 סידרה ערבית (ערוץ 1)
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 „בי הבוסף" – סדרה קומית
20.40 סדרה יומית בערבית (ערוץ 1)
21.10 „יהודה למיבצעים מיוחדים" – סידרה דוקומנטרית
21.30 „מהדות בידוף" (ערוץ 1)
22.00 חדשות באנגלית
22.10 „שבועון הטלוויזיה" (ערוץ 1)
22.20 „רצח בכשיבת קולמוס" – סידרת בתה

טלוויזיה המזה"ת

13.30 „חיים אחרים" (סדרה)
14.00 „מועדון 700"
14.30 „מעשיות משמחות" (בערבית)
15.00 „בית (בערבית)
16.30 „אי המטמון" (מצויר ערבית)
17.00 „הבית המקומי" (סדרה מצוירת)
17.30 „התבוננות" – עם לורטה סדיס

לקראת שידור

„שרשלת"
סידרה אמריקנית
(טלוויזיה כללית, 21.30)

בלייק קרינגטון מביא לידי דימונו של ריינוד לחקירה לפני ועדה לחקירת פשעים. התרגשותו של בלייק בהופעה לפני הוועדה גורמת שראייתו שבה אליו באופן חלקי.

ניק מפציר בקריסטל שתינשא לו.

אלקסיס, בשליחותה של סאלה, מגלה לניק, שבתה תהיה יורשת עשירה. אבל את ניק אי אפשר לקנות בכסף, כדבריו. מכתב אנונימי אל בלייק מגלה לו שקריסטל נוהגת לבלות במיטה עם ניק. מכתב נרעיש כזה משיב לבלייק את ראייתו המלאה.

18.00 „מאנקי" (סדרה)
18.30 „בפיות של בפפי" (קומי)
19.00 „60 דקות"
20.00 „תכנית בידור עם מיס פיגי"
21.00 סרט – „נבתנב בריוחי" – עם רוק הארסון
22.30 „מעשיות משמחות" (ערבית)

קול המוסיקה

09.00 „קונצרט בוקר"
12.00 „אבנים באויקו"
13.05 „בהאונה נינוחה"
15.00 „מוסיקה כאן ועכשיו"
16.00 „מוסיקה ליום ראשון"
18.00 „החידון המוסיקלי" (ש.ח)
19.00 „מוסיקה קלאסית קלה"
20.05 „אינטרלודיה" – רצף מוסיקלי
20.30 „מאולמי הקונצרטים שלנו" – מאה להולדת ארתור רובינשטיין – שידור חי מ„היכל התרבות" בתל־אביב. התזמורת הפילהרמונית הישראלית / מנצח: זובין מהטה. סולנים: יפים ברונפמן, עמנואל אקס, אריה ורדי, פנינה זלצמן, ראפד לופו
23.00 „מחזורי יצירותי" – תכנית ראשונה

רשת א'

08.05 „הפונה מתוחה"
09.05 „רדיופוף" – שירות מידע למאזינים
10.05 „השיר לא תמה" – שירים עבריים
11.10 „השידור היומי לבתי הספר" – ספור וצליל – תכנית לגיל הרך ● הפעם: „מיכאל", מאת מרים ילן שטקליס
11.30 „זהו שירים" – פזמונים ישנים וא־הבים
12.05 „בעקבות הנרטבי"
14.06 „בראש צעירי" – מגוון יומי לילדים ולבני־נוער ובו תסכיתים, סיפורים, שירים, חידונים, כתבות ושיחות על נושאים שונים
15.30 „השכלה ודעת לכל" „צרפתית למתקדמים" ● הפעם: שעור מס' 3
16.05 „רדיורעשוהי" – מגוון נוער
17.10 „שירים עבריים"
17.20 „האוניברסיטה המשודרת" – „השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית בארץ־ישראל מסוף המאה הקודמת ועד ימינו" ● הפעם: „חיי הערבים מבט מבפנים" – שיחה עם אהוד בן־עזר
18.06 „מינות ערבי" – מישור יומי להוד־רות
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 „מהשבת ישראלית" – סדרה שיחות מפי פרופ' איתמר גרינולד
19.30 שידורים לעולים
22.05 „תפוח העץ" – תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם – סדרת תכניות בנושא „משפחות המבצאות בשלבים"

רשת ב'

08.05 „עושים עכשיו" – עם גבי גזית ושלום קיטל
09.05 „ביקור בית" – עם רבקה מיכאלי
10.05 „בל צבעי הקשת" – מגוון יומי
11.30 „הכן לשלומי" – עם גדעון הוד
12.10 „ארא – ביבי" – עם אהוד מנור
13.00 „בוצי היום"
14.06 „בת צעוקי" – הדי הזמן
15.05 „רגעי קסם"
16.05 „שירים ושעורים"
17.05 „זמן בלבולי"
17.30 „על מספרים ואנשים"
18.06 „מכיבת עתונאים"
18.45 „היום במשרדי"
19.00 „היום הזה"
19.35 „עם ישראלי" – מוסף לעניינים יהודיים בעולם
20.05 „אומר שבחוזי" – פיוטים ופרקי הד־נות ספרויים
22.05 „ציפורים ושקיעים" – מבחר שירים באידיש ● הפעם: „ושיננתם לבניך" – שירים מאב לבנו
23.05 „צלצול שלישי" – שבועון לאמנויות בשדור חי
00.05 „יומן הצגות"

שתים של תהליך הגירושין ● הנושא: „כעסים, האשמות ואשמות בתהליך הגירושין – ריגושים ומתחים אצל האם, האב והילדים"

רשת ג'

09.05 „מה כבר תשמעו" – עם אבי אתגר
10.05 „שבעים מי יודע"
11.05 „שעה תפרימנה" – עם מלאכי חוקה
12.05 „רק מוסיקה"
13.05 „רק ביום חולי" – עם מנחם פרי
14.06 „מוכון תוזרי"
15.05 „חדש, חריש ומחודש" – עם שוש עטרי
16.05 „הצגה יומית"
18.06 „מבצעי הזמרים והלהקות"
21.05 „אודם עתיקי" – שירים שלא נס ליחם, עם קובי בוקאי
23.05 „הלילה הוא שירים"

גלי צה"ל

08.05 „בוקר טוב ישראלי" – שעת אקטואליה
09.05 „אילה בוקרי" – עם אלי ישראלי
10.00 „הפסקת עשור"
11.00 „בגין לעבשיו" – עם רפי רשף
13.05 „מגישה יומית" – עם אודלי יניב
14.05 „רד דה יומרי"
15.05 „מסך זמני"
16.05 „רדיו ספורט" – מגוון ספורט
16.50 „באותו סולולי" – פינתו של אבשלום קור
17.05 „ערב טוב ישראלי"
18.05 „שעה קלה על מלכלה"
18.45 „משולשי" – עיגות יומי
19.00 „פזמונים לכולםמ"
20.05 „חיילים, אנשים צעירים" – עם חיילי היחידה לעבודות תת־מימיות של חיל הים
21.00 „מבט לחדשות"
21.30 „אוניברסיטה משודרת" – „אתגרים ופריצות דרך במדעי התעופה". אינטליגנציה מלאכותית. מרצה: פרופ' שמואל מרחב
22.05 „על הדבש ועל העוקץ"
23.05 „תרבות הארץ" – פזמונים ישראלים
23.55 „שיחות המגזין" – עם ד"ר שמואל ברנר מנהל המבון לחקר בריאות הסביבה
00.05 „ציפורי לילה" – עם דודו טופז
02.05 „לא רציני לישון"
שידורי גלי צה"ל – FM
20.05 „מבבה־הבבוסים" – עם ארז טל
22.05 „על הדבש ועל העוקץ" – שירים שהתוכרה אוהבים
23.05 „לילה לילה" – עם יואב קוטנר

בתי קולנוע

תל־אביב–יפו

בימי חול: 4.30, 7.15, 9.30

אורלי:	תורה לנעורים
אסתר:	5, 7.15, 9.40 – עיסקה ללא רחמים
בית לסין:	11.45 בלילה – בנגות
בן־יהודה:	משפט הבשרים
גורדון:	אוהנטי פופולד
גת:	5, 7.15, 9.40 – ג'ק פלאש המקפץ
דיזנגוף 1:	11, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40 – מכבסה יפהפיה שלי
דיזנגוף 2:	11, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40 – מנה ליזה
דיזנגוף 3:	11, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40 – זכרונות אהבה מפירנצה
הוד:	7.15, 9.30 – סיגליות הן כחולות
דרייב־אין:	7.15, 9.30 – אהבה בשחקים; חצות – פרט סקס
הקולנוע (ב. ציוני אמריקה):	אהבה במחתרת
הוד:	הקוסם והלוחם
הסינמטק הישראלי:	7 – הלילה האמריקאי; 9.30 – המיליארדר
חן 1:	5, 7.30, 9.45 – חטיפה בעימה
חן 2:	5, 7.25, 9.45 – גלשוע אתמול היום
חן 3:	5, 7.30, 9.45 – מלקולם
חן 4:	11, 2.30, 5, 7.30, 9.45 – רונה פלוך נשואה לשניים
חן 5:	11, 2, 4.30, 7.15, 9.40 – קטיפה כחולה
לב 1:	2, 5, 7.40, 9.40 – הקשר הברוזאי
לב 2:	2, 5, 7.30, 9.40 – הבבל הבורמזי
לב 3:	2, 5 – מסע אל האושר; 7.30, 9.40 – גבר ואשה אחרי 20 שנה
לב 4:	2, 5, 7.30, 9.40 – בעקבות הבכך
לב יחד הקלאסיקה (הספריה הישראלית):	הערב אין הצגות
לימור החדש:	להתחתן שנית
מוזיאון:	סרטו של קלוד לנצמן – שואה
מקסים:	שתי אצבעות מצידון
סינמה 1:	שוטר ללא חוק
סינמה 2:	אהבה בשחקים
סיון (אלנבי החדש):	5, 7.30, 9.40 – ואיפה העדינות לעזאזל
פאר:	קציר הזעם
פריז:	12, 2, 4, 7.15, 9.30 – את מכוכב אחר; 11.30 בלילה – פאודרה על נושא רומנטי
צפון:	4.30, 7, 9.30 – המשימה
צליל (יפו):	10, 11.30, 1.15 – שלים הזיות + סרט סקס 6, 9.15 – באסיב (הד"ו)
שחף:	4.30, 7, 9.30 – תנה האחותיה
תכלת:	5, 7.15, 9.30 – כולם נפלו על הראש
תל־אביב:	חוץ ודעם
תמוז המחודש:	8.30 – באדי לינדון

בת־ים

בשעות 4.30, 7.15, 9.30

אורנים:	תרגיל לרוסאים מתחילים
עצמאות:	ההורמפיסט

חולון

בשעות: 7.15, 9.30

ארמון:	4.30, 7.15, 9.30 – עיר ללא רחמים
מגדל:	עיסקה ללא רחמים
מרכזים:	4 – בנות; 6.45, 9.30 – הצבע ארגמן
סבוי:	4.30 – יפה בוורד; 7.15, 9.30 – פולטרגייסט 2
רינה:	גלשוע אתמול היום

רמת־גן/גבעתיים

בשעות: 7.15, 9.30

אוהל:	ג'ק פלאש המקפץ
אורדע:	שוטר ללא חוק
ארמון:	בלאגן מאורגן
הדר:	4.30, 7.15, 9.30 – משפט הבשרים
לילי:	תנה האחותיה
מוקש בארי־הסבבה:	7, 9.30 – אל נורטה
רבגן 1:	5, 7.25, 9.45 – חטיפה בעימה
רבגן 2:	4.45, 7, 9.40 – זכרונות אהבה מפירנצה
רבגן 3:	5, 7.20, 9.40 – מלקולם
רבגן 4:	5, 7.20, 9.40 – גלשוע אתמול היום
שביט:	נשיקת אשת העכביש

פתח־תקוה

בשעות: 4.30, 7.15, 9.30

היכל 1:	שוטר ללא חוק
היכל 2:	תורה לנעורים
היכל 3:	4.30 – הידיד; 7.15, 9.30 – משפט הבשרים
שלום:	7.15, 9.15 – עסקה ללא רחמים

הרצליה

בשעות 4.30, 7.15, 9.30

דוד:	4.30 – הג'ונגל המטורף מתעורר; 7.15, 9.30 – תנה האחותיה
היכל:	4.30, 7.15, 9.30 – איש הבצה
מלון מגדל דניאל – אודיטוריום:	7, 9.30 – הפיראטים
תפארת:	7.15, 9.15 – שובו של הנוסע השמיני
מועדון קולנוע־ון אבודיה:	7, 9.30 – משפט הבשרים

רמת־השרון

כוכב:	7 – צרות גדולות בצ'יינה טאון; 9.30 – הסיפור האמיתי

רעננה

אורות:	4.30, 7, 9 – שבט רב המערות

כפר־סבא

עמל:	7, 9.15 – המשימה
תל:	7 – גיבור מגוע אחר

אשדוד

בשעות: 7.15, 9.30

אמנה:	משפט הבשרים
אשדוד:	חטיפה בעימה

אשקלון

אסתר:	4.30, 7.30, 9.30 – שבט רב המערות
מאור:	7.30, 9.30 – נסיעה בעימה

ירושלים

בשעות: 4.30, 7, 9

אדיסון:	תורה לנעורים
אורגיל:	4.30, 7.15, 9.30 – חטיפה בעימה
אור 1:	המשימה האחרונה
אור 3:	4 – טייס שב הביתה
אור 4:	שתי אצבעות מצידון
אור 5:	5.30, 8.30 – הצבע ארגמן
בית אגרון:	5.30 – בשם כל בני ביתי; 8 – עמנואל; 9.45 – הבו האיש השלג
הבירה:	4.30, 7, 9.15 – אוהנטי פופולד
כפיר:	תנה האחותיה
מיטשל:	7, 9.15 – המשימה
סינמטק 1:	7 – בכל זאת אנו חיים; 9.30 – מגרש
סינמטק 2:	9.30 – המלחמה הגדולה
סמדר:	7, 9.15 – רונה פלוך נשואה לשניים
עדן:	שוטר ללא חוק
רון:	מקסי
תיאטרון ירושלים:	1 צהריים – שואה חלק ב'; 6.30 בערב – שואה חלק א'

חיפה

בשעות: 4.30, 7, 9.15

אורה:	4, 6.30, 9 – המשימה
אורלי:	6.45, 9 – הבבל הבורמזי
אמפי:	מחיר הסקס
ארמון:	4.30, 6.45, 9 – עיסקה ללא רחמים
חן:	4.30, 6.45, 9 – כולם נפלו על הראש
סינמטק:	9.30 – פו סאן
עצמון 1:	תורה לנעורים
עצמון 2:	אוהנטי פופולד
פאר:	ג'ק פלאש המקפץ
קריאור המחודש:	4, 6.30, 9 – ג'ינג'ר ופרד
רביבת 1:	4.30, 6.45, 9.15 – קטיפה כחולה
רביבת 2:	חטיפה בעימה
רון:	4.30, 6.45, 9 – משפט הבשרים
שביט:	7, 9 – יומנו של צב

נהריה

עממי:	6.45 – תקלה מופלאה; 9 – הבו האיש השלג

קרית־חיים

בית העם:	9.15 – משפט הבשרים
היובל:	7, 9.15 – אהבה בשחקים

קרית־ביאליק

בשעות: 7, 9.15

מבוק:	עסקה ללא רחמים
מסיר:	הרומן של אתמול בלילה

קרית־ים

כרמל:	5, 7, 9.15 – שתי אצבעות מצידון

קרית־מוצקין

אחוזה:	7, 9.15 – שוטר ללא חוק

קרית־טבעון

יובל אור:	7 – תנה האחותיה

קרית־שמונה

שבח:	7, 9 – רכבת אל המוסא

טבריה

בשעות: 6.45, 9

חדר:	צביעה בלב
רון:	ירח דבש מכושף

עכו

ארמון־הים:	7, 9 – מלכת הביוזה

טבריה

בשעות: 7.15, 9.15

אביב:	שוברי הלבבות
רון:	שתי אצבעות מצידון

עפולה

היכל התרבות:	9 – שתי אצבעות מצידון
מושתריך:	8.30 – המבט

נצרת

מתנים:	7 – שתי אצבעות מצידון

חדרה

בשעות: 7, 9.15

חדרה:	חטיפה בעימה
חוף:	המושים ולא מסובכים

נתניה

בשעות: 5, 7, 9.15

אסתר:	אהבה בשחקים
סמדר:	נשיקת אשת העכביש
שרון:	6.30 ערב – שואה חלק א'

לוד

בשעות: 7.15, 9.15

אורלי:	משפט בעורים
בית־יד:	שתי אצבעות מצידון

רמלה

אודי:	5, 7.30, 9.30 – אהבה בשחקים

ראשון לציון

בשעות: 7, 9.15

בטמן:	אוהנטי פופולד
ראשון:	אהבה בשחקים
רון 1:	הפתיחה בקרוב
רון 2:	הפתיחה בקרוב

רחובות

בשעות: 7, 9.15

הדר:	זכרונות אהבה מפירנצה
חן:	צרות גדולות בצ'יינה טאון
בית העם:	הנה האחותיה

קרית־מלאכי

אמנות:	7.30 – פולטרגייסט 2

באר־שבע

אורות:	7.15, 9.15 – שבט רב המערות
חן:	4.30, 7.30, 9.30 – קוד הבינג'ה

שקיעת החמה: 17.03
זריחתה מחר: 06.35
פרק יומי: ישעיה כ"ג־כ"ד
משנה יומית: טהרות ו', ז'
דף יומי: ב"ק קי"ח
הלכה יומית: שו"ע או"ח רע"ו, א־ג'
פרשת השבוע: שמות

בתי מרקחת

ירושלים: „אשר" – מ. מסורי ק. יובל – 418541.
תל־אביב: „בבלי" – קויאל 1 – ש. בבלי – 440552. „קופ"ח כללית" – אמסטרדם 7 – 225142.
חיפה והקריות: „יבנה" – אבן סינא 7 – 672288. „ארלוזורוב" – יצחק הנשיא 59 ק. ביאליק – 727720.
חולון – בת־ים: „קופ"ח" – עין יהב 4 חולון – 884854. „אהרון" – הופיין 52 חולון – 889153.
רמת־גן והסביבה: „רמת יצחק" – שד' ירושלים 96 – ר"ג 777506.
רעננה: „אבנר גלעד" – ויצמן 34 – כפר־סבא.
נתניה: „קופ"ח מאוחדת" – הרב קוק 13 – 44655.
פתח־תקוה: „קופ"ח כללית" – חיים עוזר – 905271.

רכבת

מירושלים
● לבנימינה/לחיפה 16.00

מתל־אביב
● לירושלים מבני־ברק 8.18
● לחיפה 6.00, 7.00, *8.00, 9.00, *10.30, 12.00, *13.00, 14.00, *15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
● לנהריה 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00

מחיפה בת־גלים
● לתל־אביב 6.00, 6.30, *7.30, 8.30, 10.00, 11.30, *12.30, 13.30, 14.30, *15.30, 16.30, 17.30, 19.30
● לירושלים 7.00 (היציאה מחיפה מרכז כ־10 דקות קודם)
● לנהריה 7.30, 9.03, 13.16, 15.11, 17.11

מנהריה
● לחיפה ולתל־אביב 6.30, 9.05, 10.40, 14.35 (עד חיפה), 16.33, 18.38
* רכבת ישירה

מרכזי מידע „אגד": 03-432777, 04-549121, 02-528231/2

מטוסים

מוקדי הממראה והנחיתה תקליט: 03-381111
מודיעין נמל התעופה 03-9712484

עזרה נפשית

מרכז סיוע לקורבנות אונס טל' 02-245554, 03-254819, 04-382611, 052-32432.

המרכז הירושלמי לבעיות סמים והתמכרות, דרך בית לחם 14 – טל' 663828, 663902.

תחנת ייעוץ לנוער, אלימות ימים א'–ה' 17–22 (טיפול חינם), טל' 462076, 463587.

נעמת – מרכז לטיפול בבעיות אלימות במשפחה, ימים א'–ה' 9–18, טל' 03-231675, 03-235922.

ערן (עזרה ראשונה נפשית) תל־אביב: 261111 (לילדים ונוער: 261113) ירושלים: 02-227171 חיפה: 04-672222/3 נתניה: 053-35316 באר־שבע: 057-418111

קו פתוח לקשיש – 24 שעות טל' 02-690685

ויצ"ו – לעזרתך בהגנה על זכויותיך – לשכת ייעוץ בעניני משפחה וסעד משפטי – טל' 03-257321

„דלת פתוחה" – מרכז מידע וייעוץ לצעירים. ת"א: בוגרשוב 66, טל' 281228/9. חיפה: רח' הספורט 14 טל' 04-381520. נתניה: רח' מקדונלד 7 טל' 053-44964/5

„יד ביד" – ארגון קשבת לנוער, לילד ולהורים – 24 שעות – טל' 03-226027; חיפה: מ־11 עד 8 בערב – טל' 04-229488

„קו פתוח" לילדים ונוער – 24 שעות ביממה – טל' 03-221680

ריפוי שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה, בר־כוכבא 49 ת"א, כל יום – מ־9 בערב עד חצות. בסופי שבוע – 24 שעות ברציפות. טל' 284649. בחיפה: הגפן 26, קנ', כל יום מ־8–11 בערב. טל' 523566.

קבלת מודעות ל„מעריב" – 24 שעות ביממה – „רוזי" דיזנגוף 118, טל' 239852.

שרותי חירום

המקום	● ■	מ.ד.א. טלפון חירום 101	מכבי־אש טלפון חירום 102	משטרה טלפון חירום 100
אופקים	■	057-923833	057-923022	057-923444
אור־יהודה	●	03-344442	03-781133	03-343111
אזור		03-803133	03-802222	03-855175
אילת	■	059-72333	059-72022	059-72444
אשדוד		055-51333	055-23333	055-23444
אשכול	■	057-82720	051-22222	051-34222
אשקלון	■	051-23333	051-22222	051-34222
באר־שבע	■	057-74767	057-79691	057-37444
בית־שאן	■ ●	065-87223	065-88222	065-87444
בית־שמש	■	02-911286	02-911088	02-911444
בני־ברק	●	03-781111	03-781133	03-703588
בת־ים	●	03-5511111	03-802222	03-5514444
גבעתיים	●	03-781111	03-313333	03-324144
גבעת שמואל	●	03-344442	03-781133	03-343111
דימונה	■	057-59333	057-52222	057-59444
הרצליה	■ ●	052-541333	052-551222	052-555555
זכרון יעקב	■	063-22333	063-99045	063-90444
חדרה	■ ●	063-22333	063-22222	063-31444
חולון	■ ●	03-803133	03-802222	03-855173
חיפה	■ ●	04-512233	04-643222	04-664444
חצור גלילית	■	069-36333	069-37222	069-37744
טבריה	■ ●	067-90111	067-96222	067-92444
יבנה	■ ●	08-451333	08-451222	08-439180
יפו	■ ●	03-5460111	03-222222	03-838181
יקנעם	■ ●	04-931401	04-994533	04-993044
ירוחם	■	057-80133	057-52222	057-80144
ירושלים	■ ●	02-523133	02-661111	02-244444
כפר סבא	■ ●	052-33222	052-33223	052-24443
כרמיאל	■ ●	04-988555	04-912222	04-985444
לוד	■	08-221022	08-229222	08-225222
מגדל העמק	■ ●	065-40062	065-40022	065-40444
מעלות	■ ●	04-979333	04-979637	04-979444
מצפה רמון		057-88333	057-88569	057-88444
נהריה	■ ●	04-823333	04-922222	04-920344
נוה זהר		057-957222	057-84211	057-84112
נצרת עילית	■ ●	065-73333	065-55222	065-71444
נתיבות	■	057-941033	057-943333	057-941144
נתניה	■ ●	053-23333	053-22222	053-30144
עכו	■ ●	04-912333	04-912222	04-919811
עפולה	■ ●	065-93334	065-92222	065-94444
ערד		057-957222	057-950222	057-957044
פתח־תקוה	■ ●	03-9231111	03-9222222	03-914444
צפת	●	069-30333	069-30222	069-72444
קצרין		069-61333	069-61222	069-61444
קרית אונו	■ ●	03-344442	03-781133	03-343111
קרית גת	■	051-881333	051-81222	051-81144
קרית טבעון	●	04-931401	04-643222	04-931444
קרית מוצקין		04-721817	04-643227	04-740244
קרית מלאכי	■	055-82333	055-81222	055-81666
קרית שמונה	■ ●	069-44334	069-42222	069-43444
ראשון לציון	■	03-942333	03-942222	03-995555
ראש פינה	■ ●	069-36333	069-37222	069-37744
רחובות	■ ●	08-451333	08-461222	08-487444
רמלה	■	08-221022	08-229222	08-229444
רמת־גן	●	03-781111	03-742222	03-7544444
רמת־השרון	●	052-541333	052-551222	03-496444
רעננה	■ ●	052-33222	052-551222	052-451666
שדרות	■	051-97074	051-97777	051-97044
תל־אביב	■ ●	03-5460111	5462222-3	03-627222

● במקום יש ניידת טיפול נמרץ של מגן דוד אדום.
■ קיים טלפון חירום 101.

היום – עד שעה 18.00 לוח מעריב מתקבלות מודעות ל
בבית מעריב – רח' קרליבך 2, תל־אביב
03-251333

מזג האויר

תרמוקיפ המובילה באספקת נפט וסולר לחימום ביתי
● בגוש דן: 414142, 740188, 03-774422
● בירושלים: 02-527177-8-9
● בחיפה: 04-668282-3 ● בבאר־שבע: 057-30032

בארץ

הטמפרטורות החזויות:
ירושלים 8–21; תל־אביב 9–24; חיפה 10–24; נהריה 8–21; באר־שבע 8–27; רמת־הגולן 12–21; צפת 12–18; טבריה 8–23; עפולה 3–25; נצרת 12–22; שומרון 10–23; לוד 7–26; עזה 8–22; יריחו 4–26; אילת 10–28

בחוץ לארץ

מזג האויר בערים הגדולות בעולם:
אוסלו 17– עד 13– בהיר; אמסטרדם 8– עד 4– בהיר; אתונה 13 עד 17 בהיר; בואנוס־איירס 20 עד 31 בהיר; בריסל 10– עד 2– מעונן; וינה 8– עד 7– מעונן; דאקה 13– עד 5– מעונן; יוהנסבורג 22 עד 32 מעונן; לונדון 2– עד 0 מעונן; לוס אנג'לס 6 עד 13 בהיר; ליסבון 3 עד 11 בהיר; מדריד 1– עד 8 מעונן; מונטריאול 15– עד 12– מעונן; ניו יורק 2 עד 4 בהיר; סטוקהולם 20– עד 13– מעונן; פאריס 7– עד 4– מעונן; פרנקפורט 9– עד 8– מעונן; קאהיר 13 עד 28 מעונן; קופנהאגן 4– עד 3– מעונן; רומא 3 עד 10 מעונן.

מעריב

תל־אביב: מערכת, הנהלה, מודעות, דפוס: „בית מעריב", רח' קרליבך 2 (מיקוד 61 200), ת.ד. 20010 טלפון 439111.

ירושלים: המערכת – רח' הלל 14 (מיקוד 94 581) טלפון 221151. הפצה ומודעות: רח' הלל 16, טלפון 231769. מרכז הפצה: טלפון 521159.

חיפה: רח' הנביאים 29 (מיקוד 33 104), טל. 674674. הפצה ומודעות: רח' הנביאים 32, טל. 673254.

באר־שבע: רח' קק"ל 90, המערכת: 37553, 74973, מודעות ושיווק: 74850, 31772.

תעריפי ביטוח רכב (רכוש) גורמים הפסד של כ־9% לחברות

ראשי איגוד חברות הביטוח ידרשו היום מהמפקח על הביטוח, יהודה דרורי, לאשר העלאת התעריפים

מאת סופר „מעריב"

תעריפי ביטוח רכב (רכוש) גורמים להפסד של כ־9% לחברות – זאת יודיעו היום ראשי איגוד חברות הביטוח למפקח על הביטוח, יהודה דרורי.

על פי סיכום עם המפקח על הביטוח נערכה באחרונה בדיקה של משמעויות הנהגת תעריפי ביטוח רכב החדשים לפני כשלושה חודשים. נמצא שיש לייקר את התעריפים ב־9%, עקב ההפסדים שנגרמו לחברות. נושא זה יועלה במסגרת הבירורים הנעשים לקראת אפשרות עידכון תעריפי ביטוח רכב בחודש פברואר. לא ברור אם המפקח על הביטוח יהיה מוכן לעדכן את התעריפים.

הדי פרשת השקמידרולב נשמעו בסוף השבוע שעבר בישיבת „קבינט" ראשי חברות הביטוח הגדולות. המישנה למנכ"ל קונצרן כלל, יצחק שרם, הממונה על חברות הביטוח של הקונצרן, יצא בהתקפה חריפה ובהתבטאויות לא פרלמנטריות כלפי מנכ"ל הפניקס, יוסי חכמי. היו חילופי דברים קשים, שעוררו תדהמה בין מנהלי חברות הביטוח שהשתתפו בישיבה.

החודש – ריבית ריאלית שלילית במשיכות היתר

אם הבנקים לא יעלו את הריבית

החודש תתחייב ריבית ריאלית שלילית במשיכות היתר בבנקים, אם לא יעלו את הריבית הנהוגה ביום – מראה תחזית מחלקת המחקר של המיכללה הפיננסית.

לפי הערכת המיכללה הפיננסית, החודש תעלה הריבית האפקטיווית הממוצעת במשיכות יתר 3.8 אחוזים בחודש, בתנאי שהבנקים לא יעלו את שיעורי הריבית. אם אכן תתממש הנחה זו ובנוסף מדד המחירים בינואר יהיה בשיעור של 4.5 אחוזים, צפויה בפעם הראשונה במהלך התקופה האחרונה לריבית ריאלית שלילית במשיכות יתר של 0.7% בחודש ינואר.

בחודש דצמבר היתה הריבית האפקטיווית במשיכות יתר 3.95 אחוזים בחודש, שהיא ריבית ריאלית של 2.4 אחוזים בחודש.

שערי מטבע חוץ ליום 16.1.87

המטבע	השינוי בשקלים	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	—	1.58	1.65	1.58	1.65	1.58	1.65	1.6149	1.6351	1.6144	1.6346	1.6352	1.6149	1.6248
1 מרק גרמני	—	0.86	0.90	0.86	0.90	0.86	0.90	0.8760	0.8870	0.8776	0.8885	0.8863	0.8752	0.8826
1 לירה שטרלינג	+0.01	2.37	2.48	2.38	2.50	2.38	2.50	2.4296	2.4600	2.4265	2.4568	2.4577	2.4272	2.4461
1 פרנק צרפתי	—	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2624	0.2657	0.2619	0.2652	0.2653	0.2620	0.2642
100 ין יפני	−0.01	1.03	1.07	1.03	1.08	1.03	1.08	1.0514	1.0645	1.0497	1.0628	1.0635	1.0503	1.0578
1 גולדן הולנדי	−0.01	0.76	0.79	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7775	0.7872	0.7780	0.7877	0.7857	0.7760	0.7827
1 פרנק שוויצרי	—	1.03	1.07	1.02	1.07	1.02	1.07	1.0515	1.0647	1.0436	1.0566	1.0577	1.0445	1.0510
1 כתר שוודי	—	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.2455	0.2485	0.2457	0.2487	0.2485	0.2454	0.2470
1 כתר נורווגי	—	0.22	0.23	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2267	0.2295	0.2264	0.2292	0.2291	0.2263	0.2279
1 כתר דני	—	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2313	0.2342	0.2313	0.2342	0.2344	0.3215	0.2329
1 מרק פיני	—	0.34	0.36	0.34	0.36	0.34	0.36	0.3503	0.3547	0.3502	0.3545	0.3546	0.3502	0.3523
1 דולר קנדי	—	1.16	1.21	1.16	1.22	1.16	1.22	1.1855	1.2003	1.1836	1.1984	1.2010	1.1861	1.1929
1 דולר אוסטרלי	—	0.98	1.08	1.01	1.09	1.02	1.09	1.0497	1.0628	1.0508	1.0639	1.0638	1.0506	1.0570
1 רנד דרא"פ	—	0.51	0.61	0.53	0.79	0.50	0.69	0.7824	0.7922	0.7844	0.7942	0.7940	0.7842	0.7896
10 פרנק בלגי	—	0.41	0.43	0.41	0.43	0.40	0.43	0.4239	0.4292	0.4241	0.4294	0.4294	0.4240	0.4271
10 שיל' אוסטרי	−0.01	1.22	1.27	1.22	1.28	1.22	1.28	1.2458	1.2614	1.2453	1.2609	1.2620	1.2463	1.2533
1000 לי' איטלקיות	—	1.20	1.27	1.21	1.28	1.20	1.29	1.2327	1.2482	1.2328	1.2482	1.2501	1.2346	1.2403
1 דינר ירדני	—	4.43	4.75	4.40	4.68	4.36	4.62	—	—	—	—	—	—	4.5819
10 לי' לבנונית	—	—	—	0.17	0.18	0.15	0.21	—	—	—	—	—	—	0.1846
1 לירה מצרית	—	0.85	0.90	0.78	0.83	0.81	0.86	—	—	—	—	—	—	0.8374

סל: 1.6786 (−0.0003) דולר יציג: 1.6248 דולר נוסעים: 1.91 דולר שחור: 1.61–1.60

דילמת בנק המזרחי:
למכור את חברת האחזקות הבינלאומית או את טפחות

מאת דוד ליפקין

בנק המזרחי נקלע לדילמה: מה עדיף למכור – את חברת האחזקות הבינלאומית, בעלת שלוחות הבנק בניו־יורק ובציריך, או את בנק המשכנתאות טפחות.

ברור לצמרת הבנק כי רק באמצעות מכירת אחד מהנכסים האלה יצליח להקטין את השקעותיו ולשפר את רווחיותו.

מועצת המנהלים של בנק המזרחי החליטה באחרונה לתת מנדט להנהלת הבנק לנהל מו"מ על אפשרות מכירת חלקו של הבנק בחברת ההולדינג הבינלאומית לבעלי מניות המיעוט, משקיעי החוץ. משקיעים אלה לוחצים מזה זמן מה לאפשר להם לקנות את חלקו של הבנק.

בצמרת הבנק יש חילוקי דעות לגבי כדאיות המכירה של חברת ההולדינג. אולם גוברת התחושה כי זו הדרך היחידה שבה יוכל הבנק לעלות על דרך המלך בתקופה הקרובה ומוטב לוותר על פעילות עצמאית בארה"ב ובשוייץ, בדומה לבנקים זרים אחרים שנקלעו למשברים בשנים האחרונות וצימצמו את הפעילות הבינלאומית שלהם. מוצע להתרכז בפעילות בינלאומית רק בלונדון, שם יש לבנק סניף.

מאידך יש לבנק הצעת למכור את טפחות. במשך זמן מה מנסה מנכ"ל טפחות, משה מן, לארגן קבוצת משקיעים אמריקאיים בראשותו שתרכוש את הבנק. קיים רצון מצד בנק המזרחי למכור את טפחות, במידה שיצליח לקבל בחזרה חלק ניכר מההשקעה שבוצעה. בעיית המכירה של טפחות היא, שבמידה שימכר, הדבר יסב הפסדים גדולים לבנק, כתוצאה מהמחיר המופרז ששולם עבור השליטה בטפחות. הפסד זה עלול להגיע לעשרות מיליוני דולר. משום כך אין נטיה למכור בשלב זה את טפחות.

הועלו מחירי המינימום להנפקות של אגרות חוב

מאת סופר „מעריב"

בנק ישראל מתבונן ביום חמישי השבוע להנפיק אג"ח שגיא ל־5 שנים בסכום של כ־50 מיליון שקל ואג"ח גליל ל־10 שנים בסכום של כ־30 מיליון שקל.

מחירי המינימום להנפקות אלה הועלו בהשוואה להנפקות הוות בעבר.

בהנפקות של אג"ח שהיו בשבוע שעבר המחירים היו גבוהים בשיעור של כ־6 אחוזים ממחירי המינימום.

המתינו עם פדיון מוקדם של מילווה שלום הגליל!

מאת סופר „מעריב"

בעלי זכות פדיון מוקדם של מילווה שלי"ג מריצב שימתינו. עליהם להמתין לפירסום שערים בבוהים יותר לפדיון מוקדם, שיכללו את השפעת הפיחות האחרון.

מה־1 בינואר השנה ניתנת לקשישים מחזיקי מילווה שלי"ג ברירת פדיון מוקדם.

מבין שני מסלולי ההצמדה, למדד או לדולר, המסלול האפקטיווי כיום הינו מסלול ההצמדה לדולר. השער לפדיון מוקדם משתנה אחת לחודש, ב־17 לכל חודש.

במסלול ההצמדה לדולר מתבסס החישוב על ממוצע שערי החליפין בחודש שקדם לחודש בו מתבצע הפדיון המוקדם.

החל מ־18 בינואר יהיו תקפים שערים לפדיון מוקדם שיתבססו על ממוצע שערי החליפין של חודש דצמבר החולף. לכן לא יכלל בהם שער החליפין החדש, שנקבע בעקבות הפיחות האחרון.

רק בשערים לפדיון מוקדם של המילווה שיתפרסמו על ידי בנק ישראל ויהיו בתוקף החל מה־17 בפברואר יכלל שער החליפין החדש של כ־1.64 ש"ח לדולר.

מכיוון שהפיחות בוצע במחצית החודש, השפעתו על ממוצע שערי החליפין בחודש ינואר תהיה חלקית. מאחר והשער לפדיון מוקדם שנקבע בתוקף החל מ־17 במרס יהיה גבוה יותר מהשער שיהיה בתוקף לתקופה מה־17 בפברואר ועד ל־16 במרס, מכיוון שיתבסס על ממוצע שערי החליפין שיהיו בחודש פברואר. אז השפעת הפיחות על ממוצע שערי החליפין בחודש פברואר תהיה מלאה.

השר קורפו ל„מעריב":
המכוניות עד 1,601 סמ"ק יתייקרו ב־10%

מאת מרדכי אלקן

„המכוניות החדשות בגודל עד 1,601 סמ"ק יתייקרו בשיעור של עשרה אחוז. על כך סוכם בבירורים שנערכו בין משרדי התחבורה והאוצר. העיתוי של התייקרות החדשה תלוי כעת במשרד האוצר" – אמר אמש ל„מעריב" שר התחבורה, חיים קורפו.

שר התחבורה אמר, כי יבואני הרכב דרשו ממנו לאשר להם התייקרות גבוהה יותר מעשרה אחוז, שתבטא את השינויים בשערי מטבעות חוץ שחלו מאז 15 בדצמבר 1986. אולם בבירורים שנערכו בין משרדי התחבורה והאוצר הוחלט בשלב זה לאשר ליבואנים לייקר את המכוניות בשיעור של עשרה אחוז בלבד, כפי שמתחייב מהפיחות שהיה בשבוע שעבר. שר התחבורה הודה כי בכך אין תשובה מלאה לדרישת יבואני הרכב. לדעתו עדיף לאשר ליבואני הרכב התייקרות בשיעור של עשרה אחוז כבר בימים הקרובים ולדחות למועד אחר עידכון נוסף במחירים.

בענין דרישת איגוד יבואני הרכב לבטל את הפיקוח על מחירי המכוניות עד 1,601 סמ"ק, כפי שבוטל בראשית החודש הפיקוח על מחירי המכוניות הגדולות מעל 1,601 סמ"ק, אמר שר התחבורה כי בשלב זה ימשך הפיקוח על מחירי המכוניות הקטנות ויוקפאו המחירים החדשים, שיעודכנו בקרוב.

יו"ר איגוד יבואני הרכב, אריה קרסו, ביקש פגישה דחופה עם שר התחבורה, כדי לדון עימו בדרישת איגוד יבואני הרכב לבטל את הפיקוח וההקפאה על מחירי המכוניות הקטנות מ־1,601 סמ"ק.

קיסר – התפטר!!!

היום בישיבת הועד הפועל, סיעת הליכוד בהסתדרות מביעה אי אמון במזכ"ל ישראל קיסר ותובעת ממנו לחתום על כתב התפטרות בנוסח המוצע להלן:

18.1.87

אל: ציבור העובדים במדינת ישראל

כתב התפטרות

אני מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, מודיע בזאת על התפטרותי מתפקידי עקב הסיבות הבאות:

1. הסכמתי לפגיעה בתוספת היוקר, לפיחות ולהעלאות מחירים – ולא ייצגתי בכבוד את ציבור העובדים.
2. כיו"ר חברת העובדים דאגתי להעביר מליוני דולרים מקופת המדינה לסולל בונה, קופת חולים... – ולא לעובדים
3. נכנעתי ללחציו של שמעון פרס כי דאגתי למפלגת העבודה – ולא לעובדים.
4. אם לא אתפטר יהיה זה מצידי חוסר אחריות משווע ודבקות מיותרת בכס המזכ"ל, תוך הסתמכות רעועה על רוב אוטומטי של עסקני מפלגתי בועד הפועל.

נוכח זאת איני ראוי עוד לכהן כמזכ"ל ההסתדרות, ולכן הריני מגיש התפטרותי.

ולראיה באתי על החתום: ____________

סיעת הליכוד בהסתדרות

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום שני, 19 בינואר 1987, יוצעו במכרז האגרות הבאות:
(החיוב הכספי ייעשה רק ב־20.1.87)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקר 5)

סדרה	סכום מוצע (מיליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
„שגיא" 4109 ב'	20	91 %	בתום 5 שנים
„גליל" 3765 ד'	10	85 %	בתום 10 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש ינואר 1987 ותפדינה ביום העסקים האחרון של חודש ינואר.

אגרות החוב ישאו ריבית 4.25% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש ינואר בכל שנה החל מחודש ינואר 1988.

המדד הנוסף (בעיקר 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילווה מדינה סדרות מסוג „שגיא" ו„גליל".

הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש נובמבר 1986.

ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 19.1.87 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל ולא יעלו על 110% מהשווי הנקוב. מחיר המכירה שיקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג „גליל" ו„שגיא") ובתקנות מילוות מדינה („מכרזים").

לשכת הפרסום הממשלתית

★ שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ גלבוע ★ – ניירות הערך של המדינה

65901 פרסים בהגרלה!

מכוניות ★ טלויזיות ★ מקררים ★ מזגנים ★ ספרי ★ תעודות הסכון ★ ועוד עשרות אלפי פרסים

★ אל תחמיץ הזדמנות לזכות ★ ולתרום להצלת חיים

מגן דוד אדום ★ שקל במבצע

כרטיסים בתחנות מגן דוד אדום, בחנויות הספרות ובכל סניפי הבנק

הזדרזו!!! ההגרלה הגדולה ב־26 בינואר!

א.ע. פרסום ויחסי

هكذا من الاجل

هكذا من الأصل

קומפאק-386 יוכרז השבוע בשגרירות ארה"ב

מאת ישעיהו פורת

חמישה חודשים אחרי ההכרזה הרשמית הראשונה, בארצות־הברית, יוכרז „המחשב האישי המהיר והמתקדם בעולם", קומפאק-386, גם בישראל. זה יקרה השבוע, בימים רביעי וחמישי, באודיטוריום של שגרירות ארצות־הברית בתל־אביב, בחסות הנספח המסחרי תומאס רוש ובמעמד מנהל „קומפאק" באירופה, המזרח הרחוק ואפריקה, זלימיר איליץ'.

מחשבים ומיכון משרדי

הסופר־מיקרו־מחשב קומפאק-386 הוא האחרון בסידרה של הצלחות מרשימות של חברה, שהחלה את פעילותה ב־1982, עם שני עובדים, והגיעה בשנה שחלפה למחזור מכירות של 600 מיליון דולר, שהציב אותה בין 500 החברות הגדולות בארצות־הברית. בארץ מיוצגת „קומפאק" על־ידי חברת מ.ל.ל.

המחשב מבוסס על מעבד של „אינטל" 80386, בעל 32 סיביות ומהירות עיבוד של 16 מגאהרץ, זכרון פנימי של 1 מגהבית, שניתן להרחבה עד 8 מגהבית במערכת ההפעלה דוס ו־14 מגהבית במערכת איקס רב־משתמשים. הוא מהיר פי עשרה מכל מיקרו־מחשב מתקדם אחר. שלוש חברות תוכנה אמריקניות מובילות („אשטון טייט", „לוטוס" ו„מיקרוסופט") הודיעו כבר על תמיכתן במחשב החדש.

61% מהמנהלים בארה"ב אינם משתמשים במחשב

סקר שנערך לאחרונה בארצות־הברית, על־ידי חברת „רוברט הלף־אקונטמפס" מעלה, כי 61% מן המנהלים הבכירים במדינה זו, אינם משתמשים במחשב, לא במשרד ולא בביתם. הסקר כלל מנהלים ומנהלי כוח־אדם מ־100 חברות מתוך 1000 החברות הגדולות בארה"ב.

מומחי החברה שערכה את הסקר הופתעו מן התוצאות, משום שרוב המנהלים שנשאלו הביעו את הדעה, כי הם מודעים לחשיבות המחשב בעיסקיהם, אך אינם מתשמשים בו כדי לשפר את יעילותם, תיכנון הניהול וקבלת ההחלטות. 28% מן הנשאלים אמרו, כי במהלך השנה הקרובה ירכשו מחשב אישי.

ח.י.ל.ן וע"כם הקימו מרכז מידע

2 מיליון דולר שגייסה ח.י.ל.ן בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב הושקעו במרכז המידע החדש, שהוקם בשיתוף עם חברת טכ"ם ושתי חברות אמריקניות יקרות ביצור תוכנה, „קומשר" ו־IBI, שטכ"ם נציגות על לקוחותיהן. זה מרכז ייחודי בארץ, ודי חדשני בעולם, שיתן ללקוחות את האפשרות להשתמש בכלים יקרים על בסיס דמי שירות.

כך מגדיר מנכ"ל ח.י.ל.ן, מיכה שגב, את המרכז החדש שהוקם בבית ח.י.ל.ן החדש בתל־אביב. המרכז כולל מרכז חישוב גדול (בהשקעה של כמיליון דולר), כלי תוכנה (רובם מתוצרת החברות האמריקניות) שערכם כחצי מיליון דולר ומרכז תקשורת ענק, שכולל 500 קווי גלין. „זה שילוב של מרכז חישוב עם עוצמה גדולה וכלי תוכנה מן הדור הרביעי (מערכות תומכות החלטה, מחוללי יישומים ועוד), שיתן ללקוחות את האפשרות להשתמש בשפה מאד ידידותית לצרכי העסק, המיפעל, מחקר, או כל פיתוח רצוי אחר. בעתיד נקשור את המערכת גם למאגרי מידע חיצוניים", אומר מנכ"ל ח.י.ל.ן.

המרכז החדש מיועד בראש וראשונה ל־300 לקוחות ח.י.ל.ן (100 עובדים, מהם 40 אנשי תוכנה), שתחומי עיסוקה מאז הוקמה ב־1968, ביוזמה פרטית, מתחלקים לשלושה: א. בית תוכנה לפיתוח חבילות לעיבוד נתונים מינהלי־מסחרי למחשבי יבמ גדולים. ב. מרכז חישוב לעיבוד נתונים עבור כ־300 לקוחות. ג. פיתוח מוצרי תוכנה יתחדיים. מחזור העסקים האחרון של ח.י.ל.ן היה יותר מ־3.5 מיליון דולר.

„הורון־הורייזן" עברה ממצוקה לרווח

לפני שנה התלבטו ב„כלל", אם להמשיך את פעילותן של שתי חברות־הבת „הורון" ו„הורייזן". המאזן היה שלילי ושתי החברות, שעיקר עיסוקן במתן פתרונות בקרה ריכוזית ואוטומציה בבתי חולים, בתי אבות ומרכזים קהילתיים, כמו גם בתעשייה, לא הצליחו „להמריא". בשבוע שעבר השתתפה החברה בתערוכת אלקטרוניקה וחשמל בתל־אביב, עם מוצרים מיובאים (בעיקר מתוצרת יפאן) וכן פיתוחים כחול־לבן.

„יצאנו מן המשבר", אומרת אופירה רוזליו (37), מנכ"ל שתי החברות, שנכנסה לתפקידה בסוף 1985. קודם היתה ב„כלל מחשבים" וב„אלביט". פרויקט בהיקף כחצי מיליון דולר בבית גימלאי „אגד", כמו גם מערכת בקרת כניסות ומקום הימצאותם של חברי הכנסת בבניין הכנסת בירושלים (בהיקף של כ־30 אלף דולר), הם חלק מ־30 פרויקטים ויותר מ־1,500 חלקי פתרונות שהקימה החברה בשלוש שנות קיומה. „ביוני 1986 ציינו את היציאה מהמשבר", אומרת המנכ"ל. „עכשיו אנו מרחיבים את הפעילות, בעיקר בהקמת מערכת בקרה לתעשייה, בשיתוף עם חברת 'חשבשבת', על בסיס מחשב אישי של יבמ". בין לקוחות החברה: „תדיראן", רפא"ל, קיבוצים, בית־חולים „איכילוב", ככר אתרים בתל־אביב ועוד. „כדמה לי, שאין לנו מתחרים במתן פתרונות וביחס של מחיר/תועלת בבקרת אנרגיה ומיבנים תחת גג אחד", אומרת אופירה רוזליו. בשנת התקציב הקרובה היא מעריכה את היקף העסקים של חברתה (31 עובדים) ב־3 מיליון דולר, לעומת 1.8 מיליון דולר בשנה שנסתיימה.

הכנס השנתי של איגוד הוידאוטקס

ג'ורג' נחון, מנכ"ל „אינטלמטיק", הגוף האחראי בצרפת לשיווק מוצרי התיקשוב והיו"ר העולמי של איגוד משתמשי הוידאוטקס, ישא את הרצאת הפתיחה בכנס השלישי של איגוד ספקי שירותי וידאוטקס בישראל, שייערך ביום ד' השבוע במלון „הילטון" בתל־אביב. יפתח את הכנס יורם אלסטר, מנכ"ל משרד התקשורת. במהלך הכנס יתקיים רב־שיח בנושא: „עתיד מערכות להפצת מידע", בהשתתפות מנכ"ל יבמ בישראל, מנכ"ל „דיגיטל", מנכ"ל „בזק", המזכיר הראשי של משרד התקשורת ושני מומחים בכירים מהמרכז לחיזוי טכנולוגי באוניברסיטת תל־אביב. במסגרת הכנס תתקיים תצוגה של מוצרי מידע.

ההערכות: העליות החדות במניות עלולות „להזמין" מוכרים כבר בימים הבאים

מאת יואב יצחק

במוף השבוע נשמעו הערכות בקרב הבנקים הגדולים, מנהלי הקרנות וסוחרי הבורסה, כי עליות המחירים החדות שהיו בשבוע שחלף עלולות „להזמין" מוכרים כבר בימי המסחר הקרובים. אלה יבקשו לנצל את העליה ההלולה בשערים וריבית המחירים הגבוהה יחסית, ולממש רווחים גבוהים שצברו. זאת, למרות תנאי הרקע הנוחים שמהם נהנה עתה השוק.

העליות החדות, שהיו בעיקר במניות ה„כבדות", הינן מעל ומעבר למה שנדרש מהפיחות. לדעת מומחים בשוק, העליות העודפות נגרמו כתוצאה מהצטברות של גורמים טבעיים, שדחפו את השוק מעלה. גם לחוסר הנכונות מצד הסוחרים, לאזן ביקושים גדולים – היתה השפעה מהותית על העליות החדות.

מעריכים, כי לאחר הסערה שהיתה, תבוא עתה רגיעה יחסית והשבוע אף יתכנו ירידות בחלק מה„כבדות". במקביל לכך צופים, כי יחל מעבר למניות בעלות סחירות בינונית או נמוכה של חברות, אשר לפי ההערכות יהנו מהתוכנית הכלכלית בטווח הארוך.

כבר בשבוע שחלף נערכו מנהלי הקרנות הגדולים להגברת מעורבותם בשוק, שכן הציבור מזרים אליהן מיליוני דולרים ביום. מנהלי הקרנות עושים מאמצים למנוע דילול הקרנות שבניהולם ממניות – דבר העלול לפגוע בבעלי יחידות ההשתתפות הוותיקים. אי לכך הם נאלצים להגביר פעילותם בשוק, ואף להתפרס במניות אחרות, שאינן מוחזקות בדרך כלל בתיקי ההשקעות שבניהולם בכמויות מהותיות.

לדוגמא, לאומי פיא: באחרונה מגדילים מנהלי קרנות אלה את אחזקותיהם בניירות ערך של חברות מקרקעין. דבר זה בלט במניות מתתיהו ליפשיץ ובמניות נכסים ובנין. ביום חמישי הכשה לאומי־פיא תבילה ממניות נב"ים 5, בעיסקה מחוץ לבורסה – בסכום של 1 מיליון ש"ח. מחיר העיסקה היה נמוך ב־9.09% ממחיר המניות בבורסה.

גם מנהלי הקרנות האחרים מגבירים פעילותם מחשש כי ידוללו ממניות. למרות עליות השערים החדות המשיכו קרנות הפועלים להגדיל אחזקות במניות כדוגמת מפעלי נייר, ובמניות חברות הטקסטיל. ה„סיבוב" הנוכחי לא האיר פניו למחזיקים בקרנות בטוחות. מנהלי קרנות אלה העדיפו כבר לפני מספר שבועות להקטין אחזקותיהם, לנוכח הערכותיהם הספקטיות. גם הצבירות שהיו בקרנות המניות שבניהולם גרמו לדילולן ממניות. לשם דוגמא נציין, כי לקרן סכיון שבניהולם, זרמו כספים נוספים בסכום של כ־3 מיליון דולר, שדיללו את הקרן מרכיב של כ־55% במניות חופשיות, למרכיב של כ־46% במניות חופשיות. דבר זה בא לידי ביטוי, כמובן, בתשואה הנמוכה של הקרן מתחילת החודש.

על שקלים ודולרים

בבורסה מעריכים כאמור, כי כבר בימים הקרובים יחל מימוש רווחים במניות ה„כבדות", ומנגד תתחזק המגמה החיובית במניות בעלות סחירות בינונית או נמוכה. כן צופים פעילות ערה באג"ח הצמודות למדד המוחזים לצרכן, לנוכח המדדים הגבוהים הצפויים בשלושת החודשים הבאים.

קרנות המניות גבוה על הפיחות

קרנות הנאמנות המתמחות או המשקיעות במניות ומפשיות גברו על הפיחות.

מתחילת החודש ועד יום חמישי האחרון עלו קרנות המניות בשיעור של עד 16.71%, שיעור גבוה מהפיחות הד פעמי שהיה בליל שני בשבוע שחלף.

המעניין הוא כי חלק מהקרנות – כפי שניתן לראות בטבלה – עלו בשיעור גבוה אף מעבר לעליה הממוצעת בשוק המניות, שעלה ב־14.67% בממוצע. הקרנות הן מור, שסק, זמיר, ארז ויהלום. תשואה עודפת זו הושגה בזכות העליות החדות יותר שהיו במניות המהוות מרכיב בסיסי בנכסי קרנות אלה.

יצויין כי בשבועיים שחלפו הוזרמו לקרנות המניות סכומים גבוהים ביותר, המוערכים בכ־40 עד 50 מיליון דולר. המשקיעים בקרנות המניות, שרכשו קרנות מניות במגמה להתגונן מהפיחות, הצליחו לגבור על הפיחות ואף להשיג באמצעות הקרנות תשואות גבוהות יותר.

אלה קרנות המניות הטובות ביותר מתחילת החודש:

הקרן	המנהל	התשואה
מור	בינלאומי	16.71%
שסק	דיסקונט	15.62%
זמיר	אמריקאי	15.54%
ארז	פועלים	14.93%
יהלום	לאומי־פיא	14.91%
דקל	דיסקונט	14.12%
נטיף	מזרחי	13.87%
כוכב	פועלים	13.85%
אודם	לאומי־פיא	13.35%
עידית	מזרחי	13.11%
מדד המניות		14.67%

מועדים בבורסה:

19.1.87 שגיא סד' 4108 – פתיחות מסחר בקב' 838. גליל סד' 3792 – פתיחות מסחר בקב' 271. גליל משפר סד' 3764 – פתיחות מסחר בקב' 256. שגיא משפר סד' 4212 – פתיחות מסחר בקב' [illegible]

מתעניינים בקניית „דרוקר" מטעמי מיסוי

יש מתעניינים ברכישתה של חברת הבניה „דרוקר", הכושלת. נודע, כי סולל בונה (חברת האם), מנהלת עתה משא ומתן עם מספר חברות קבלניות, המתעניינות בעיסקה.

ההתעניינות אינה נובעת מהמצב הכלכלי של החברה, אשר כידוע הפסידה בשנים האחרונות עשרות מיליוני דולרים. הדו"חות הכספיים של „דרוקר" לשנת העסקים, שהסתיימה ביוני 1986, הצביעו על הפסד מתואם מרהים, שהסתכם ב־23.4 מיליון דולר. הפסד זה גרם לחברה לגרעון בהון של 25.3 מיליון דולר. אולם נראה כי מתעניינים בה מטעמי מיסוי: הפסדיה המצטברים של דרוקר עד יוני 1986, הסתכמו ב־37 מיליון דולר.

חוקי המס מאפשרים לחברות לרכוש חברות אחרות העוסקות באותו תחום ולהכלילן במאזן.

חברה קבלנית, שתרכוש את חברת דרוקר, תוכל להכליל את הפסדיה במאזן המאוחד, ולחסוך תשלומי מס של מיליוני דולרים בשנה.

על פי הפעילות בניירות הערך של החברה, נראה כי משקיעים מתוחכמים כבר לקחו בחשבון את האפשרות שהיא תמכר לבסוף. בשבועות האחרונים היו עליות חדות במניות החברה. ביום רביעי האחרון נרשם שער „קונים בלבד" למניות דרוקר 5 בפעם השניה ברציפות, לאחר שסוחרי הבורסה לא איזנו את הביקוש גם לאחר עליה של 15%.

זה מה שתקבל בתפ"ס ובפק"מ

הבנק	הסכום בשקלים	ריבית תפ"ים באחוזים (שנתית)	ריבית בפקים באחוזים לתקופה של 7 ימים	14 יום	30 יום
לאומי	999–500	8.00	0.17	0.38	0.99
	9,999–1,000	15.75	0.32	0.66	1.62
	10,000 ויותר	17.25	0.34	0.70	1.71
	מ־50,000 ויותר	17.75	0.35	0.72	1.75
הפועלים	עד 999	8.00	0.17	0.38	0.99
	9,999–1,000	15.50	0.31	0.65	1.52
	מ־10,000 ויותר	16.50	0.33	0.67	1.58
	מ־50,000 ויותר	17.00	0.34	0.69	1.62
דיסקונט	999–40	7.00	0.15	0.38	1.15
	10,000–1,000	15.00	0.31	0.65	1.56
	50,000–10,001	15.50	0.33	0.67	1.64
	99,990–50,001	16.00	0.34	0.69	1.73
המזרחי	1,000–40	8.0	0.12	0.23	0.5
	2,500–1,000	8.0	0.15	0.30	0.66
	5,000–2,500	14.5	0.29	0.61	1.41
	10,000–5,001	15.5	0.32	0.67	1.58
	50,000–10,001	16.5	0.34	0.71	1.66
הבינלאומי	999–50	10	0.21	0.46	1.08
	9,999–1,000	[illegible]	0.31	0.65	1.46
	9,999–5,000	14	0.32	0.67	1.50
	49,999–10,000	15	0.34	0.69	1.60
	50,000 ומעלה	16	0.34	0.71	1.67

צופים מכירות גדולות מצד בעלי ענין במהלך 1987

למרות האווירה החיובית בבורסה, יש גורמים הנוקטים באמצעי זהירות ונזהרים מפני מכירות גדולות על ידי בעלי ענין בחברות, שגייסו הון לראשונה בבורסה במהלך 1982.

גורמים אלה חוששים, כי בעלי ענין רבים ינצלו את ה„מיני באות" בשוק ומשיקולי מס ימכרו בסיטונות מניות חופשיות. כידוע, החוק מחייב תשלום מס על מכירת מניות בחברות, אולם פוטר בעלי חברות תעשייתיות מתשלום מס על המניות שהנפיקו ורשמו למסחר בבורסה בתנאי שיוסיפו להחזיק בהן לפחות 5 שנים אחרי־רישומן בבורסה. סעיף זה בחוק מס ההכנסה נועד לעודד חברות לגייס הון בבורסה, כדי להביא לפיתוח המשק ושוק ההון.

בזכות סעיף זה בחוק, ניצלו עשרות חברות את הגיאות, שהיתה בבורסה בשנת 1982, וגייסו הון בהנפקת מניות. עתה, לאחר שעברו 5 השנים, יכולים בעלי ענין למכור את אחזקותיהם מבלי לשלם מס על רווחי ההון שהפיקו.

אי לכך צופים, כי בעלי ענין רבים ינצלו את המגמות החיוביות המסתמנות בשוק המניות, וימכרו כבר בחודשים הקרובים חבילות גדולות ממניותיהם בעיקר במהלך המסחר בבורסה. כדאיות המכירה ברבות מן החברות שגייסו הון ב־1982 אינה מוטלת עתה בספק נוכח רמת המחירים הגבוהה.

חברות התעשיה, שהנפיקו מניות בשנת 1982, גייסו הון בסך 118 מיליון דולר. אלו הן: כלל תעשיות אלקטרוניקה, מודיאקה וולפמן, סנו, ציקלון, גולדפרוסט, דיקית, אלקול, דיקה, וישלגו, קינג, תעשיות לכיש, מדול בטון תעשיות, גל תעשיות, פולק, ת.ג.ל, ספקטרוניקס, רוגוזין, יבנר, פיקסונגר, קרמיג'י, דפרון, קבנשטיין־אורלר, רקסטר, אריות, ברסון, אי־פי בניה, יאה, סנפרוסס, עיס, אופנת ברוך, וורדינון, אקרשטיין, אלומית, נקה, פרי־זה, המסלול, אגן כימיקלים.

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10 חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת מכוניות מכרז מס' 2014

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי־הרכב המשומשים הבאים:

סעיף	שם הרכב	שנת הייצור
1.	דום כרמל פרטי דו־שימושי	1978
2.	קרייזלר סימקה פרטי דו־שימושי	1979
3.	קרייזלר סימקה פרטי דו־שימושי	1979
4.	ג'יפ רכב שדה – פרטי	1977
5.	ג'יפ רכב שדה – פרטי	1980
6.	ג'יפ רכב שדה – פרטי	1977
7.	טנדר מרכב סגור ג'יפ ישראל	1977
8.	טנדר מרכב סגור ג'יפ ישראל	1977
9.	טנדר מרכב סגור דודג' 200 – D	1976
10	טנדר מרכב סגור דודג' 200 – W	1977
11.	טנדר 4×4 מרכב סגור דודג' תא כפול	1977
12.	טרנזיט 100 — פורד	1977
13.	טרנזיט 100 — פורד	1977
14.	אמבולנס פרטי — פורד	1978

מפרטי־מכרז ופרטים נוספים לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בתחה"ר חיפה, טלפון: 04-646475, או ביחידת המכירות, רח' החשמל 7, תל־אביב, טלפון: 03-625036, בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצגת המכוניות.

המעוניינים יוכלו לראות את המכוניות עם לקבל את מפרטי־המכרז במגרש־הרכב של חברת־החשמל, ברח' נחל רוקח 77 (מול פארק הירקון, ליד מגרש־הטניס) בתל־אביב, משעה 9.00 בבוקר עד שעה 11.00 בימים ג', ד'. בתאריכים: 27.1.87 עד 28.1.87

על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשיעור של 10% מערך הצעתו לזכות. על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה בהמעטפות המיוחדות לכך לא יאוחר מיום 5.2.87, עד השעה 13.30.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה שהיא.

בנק ישראל
הודעה על תוצאות מכרזים

ביום 15.1.1987 הוצעו לציבור אגרות־חוב צמודות באמצעות מכרזים.

להלן פירוט הסדרות שהונפקו ותוצאות המכרזים.

סדרה	הצמדה	מחיר המכירה	שיעור ההקצאה ב־%	סה"כ הכמות שנמכרה במליוני ש"ח
„שגיא" 4109 א'	מדד	94.5	88.04	50
„גליל" 3765 ג'	מדד	88	77.54	30

ההמנות במחירים הגבוהים ממחיר המכירה סופקו במלואן.
ההמנות במחיר המכירה סופקו בחלקן לפי שער ההקצאה הרשום לעיל.
ההמנות במחירים נמוכים ממחיר המכירה לא סופקו.

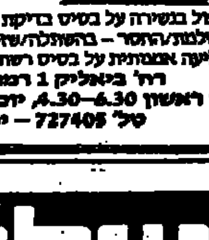

בשורה למתקרחים

★ טפול בנשירה על בסיס בדיקת שיער במעבדה.
★ השלמת/החסר – בהשתלה/שזירה.
★ קליעה אמנותית על בסיס רשת צבע השער משיער טבעי.
רח' ביאליק 1 רמת־גן בהתור,
יום ראשון 4.30–6.30, יום שלישי 2.00–6.00
טל' 727405 – יעוץ חינם

האם קראת כבר את

AK

הירחון לאשה ולמשפחה

מועדון אוהדי בית"ר ירושלים

מוגש ע"י גרין קארד

בשתוף עם הנהלת הקבוצה

אגרת לאוהדי הקבוצה

אוהדי בי"תר ירושלים ברחבי הארץ שהינם בעלי עסקים מתבקשים להתקשר דחוף: ת"א 03-332382 חיפה 04-674365 ירושלים 02-226514

כדאי!! חינם כרטיסי כניסה למשחקי הבית של הקבוצה

המנון הפועלים של החבר עייזר

עזר וייצמן מהשבוע בעל כרטיס אדום – חבר מהמנין במפלגת העבודה. אין לו בעיות עם זה הוא אומר ביובש, כמי שעשה הכנות רבות לענות על שאלה זו. „אני מוכן לשיר את האינטרנציונל עכשיו. הכל, ובלבד שהמדינה תעלה על פסים נכונים בדרך להסכמי שלום" – הוא אומר.

• וייצמן

„כשנכנסתי לתנועת החרות היו לי יותר בעיות עם משפחת וייצמן שלא הבינה אותי אז, מאשר הבעיות שיש לי היום כשאני ניכנס למפלגתו של דוד בן־גוריון. הזקן היה ודאי נהנה לראות אותי היום במפלגתו. לאחר שפרשתי מממשלת הליכוד הלאומי בשנת 1971 כתבתי מאמר ובו עשיתי חשבון דימוגרפי. שאלתי אז כמה יהודים יהיו בארץ ישראל – לא כמה ערבים. בן־גוריון כל כך התרגש מהמאמר – עד שכתב לי מכתב והזמין אותי בבוקר אחד לביתו בתל אביב, הושיב אותי בכורסא ואמר לי עייזר מקומך לא בתנועת החרות, מה אתה עושה שם?"

מה התגובות שקיבל על הצעד הזה? „תגובות חיוביות בדרך כלל. מבית חרות איש לא צלצל, איש לא אמר מילה. שמרו על קרירות". ●●●

ניחות תאווה אחרי הבעלים, היהלומים, הסרטים והקריירה נוחתת עתה **ליז טיילור** על תעשית הבשמים. כך היא נראתה בסוף השבוע שעבר כאשר הכריזה בניו יורק על שותפות בינה לבין חברת בשמים לייצור ושיווק בושם חדש שייקרא „תאוותה של ליז טיילור". מספטמבר בחנויות המובחרות בעולם. להכין את האף והכיס.

משמר צמוד לשרה דורון

שבועיים לאחר ששברה את אגן הירכיים ונותחה בביה"ח איכילוב, מתאוששת **שרה דורון** בביתה. על עבודה הרופאים עוד לא מדברים, „לפחות עוד מספר שבועות", אומרת דורון. ובינתיים, היא קוראת קצת, שומעת רדיו, מקבלת מבקרים, אבל מתעייפת בקלות. „בלילה אני עדיין לא ישנה טוב, וביום אני עייפה", קובלת דורון. גם להתרכז בקריאה קשה לה. היא מסתפקת בעתונים היומיים ועלעול קל במגאזין טיים. ספרים עדיין מחוץ לתחום, לצערה הרב.

• דורון

הרבה מבקרים באים אליה. „המשפחה משמשת על־תקן של שרטר", צוחקת דורון. למרות השמירה, באים חברים אישיים, בני משפחה, ידידים ממפלגות אחרות – כמו למשל, **אורה נמיר**, שבימים כתיקונם משמשת כ„נהג הפרטי" של דורון, שאינה נהגת.

מי שלא בא היא עוזרת־הבית שלה שנעלמה. אבל החברות „משאילות" לה את העוזרות שלהן. גם הבת עוזרת ומביאה אוכל. „הצד הפיזי מסתדר לא רע. עכשיו אני מחכה רק לימים שארגיש חזקה יותר". ●●●

שותה הכפר

ח"כ **רפאל איתן** השתתף בארוחה חגיגית שנערכה במזנון הכנסת לחברי פרלמנטים מחו"ל.

רפול התעצבן מכך, שהמלצר רץ מדי פעם החוצה כדי להביא בקבוק יין בו מילא את כוסיות האורחים. לכן אמר למלצר: תשאיר את הבקבוק על השלחן. אני אדאג שיגמרו אותו.

המלצר השיב בדאגה: אבל תשאיר גם לאחרים! ●●●

מסלול מכשולים

כאב־ראש לא קטן נגרם ביום חמישי בערב למזכ"ל התזמורת הפילהרמונית, **אבי שושני**, שיצא לנמל־התעופה בן־גוריון לקבל את פניו של הפסנתרן **מאוריציו פוליני**. המוסיקאי הנחשב כיום לאחד מגדולי הפסנתרנים, הוזמן לפתוח את סידרת הקונצרטים החגיגיים של התזמורת הפילהרמונית, לציון מאה שנה להולדתו של **ארתור רובינשטיין**.

• פוליני

שושני, ממתין בנמל־התעופה ופוליני איננו. התעלומה נפתרה רק לאחר שעה ארוכה. אשתו של הפסנתרן טלפנה ממילאנו להרגיע את הממתינים המודאגים והבטיחה שהמאסטרו, תושב מילאנו, יגיע סמוך לחצות מ... אמסטרדאם. מה קרה? הכל באשמת השלג המכסה את אירופה. בגלל מזג האוויר נאלץ פוליני לשנות מסלול טיסתו. במקום להמריא משוויץ, הוא היסטל באוטובוס ממילאנו לגנבה, משם במטוס לאמסטרדאם ואחר־כך לישראל.

סוף טוב הכל טוב? זה מה שחשבתם? טעות בידכם. פוליני נחת עייף וסחוט וכאן חיכתה לו הפתעה מאכזבת. האיש אמנם פה אבל הפסנתר אי־שם בעולם הרחב. המזוודה יוק. אנשי התזמורת יצאו בסוף השבוע שעבר למסע קניות למארסטרו – תחתונים, גופיות, חולצות מכנסיים ואפילו פיג'אמה. ●●●

דאגה בחצר רבין

שר הבטחון, **יצחק רבין**, שנאבק במהלך השבוע שעבר בכוונות לקצץ בתקציב הבטחון עשה דרכו מירושלים לשפלה, בשעת בוקר מוקדמות, כשרוחו טובה עליו. הוא הצליח במשימתו.

אחרי ארבע שעות שינה התייצב רבין בלשכתו, קרא לעוזריו ולפני הקפה של הבוקר המאוחר – אמר: „לא ידעתי כמה שמעון פרס עזר לי בענין התקציב". רבין הוסיף לדבר בשבחו של פרס עד שמקורביו החלו לגלות סימני דאגה.

האמנם רבין? רבין הרגיע אותם. „מה שמגיע לפרס – מגיע לו ללא קשר למקשי העבר". ●●●

נמס בשמש

אין לה לכנסת הרבה מנהגים ביתיים. אבל מקובל שביום נאה, בעונת החורף, פותחים הסדרנים את הדלת למרפסת הגדולה, כדי שחברי כנסת יתפסו מעט שמש.

ביום כזה הוזמן סגן שר החקלאות, אברהם בק־עוז להיות בחוץ. אבל הוא סירב. היה לו נימוק אישי משכנע: תשאל כל פלאח. הוא יגיד לך שבשמש השומן נמס. וחבל. עד שצברתי אותו, במשך כל כך הרבה שנים ובכל כך הרבה מאמץ... המזמין ששמע אותו, השתכנע. ●●●

המזל היומי שלך

גדי: (22 בדצמבר – 19 בינואר) יחסים דיפלומטיים. דיפלומטיה תהפוך את יחסיך האישיים לנעימים יותר. שכח את טרוניות העבר. ומכן השקעות חדשות רק לאחר התייעצות עם מומחים. יתכן שאין בידיך כל העובדות לאשורן.

דלי: (20 בינואר – 18 בפברואר) התוכניות הגדולות. בתוך הבית ועניינים כספיים מתחיבים תשומת לב מרובה. השכנוע שהשארת על אש קטנה מתחממת פתאום. אסוף את כל המידע הקיים לפני סיום הדיון.

דגים: (19 בפברואר – 20 במארס) שאלת בתן. הפיתויים שלך נמצאת בשיאם. ודאי שציפיותיך מציאותיות. שאל שאלות קשות, אבל עשה זאת בתן. זהו זמן מתאים להתרחק מאויבים.

טלה: (21 במארס – 19 באפריל) בחינה זהירה. התקשה להשיג שיתוף פעולה בבית או בעבודה. דחה עסקות דלא ניידי. בן־זוגך או השותף שלך מציעים רעיונות טובים; הקשב להם. בחר בני ברית בזהירות.

שור: (20 באפריל – 20 במאי) פרופיל נמוך. דחה בקשות להלוואות או עזרה. עדיף לא להתבלט בעבודה. שמור על פרופיל נמוך בקרבת אנשים.

תאומים: (21 במאי – 20 ביוני) הכנסה תופעת. התנסבות וטלפון מסייעים לעבודה. קשר עם אנשים רחוקים; סכום כסף לא צפוי מסייע להסתדר מבחינה כלכלית. בניגוד לשרשים שהלכו. הקדם לצאת לטיול סופשבוע.

סרטן: (22 ביוני – 22 ביולי) מזימות לילה. הנבר לחץ על מישהו שמסתובב לעזור לחיות הבית שלך. מזג באחריות הולכת. כדאי לשקול ביטול נסיעה אם איננה חיונית. נסה כחוק בהימורים. ייתכן שאלת חמול תאיר לך פנים חביבות.

אריה: (23 ביולי – 22 באוגוסט) קו פתוח. ארמון הוא המפתח לפירוק. היכנע מסודרת... אז יכול לעלות לך בלקוח או במערכת יחסים. התרכז בעבודה ניירת בשיתוף עם מעביד ו/או חברים.

בתולה: (23 באוגוסט – 22 בספטמבר) נמרים ואגדות. כרון אגדות לעבר עסקים וענינים כספיים. היכנע משיתוף פעולה בנושאים כספיים. צפה לשינוי משמעותי הקשור במעביד ו/או חברים.

מאזניים: (23 בספטמבר – 22 באוקטובר) מקוריות בולטת. אל תשחה עם הזרם. המקוריות שלך בולטת ומרשימה אנשים בעלי השפעה. הגן על רעיונותיך. הנח לעסקות שותפות.

עקרב: (23 באוקטובר – 21 בנובמבר) אל תסתבך בעניינים כספיים מורכבים. שמור על סדר יום משורש. היכנע מבילויים יקרים כדאי לשמור בקרבתך על שעון התחצאות, אם נזקי הנתות אינך צריך לוותר בעיני בבואו מאוחר.

קשת: (22 בנובמבר – 21 בדצמבר) חבר אמין. קבל בברכה עליה בדרך המחשבתי הפנימי. ועל את התלהבות שלך לתוכניות מיוחדות. ייתכן העלאה בשכר, זו אמון בחבר.

מזל: צריך לנחש רק 6

האזינו
מחר יום ב', בשעה 16.05
מנכ"ל משען – **משה יהודה**
מנהלת אגף בית אבות – **אסתר יקוביץ**
יתארחו בתכנית מקום באמצע ברשת א'
בנושא:
תפישות וגישות חדשות בטיפול בדיירי במיראבות
ויענו על שאלות מאזינים, בטלפון 03-266225.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת:
[illegible]

ה' בטבת תשמ"ז
6 בינואר 1987

הועדה המקומית לתכנון ובניה – מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה
בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון [illegible]
[illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון
ת.ב. 3180

הנהג
עשה לך מנהג – קח עמך חייל לדרך

לפנויים ופנויות!
דרך אמינה מכובדת ופרטית להכיר בני־זוג רציניים לנישואין
פנה/י לאלי שלוש, שדכן משפחתי, פרטי ובעל קשרים. בבית, גם בשבת – 03-991949, 03-990507

هكذا من الاصل

هكذا من الأجمل

הבימה – התיאטרון הלאומי	התיאטרון הקאמרי	התיאטרון העירוני חיפה	תיאטרון באר־שבע	התיאטרון הקאמרי
הדיבוק	**אהבה מאוחרת**	**גולילאו בתיאטרון חיפה** הערב 18.1 סדרה ס"ג	**מקהלת אי־הסכמה** הערב 18.1 סדרה 22	**עונג שבת**
מחר 19.1 יום ג' 20.1	הערב 18.1 יום ג' 20.1	**פלשתינאית – שבוע הנוקמת** „בית רוגל" מחר 19.1	**אילוף הסוררת** הצגת בכורה	בוקר אקספרסיה התרבות שבת 24.1 ב־11.00 בבוקר
יום ד' 21.1 יום ה' 22.1	יום ה' 22.1 יום א' 25.1	**בגידה להצעות – רגע של** במועדון התיאטרון ב־21.00	יום ב' 19.1 סדרה 17	**אני לא רפפורט** בתיאטרון ירושלים
מוצ"ש 24.1 יום א' 25.1	**מהגוני** מחר 19.1 יום ד' 21.1: 20.00	הערב 18.1 לסדרה מ"ב	יום ג' 20.1 סדרה 18	הערב 18.1 מחר 19.1
בבתא מוצ"ש 24.1 יום א' 25.1	**החילוני האחרון – בבמתא** הערב 18.1 מחר 19.1	מחר 19.1 לסדרה ע"צ	יום ד' 21.1 סדרה 4	יום ג' 20.1: 16.30, 20.30
יום ב' 26.1 יום ג' 27.1	יום א' 25.1 יום ב' 26.1	האופטימיסט – ת"א צוותא 22.1	**נפש יהודי – הצגת בחירה** יום ה' 22.1 יום ב' 26.1	יום ד' 21.1 יום ה' 22.1
מירה'לה אפרת יום ה' 29.1 מוצ"ש 31.1				

הבימה – התיאטרון הלאומי | בית התפוצות ע"ש נחום גולדמן | קרן תל־אביב לספרות ואמנות ע"ש יהושע רבינוביץ | המועצה הציבורית לתרבות ואמנות

תודה וסליחה
לכל אלה שתרמו להצלחת שבוע המחווה לתיאטרון האידי ב„הבימה"
עם הקהל הרחב, שעקב הביקוש העצום נמנעה ממנו לפעמים הכניסה לאירועים

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50
מאה להולדת רובינשטיין
סדרת קונצרטים מיוחדים בניצוחו של זובין מהטה ורסיטלים
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
הערב – 18.1.87 קונצרט מס' 2 יפים ברונפמן, עמנואל אקס, אריה ורדי, פנינה זלצמן, ראדו לופו. פסנתרנים. בתכנית מיצירות: מוצרט, שופן ובטהובן
יום ב', 19.1.87 קונצרט מס' 3 אלישיה דה לארוצ'ה, ראדו לופו. פסנתרנים. בתכנית מיצירות: פאליה, שופן ורחמנינוף
יום ג', 20.1.87 רסיטל בבצוע מאוריציו פוליני. בתכנית מיצירות: בטהובן ושופן
יום ד', 21.1.87 קונצרט מס' 4 ירון טאוב, דניאל גורטלר, מאריי פרחיה. פסנתרנים. בתכנית מיצירות: באך, מנדלסון ובטהובן
יום ה', 22.1.87 קונצרט מס' 5 עמנואל אקס, אילנה ורדי, יפים ברונפמן. פסנתרנים. בתכנית מיצירות: מוצרט, רחמנינוף וסן־סאנס
יום ו', 23.1.87, 2.00 אחה"צ רסיטל אחה"צ בבצוע מאריי פרחיה. בתכנית מיצירות: בטהובן, שומן ושופן
מוצ"ש, 24.1.87 קונצרט מס' 6 אלפרד ברנדל. פסנתרן. בתכנית מיצירות: בטהובן וברהמס
יום א', 25.1.87 רסיטל בבצוע אלפרד ברנדל. בתכנית מיצירות שוברט
ירושלים, בנייני האומה יום א', 25.1.87, 8.30 בערב מאריי פרחיה, ראדו לופו. פסנתרנים. בתכנית מיצירות: מוצרט, מנדלסון ובטהובן
תל־אביב, היכל התרבות יום ב', 26.1.87, 8.30 בערב רסיטל בבצוע ראדו לופו. בתכנית מיצירות: באך, מוצרט ושומן
יום ג', 27.1.87 רסיטל בבצוע דניאל בארנבוים. בתכנית מיצירות בטהובן
חיפה, אודיטוריום חיפה יום ג', 27.1.87, 8.30 בערב עמנואל אקס, אילנה ורדי, יפים ברונפמן. בתכנית מיצירות: מוצרט, רחמנינוף וסן־סאנס
תל־אביב, היכל התרבות יום ד', 28.1.87, 8.30 בערב קונצרט מס' 7 דניאל בארנבוים. פסנתרן. בתכנית מיצירות: בטהובן וצ'ייקובסקי
ירושלים, בנייני האומה יום ה', 29.1.87, 8.30 בערב דניאל בארנבוים. פסנתרן. בתכנית מיצירות: בטהובן וצ'ייקובסקי
תל־אביב, היכל התרבות יום ו', 30.1.87, 2.00 אחה"צ רסיטל אחה"צ בבצוע דניאל בארנבוים. תכנית מיצירות שומן
הרשמת מנויים חדשים בתל־אביב לעונת הקונצרטים 1987/88 החלה. פרטים בטלפון 03-295095 בשעות 10.00–13.00

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה
מאה להולדת רובינשטיין
בחסות כב' נשיא המדינה
קונצרטים מיוחדים בירושלים
בניצוחו של
זובין מהטה
בנייני האומה, יום א', 25.1.87, בשעה 8.30 בערב
בהשתתפות הפסנתרנים:
מאריי פרחיה* וראדו לופו**
שיבוצו:
מוצרט: קונצ'רטו ל־2 פסנתרים
מנדלסון: קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר*
בטהובן: קונצ'רטו מס' 4 לפסנתר**
בנייני האומה, יום ה', 29.1.87, בשעה 8.30 בערב
בהשתתפות
דניאל בארנבוים
שינגן
בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 5 („הקיסר")
צ'ייקובסקי: קונצ'רטו לפסנתר מס' 1
כרטיסים בכמות מוגבלת ב„ביטוח", רח' שמאי 8.
הנחה למנויי התזמורת כנגד תלושים מס' 114 ו־115

התזמורת הקאמרית הישראלית
ג'וסף סילברסטיין, מנצח
עמנואל גרובר, צ'לו; שירי פינקוס, אבובה; זיו בן, נבל
מוזיאון ת"א: 20.30 „קולות וצלילים" קונצרט מס' 4
סידרה א: יום ה' 22.1.87; סידרה 1: יום א' 25.1.87; סידרה 2: יום ב' 26.1.87; סידרה 3: יום ה' 29.1.87
כרטיסים במדיים – קופת המוזיאון ת"א
„קולות וצלילים" קונצרט מס' 3 תיאטרון ירושלים: יום ג' 27.1.87, 20:30
כרטיסים בקופת התיאטרון
אודיטוריום חיפה: יום ד' 28.1.87, 20:30
כרטיסים – קופת חיפה ורח' ברנדייס 11

★★★★★
"יופי של סרט, נורא מצחיק, נורא עצוב. מומלץ!!!" מעריב
סרטו של רפי בוקאי
אוונטי פופולו
שבוע 8
„גורדון" תל־אביב
„הבירה" ירושלים
„עצמון" חיפה
„נעמן" ראשון־לציון

סרטו הטוב ביותר של
קלינט איסטווד
במאי: מייקל צ'ימינו (צייד הצבאים)
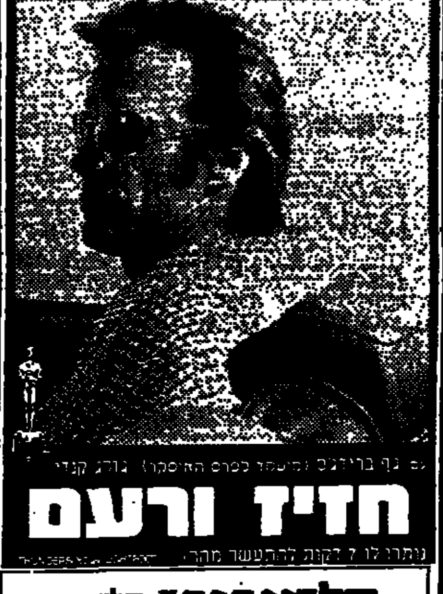
חזיז ורעם
„תל־אביב" תל־אביב
הצ': 4.30, 7.15, 9.30
הפצה: גולן גלובוס־קנון ישראל

שבוע 24 להצלחה
„חובה לכולם"
שתי אצבעות מצידון
„מקסים" תל־אביב
„אורדון" ירושלים
מגדל־העמק „היכל התרבות"
עפולה „היכל התרבות"
טבריה „גיל"
לוד „נווה זיו"
נצרת מתנ"ס בקריבין
קריות „ריצ'"

לא להחמיץ
הערב בטלוויזיה
עם הכוכבים שעה 18.45
תכנית מיוחדת עם
זמרת השנה בכל
רשתות הרדיו
מדונה
מעל גבי תקליטי הד־ארצי

האם קראת כבר את
AK
הירחון לאשה ולמשפחה

לפנויים ופנויות!
זוך אווירה מכובדת ופרטית להכיר בני זוג רציניים לנשואין
ע"י: אלי שלוש
שדכן משפחתי פרטי
טל. בבית: 03-990507, 03-991949 (גם בשבת).

'90 דקות של הנאה מושלמת' Variety

סרטה עטור הפרסים של: נאדיה טס
זוכה 8 פרסי אוסקר אוסטרליים כולל
הסרט הטוב ביותר · הבמאי הטוב ביותר · השחקן הטוב ביותר
מלקולם
עם: קולין פרילס, לינדי דייויס, ג'ון הרגריבס
בכורה ארצית
„רב־חן" תל־אביב 5, 7.30, 9.40
„רב־גן" רמת־גן 5, 7.30, 9.40

מופעי תיאטרון·בידור·מוסיקה
הקוזקים מהוולגה
להקת המחול והזמר הרוסית
תל־אביב „אהל־שם" מוצ"ש 24.1, א' 25.1 ב־8.30
ת"א בינלאומי 26.1 ב־8.30
גבעתיים „בית שרת" הערב יום א' 18.1 ב־9.00
פ"ת „קולנוע" 19.1 ב־8.30
ב"ש „היכל התרבות" 28.1 ב־8.30

שלום חנוך
דפנה ארמוני
תל־אביב „סינרמה" יום ג' 20.1 ב־9.00
ירושלים „בנייני האומה" מוצ"ש 31.1 ב־9.00
קופת הגשה 03-287153

סרטי שפירא בע"מ מציגים:
"מרהיב!"
אחד הסרטים הבריטיים המרהיבים שנעשו אי פעם." THE TIMES
"הסרט הטוב ביותר של השנה
מצטיין בכח ובעוצמה." THE GUARDIAN
מועמד
ל־5 פרסי גלובוס הזהב 1987
1. הסרט הטוב ביותר.
2. השחקן הטוב ביותר.
3. הבמאי הטוב ביותר.
4. התסריט הטוב ביותר.
5. המוסיקה הטובה ביותר.
הסרט שזכה ב"דקל הזהב" פסטיבל קאן 1986
רוברט דה נירו | ג'רמי איירונס

סרטו של רולנד ג'ופה
המשימה
The Mission
שבוע 4
„צפון" תל־אביב 4.30–6.50–9.30
„אורה" חיפה
„מיטשל" ירושלים
„עמל" כפר־סבא

"שבעה כוכבים"בע"מ מציגים
סרטו הגדול ביותר של וודי אלן
חנה ואחיותיה

„שחף" ת"א | „כפיר" ירושלים | „לילי" ר"ג
„בית העם" רחובות | טבעון | „דוד" הרצליה
ORION
חזרה לנעורים

שבוע 6 | „אורלי" ת"א „עצמון" חיפה | „היכל 1" פ"ת „אדיסון" ירושלים
גרלדין פייג' זוכת פרס האוסקר
מסע אל האושר
„לב" ת"א ימי חול – 5.2, 7.30, 9.30
המשימה האחרונה
„אור" ירושלים שבוע 4
גלן קלוז בסרט מקסי
„רון" ירושלים

מועדון מטיילי מעריב
יום טיול למערות בר כוכבא ולמוזיאון הבדווי בקיבוץ להב
תאריך יציאה: 31.1
פרטים: 03-439207

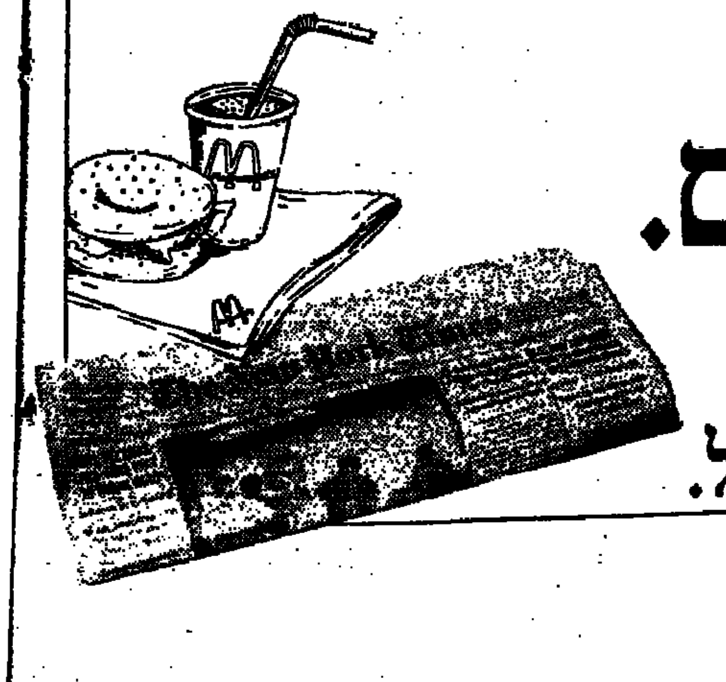
עתון אחד בישראל מצטרף לחשובים בעתוני העולם.
מעריב. כמו בעולם הגדול.

צילמה: טמה שמש

כשאמא עובדת

רימונה שיף

„אמא מרשמת את החלוק, לובשת את השמלה, את זו שגילי אוהבת – את הכחולה. שמה אודם על השפתיים ומסתרקת. וגילי כמוה, מחזיקה ביד מבר־שת – תני גם לי קצת אודם – היא מבקשת, ואמא שמה טיפ־טיפה, גם על השפתיים שלה. – גם אני רוצה אמא ללבוש שמלה, את הלבנת אמא? גם אני רוצה – לא גילי, לא המורה, אני צריכה ללכת לעבו־דה, היום יש לי ישיבה ואת תשחקי אצל גל, ילדה שלי טובה. ובערב יחד אבא שלך, והוא אותך הבי־תה יקחו."

רוב ספרי הילדים הקלאסיים, המצויים בהמתניהם כשוק, מתארים עולם של ילדים בהם האם עקרת בית, עומדת עם סינור במטבח ומתעסקת בבישול, בטיפוח הדירה וגידול ילדים, ואילו האב עובד מחוץ לבית. „מה שקרה לגילי וגם לי", סיפורה של נגה מירון (מי שהיתה מנהלת בית הספר היסודי הלל ברמת־גן), שי־צא בימים אלה לאור בהוצאת נעם, הוא סיפורים בחור־ים המתארים עולם של ילדה – ששני הוריה עובדים.

בתור מחנכת ותיקה ואם בעצמה, מודעת נגה מרון לעולמן של האמהות העובדות, אשר שבות בדרך־כלל הביתה עייפות, ואין להן זמן לשחק עם ילדיהן ולספר להן סיפורים. לעתים אפילו על מתן ארוחות בוקר לילדים אינן חושבות. במקום זאת הן שולחות עימם כסף לקנייה בקיוסק בית הספר או מסתפקות בכך שיתנו ארוחות עשר בגן הע־ירוני לקטנים.

על־כן, דרך הסיפורים בחרוזים, מובאות בספר לאמהות העובדות גם הצעות לפעילויות עם הילדים כמו משחק במחבואים בשבת במיטה, עריכת קניות יחד בסופרמרקט או תלית כביסה בבית משותף. דב־רים אותם גם אם עובדת עושה. ולמרות המירוץ המת־מיד נגד מחוגי השעון, ממליצה נגה מרון בספרה גם על ארוחות בוקר ביחד הכוללת כוס חלב, לחם, גבינה ועגבניה.

לא על הלחם לבדו

אידית וזתם

לא על הלחם לבדו יחיה האדם, יש גם לחמניות, פיתות, עוגות, לביבות ופשטידות, שמתכוניהם מופיעים בספר בישול חדש ושמו „לחם". המתכונים הללו, ששומר הדי־אטה הנצחית ירחק מהם, נאספו במשך השנים על־ידי חנה גולדשטיין, ילידת ארה"ב, נשו־אה ואם לשתי בנות, סבתא לששה נכדים ול־נינה אחת.

מקום נכבד בספר, תופסים כמובן מתכוני הלחם והלחמניות השונים. אוסף המתכונים המגוון כולל, בין היתר, לחם כרכום עם צימו־קים, לחם בטעם שמיר, כמרות שיבולת־שועל, לחם סובין, לחם בורגול, לחם ביצים, לימון, לחם קישואים מפוניע, לחם איגי מתוק ולחם המערב הפרוע. שלא לדבר על לחמים קונב־נציונאליים יותר, כמו למשל חלות לשבת או באגט צרפתי ושלל סוגי הלחמניות.

למענם של העסוקים שרוצים דווקא לחמניות תוצרת־בית, בחרנו במתכון ששמו „לחמניות מהירות מקמח מלא וקמח לבן רגיל". יוצאות כ־12 לחמניות, משתמשים בג־ביעי אפייה או תבנית שקעים משומנת. אפשר גם בקעריות פיירקס קטנות ללפתן, או בכו־סות דוראלקס שממלאים רק כדי ¼ מגובהן. לא לשכוח לשמן היטב לפני האפייה.

המצרכים: כוס קמח מלא, כוס קמח לבן רגיל, 3 כפות אבקת אפיה, ½ כפית מלח, 3 כפות סוכר, כוס חלב או מים, ½ כוס שמן, ביצה טרופה.

אופן ההכנה: מחממים את התנור לחום בינוני. מערבבים בקערה את הקמחים עם אבקת האפייה, המלח והסוכר. בקושיה לחוד כם בקערה את החלב, השמן והביצה. ממל־אים את הגביעים כדי ⅔ ואופים כ־30 דקות, או עד שישחימו. מגישים חם או קר עם ריבה או דבש למריחות.

נימוסים והליכות

תזמורת החתונה גנבה את ההצגה

שאלה: הכלה ישבה בכורסת־הכלה – יפה וקורנת. האורחים ניגשו אליה, אחד אחד, כדי לברכה ולהביע את איחוליהם. חיכיתי בצירה זו מילדותה, והיו בפי כמה מלים חמות. אבל היא לא שמעה את דברי ואני לא שמעתי את תגובתה, כי שתינו – וכל יתר האורחים – שמענו אך ורק את התזמורת. לאחר הפסקה קצרה ומבורכת בנגינה, בשע־ת הטקס, חזרה התזמורת במרץ מחודש לפעילותה. ישב־נו ליד השולחנות, אכלנו מאכלים מרובים, התקבלנו זה בזה, אך לא היתה כל אפשרות לשמוע אחד את השני, גם כשהרמנו את הקול. בשעה 10 נפרדנו והלכנו הביתה עם רעש באוזניים. האמנם כך חייבים לערוך קבלת־פנים? אינ־ני שואל על חתונות בלבד, אלא גם על חגיגות בר־מצווה או ימי־הולדת האירועים הגדולים למיניהם. אולי תספרי לנו איך עורכים חגיגות דומות בארצות שאת תרבותן אנו מכבדים וגם מוקירים?

תשובה: לא לכל אירוע מוסיפים מוסיקה, בוודאי לא תזמורת שלמה. יש שמנעימים את האווירה במוסיקת־רקע שקטה; במסיבה אחרת עובר בין השולחנות נגן אקורדיאון מעולה (אחר בלבד!) לנגינה עם ריקודים שוכרים תזמורת מובחרת ומומלצת שאינה משתלטת על הנוכחים על־ידי הפעלה מוגזמת של הרמקולים, אלא מנעימה את האווירה תוך הקשה על כוסות רציבלים סבירה, שאינה פוגעת כש־מיעתם, בריאותם והנאתם של האורחים.

סיגריה או מסטיק: הרע במיעוטו

שאלה: אני רוצה להפסיק לעשן לכן התחלתי ללעוס גו־מי־לעיסה. הכל אומרים שזה בלתי־נימוסי. האם לעשן יותר נימוסי?

תשובה: בוודאי פחות בריא והרי זה העיקר. בוא נחליט שכאשר תהיה לבד תוכל ללעוס באוות־נפשך – ובחברה תתאפק.

אורח הכבוד עוזב ראשון

שאלה: הסעודה שאורגנה בבית מכרי לכבוד אורחת מיוחד התארחה, וכיוון שהייתי מאוד עייף עזבתי את המ־קום כמחצית השעה אחרי גמר הארוחה. למחרת העירו לי ידידי שלא נהגתי בנימוס. האם צדקו?

תשובה: צדקו. יש להמתין עד שאורח־הכבוד עוזב את המקום. במקרים יוצאים מן הכלל אפשר לעזוב קודם, אך יש להסביר את הסיבה לאחד המארחים ולרמוז גם לאורח־הכבוד ולהתנצל בפניהם.

הכוס גנב לי את הרעיון

שאלה: המזמנה עלי במקום העבודה מתוהד בעצמו ברעיון שלי, למרות שבזמנו, כאשר הבאתי רעיון זה בפ־ניה, התייחס אליו בשלילה. איך עלי להגיב?

תשובה: מזוך ובהערה, שאתה שמח שהצעתך בכל זאת נתקבלה. מאידך גיסא, אם המדובר בהמצאה בעלת ערך טכני [illegible]

חנה בבלי

תלמיד מנצח על יצחק שטיינר: אהבה באשקלון (צילם: עזרא ינוב)

בטהובן על־פי „מעין שרה"

עזרא ינוב

„לודוויג על פי מעיין שרה", זהו שם ההצגה שילדי בית הספר לחינוך מיוחד „מעיין שרה" באשקלון הציגו בשבוע שעבר בפני המנצח הפופולארי יצחק שטיינר („אלברדי במלוויזיה"), שהוזמן במיוחד לקחת חלק בהצגה. חודש ימים עמלו 30 התלמידים מכיתות א' עד ו' בבית הספר המיוחד הזה, בהדרכתה של הפסיכולוגית־מחנכת פאני האס, מנחה מוסיקלית של קבוצות במספר בתי ספר באשקלון.

חודש ימים, שעה מדי יום, לצלילי המוסיקה של לודוויג ואן בטהובן, התארגנו התלמידים, קישטו עצמם בתלבושות „מאז תם ימים" עם פיאות לבנות ומלבושים זוהרים ובדריכות מיוחדת המתינו למנצח יצחק שטיינר שיבוא לקחת חלק בשמחתם.

והוא בא, כפי שהבטיח. כבר לפני שנה הכיר אותם לראשונה והתפעל מכשרונותיהם של ילדים מיוחדים אלה: „התרגשתי מאד מוצגתם על מוטיב בטהובן. הם הכירו שכל הילדים וכל סוג של קול מסוגלים להגיע דרך המוסיקה בצורה הנכונה לאמנות של עולמנו — באותה מידה של הצלחה." שלושה תלמידים ניצחו על תזמורת בית הספר שכללה קסטניטות, תופים, מצלתיים, תופי מרים, קסילופונים ושאר כלי הקשה ופריטה. התלמידים, יחד עם פאני המנצבת המוסיקלית, הכינו הצגה על בטהובן ואף הפתיעו את אורחם שטיינר כאשר הלבישו אותו בפ־אה כמוצארט האהוב עליו וצרפו אותו למוד זה תוך הצגתו בהצלחה.

פאני האס, האחראית על החינוך המוסי־קאלי במספר בתי ספר כאלה בעיר, צרפה את כל התלמידים לקהל מגוון שהתכנס אחר כך באולם מרכזי באשקלון ושם הוכח פעם נוספת שגם ילדים שאינם מתפקדים תפקי־כמו כולם, או מתקשים בחינוך או בלימוד, יחד עם תלמידים רגילים, מהווים קהל תוסס, ססגוני, אוהב מוסיקה, מבדילים היטב בין „פטר והזאב" לבין סימפוניה של בטהובן ומוצרט.

„אני אוהב את אשקלון על תלמידיה", אמר לנו המנצח יצחק שטיינר, כאשר מעל הבמה הרחבה, ליד הפסנתר, הדריך קבוצת תלמידים להפוך תוך שניות – למקהלה מנ־גנת. שתי חברות „נוער לנוער" מבאר שבע, אלה להב (בטון) ושרון אלוני (חליל צד) הציגו ולימדו כלי נגינה חדשים לתלמידים הצמאים למוסיקה. אשתקד נוצר הקשר בין שטיינר, „נוער לנוער" ותלמידיה הרבים של פאני האס באשקלון.

יצחק שטיינר לא רק בא לאשקלון לש־מוע את התלמידים מנגנים. הם גם נוסעים אתו למספר חדשים לתל אביב לראות אותו מנצח ואינם מתביישים לקפוץ עליו, לחבקו ולנשקו. „הייתי רוצה להפגיש בית ספר לא־מנויות בתל אביב עם בית ספר זה באשק־לון.", מקווה יצחק שטיינר.

המדיח המצליח כובש עכשיו את הפאבים, הבָּרים והמשרדים

טלסה מיני בָּר

תן לו 7 דקות והוא יתן לך 40 כוסות נקיות ומצוחצחות

- קיבולת: 40 כוסות.
- תוכנית מיוחדת לכוסות בירה.
- מיתן להדיח בו גם צלחות, סכו"ים וסירים.
- זמן פעולה: 7 דקות עם מים חמים (15 דקות בחימום עצמי).
- תוכנית מיוחדת לביטול החימום.
- אפשרות לקצר ידנית את זמן החימום, במקרה ואין אספקת מים חמים.

חסל סדר שבירת כוסות ותשלום משכורות מיותרות! טלסה — המדיח המצליח, מותאם במיוחד להדחת כוסות בפאבים, מזנונים, מסעדות, משרדים, מרפאות ומעבדות מסוי.

לקבלת פרטים ועלון חינם, נא לפנות ליבואן: טלסה אינטרנשיונל בע"מ, רח' ביאליק 135, רמת גן. טל. 03-7518249.

גואאוה T.I.

מדיחים זה אנחנו · טלסה אינטרנשיונל בע"מ

مكذا من الاصل

„בעלי לא היה אגדה"

חנה ידור

• נלה רובינשטיין צילם: הנס אנגלסטין

„ישבתי ברכבת בקו להרי־זאקו־פנה. לידי ישב ארתור, שסיים זה עתה קונצרט בנוכחות של אבי. אינני יודעת מדוע, אבל פתאום נתגלה לי החיזיון של חיי איתו. באותו רגע התאהבתי בו", נזכרת נלה רובינשטיין במחיצה שלה ב„הילטון", שעות ספורות לאחר בואה ארצה לפתיחת הפסטיבאל לציון מאה להולדת בעלה, הפסנתרן ארתור רובינשטיין.

ברקע זרי פרחים, מן התזמורת הפילהרמונית הישראלית ומידידים ותי־קים. נלה רובינשטיין, שיער בהיר, עיני תכלת, קומה תמירה, קול צלול. גילה – 78 – סעות כרונולוגית. „אני קצת עיי־פה", היא מודה. שנת המאה מאלצת או־תה להיטלטל לאמריקה, לארץ מוצאם של הרובינשטיינים – פולין, לישראל, לאנגליה, לאיטליה. ביתה, בפאריס, כש־בש לה כרגע רק ל„תחנת ביניים".

וכשהיא בבית היא עסוקה מאד במיון עזבונו של רובינשטיין: אלפי ניי־רות ותצלומים. ועולים אליה לרגל מו־סיקאים צעירים רבים. אהבה הדדית. מי מהם הולך בעקבות בעלה „קשה לדבר על 'עקבות'. ארתור היה יוצא דופן מכל בחינה, נפשית, פיסית. יש כאלה שהטכ־ניקה שלהם נהדרת אבל חסר להם רגש. לו היה הכל. הפרטים שעמבו אותו, אך היתה לו תחושה נפלאה של צורת היצי־רה, מן הצליל הראשון עד לאחרון".

אל הזכרונות על חייהם המשות־פים, הפרק הארוך והיפה שבהם, היא מפ־ליגה בשמחה. בעיני העולם הוא היה אג־דה. אולם, היה נלה, „חיינו היו פשוטים מאד. אמנם, נסענו הרבה, אך הייתי קו־בה, מבשלת, מגדלת ילדים. ארתור היה מעורב בגידול הילדים. הוא לא חש שהוא אגדה. ביסודו היה אדם פשוט. שנא חנופה ומחמאות, אם כי אהב מאד אנשים, קהל שיאזין לנגינתו ולסיפוריו. אולי בשנותיו האחרונות נהנה יותר מגי־נוני הכבוד שהורעפו עליו".

שנים לקח לה לשכנע את רובינש־טיין שהוא „שווה משהו" כפסנתרן. דע־תה על נגינתו היתה חשובה לו, אם כי ידע היטב את אשר הוא עושה. „זו היתה מלאכה עדינה להעיר לו לאחר קונצרט. הוא היה רואה הכל על פני. הוא נהג לומר לי ולילדים, 'כשאתחיל לרדת, תאמרו לי להפסיק'. כמובן, זה לא היה אפשרי".

גדולי המוסיקאים של המאה הם חלק מן הביוגרפיה הפרטית שלה. שוסט־קוביץ' בא בצעירותו אל אביה, המנצח אמיל מלינרסקי, וניגן לפניו בפסנתר את הסימפוניה הראשונה שלו. סטראווי־נסקי, פרוקופייב ומי לא, נתנו ממטעמי מטבחה. כולם אהבו את ה„קלוסקי" וה„קולדוני" שלה. „ארתור כרע פעם ברך להודות לי על מנת 'קולדוני'". בש־נים האחרונות נעתרה להפצרות מקור־ביה והוציאה לאור את „ספר הבישול של נלה".

ומה בדבר ספר זכרונות משלה? „אילו היה לי כשרון כתיבה", היא מרצי־נה. ואולי די לה בזכרונות שלו? „לא, הזכרונות שלי היו שונים. נקודת המבט שלי כאשה – שונה. ובעצם, זה קצת מסוכן. אני פוחדת לנפץ משהו מן האג־דה".

אמש בפילהרמונית

הבנה הדדית נדירה

הקונצרט הראשון של האירועים החגיגיים לכבוד שנת המאה להולדתו של ארתור רובינשטיין. התזמורת הפילהרמונית. מנצח: זובין מהטה. סולן: הפס־נתרן מאוריציו פוליני.

פסנתרן רגיש, בוגר, וירטואוז במלוא אונו, האיטלקי הנודע מאוריציו פו־ליני, היה הסולן הראשון אשר התמודד בהיכל התרבות של תל־אביב (שבו עדיין נשמרים הדי נגינתו הבלתי נשכחת של ארתור רובינשטיין), בפירוש שני קונצרטים אהובים למאסטרו המהולל. למרות נסיונו הרב, התרגש פוליני בתחילת הקונצרטו מספר 3 בדו־מינור מאת בטהובן, ורק מאמצע הפרק הראשון, הוא השתחרר ונתן את מלוא מידת כשרונו. השקפתו היא קלסית, עם דגש בולט על הפיסוק, עם דינמיקה רחבה ופסנתרנות מאוד מדוייקת. לפירוש יפה במיוחד זכה הלארגו, שבו „נאבי" פוליני, הלירקיאן העמוק.

ברומנטיקה של הקונצרטו בסי־במול־מז'ור מאת ברהאמס, שיתוף הפעו־לה בין פוליני ומהטה, היה מעולה. שני האמנים עמלו בריכוז כוחותיהם והבנה הדדית נדירה. פוליני הראה כאן פסנתרנות מסיבית, עוצמה, מתח ואורך רוח. (אם כי כדי לתרגם את הלוהט של האלגרו אפסיונאטו, הוא בחר בטמפו מהיר למדי). גם כאן, הפרק האיטי, הרשים מאוד בשירתיותו; אך את ההצגה „גנב" הביצוע המבריק המחשמל, הקליל ללא שטחיות, של האלגרטו גראציוזו הסו־פי. היה זה ביצוע ברהאמסיאני, אשר כיבד את זכרו של רובינשטיין.

רות גוטמן בן־צבי

KODAK

המלך והתקווה

כ־200 ילדים ומבוגרים בני שכונת התקווה עלו ביום רביעי שעבר על בימת בית דני, לפגישת עבודה ראשונה על המחזמר „המלך ואני".

הבמאי יוסי אלפי, המתמחה בתיאטרון קהילתי, הציג את השחקנים החדשים לפני השחקנים המקצועיים: יוסי גרבר, רבקה רז, דפנה ארמוני, אורי לוי. ההתרגשות היתה גדולה, גם בקרב המקצוענים, כפי שהתוודתה רבקה רז, שהשתתפה כבר פעם בהפקת „המלך ואני" בתיאטרון של גדיק. אנשי השכונה נחלקו לחמישה צוותים, שלוש קבוצות של ילדים ושתיים של מבוגרים. בין המשתתפים – משפחה בת חמש נפשות, משפחת בן גיאת, אלברט ושושנה ההורים וקובי, שרון ושי הילדים. בהנהייתו של מישה בלכרוביץ, המנהל המוסיקלי, שרו מאות הילדים כמה קטעים מתוך המחזמר. מציגי הקאמרי ומציגי העירייה בירכו, ואחר כך הלכו כולם הביתה, כדי להתכונן לעבודות הסדירות, שיסתיימו ב־4 באפריל, עם ההצגה הראשונה בשכונה.

בתצלום: דפנה ארמוני ויוסי גרבר עם ילדי התקווה. (כתב: חיים נגיד, צילם: ישראל מלובני)

רוני ידידיה פותח מחדש את „צוותא'לה"

יוסי חרסונסקי

מועדון „צוותא" בתל אביב פותח מחד־ש את דלתות האולם הקטן, „צוותה'לה", בהופעת הזמר־מלחין, רוני ידידיה, שילוה עצמו בגיטרה בביצוע שירים מתוך אלבו־מו החדש, „השירה עוברת", וינגן קטעי סולו לגיטרה בסגנון הפלמנקו.

ידידיה, שזכה לשבחי הביקורת על תקליט הבכורה שלו, מתחיל ב„מופעי גישוש", כפי שמכנה זאת מפיקו, חיים מרומה. ערב אינטימי לשלושים־ארבעים איש ללא להקה מלווה. ידידיה ישיר שירים על תל־אביב כפי שנראתה בעיני נתן אלתרמן בשנות השלו־שים („ערב", „קלנוע") ושירי אקטואליה של אהוד מנור („השירה עוברת", „חמור נשאר חמור") ויגוון בקטעים־שמשתלבים באוירת הערב כמו „סילוויה" הברזילאי. מופע רא־שון – מחר.

אמש בתיאטרון

המלודרמה עוברת

„מירל'ה אפרת" – ב„הבימה"

„מירלה אפרת" של יעקב גורדין היה התשובה האידית ל„המלך ליר". הטר־גדיה של המלך שנותר ללא קורת גג לראשו הותאמה היטב למציאות היהו־דית והפכה למלודרמה של מאבק־כוח קטנוניים ומלחמות ירושה. בהצגה ב„הבימה" ניתן לראות ניסיון להעלות אנדרטה לגירסה היהודית. הבמאי עמית גזית הלך עם המלודרמה ומיצה אפשרויותיה עד תום. אין כאן תפיסה חדשה, בת־זמננו, אף לא בעיבוד העברי של מרים קיני. קל מאוד לדחות תפיסה זו על הסף, כתיאטרון מיושן, מוזאוני. אלא, שראה זה פלא, המלודר־מה עוברת וכוחה התיאטרוני לא נס ממנה. בכוחה להרעיד מיתרים של סנטי־מנטים כנים, בעיקר כאשר ילד תמוד שובר בסוף ההצגה את לב כולנו ומשכנע את סבתו לבוא לחגיגת ה„בר־מצווה" שלו. אין כילד יהודי סוחט דמעות. ל„הבימה" „צימוקי" נוסף: שתי שחקניות בתפקיד הראשי. ליא קניג משכנעת יותר לטעמי בעיקר ברגעי השבירה בדמותה האצילית של מירלה. בנפילתה היא כעץ שנגדעה קומתו. מרים זוהר, לעומתה, נותרת זקופת קומה וכמו מנוכ־רת לסערה האמורה להתחולל בנפשה. שתי שחקניות בעלות שעור־קומה: ליא קניג מדגישה את האם היהודיה שבדמות הרמה, בעוד שמרים זוהר נוטה להטעים את אצילותה. באכזון המלודרמה לרגעים מעוררת ריגושי אמת.

אליקים ירון

ריטה הוזמנה להמבורג

אבי מורגנשטרן

ריטה הוזמנה להופיע ב־31 לחודש בהמבורג, במסיבה של התקשורת הגרמ־נית, שנערכת מדי שנה בשנה וכוללת מאות עיתונאים ואנשי טלוויזיה ורדיו.

עדיין לא ברור אם ריטה תגיע יחד עם נגנים נוספים או שתופיע עם פלייבק. כרגע ברור שמנהלה האישי, רוני בראון ובעלה רמי קליינשטיין יסעו איתה. אם יתברר שהם אמורים להופיע „חי", או יצטרף גם נאור דיין הגיטריסט.

למחרת אמורה ריטה לחזור לארץ, כדי להשתתף בתוכנית טלוויזיה גרמנית. זוהי תוכנית של אחת מרשתות הטלוויזיה שם, שבה יוצא המפיק למקומות שונים בעולם ומצלם זמרים ולהקות. ריטה תצולם ברחובי הארץ ותגיש כארבעה או חמישה שירים. המ־פיק והבמאי יהיו גם בערב התקשורת בהמ־בורג ויטוסו יחד עם ריטה חזרה לישראל.

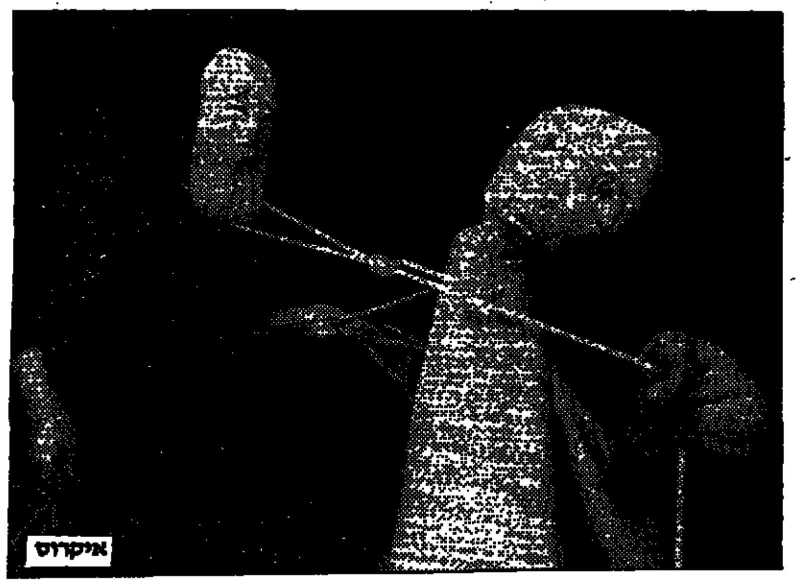

איקרוס

הערב בבכורה

איקרוס עף שנית

הצגה חדשה לתיאטרון הקרון הירושלמי: לאחר שהייה של שנתיים ביפן, שם למדו עמליה והדס עפרת, „בונרקו" – תיאטרון הבובות היפני המסורתי – מעלים עכשיו בני הזוג את ההצגה „איקרוס – מעוף שני", מחזה לבובות, מסיכות ושחקנים. הצגת הבכורה הערב, בחסות השגרירות היפנית.

„איקרוס – מעוף שני" מנסה להתמודד עם המתח בין שני מרכיבים: היות האדם „נברא בצלם" לעומת „מעפר באת". האדם נע בין תחושת המלאי המפעמת בו לבין החיים היומיומי־ים, האפורים. תפיסת עולם זו באה לידי ביטוי בהצגה באמצעות מערכת יחסים מיוחדת הנרקמת בין מלאך זקן לבין תינוק, בנה של אמא אדמה. הזקן זקוק לתינוק כדי לינוק ממנו את חיותו והתינוק זקוק לזקן כדי ללמוד את השמיים.

שמו של מחזה מעיד על המשכיות: טרם נסיעתם ליפן העלה הדס את המחזה „איקרוס" (בפסטיבאל הבובות הבינ"ל), שנכתב בהשראה כפולה: הסיפור המיתולוגי על איקרוס שנכסף אל השמש אך מצא את מותו כשעף אליה קרוב מדי, וכן סיפורו של גבריאל גארסיה מארקס „איש זקן מאד עם כנפיים עצומות". לאחר השהייה ביפן החליטו להעלות את „איקרוס – מעוף שני", שהוא נוצר מן הראשון אך גם שונה ממנו. לדברי הדס ועמליה, זה גם סיפורו של הקשר האישי ביניהם. (אילנה באום)

מכונית מהסרטים במבצע חיש מנוי

אימפריה של קולנוע

פרטים בספריות האימפריה, בשקם, בקו-אופ, בשופרסל ובמשביר לצרכן.

משרדים: ירושלים: רח' המלך ג'ורג' 16, טל. 02-224633 ■ רמת-גן: רח' תע"ש 3, טל. 03-7516055 ■ באר-שבע: רח' החלוץ 114, טל. 057-77947 ■ חיפה: רח' השקדים 8, ק. ביאליק, טל. 04-701438

מועדון מטיילי מעריב | „שורשים" מרכז ללימודים יהודיים | משרד החינוך והתרבות המחלקה לחינוך מבוגרים

יהדות באיסלם ימי־הביניים

6.2.87 עד 7.2.87

בהשתתפות:
פרופ' משה אידל – החוג למחשבת ישראל, האונ' העברית.
ד"ר מנחם בן ששון – החוג להיסטוריה של עם ישראל – האונ' העברית.
פרופ' אברהם גרוסמן – החוג להיסטוריה של עם ישראל – האונ' העברית.
ד"ר גדעון לייבמן – הפקולטה למשפטים – האונ' העברית.
פרופ' חוה לצרוס־יפה – החוג ללימודי האיסלם, האונ' העברית.
פרופ' שלום רוזנברג – החוג למחשבת־ישראל, האונ' העברית.

פרטים והרשמה: „מועדון מטיילי מעריב", רח' קרליבך 2 ת"א, 03-439207. „שורשים" – רח' שבטי ישראל 23, 02-280873, 02-286749.

אלי שלוש

שדכן משפחתי פרטי, אמין ובעל קשרים (לא משרד)

בבית גם בשבת 03-990507, 03-991949.

דוקטי 87 350/650 סמ"ק

האופנוע הטוב ביותר בעולם!!

במחיר הבזות שלא יחזור

– אפשרות בתשלומים –

דינמית – פינסקר 11, תל־אביב, טל' 280004, 280429 (פתוח גם בשבת)

צופר

כל חודש: כתבות, סיפורים, שירים, קומיקס, פוסטר וחידונים

עתון צבעוני לילדים בגיל 7–12 מצורף כל חודש חינם לירחון AK

★ צופר – עתון גדול לילדים ★ צופר – עתון גדול לילדים ★ צופר – עתון גדול לילדים ★

לא להחמיץ!

הערב בטלוויזיה בתכנית עד פופ

מיילס דייויס
עם צאת האלבום החדש TUTU

רוברט פלמר
בסרטון מדהים ללהיט הענק „לא התכוונתי להדליק אותך" מתוך האלבום המצויין RIPTIDE

שני אלבומים חדשים בסדרת „יבוא במחיר כחול לבן"

מעל גבי תקליטי הד־ארצי

סיסי ספייסק (בתו של כורה פחם) קוין קליין (חברים של אלכס)

יש קיץ אחד אותו תמיד נזכור...

סיגליות הן כחולות
Violets are Blue

בכורה ארצית „דקל" תל־אביב ימי חול 9.30 ,7.15

מה בקולנוע מה בקולנוע מה בקולנוע מה בקולנוע

הקשר הנורבגי

לראשונה על מסך הקולנוע!
הקשר הנורבגי
בכורה ארצית
בתי קולנוע „לב" תל־אביב דיזנגוף סנטר, שישי 10
9.40 ,7.40 ,5 ,2

מותחן פעולה וריגול שהפתיע את העולם
הקשר הנורבגי ORIONS BELTE
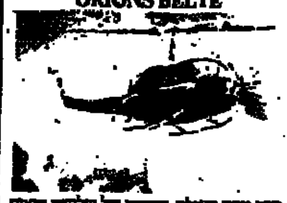
קרב עלוני במקצועיות, עצימות הפעולה מרהיבות ועוצרות נשימה!!!
סרטו של הבמאי אולה סולום שזכה לפרסים רבים
בכורה ארצית
בתי קולנוע „לב" תל־אביב
9.40 ,7.40 ,5.00 ,2.00

הקשר הנורבגי

לראשונה על מסך הקולנוע!
הקשר הנורבגי
בכורה ארצית
בתי קולנוע „לב" תל־אביב דיזנגוף סנטר
ימי חול 9.40,7.40 ,5 ,2

מותחן פעולה וריגול שהפתיע את העולם
הקשר הנורבגי ORIONS BELTE

קרב עלוני במקצועיות, עצימות הפעולה מרהיבות ועוצרות נשימה!!!
סרטו של הבמאי אולה סולום שזכה לפרסים רבים
בכורה ארצית
בתי קולנוע „לב" תל־אביב
9.40 ,7.40 ,5.00 ,2.00

הקשר הנורבגי

לראשונה על מסך הקולנוע!
הקשר הנורבגי
בכורה ארצית
בתי קולנוע „לב" תל־אביב
9.40,7.40 ,5 ,2

המותח בשיאו!
עיסקה ללא רחמים

שוורצנגר
מותחן שיחתוך בסערה ללהיט ענק!!!
שבוע 5 של הצלחה מסחררת
„אסתר" תל־אביב
„ארמון" חיפה, „מגדל" חולון
„שלום" פתח־תקוה

תמימה נעימה
ROUTHLEES PEPOLE

יש שלאגר היסטרי בעיר תמימה נעימה
שבוע 7 „רב חן" תל־אביב, „מאי" חיפה, „אורגיל" ירושלים, „סביון" ק. ביאליק, „רוף" חדרה
„אשדוד" אשדוד

קטיפה כחולה
BLUE VELVET

דרמה מהממת חזקה ונועזת
שבוע 7 „רב חן" ת"א „רב גת" חיפה

ברונסון
הקשוח בגברים
שוטר ללא חוק
MURPHY'S LAW

צ'ארלס ברונסון
שבוע 5 „סינמה 1" ת"א
„היכל" פתח־תקוה
„אורדע" רמת־גן „עדן" ירושלים
„אורות" קרית־מוצקין

שבוע 24 להצלחה!

★★★★★
שתי אצבעות מצידון
הסרט שכבש את המדינה בסערה
„מקסים" תל־אביב
„אדיסון" ירושלים
„היכל התרבות" עפולה
„גיל" טבריה „בית זית" לוד
„גיצן" קריית־ים
„היכל התרבות" מגדל העמק
„מוצ"ס" נצרת

הקרן למען בטחון ישראל
פינה חמה ללב"י
השבוע

★ התרומה הגבוהה
מר מרדכי דניאביץ, קרית מוצקין
14,729 ש"ח

★ התרומה המרגשת
חבריו שלך מר ברוך בג מת"א הרימו תרומה ליום הולדתו ה־85 2000 ש"ח

★ התרומה הצעירה
יוליה יוסופוף בת 6 חודשים מחולון 10 ש"ח

היום יותר מתמיד —
לב"י תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארגמא) 17, הקריה, ת"א 64734

סרט השנה!
הסרט שזכה במירב השבחים של השנה
מקסים!
עשוי בכשרון!
מענג!
משעשע!
מעולה!
מומלץ!
חכם!
מבדר!
מרהיב!
נוגע ללב!
נס קולנועי!
אל תחמיצו!

זכרונות אהבה מפירנצה
A Room with a View
„דיזנגוף" תל־אביב 9.40 ,7.15 ,4.45 ,1.30 ,11
„רב־גן" רמת־גן
„הדר" רחובות

מותחן פעולה וריגול שהפתיע את העולם!
סרטו עטור הפרסים של הבמאי
אולה סולום
ORIONS BELTE
הקשר הנורבגי
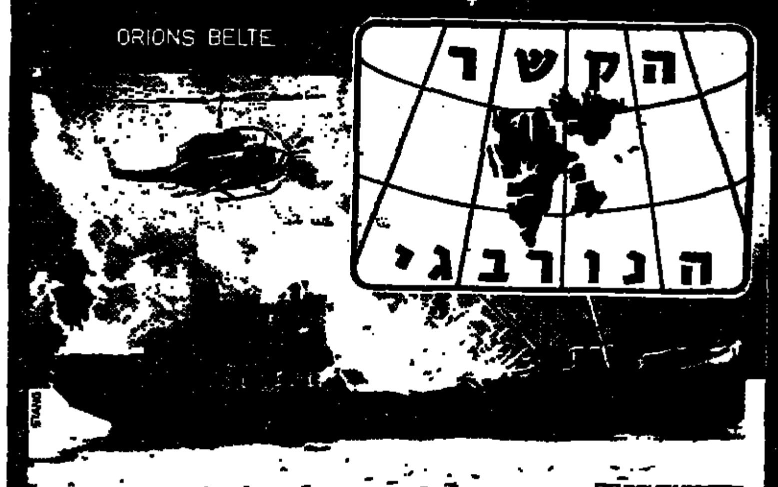
DOLBY STEREO

בכורה ארצית בתי קולנוע „לב" דיזנגוף סנטר ת"א ימי חול 9.40 ,7.40 ,5 ,2

גולן גלובוס-קנון ישראל
מציגים
ברונסון
הגיבור הנועז שלקח את החוק לידיו
שוטר ללא חוק

פסטיבל וודי אלן
בקולנוע „בית לסין" תל־אביב
א'–ה': 11.15 בלילה

„סינמה 1" ת"א 9.30 ,7.15 ,4.30	
„היכל" פתח־תקוה	„אורדע" רמת־גן
„עדן" ירושלים	„אורות" ק. מוצקין

תום קרוז קלי מק'גיליס (העד)
אהבה בשחקים

„סינמה 2" ת"א 9.30 ,7.15 ,4.30	
„דרייב אין" תל־אביב חול: 9.30 ,7.15	
„אסתר" נתניה	„נעמן" ראשל"צ
„אורלי" לוד	„קריות" חיפה

רוברט רדפורד דריל האנה דברה וינגר
משפט הנשרים

„בן יהודה" תל אביב 9.30 ,7.15 ,4.30	„רון" חיפה
„היכל" פתח־תקוה	„הדר" גבעתיים
„אסתר" אשדוד	„אבדיה" הרצליה
„בית העם" קרית חיים	„אורן" רמלה

★★★★★
"יופי של סרט, נורא מצחיק, נורא עצוב. מומלץ!!!" מעריב

מועמד לפרס האוסקר 1987
סרטו של רפי בוקאי
אוונטי פופולו
שבוע 8
„גורדון" תל־אביב
„הבירה" ירושלים
„עצמון" חיפה
„נעמן" ראשון־לציון

לאנשים רציניים!
פמי/ה ומסודר להקים בית ומשפחה
מה/י לאלי שלוש, שדכן משפחתי, פרטי, אמין ובעל קשרים.
בבית, גם בשבת – 03-991949 ,03-990507

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא
הודעה

הנהג
עשה לך מנהג – קח עמך חייל לדרך

כתיבה במכונה
בשיטה עיוורת
תלמדו ב־12 שעות
בבי"ס למסחר „רימון"
ת"א, רח' דיזנגוף 85, ☎ 281985

ספרית מעריב
כל מה שרצית לדעת על הקשרים החשאיים בין ישראל־איראן־ארה"ב
תוכל לקרוא בספר
המשולש האיראני
מאת שמואל שגב
מסמך יחיד במינו הדן במהפכת חומייני ובהתרחשות השאה מנקודת־הראות של הדיפלומטיה החשאית בין ישראל לבין ארה"ב ואיראן.
להשיג בחנויות הספרים ברחבי הארץ, או בספרית מעריב, דרך פ"ת 2 ת"א

AK גליון ינואר AK
☆ מוסף מיוחד: הורוסקופ ל־1987
☆ מוסף חינם: „צ'ופר" – עתון לילדים
☆ שי חינם: „סחלב" של תלמה
168 עמודים של צבע, הנאה ועניין

מועדון אוהדי ביתר ירושלים

להלן עסקים שהצטרפו למועדון
לקט מוצרים בע"מ יפו 80 ירושלים 02-249031
ת. דלק צלילי אורנים מקור חיים 02-717122
קפה אדומה אגריפס 4 ירושלים 02-222860
פרידלנדר מוצרי חשמל יפו 50 ירושלים 02-223510
פיינברג את שערבי האומן 8 ירושלים 02-715867
וידיאו קלאב דרך חברון 41 ירושלים 02-722139
המכון בעלי המלאכה 3/1 02-713555
אלה מאיר ובניו ב. שאול 25 02-525055
חיים גבאי כלבו לחומרי בנין רשב"ג 22 ירושלים 02-723371
חינם! לקונים בבתי העסק: כרטיסי כניסה למשחקי הבית של הקבוצה
מוגש ע"י גרין קארד
בשתוף עם הנהלת הקבוצה
עסקים המעונינים להצטרף - נא לטלפן: 02-226514

מכנז מן الاصل

هكذا من الأصل

לוח מעריב

רק על בטוח

המשרד הראשי: בית מעריב, רחוב קרליבך 2, תל־אביב מיקוד 67132. טלפון ישיר למסירת מודעות: 03-251333 (רב קווי). מחיר מודעת מינימום (8 מילים): 59 ש"ח. כל מילה נוספת: 8 ש"ח (המחירים כוללים מ.ע.מ). מחיר אחיד לכל ימי השבוע (כולל ערב שבת וחג)

בשיתוף עם THE JERUSALEM POST

דירות

1000

וילות ובתים

1050

תל־אביב

3½-2½ חדרים

4 חדרים ויותר

בתים בתל־אביב

בית בקרן משפחה

1060

פנטהאוזים ודירות גג

1055

המכירון
של לוי יצחק
• כל כלי של מחירים
• מחירי דירות
• מחירי עלות בניה
• מחירי סיוד וצביעה
• מחירי מכשירים חשמליים
• מחירי מכוניות
שי חינם למפרסמים
ב־ לוח מעריב

לתשומת לב המפרסמים בלוח מעריב
כל המעוניינים להוסיף ולפרסם את מודעותיהם לאחר הפרסום הראשון, מתבקשים להתקשר לטלפון 03-251333 (רב קווי) ולמסור את מספר הקוד כפי שמופיע בסוף המודעה.
בקשות לפרסום חוזר מתקבל לוח כל יום עד שעה 18.00 ובערב שבת וחג עד שעה 11.00 בלבד.
הנהלת מעריב

קבלת מודעות!
מ־8.00 עד 20.00
לוח מעריב
מבצע מיוחד!!!
03-727630
03-739297
03-738707
לבעלי כרטיסי אשראי

לך על בטוח לוח מעריב נדל"ן

בני ברק

4 חדרים ויותר

3-3½ חדרים

2-2½ חדרים

1-1½ חדרים

דירות בשכר חודשי

פתח תקוה

4 חדרים ויותר

דרושה במכירות מפתאות/דירות ג' 4-5 חדרים, סלון גדול, שירותים כפולים, מלפון עם או בלי תכולה, לתקופה ארוכה של 5 שנים ומעלה. להתקשר ליהודה, עבודה: 03-379997, בבית: 03-774384 (16346)

דירות ברמ"ג

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

גבעתיים

4 חדרים ויותר

3-3½ חדרים

2-2½ חדרים

גוש דן

4 חדרים ויותר

2-2½ חדרים

דירות בשכר חודשי

ביקוש דירות

רמת גן

4 חדרים ויותר

3-3½ חדרים

שכונות דרומיות

4 חדרים ויותר

3-3½ חדרים

שכונות צפוניות

המכירון
של לוי יצחק
כל מה שרציה לדעת על
מחירים, דירות, משרדים,
מכשירים חשמליים, זהב,
כסף, סיור, צביעה,
חלקי חילוף,
מכוניות משומשות
שי חינם למפרסמים
ב מעריב

מודעפון
03/38 38 38
שרות מודעות טלפוני
24 שעות ביממה
לבעלי כרטיסי אשראי

هكذا من الأصل

לך על בטוח לוח מעריב נדל"ן

ראשון לציון

נס ציונה

רחובות

רמלה

לוד

איזור השרון

כפר סבא

הרצליה

רעננה

רמת השרון

יהוד

חולון/בתים

חולון

בתים

אזור

איזור הדרום

גבעת שמואל

קרית אונו

4 חדרים ויותר

3–3½ חדרים

2–2½ חדרים

1–1½ חדרים

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

המשך מודעות הלוח בעמוד 29

קבלת מודעות
ללוח מעריב
לבעלי כרטיסי אשראי
"פרסום אידיאל"
03-227-117
03-221-550
פתרונות כל הזמן
25 שנות מוניטין

חוקרה לחסך
אומות העולם
6500 אשר הרפו נפ
אהבת עולם

הוקרה לחסידי אומות העולם

התנועה למען ארץ־ישראל טובה בשיתוף עם אמ"י (ארגון אמני ישראל), מערכת „מעריב", מערכת „ידיעות אחרונות", המועצה הציונית לישראל, חברת „אל על" ו„יד ושם", מפיקים מופע הוקרה לחסידי אומות העולם. המופע מתקיים הערב באולם „הבימה" וכולו על טהרת ההתנדבות

6500 אשר חרפו נפשם

6500 איש הוכרו עד היום כזכאים לתואר חסיד אומות העולם, אולם אין לדעת בדיוק כמה לא־יהודים סייעו בזמן המלחמה ליהודי אירופה, מטעמים דתיים או הומניטריים, תוך גילוי אצילות נפש והקרבה. זאת משום שרבים מהם נתפשו והוצאו להורג בשל הסתרת יהודים, ומאחר שגם היהודים שמצאו מסתור בביתם מצאו יחד עמם את מותם במחנות ההשמדה, אין מי שיוכל להעיד על מעשיהם ולזכות אותם בתואר הכבוד וההוקרה, אפילו לאחר מותם.

לצד גילויים של שיתוף פעולה בין האוכלוסיה המקומית לשלטונות הכיבוש הנאצי, היו מעשי ההצלה תופעות של יחידים. למרות זאת הוענק התואר, באופן חד־פעמי ויוצא מן הכלל, לעם הדני כולו בשל הצלת יהודי דנמרק. בסתר הלילה שבו היו אמורים להיות מגורשים למחנות ההשמדה, באוקטובר 1943, העבירה המחתרת הדנית את שבעת אלפים היהודים שהתגוררו בארצם בספינות דייגים לארצות שבדיה. לכבוד העם הדני ניטעו שלושה עצים בשדרת חסידי אומות העולם: עץ למחתרת, עץ לעם (ניטע בתחילת שנת 1963) ועץ למלך כריסטיאן השלישי. שלושתם הוכרו כבר בשנה הראשונה לקיומה של הועדה להנצחת המסייעים לעם היהודים בזמן מלחמת־העולם השניה.

מרבית חסידי אומות העולם מתגוררים באותן ארצות בהן שלט הנאצי הנאצי ושם ארעו מעשי ההצלה. רק כמה עשרות מהם החליטו להתיישב בישראל. כיום חיים בארץ שלושים וחמישה מ"חסידי אומות העולם". למעלה ממחציתם הגיעו מפולין ובולט מספרן של הנשים, המהוות ששים ושש אחוזים מתוכם (בתוך קבוצת הפולנים הנשים מהוות שמונים ושמונה אחוזים). בספר מטעם יד־ושם מצא ד"ר מרדכי פלדיאל, מנהל מחלקת "חסידי אומות העולם", שארבעה־עשר מתוכם נשואים לניצולים שהצילו בתקופת השואה, ואשר הקשרים ביניהם התהדקו באותם ימים קשים. שבעה נוספים נישאו ליהודים ניצולי שואה, שפגשו באירופה לאחר המלחמה ואתם עלו לארץ. שנים־עשר מצילים הגיעו לארץ יחד עם ניצוליהם או בעקבותיהם, ושניים קבעו את ביתם בישראל כתוצאה מהשקפת עולם דתית. אפשר לומר, איפוא, שמרביתם באו ארצה בעקבות הניצולים.

כמעט מחצית מחסידי אומות העולם, שהוכרו עד היום, כ־2800 אשה ואיש, מוצאם מפולין. כמה מאות נוספים הם אזרחי פולין (1850), בלגיה (405), צרפת (400), גרמניה ואוסטריה (290). מצילים רבים פעלו גם בליטא (144), בברית־המועצות – אוקראינה ובילורוסיה (71), בהונגריה (100), באיטליה (133), ביוון (54) ובצ'כוסלובקיה (92). ברשימת חסידי אומות העולם מצויים גם בודדים מאסטוניה, שוויץ, רומניה, בולגריה, סקנדינביה ואנגליה, וכן אחד מספרד, אחד מפורטוגל, אחד מברזיל ואפילו אחד מיפן. כל המספרים האלה כוללים משפחות שלמות – בעל ואשתו או אב ובנו. במקרים כאלה מדובר בשני אנשים, אך בסיפור הצלה אחד ובתיק עדויות אחד. לפיכך, מתוך 6500 האנשים, שנחשבים חסידי אומות העולם, מדובר, למעשה, על 3800 מעשי הצלה וכמספר הזה ראשי בית־אב. 3600 מהם קיבלו את הזכות לנטוע עץ בשדרת חסידי אומות העולם שעל הר הזכרון בירושלים (כ־200 קיבלו מדליה ותעודת הוקרה בלבד). רק 1300 מהם – הם או צאצאיהם – נטעו עץ. שני שלישים מבעלי הזכות לא מימשו עד היום את זכותם לנטוע עץ בירושלים, אם משום שנפטרו או משום שלא עלה בידם להגיע לכאן. כל טקס נטיעה, עם הסיפור האנושי המרגש המסתתר מאחוריו, הוא כבואה לשואה מחד גיסא ולמעשים מופלאים של גבורה והצלה מאידך גיסא.

היום – יום השנה ה־42 להיעלמו של הדיפלומט השוודי

ראול ואלנברג: סיפור מופלא של הצלת יהודים

הסופרת ההונגריה שרה קאריג, שסייעה לואלנברג בפעולות ההצלה, היא אחת מ־5 חסידי אומות העולם המתגוררים בחו"ל שחברת אל על מטיסה במיוחד לארץ לערב ההוקרה ■ החמישה יהיו אורחי כבוד של יד־ושם, יחד עם 35 מהם החיים בישראל

שרה קאריג

בתקופת השואה פעלה שרה קאריג בצלב האדום השבדי בבודפשט. היא ניצלה את מעמדה המיוחד כדי להציל ילדים יהודים. בפעולה זו נעזרה על־ידי מגורים רבים. מספרים עליה, שהיתה לוקחת את הילדים, ומורה היטב שהם אכן יהודים באמצעות בדיקת הידע שלהם בתפילות הבוקרים. כשמצאה, שהם אינם בקיאים בנוסח התפילה, העבירה אותם אל ביתה, שם לימדה אותם את חוקיה הבסיסיים של הנצרות, כדי שיוחשבו, כלפי חוץ, כנוצרים לכל דבר. אחרי המלחמה ויתרה את הורותם למשפחותיהם או למוסדות יהודיים. בפעולות ההצלה הגדולה פעלה עם כל הקבוצה השבדית, שכללה את ראול ולנברג, פר־אנגר, לרסברג ואת הלדמר לנגלט, שהיה ראש הצלב האדום השבדי בהונגריה. פר־אנגר ולרסברג היו עדיה של ולנברג, שהיה מוכיר ראשון בכפיפות לשגריר השבדי דניאלסון. על־פי העדויות היתה קאריג מקבלת את הילדים מלנברג ועוזריו, ובעצמה העבירה אותם למקומות מסתור במנזרים. שרה קאריג הוכרה לפני כשנה כחסידת אומות העולם בעקבות הצטברות של עדויות בירושלים על פעולותיה ובעקבות מידע, ששמעה בהונגריה חברת הועדה לציון חסידי אומות העולם, הגב' ראובני. כדי להעניק לשרה קאריג את התעודה והמדליה, נסעה הגב' ראובני פעם נוספת להונ...

סוון סהוסן

סוון סהוסן, איש המחתרת הדנית, מייצג את אנשי המחתרת, שמילטו בספינות דייגים את כל יהודי דנמרק, כ־7000 איש, לחוף מבטחים בשבדיה השכנה, בליל 2 באוקטובר 1943. לסוון עצמו אין עץ בשדרת חסידי אומות העולם שבהר הזכרון בירושלים, אך הוא מייצג את העם הדני כולו, אשר לא נרתע מן הסכנות ועזר ליהודים להסתתר ולהמלט במשך כל תקופת השואה. בזכות הצלת הקהילה היהודית משיני הנאצים הוכר העם הדני כולו כחסיד אומות העולם. סהוסן הוא היום יושב־ראש ארגון לוחמי המחתרת של דנמרק.

אירמה הלקין

אירמה הלקין מבלגיה הצילה יחד עם הוריה, משפחת גאודיס, יהודים רבים בכפר הולדתה קורטינסן. בשכנות למשפחת גאודיס התגוררו משפחות רבות, שהצילו יהודים במשך שנות המלחמה. לא אחת הועלתה הצעה להכיר בכפר עצמו כחסיד אומות העולם. אחד מבני משפחתה של אירמה נמלט מעבודות כפיה בגרמניה, והוליס עשו את כל אשר היה באפשרותם כדי לסכל את תכניתם של הנאצים להשמיד את העם היהודי.

אנג'יי קלימוביץ'

אנג'יי קלימוביץ', עסקן במפלגה הסוציאליסטית הפולנית והבר המחתרת, הקים בביתו בקרקוב סדנא מסותרת, ששימשה כמקום מפגש ותידרדואר סודית להעברת כספים ליהודים, כדי לסייע במילוטם מן הגטו אל הצד ה"ארי" של העיר. קלימוביץ' היה יושב־ראש הסניף המקומי של ה„ז'גוטה" – הועדה שהקימה הממשלה הפולנית הגולה בלונדון כדי לסייע ליהודי פולין. בראש ה„ז'גוטה" עמדו נציגי המפלגות במחתרת, ומטרתם היתה לחלץ יהודים מן הגטאות ולשלם על החזקתם במקומות מסתור בכפרים ובשכונות הנוצריות של הערים הגדולות. הסדנא שבביתו שימשה מקום התקשרות של אנשי הסניף המקומי, אך קלימוביץ' פעל גם בורשה, שבה שכן המשרד הראשי של ה„ז'גוטה". שם השיג מסמכים מזויפים ותעודות עבודה ליהודים. בזכות פעילות זו, שבמהלכה ניצלו יהודים רבים, על־פי עדויות רבות שהגיעו לירושלים, הוכר קלימוביץ' לפני כשנתיים כ„חסיד אומות העולם". היום הוא משמש יושב־ראש ארגון חסידי אומות העולם הפולנים, שהוקם בנובמבר 1985. בארגון חברים 180 פולנים, שיד־ושם הכיר בהם במשך השנים, רובם תושבי ורשה וסביבותיה. הארגון, שקלימוביץ' עומד בראשו, שם לו למטרה להרחיב את הידע על הפעולות שנעשו בזמן המלחמה להצלת יהודי פולין בידיהם של כעשרים אלף איש ואיש, ולפרסם זאת ברבים. בכוונת הארגון להדק את הקשרים עם היהודים שניצלו בתקופת השואה בעזרת חבריו.

הנרי גרבובסקי

הנרי גרבובסקי השתייך לפני המלחמה לתנועת הצופים הפולנית, שקיימה בתקופת השואה קשר הדוק עם תנועת השומר הצעיר. בעת המלחמה היה גרבובסקי נער בן 20, והוא שיתף פעולה עם תנועות הנוער הציוניות בתוך גטו ורשה. ביתו שמחוץ לגבולות הגטו שימש מקום מפגש ומקום מסתור לאנשי מחתרת ומקלט לילה ליהודים, שהצליחו להמלט מתוך החומות. גרבובסקי היה איש קשר, בעקר להברחת כסף, נשק ואנשים. בהגיעו לוילנה כשליח תנועת הצופים, בסוף 1941, היה הראשון ששמע מאנשי המקום על הרצח ההמוני בפונאר, והוא העביר את הידיעות המזעזעות האלה לורשה. זמן קצר אחר־כך נתפש בידי הגרמנים, עונה וכמעט הוצא להורג. בתחבולות שונות, כשהוא נצב מול כיתת יורים, ברח וניצל. ד"ר חייקה גרוסמן כתבה ליד־ושם על פעולותיו להצלת יהודים, והציעה שיוכר כחסיד אומות העולם. לפני שנתיים הוא בא לארץ ונטע עץ בשדרת חסידי אומות העולם. בטקס הנטיעה וקבלת המדליה ותעודת ההוקרה אמר גרבובסקי: „היהודים היו עבורי שותפים מלאים ואחים לנשק. לא ראיתי בהם אנשים מסכנים שיש לרחם עליהם".

אהבת עולם

מלים: איזי מן
לחן: משה וילנסקי

אַל תִּסְגֹּר לִי אֶת הַדֶּלֶת
תֵּן לִי בְּלִבְּךָ מִסְתּוֹר
אַהֲבָה תּוֹעָה בַּתְּכֵלֶת
מְחַפֶּשֶׂת קַו שֶׁל אוֹר.
פְּתַח אֶת שַׁעֲרֵי הַחֶסֶד
לַיָּחִיד וּלְכֻלָּם
לְאִשָּׁה, זָקֵן וְיֶלֶד
וּלְאַהֲבַת עוֹלָם

בּוֹא חַבְּקֵנִי, בּוֹא בְּלִי פַּחַד
וְהוֹשֵׁט לִי יָד חַמָּה
כִּי אֲנַחְנוּ כָּאן בְּיַחַד,
כָּאן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה.

אַל תְּפַנֶּה גַּבְּךָ לָעָנִי
אַל תַּחֲרִישׁ בְּאַהֲבָה
גַּם אַתָּה הֲרֵי כָּמוֹנִי
וְכֻלָּנוּ בְּנֵי חַוָּה.

פזמון:
וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ
מַעְיַן הָאַהֲבוֹת לֹא תַּם
בִּמְתִיקוּת הַשָּׁקָה מִמֶּנּוּ
וּמֵאַהֲבַת עוֹלָם.

כְּשֶׁאֶזְעַק אֶל הַשָּׁמַיִם
וְאֶרְעַד כְּמוֹ צִפּוֹר
תֵּן לִי לֶחֶם, תֵּן לִי מַיִם
וּמוֹצָאוֹת שֶׁלֹּא לִקְפֹּא.
תֵּן לִי עַל כְּתֵפְךָ לִצְנֹחַ

מְדוּכֵּי הָאֲבֵדָה
וּכְשֶׁרָק יִהְיֶה לִי כֹּחַ
עוֹד אָשִׁיב לְךָ תּוֹדָה.

וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ....

הִסְתַּרְתַּנִי בֵּין קְפָלֶיךָ
וַאֲסַפְתַּנִי בְּטוֹבָה
כִּי הִגַּעְתִּי עַד אֵלֶיךָ
לְבַקֵּשׁ לִי אַהֲבָה
תֵּן לִי מַחֲסֶה מֵעָוֶל
מִפִּשְׁעוֹ שֶׁל הַזְּאֵב
אַהֲבָה עַזָּה כַּמָּוֶת
לֹא כּוֹאֵב לִהְיוֹת אוֹהֵב.

וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ....

מדליית חסידי אומות העולם

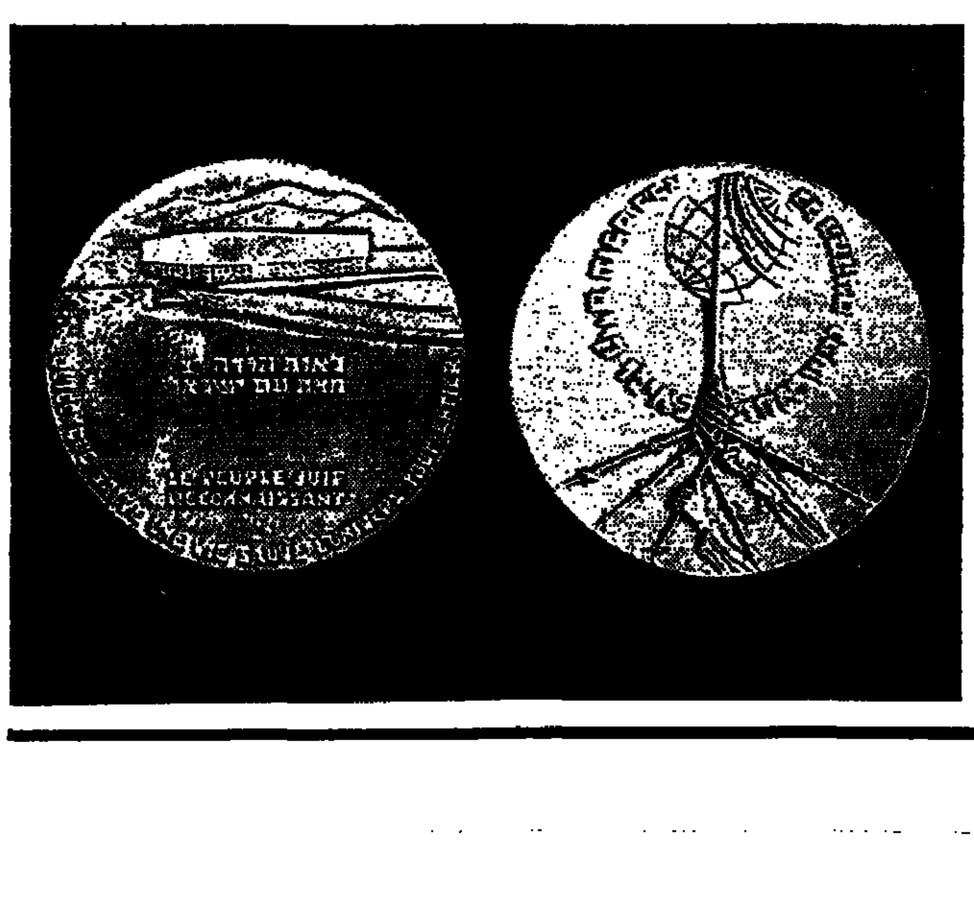

מדליית הארד (קופרניקל) המוענקת לחסידי אומות העולם, עוצבה בשנת 1946 בידי האמן נתן קרפ. עד היום הוטבעו למעלה משבעת אלפים מדליות.

התנועה למען ארץ ישראל טובה

התנועה למען ארץ־ישראל טובה היא עמותה לא פוליטית, אשר שמה לה מטרה להדגיש את הערכים החיוביים בחברה הישראלית. בסעיף הראשון של האמנה ודרכי הפעולה של התנועה נאמר, כי המטרה היא „להבליט את המאחד שבנו ולמתן את המפלג". במסמך הכוונות נכתב עוד: „היעד הוא ליצור איכות חיים טובה בישראל; בכוונתנו להגיע למצב שבו האנשים יעריכו ויכבדו איש את זולתו וכולם יוכלו לחיות וליצור בארץ ולהתגאות בעבודה כי הם אחדיה".

יש צורך, לדעת ראשי התנועה, למצוא דרכים לגשר בין החלקים השונים של האוכלוסיה בתחומים שבהם קיימים פערים חברתיים, פערים של אמונה ודת ופערים של השקפות עולם ודרכי חיים. התנועה עוסקת באדם ובחברה ובטיפוח איכות חיים ותרבותית גבוהה יותר.

התנועה למען ארץ־ישראל טובה נוסדה בחיפה לפני כשש שנים, והפעילות נפרשה תחילה על־פני צפון הארץ. כאן הוקמו כשמונה־עשר סניפים בערים שונות ואחד בתנועה הקיבוצית. יושב־ראש התנועה הוא השופט מיכה לינדנשטראוס.

בראש כל סניף אנשי ציבור. בהנהלה הארצית ניכר חלקם של השופטים, מתוך מטרה להדגיש את אופיה הבלתי תלוי של התנועה. בתנועה רשומים כיום כ־1500 חברים. אין בכוונתה של התנועה להפעיל המונים במבצעי ראווה גדולים, ועל־כן אין הרשמות וגיוס חברים חדשים. חברי התנועה מזדהים עם ערכיה ומהווים, למעשה, את הגב הציבורי. ערב ההוקרה, לחסידי אומות העולם, שהתנועה למען ארץ־ישראל טובה יזמה והפיקה, הוא הגדול שבמבצעיה עד כה.

בשתוף עם ארגון אמני ישראל (אמ"י), העיתון „מעריב" וחברת אל־על יזמה התנועה את שורת המבצעים האלה:

● ערב הצדעה לבני המיעוטים שכרתו ברית־דמים עם ישראל.
● מבצעי אריבות אצל שוטרי מרחב השרון, העמקים, חיפה והגליל.
● מבצע „עצור ועזור" למען אדיבות בדרכים ברחובות וראשון־לציון ב־1984.
● „בית לחייל הבודד", מפעל אירוח חיילים בודדים המשרתים בצה"ל.
● יום הכבוד לזולת, שבו חילקו עשרות בני נוער תגיות „תן כבוד לזולת".

ערב הצדעה לקיבוץ הגיה א', עם הקבוצות הקיבוצים, במלאת לה 75 שנה.
● כנס הצדעה ללוחמי משמר־הגבול.
● ערב הוקרה לדייגי ישראל.

כמו־כן, מעניקה התנועה תעודות כבוד והוקרה על גלויי אזרחות טובה ואומץ לב ועל פעילות התנדבותית למען הקהילה. אחת לשנה מוענק מגן הסובלנות" לחבר כנסת, השומר יותר מחבריו על תרבות הויכוח הציבורי ועל לשון נקיה ביחסו לחבריו וליריביו הפוליטיים מעל במת הכנסת. התנועה מעניקה את המגן על־פי המלצה של תא הכתבים הפרלמנטריים.

באילת חולקו עלוני הסברה ססגוניים, בהם „עשרת הדברות" לאדיבות ולשמירה על איכות הסביבה, ובטבריה אורגנו ביוזמת התנועה שורת מבצעים לעידוד האדיבות בכבישים, לשמירת נקיון חופי הכנרת ולעזרה לקשישים. בחיפה והקריות הוקיר והרה מטעם התנועה לארץ־ישראל טובה ומשרד החינוך והתרבות תשעה בתי־ספר על פעילותם להגברת הסובלנות והנימוס בקרב תלמידים ושיפור תרבות השיחה והדיבור. במבצע אחר, שהפך למסורת קבועה בערבי חגים, מעניקים פרחים, עוגיות ותגיות כבוד לזולת" לחיילי צה"ל הפצועים, המאושפזים בבית־החולים הצבאי בחיפה.

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

…חסיד הראשון: ל

גדולי עולם כחסידי האומות

בתלמוד נאמר, כי לחסידי אומות העולם, או בנוסח המקורי – צדיקי אומות העולם – יש חלק בעולם הבא.

כוונתם של חכמי ההלכה (מסכת סנהדרין דף נו, ע"א) היא לאנשים, שאמנם לא התגיירו ולא הפכו לגרי־צדק, אך שמרו על כללים בסיסיים של הגינות ויושר. כאן מדוב בגויים, שקיימו את „שבע מצוות בני נח", שנצטוו בהן אומות העולם כולן, והן: איסור עבודת אלילים, איסור גילוי עריות, איסור שפיכת דמים, איסור אבר מן החי, איסור „ברכת השם" (לשון נקיה לקללת אלוהים), איסור גזל ו„דינים" (תקנות המסדירות את היחסים שבין אדם לחברו).

הרמב"ם אומר, כי כל המקבל אותן ונזהר לעשותן הוא מחסידי אומות העולם, ועל כן יש לו חלק בעולם הבא, משום שהמצוות האלה הן אושיותיה החשובות ביותר של תורת־חיים כלל־אנושית. הביטוי המגדר חסידי אומות העולם, שהרמב"ם משתמש בו ב„יד החזקה" (הלכות מלכים, ח', י"א), אינו מצוי במקורות חז"ל, שבהם מדובר על „צדיקים שבאומות" (תוספתא, סנהדרין י"ג, ב' ועוד). יתכן, שמקורו של הביטוי הזה הוא בבאור „חסיד היה באומות העולם ואיוב שמו" (בבא בתרא, ט"ו, ע"ב), ובבריתא האומרת, „שבעה נביאים נתנבאו לאומות העולם", שאיוב המיוסר הוא אחד מהם. איוב היה הראשון שכונה בתואר זה, אף שכמעט כל חכמי האגדה ראוים אותו כגרים מישראל.

במאות השנים הבאות קיבל המושג חסידי אומות העולם משמעות אחרת והוא החל לציין גויים, מוסלמים או נוצרים, שהתייחסו יפה אל עם ישראל, או הצילו יהודים בודדים מפרעות ופוגרומים. במסורת ישראל זכה כורש, מלך פרס, לתואר הזה, משום שהתיר לגולי בבל לחזור לארץ ולבנות מחדש את בית־המקדש. הבא אחריו הוא אלכסנדר מוקדון, שהאגדה קושרת את שמו עם שמעון הצדיק, הכהן הגדול בימי בית שני. מסיבה דומה נחשב גם יוליוס קיסר כחסיד אומות העולם. גם הפילוסוף היווני פיתגורס נמנה כ„חסיד", על־פי ההסטוריון יוסף בן־מתתיהו. המלך מונבז השני ואמו, הלני המלכה, ממלכות חדייב, שעל נהר החידקל, מוזכרים שניהם כחסידי אומות העולם. התלמוד מספר על נדיבותו של מונבז ביחס לאנשי ירושלים ולבית־המקדש וכן על צדקתו וחכמתו.

בימי הביניים, בעת מסעי הצלב, היו שליטים ורבי־כנסיה, שהגנו על יהודים ובשל כך זכו לתואר הבלתי־רשמי חסידי אומות העולם. אחד מהם הוא המיסטיקן והתאולוג הצרפתי ברנר מקלרוו (1090־1153), אשר אסר להשתמש באמצעי כפיה, כדי להטביל את היהודים לנצרות. כשגברה ההסתה נגד היהודים בערי הריינוס, בימים שקדמו למסע הצלב השני, כתב ברנר להגמוני הערים, שהיהודים פנו אליהם בבקשת עזרה, בגנותם של מעשי ההתפרעות נגד מי שאינו נוצרי. יש המייחסים לו נסיעה מיוחדת למגנצה, כדי להרגיע את ההמונים המוסתים המשולהבים, ומשבחים את התערבותו, שבזכותה ניצלו יהודים רבים.

גם המצביא המוסלמי צלאח־א־דין הוא אחד מאישי אומות העולם, שהמסורת העניקה להם את התואר „חסיד". הוא זכה לתואר הזה הודות ליחסו האוהד ליהודי ארץ־ישראל, לאחר נצחונו המכריע בקרב קרני חיטין (1187), שבעקבותיו ייסד שלטון מוסלמי על חורבותיה של ממלכת הצלבנים.

בתחילת המאה ה־20 הורחבה משמעותו של המושג, והכינוי חסיד אומות העולם הוענק, באופן בלתי־רשמי, לאישים ומדינאים מארצות תבל השונות, שאהדו את הרעיון הציוני וסייעו רבות בהגשמתו. לורד בלפור הבריטי הוא אחד מהם, על שום הצהרתו המפורסמת בשלהי מלחמת־העולם הראשונה (2 בנובמבר 1917), הרואה בעין יפה הקמתו של בית לאומי לעם ישראל בארץ־ישראל. כמוהו נחשב כחסיד אומות העולם גם המדינאי והוגה הדעות הצ'כי תשיאה הראשון של צ'כוסלובקיה, תומס מסאריק, כמו־בן זה גם הנשיא האמריקני הארי ס' טרומן הוא חסיד אומות העולם וכן אלינור רוזוולט, שכיהנה שנים אחדות כנשיאה העולמית של „עליית הנוער". יאן סמאטס, המדינאי הדרום־אפריקני, שהורה לנציגו באו"ם להצביע בעד הקמת מדינה יהודית, והכיר בישראל מיד עם הקמתה.

בתקופת מלחמת־העולם השניה ושואת יהודי אירופה חזר המושג חסידי אומות העולם למשמעותו הקודמת, והוא שב לציין גויים, שהיטיבו עם יהודים והגנו עליהם מפני מכונת ההשמדה הנאצית האכזרית.

הועדה לציון חסידי אומות העולם קבעה שאת התואר יקבלו רק אלה שחרפו נפשם, או – כלשון החוק – „שמו נפשם בכפם", להצלת יהודים, וסיכנו בכך את חייהם וחיי בני משפחותיהם. רבים מהם שילמו בחייהם על הסתרת יהודים, מעשה שנחשב עוון חמור והפרה ברורה של ההוראות הגרמניות. בין המצילים, שמניעיהם היו בעיקר הומניים ודתיים, היו גברים ונשים, צעירים ומבוגרים, מכל שכבות האוכלוסיה – אכרים ופועלים, אנשי כמורה ושגרירים, קציני צבא ואינטלקטואלים, וכן נזירות ואומנות.

התואר „חסיד אומות העולם", המלווה בהענקת מדליה ותעודת הוקרה וכן במתן הזכות לנטוע עץ בהר הזכרון בירושלים, הוא מעט התודה וההוקרה שעם ישראל נותן היום למציליו בתקופת מלחמת העולם השניה.

● יאנוש קורצ'אק וילדי גטו ורשה; פסל ברחבת יד־ושם

בזכותם

סופיה־מרטה ויצורק־אבני

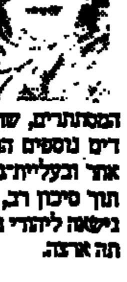

במחבוא, בעליית־הגג של דירה ששכרה בורשה במיוחד להצלת יהודים, הסתירה סופיה־מרטה שש נפשות. אחיה בנה קיר מפריד כדי להבטיח את המחבוא מעיניים זרות, ויחד עם אמה דאגו השלושה במשך שנה וחצי לכל המסתתרים, שהגיעו עוד לפני המלחמה. יהודים נוספים הוסתרו בעזרתה בביתו של אח אחר ובעליית־הגג שנוספה, לשם הייתה מגיעה, תוך סיכון רב, מדי יום ביומו. בסוף המלחמה נישאה ליהודי ניצול שואה, ולאחר פטירתו עלתה ארצה.

אפולוניה אולדאק

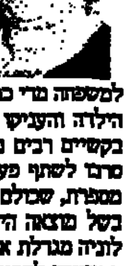

בימי המלחמה נמלטו אפולוניה אולדאק ובעלה מורשה הכבושה לכפר קטן, שבו שמעו כי תינוקת יהודיה בת שמונה חודשים – הניצולה היחידה מטבח שנעשה ביהודים בעירה סמוכה – מועברת מבית לבית וממשפחה למשפחה מדי כמה ימים. הזוג החליט לאמץ את הילדה והעניק לה את השם בסיה. הם נתקלו בקשיים רבים בגידולה, משום שתושבי הכפר סרבו לשתף פעולה בהצלת ילדה יהודיה. היא מספרת, שכולם טענו, כי לילדה לא מגיע חלב בשל מוצאה היהודי. כשנודע לגרמנים שאפולוניה מגדלת את הילדה, דרשו ממנה להתייצב במשטרה לחקירת מוצאה. אותה ליומיים הייתה צועדת ברגל 22 קילומטרים עם הילדה בזרועותיה בנסיון לשכנע את השוטרים שהילדה הינה גרמניה או פולניה. גם אחרי החקירה, שבה השתכנעו הנאצים כי הילדה נוצריה, סרבו תושבי הכפר לסייע למשפחת אולדאק לגדלה. בשנתיים הראשונות חלתה הילדה ארבע פעמים בדלקת ריאות ובדיזנטריה קשה. במשך כל שנות המחסור, שהוריה סבלו בזמן המלחמה, לא חסר לילדה דבר. בתום המלחמה חזרה המשפחה להתגורר בורשה. זמן קצר אחר־כך נפטר בעלה של אפולוניה. היא נישאה בשנית, אך יחסו העוין של בעלה ליהדותה של בסיה הביא לפירוד בין בני הזוג. בשלב זה החליטה אפולוניה לעלות עם בתה לארץ, כדי שתוכל לגדל אותה בקרבת בני משפחתה. השתיים עלו לארץ ב־1958. בסיה, שהקימה בינתיים משפחה, עובדת כאחות במוסד רפואי במרכז הארץ, בסמוך למקום שבו מתגוררת אימה המאמצת.

גרטרודה באבלינסקה

סיפורה של גרטרודה באבלינסקה הוא סיפור של אומנת נאמנה. בנערה הצטרפה למשפחת סטולוביצקי בורשה, והועסקה אצלם כמטפלת. עם פלישת הגרמנים לפולין, בספטמבר 1939, עזבה לוילנה, שהייתה עדיין בשליטת הרוסים, יחד עם אם הבית ובנה. כשנודע לאם על מות בעלה, ששהה אז בצרפת, לקתה בשיתוק קשה. ברגעים האחרונים לפני מותה ביקשה מגרטרודה לטפל בבנה מיכאל, ולהביאו לארץ־ישראל. מאז טיפלה בו במסירות, כאילו הייתה אמו. את מיכאל, שידע מפיה על יהדותו, העסיקה בכנסיה במשך כל ימי המלחמה כעוזר צעיר לכמרים בזמן התפילות. עדויות מספרות, כי בתקופה זו סייעה לא רק למיכאל, אלא גם ליהודים אחרים. אחת לכמה ימים הייתה נכנסת לגטו ומביאה מזון למכריה שנלכדו בתוכו. לאחר תום המלחמה החליטה לקיים את ההבטחה שנתנה לאמו של מיכאל, להביאו לארץ־ישראל. שניהם נדדו ברחבי אירופה, עד שעלו על סיפונה של אונית המעפילים „אקסודוס" (יציאת אירופה תש"ז). על אף תלאות הדרך טיפלה במסירות במיכאל בן ה־12, ולא הסכימה להעבירו לידיהם של אנשי „עליית הנוער". בהגיעם לארץ שלחה את מיכאל למוסד הדתי בבן שמן, כדי שיגדל כילד ישראלי לכל דבר. גרטרודה נשארה נאמנה לדתה, ומדי יום ראשון היא מקפידה ללכת להתפלל בכנסיה. מיכאל מתגורר כיום במיאמי, ומנהל משרד נסיעות הקרוי „אקסודוס". מדי כמה חודשים הוא מגיע ארצה להשגיח על אמו המאמצת, המתגוררת בבית־אבות בנהריה. בכל פעם הוא מרעיף עליה מתנות ואהבה.

פיוטר בודניק

פיוטר בודניק, ממחוז טארנופול שבפולין, הוא דור שני למשפחת מצילים. הוא עצמו הציל דור שני למשפחה של ניצולים. בכפר הולדתו נודע אביו בשם „הדוס של היהודים", משום שהציל את משפחת הלדייך בעת פרעות פטליורה בשנות ה־20. במשך כל שנות מלחמת העולם השניה תמך פיוטר [illegible] של אותה משפחה – באדלה האם ובזאב ואסתר הילדים. תחילה הוציאם מהגטו והעבירם אל הכפר, ואחר־כך הסתירם במשך שנה וחצי בבונקר מיוחד שבנה לשם כך. בשלב מאוחר יותר, כשנשקפה סכנה לחייהם, העבירם בתנאי מזג־אויר קשים ביותר לשדות, כשהוא נושא בזרועותיו את שני הילדים שחלו בטיפוס. פיוטר עצמו נדבק במחלה, ועד היום הוא סובל מתוצאותיה. בתום המלחמה התחתן עם אדלה, וזמן קצר אחר־כך הם עלו ארצה. כאן הם מחנכים את ילדיהם כיהודים לכל דבר.

הלנה־שרה בלאם

הלנה ומשפחתה הסתירו בביתם כמה עשרות יהודים בעת האקציות שערכו הגרמנים בעיר בוריסלאב. היא סייעה ליהודים שנותרו בחיים לאחר הטבח, והייתה מבריחה מזון ותרופות למחנה העבודה שבו רוכזו. במחנה הכירה את משה בלאם, שעתיד להיות בעלה. בתחילת 1944 הסתירה אותו בתוך סככה של ארנבות יחד עם עוד שמונה מעובדי המחנה. בחיפוש שנערך בביתם לא נמצאו המסתתרים, אך הלנה ואמה נעצרו. היא עונתה קשות ונגזר עליה מוות, אך בהתערבות של הרגע האחרון הוחלט לבדוק מחדש את פסק הדין. לאחר שחרור האיזור בידי הצבא האדום חזרה לביתה, שם מצאה את משה בלאם, שנפצע ואיבד את כל משפחתו. כעבור שנה נישאו השניים, וב־1957 עלו לארץ. כאן התגיירה הלנה, שינתה את שמה לשרה, וביחד עם בעלה הקימו את „אוהל שרה", המשמש בית־כנסת וחוג ללימודי ש"ס. עד היום היא ממשיכה לעזור לחולים ועניים במסגרת אגודה שהקימה ל„עזרה בסתר".

יאן (אברהם) ברואר

יאן, שנשא אשה יהודיה לפני פרוץ המלחמה, ניסה למצוא מקומות מחבוא לקרובי משפחתה כשהגרמנים כבשו את הולנד. כשלא עלה הדבר בידיו הביאם לביתו, שנמצא בסמוך למחנה־הריכוז ווכט ובצמוד לבית מלון שקצינים גרמנים בכירים נהגו להתגורר בו. אשתו היהודיה, בני משפחתה וזוג יהודים נוספים שוכנו במסתור בעליית־הגג, ולא יצאו ממנו ומפתח הבית במשך כשנתיים. במסירות רבה הוא דאג לכלכלתם עד לסוף המלחמה. ב־1955 עלו בני המשפחה לארץ והם מתגוררים בקרית־ביאליק.

הנזירה מרגרט ברנס

סיפורה של הנזירה מרגריט ברנס התרחש באיטליה. מרגרט, שהייתה עוזרת לאם המנזר „ראקמו הקדוש" שברומא, ניהלה בפועל את המקום במשך שנות המלחמה, בשל גילה המבוגר של אם הבית. בסוף שנת 1943, הופנו למנזר בני משפחת פינצי, שחיפשו מקלט מהנאצים ומשתפי הפעולה עמם. האחות ברנס הסתירה את הילדים בכנסיה בחברת יהודים אחרים. היא העבירה יהודים אחרים למנזר סמוך. וכאשר נאלצו לברוח ממנו בעקבות הלשנה, העבירה את מרביתם למנזר שלה. את הנותרים העבירה למקומות מסתור בכנסיות. אחיות, נזירות, אנשי כמורה קתוליים שהכירה. ניצוליה מספרים, שבתוך המנזר אפשרה להם לשמור על המסורת היהודית. על־פי העדויות הצילה הנזירה מרגריט 21 יהודים בזמן המלחמה ובמשך כל הזמן הזה דאגה לשלומם ולבטחונם. לאחר המלחמה הגיעה לירושלים, ובשלוחה המקומית של המסדר שלה בעין־כרם, יסדה מעון לילדים מפגרים, שבו חוסים כיום קרוב ל־90 ילדים. על הפעילות הזו במנזר „סן וינסנט דה־פול" זכתה בתואר „יקירת ירושלים".

אמפיאן גראסימוב

אמפיאן גראסימוב ואשתו אנה היו חברי כת נוצרית של שומרי שבת ה„סובוטניקים", שעזרו רבות ליהודים. מדי יום ביומו היה מביא חבילות מזון בפרצה שנקבעה מראש, ומשם לקחו אותה אחת־עשרה הנפשות במשפחתה של ליליה מורוז מריגה. פעמים רבות הוזהר אמפיאן, שהיה רוכל במקצועו, להדיר את רגליו מאיזור הגטו היהודי, אך הדבר לא מנע ממנו להמשיך להגיע לשם כדי להעביר את חבילות המזון היומיות. לאחר האקציה שנערכה בגטו בנובמבר 1941, סיפק גראסימוב מזון לחמישה שנותרו בחיים ממשפחת מורוז. הוא התמיד בכך עד לקיץ 1944. בגיל 71 החליט לעלות לארץ. השלטונות הסובייטיים אילצו אותו להתגרש מאשתו לפני שיורשה לו לצאת מגבולות ברית־המועצות ולהתגייר. אשתו באה לקראתו, משום שהבינה כי משאלת ליבו היא לחיות בישראל בימיו האחרונים. בעקבותיו הגיעו לארץ בנו וכלתו שהתגיירו אף הם. בישראל איתר את כתובתה של ליליה מורוז, שהופתעה לשמוע כי האיש שהציל אותה נמצא בארץ. לפני פטירתה הספיקה למסור ל„יד־ושם" עדות מפורטת על הצלתה בידי אמפיאן גראסימוב וביקשה – בלי ידיעתו כמובן – להכיר בו כ„חסיד אומות העולם".

ארנולד דאום

כתבר המחתרת ההולנדית והתמסר ארנולד דאום, בנו של כומר, להצלת ילדים יהודים. דאום העביר את הילדים לכפרים בצפון־מזרח הולנד. עדויות רבות הגיעו ל„יד־ושם" על פעולות ההצלה שארגן, והוא נחשב לאחד המצילים הגדולים שסייעו ליהודים בימי השואה. במימון המחתרת דאג לכל צרכיהם של הילדים, שהסתתרו אצל איכרים קאלוויניסטים עניים. דאום מספר, שהיה קשה מאוד לשכנע את ההורים להפרד מילדיהם. כדי להבריחם למקומות מסתור היה צורך אפילו לשקר לאמהות, שלא הבינו בסכנת המוות שארבה להן ולילדיהן. לפי הערכה, הוא הציל כמאה ילדים ועוד ארבע מאות מבוגרים. לאחר שהגרמנים הכריזו עליו כמבוקש, נאלץ לגדל שפם, לחבוש מגבעת ולהרכיב משקפיים. במשך ארבע שנים חי בהתחפשויות שונות, עד שנתפס. הוא סבל עינויים קשים, אך לא הסגיר את האנשים, שפעלו יחד אתו להברחת ילדים יהודים. המחתרת שיחררה אותו כמה שעות בלבד לפני ביצוע גזר הדין. בסוף המלחמה התחתן עם אחת הניצולות שלו, יס רייכנברגר. ב־1956 הם עלו לארץ. יחד עמו הכיר „יד־ושם" במאה מהכפריים, שראשם היה מעביר אליהם את הילדים, כ„חסידי אומות העולם".

מריה דוברוביץ'

בחודש נובמבר 1944 חילצה מריה דוברוביץ' את חברתה יהודית ואת אביה של יהודית מצעדת המוות מבודפשט, בירת הונגריה, לעבר הגבול האוסטרי. תחילה ניסתה לשחררם באמצעות תעודות [illegible] לשוטרים, אך הם סרבו להתייחס לפניותיה. מריה הלכה יחד עם הצועדים, היא שבה לביתה רק לאחר שהוכתה בידי הקלגסים הנאצים. סמוך לגבול האוסטרי הופיעה שוב לצידם של הצועדים. ולאחר שזיהתה ביניהם את חברתה ואביה, העבירה להם את בגדיה ואת תעודות הזהות שלה ושל אביה שנפטר, כדי שיוכלו להשתמש בהם. במצב הזה לבשה יהודית את דמותה של מריה ובעזרת שוחד שניתן לשוטרים הצליחו להמלט בחזרה לבודפשט. יהודית עלתה ארצה באמצע שנות החמישים וב־1965 הגיעו הוריה בלווית מצילת המשפחה. בבקשה להכיר במריה כ„חסידת אומות העולם", כתבו הניצולים, כי בבואה לארץ רצתה מריה לקחת על עצמה את גורל המשפחה כבעבר.

אנה דוברוביצקה

אנה ובעלה ולדיסלב, שהיו חשוכי ילדים, הסתירו בביתם ארבעה יהודים. ולדיסלב, שנודע בעיני הגרמנים כמסייע ליהודים, נשלח לאושוויץ. בסוף המלחמה נישאה לקלמן, אחד מארבעת היהודים שמצאו מקלט בביתה במשך כל שנות המלחמה. סיפורה הגיע ל„יד־ושם" בימיו האחרונים של בעלה, אשר הכתיב את סיפור הצלתו כחודש לפני פטירתו. היא הוכרה כחסידת אומות העולם יחד עם בעלה הראשון. היום היא מתגוררת במרכז הארץ.

רובין דימיטרוב

בעת המלחמה עבד ד"ר רובין דימיטרוב כרוכל ממתקים בבירת בולגריה. במסגרת עבודתו העביר מזון, לבוש וסיגריות ליהודים שנכלאו במחנות העבודה. במקביל הסתיר דימיטרוב בביתו עשרות יהודים שנמלטו מן המחנות ונתן להם מקלט ללילה בדרכם לחצות את הגבול. הוא נתפס בעת שהעביר מזון ליהודים. עונה קשות ונפגע בעצבי עיניו. כתוצאה מכך נחלשה ראייתו – מנזקי המכות הוא סובל עד היום. בעת ביצוע האקציה הגדולה ברובע היהודי של סופיה, הצליח להסתיר במאפיה של סבתו כעשרים יהודים. כדי להסתיר את פתח המאפיה, הוא ערם מולה עצי הסקה וביקש מסבתו לשבת בכניסה ולעסוק במלאכת יד. כך הטעה בהצלחה את המשטרה הפאשיסטית, שרדפה אחרי היהודים שנמלטו מן הטבח. דימיטרוב נעצר פעם נוספת, לאחר שנראה מחבק ידיד יהודי. לאחר החקירה הושלך מתחנת המשטרה ונמצא מחוסר הכרה. ב־1962 הזמינו אותו ניצוליו וידידיו בארץ לביקור ובהזדמנות זו טופל בבית־חולים לריפוי עיניו. זמן קצר אחר־כך החליט להשאר בארץ לצמיתות.

ספירו דנקוף

היה מתושבי הגטו היהודי בבירת בולגריה, סיפק מזון לעצירי מחנה סומובים, בביתו שמר על הרכוש שהותירו יהודים שגורשו לערי־השדה. ניצוליו מעידים עליו, שהיה „חלק אינטגרלי של הנוף היהודי באותן השנים", משום ששימש איש קשר בין משפחות שנקרעו. כל זאת בזמן שהמגע עם יהודים נאסר על־פי החוק. גם בשנים שלאחר המלחמה המשיך דנקוף לעזור ליהודים, באמצעות הברחתם לצורך עליה בלתי־לגלית לארץ ישראל. בשל הפעילות הזו נאסר לתקופה של חודשים. עשרים וחמישה מהאנשים שנעזרו בו בתקופת המלחמה הזמינו אותו לבקר בארץ. הוא הגיע ב־1970 וכאן הקים את ביתו.

איוון ורנאטיץ'

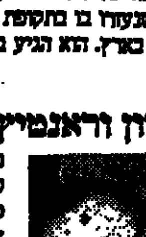

סיפורו של איוון ורנאטיץ' מיוגוסלאביה הוא סיפור אהבה: ששה ניצולים סיפרו, כי איוון – אז נער בן שבע־עשרה – היה כמעט היחיד בכפר הולדתו שהגיש עזרה ליהודים, תוך הקרבה עצמית וסיכון חייו. בכל פעם שהגיעה ידיעה על התקרבות הגרמנים, מיהר איוון להזהיר את הפליטים היהודים כדי שימלטו אל היערות. הניצולים סיפרו, כי הוא נשא על גבו זקנים וחולים. אחת הניצולות מסרה בעדותה לפני הועדה לציון חסידי אומות העולם, כי "הבחור היה כאילו אחד מאתנו – מסור היה לנו עד לסיכון חייו ממש". כשחלתה אחת היהודיות בכפר, ארנה מנטיליה, הוא הסתיר אותה בבית הוריו, שבו מצאו יהודים נוספים. ארנה אומרת היום, כי נותרה בחיים – יחד עם בתה הפעוטה ואמה המבוגרת – רק בזכות עזרתו של איוון. בסוף ימי המלחמה הוא ביקש לשאתה לאישה, אך אמה התנגדה משום שאיננו יהודי. היא נישאה ליהודי אך לאחר שנולדו לה שני ילדים נפרדה מבעלה ועלתה לארץ. ב־1963 הגיע גם איוון לישראל ופגש שוב את ארנה. שנה אחר־כך בא להתיישב בארץ לצמיתות בגלל ה„אהבה הראשונה" לארנה. כאן בארץ הוא ממשיך לדאוג לה, ממש כמו בביתו ביוגוסלאביה בימי המלחמה.

וילהלם מארנאבסקי

החל משנת 1942 הסתתרו בביתו של וילהלם מארנאבסקי שבמחוז טארנופול בפולין ארבע־עשר יהודים ממשפחות שונות. בזמן הכיבוש הגרמני התגורר עם אשתו היהודיה, שנישאה לו לפני המלחמה, בקומת הקרקע של ביתו עם כמה יהודים שמצאו שם מקלט. האחרים הסתתרו בעליית־הגג. את המזון לכל המסתתרים היה גונב בלילה ממחסני המזון של הנאצים, שבהם עבד. מרבית ניצוליו כתבו בעדויותיהם, כי אלמלא עזרתו של מארנאבסקי לא היו נשארים בחיים. בנוסף לסכנת גילוי המחבוא וההלשנות, הופעל עליו לחץ כבד להפרד מאשתו היהודיה. מארנאבסקי היה נוהג להשיב, שאם ייתפסו היהודים החוסים בביתו, ימית את עצמו לפני כולם. ב־1957 עלה עם אשתו לארץ מתוך אותה סיבה, שהביאה אותו לסכן את חייו בזמן המלחמה – אהבה לעם ישראל.

הלנה אליאס־טות

סיפור ההצלה של הלנה התרחש בהונגריה בשנים 1944־1941. בתקופה זו עזרה הלנה במציאת מקומות עבודה ליהודים ובהעברת צרכי מזון. עם פלישת הגרמנים להונגריה, במרס 1944, הוגלו מרבית היהודים למחנה הריכוז באזיה. הלנה, בתו של ברון הונגרי, נסתה במשך חודשיים וחצי לשכנע את מפקד המחנה לשחרר את בעלה בנימין, בטענה שתמיד עזר לנוצרים. לבסוף, שוחרר בעלה עם עוד ששה יהודים נוספים, ביום שבו יצא משלוח גדול של יהודים לאושוויץ. לאחר שראתה את העוול שנעשה ליהודים נשבעה הלנה, כי תנסה לכפר „ולו גם במעט", כדבריה, על פשעי הנאצים. את עלייתה לארץ ב־1948, יחד עם בעלה, היא רואה כהצטרפות למשפחת העם היהודי, שהיא גדולה ונפלאה בעיניה. בישראל התפרסמה בזכות פעילותה למען חיילים פצועים. „כל מלחמה בישראל היא מלחמתי", היא מכריזה, „כל החיילים שאימצתי הם ילדי".

אירנה זיינסל־יקיר

סיפור ההצלה, שבו נטלה אירנה זיינסל חלק, מעורבות שתי משפחות: משפחתה ומשפחת סטרויינבם. הניצול שהעיד על מעשיה הוא ד"ר לויס, שהיה רופא בבית־חולים בוולדימיר־וולינסקי. לאחר האקציה הגדולה שבה נהרגו 30,000 מיהודי המקום ב־1942, מצא מסתור בגורן שבחצר ביתה של משפחת סטרויינבם. בעת הפרעות שבין הפולנים לאוקראינים בסתיו 1943 ברח ליערות, יחד עם המשפחה המצילה. את המסתור הבא הוא מצא בביתה של אירנה זיינסל, שהייתה אחות במקצועה. היא הכירה אותו מעבודתם המשותפת בבית־החולים והחביאה אותו במרתף שבביתה, שהיה מרוחק מכל בתי־העיר, יחד עם עוד חמישה יהודים. שלוש פעמים בשבוע, עד ליולי 1944, הייתה אירנה מגיעה בסתר ומביאה מזון ותרופות למסתתרים. את תעודת הזהות שלה מסרה לאשתו של ד"ר לויס. למחבוא המסתור הביאה רופא שיניים כדי לטפל בשיניו של אחד המסתתרים. בפרקי זמן שונים הסתתרו כמה יהודים גם בבית שבו גרה יחד עם בני משפחתה. בכל העדויות שנמסרו עליה נאמר, שהייתה הרוח החיה במעשה ההצלה. בסוף המלחמה נישאה לד"ר יקיר, ושניהם עלו לישראל. הם מתגוררים במרכז הארץ.

הלנה קוז'יבסקה־בורזין

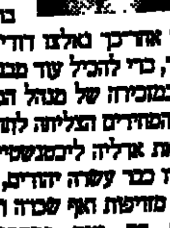

ביום הולדתה, בסוף 1940, נשאלה הלנה מה תבקש כמתנה וענתה במשפט קצר – „לעזור לידידי היהודים". עוד לפני שהספיקו הוריה למלא את משאלתה, הביאה הביתה את אליזבטה ליכטנשטיין בת ה־9 ואת אמה. זמן קצר אחר־כך נאלצו הוריה לשכור דירה רחבה יותר, כדי להכיל עוד מבני משפחת ליכטנשטיין. כמזכירה של מנהל המשרד הגרמני לפיקוח על הפועלים הצליחה לחזור לגטו ולחלץ ממנו גם את אוליה ליכטנשטיין. בזמן שבביתה הסתתרו כבר עשרה יהודים, השיגה לאחרים תעודות מזויפות ואף שכרה דירה נוספת כדי להסתיר בה עוד נרדפים. כשנתפס אדם

החסיד הראשון: לודביג וורל הגרמני

הנוצרי הראשון, שהוכר כחסיד אומות העולם בזכות התגייסותו לעזרת יהודי אירופה בתקופת השואה, הוא דווקא גרמני – לודביג וורל. לודביג היה הראשון, שהועדה הכירה בו כמציל יהודים בזמן המלחמה, וסיפורו מתועד בתיק מספר 1 בארכיון יד־ושם. וורל, שהיה חבר המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, נעצר ב־1933, עם עליית הנאצים לשלטון בגרמניה, ומאז ועד לסוף מלחמת־העולם היה חבוש בבתי־כלא ובמחנות ריכוז. כאסיר פוליטי באושוויץ, היה בעל מעמד מועדף משל היהודים שבמקום. מאחר שלפני מעצרו עבד ברפואה, קיבל משרה אדמיניסטרטיבית בבית־החולים שבמחנה, ובאמצעות קשריו דאג לכך שרופאים יהודים יטפלו בחולים היהודים.

כשגילו הנאצים, שהאסיר הגרמני מסייע ליהודים שנידונו להשמדה, הוא נענש קשות. קציני הס.ס. העמידו אותו במשך כמה ימים בתא צר, שבו מקום לעמידה בלבד, בלא אפשרות לשבת או לשכב. כשהוצא מהצינוק, היה על סף המוות ובמצב קשה של עווית. הוא הועבר למחנה עבודה המסונף לאושוויץ, שבו היה ממונה על פלוגות הפועלים.

ליד־ושם הגיעו עדויות רבות, שוורל התייחס בצורה נפלאה לשש מאות היהודים שבמקום ומספרים שעל אף העונש הכבד שקיבל, לא נרתע מלשחרר יהודים חולים מהעבודה. בזמן שחרור המחנה, ב־18 בינואר 1945, ארגן בריחה של יהודים ממצעד המוות, שבו נטלו עמם הגרמנים הנסוגים את אסיריהם היהודים, והכריחו אותם ללכת ברגל בשל מחסור ברכבות. וורל נפטר בגרמניה לפני שנים אחדות.

● לודביג וורל מתקבל בנמל התעופה בבואו לטקס הענקת תואר חסיד אומות העולם (21.5.65)

מי ייקרא חסיד

אחד מסעיפי "חוק זכרון לשואה ולגבורה" מטיל על יד־ושם, רשות הזכרון לשואה ולגבורה, את החובה "להנציח את מעשיהם של חסידי אומות העולם ששמו נפשם בכפם להצלת היהודים". לפיכך, פועלת במוסד ועדה ציבורית, שתפקידה לאסוף את החומר שבכתב ובעל־פה, הקשור לפעולות ההצלה ולעזרה שהושיטו לא־יהודים ליהודים.

לאחר בדיקה קפדנית של עדויות ומסמכים, הועדה רשאית לקבוע מי זכאי לתואר הכבוד, המקנה זכות לנטוע עץ בשדרת חסידי אומות העולם ולקבל תעודת הוקרה ומדליה, שעליה חרות בעברית ובאנגלית: "כל המקיים נפש אחת כאילו קיים עולם מלא".

בראש הועדה לציון חסידי אומות העולם עומד שופט בית־המשפט העליון ד"ר משה בייסקי, וחברים בה עשרים־ושנים איש, כמעט כולם יוצאי אירופה וניצולי שואה. רבים מהם הם נציגי ארגונים כמו "ארגון נכי המלחמה בנאצים", "ארגון יוצאי פולין", ועוד. לצדם יושבים בועדה אנשים שלחמו בנאצים כפרטיזנים וכן אנשי מחקר ואנשי ציבור. על־פי התקנון, על הועדה לראיין ניצולים, אם הם נמצאים בארץ, בנוסף לעדויות שבכתב.

כדי להקל על הניצולים למסור את עדויותיהם וכדי להתגבר על ריבוי הפניות לועדה, נקבעו שלוש ועדות משנה, המתכנסות בסדירות, ומקיימות את דיוניהן בנפרד.

אחת הועדות פועלת בחיפה: בראשות ניצול השואה, עו"ד ד"ר אלכסנדר ברונובסקי. הועדה השניה פועלת בתל־אביב ובראשה עומד הרב ד"ר דוד כהנא, שהיה רב בלבוב ואחר־כך הרב הראשי של חיל האויר ורב בארגנטינה.

בראש הועדה השלישית, המתכנסת בירושלים, עומד מר אליהו יונאס, גם הוא מניצולי מחנות ההשמדה באירופה.

מליאת הועדה מאשרת באופן סופי את החלטות של ועדות המשנה. במקרים שהועדה האיזורית מתקשה להחליט, בגלל ספקות והתלבטויות, התיק מועבר לדיון בועדה הארצית. זו מתכנסת אחת לכמה חודשים, והיא הפוסקת האחרונה.

הועדה התכנסה לראשונה ב־1 בינואר 1963, ובראשה עמד אז שופט בית־המשפט העליון משה לנדוי. את העצים הראשונים נטעו בהר־הזכרון בשנת 1962, עוד לפני קום הועדה, שלושים איש, שהיו עדויות כי הצילו יהודים בזמן המלחמה.

אחרי הנטיעה הראשונה החליטה הנהלת יד־ושם, שיש להקים ועדה קבועה לציון האנשים שהצילו יהודים בתקופת השואה. זו הכירה, בינתיים, בשלושים הנוטעים הראשונים כחסידי אומות העולם. יחד עם הועדה הוקם גם המדור לחסידי אומות העולם, המהווה זרוע ארגונית ומסייע לועדה בביצוע החלטותיה ושומר על קשר אישי עם החסידים שמתגוררים בארץ.

המדור עוסק גם בריכוז העדויות והעברתן לדיון בועדות.

בזכותם

ליכטנשטיין, שודכו הבירה את כל בני המשפחה הזו, טענה במשטרה שהוא אחיה. לאחר ששילמה כסף רב כשוחד, הצליחה לשחרר אותו. בעזרת המחתרת הפולנית נמצאה דירה חדשה להסתרת כל בני המשפחה ובעקבות חשש מאיומי שכנים שגילו את דבר ההסתרה, שוב העבירה את בני המשפחה, שנוסף עליהם גם תינוק, למקום חדש ודרך מנהרה תת־קרקעית. הלנה נישאה בסוף המלחמה לאדם ליכטנשטיין, אך נפרדה ממנו כעבור כמה שנים. היא נישאה בשנית לד"ר יעקב קודנייבסקי־קורזין ויחד עמו עלתה לארץ ב־1957.

יוזפה לוסאביצקה

לאחר הקמת גטו ורשה היתה יוזפה נוהגת להכנס בשעריו תוך עטירת הטלאי הצהוב והתחזות ליהודיה, כדי להעביר מזון ותרופות למשפחת זורמן, שאותה גרה בשכנות עד לריכוז יהודי העיר בגטו. בביתה נתנה מסתור לזוג יהודי, אשר בהעדרה, בעת שעברה להתגורר בכפר עם אמה, גנב את כל הפציה ואת רכושה של משפחת זורמן, שהופקד בביתה למשמרת. פנחס זורמן, ששרד בעת חיסול הגטו, ציין בעדותו, כי המקרה הזה לא השפיע על יחסה של יוזפה אליו, אל משפחתו ואל היהודים בכלל. בעקבות חיפוש שערך הגסטאפו בביתה, הוכתה המצילה בראשה ועד היום היא סובלת מיחושים קשים כתוצאה מכך. פנחס זורמן המשיך להתגורר בביתה כשהוא מתחזה לאחיה, בתעודה שרכשה עבורו על שמו של הנרי לוסאביצקי. זורמן שומר לעצמו עד היום את השם הזה, שבזכותו ניצל. בתום המלחמה נפרדה יוזפה מבעלה ונישאה לפנחס־הנרי ויחד עמו עלתה ארצה באמצע שנות החמישים.

תריזה קוז'מינסקה (רות לי־ברנר)

בבונקר מתחת לרצפה בביתה של משפחת קוז'מינסקי בורשה מצאו מקלט ארבעה עשר יהודים, ובתקופה מאוחרת יותר, עשרים ושניים. על תרזה מספרים, שהיתה הרוח החיה בבית, אשר פתח את שעריו ליהודים נרדפים. תרזה טיפלה במסירות רבה בכל המסתתרים בביתה. היא מכרה רבים מחפצי הבית, כדי לאזן את התקציב המשפחתי וכדי שאפשר יהיה לכלכל את כל הנפשות. יז'י, בנו של בעלה מנישואין הקודמים, היה איש הקשר בין הניצולים לבין משפחות יהודיות אחרות. תוך כדי פעילותו במחתרת נתפש בידי הגרמנים, נחבש בבית־הסוהר וכל שיניו הוצאו מפיו בעינויים קשים, אך הוא לא גילה דבר על המחבוא שבביתו. עם התקרבות חזית המלחמה אל העיר, ציוו הגרמנים לפנות את האיזור מתושביו. תרזה בחרה להשאר בבונקר, יחד עם היהודים המסתתרים בו ובחברת בנה בן השנתיים. ב־1964 הגיעה ארצה כאורחת של משפחת גלזר, אחת המשפחות שהצילה. בעקבות הביקור נפרדה מבעלה והחליטה להשאר לצמיתות. היא הולכה לעבוד כאחות בבית־חולים, ובשנת 1966 השלימה תהליך גיור. כשם סמלי בחרה לעצמה את השם רות.

אירנה ינקייביץ'־לבראו

לפני פרוץ מלחמת העולם השניה עבדה אירנה ינקייביץ' בחווה חקלאית בפולין, שהייתה שייכת ליהודי יצחק גולדמן. עם חיסול החווה הועברו בעליה לגטו פוריסוב, היתה מתגנבת לתוכו כיהודיה ומביאה מזון לבני המשפחה. אחר־כך הצליחו בני המשפחה להמלט אל איזור היערות וגם לשם היתה אירנה מגיעה פעמיים בשבוע עם מנות מזון. בבית מגוריה ובמסתור סמוך שמצאה, החביאה עוד כמה נפשות ממשפחת גולדמן. יחד עם בעל החווה הסתתר ביער גם אהרון לבראו, אחד מעובדיה. בתום המלחמה, לאחר שאשתו ובנו נספו, התחתנו לבראו עם מצילתו אירנה ולבני הזוג נולדו שלוש בנות. הבנות התגיירו עוד בפולין, אך אירנה העדיפה להשאר נוצריה. פולנים רבים הציקו לה בשנים האלה, ולא אחת דבק בה הכינוי "משרתת היהודים". ב־1957 עלתה המשפחה לארץ והיא מתגוררת בבני־ברק. שלושה מתוך חמישה־עשר האנשים שהצילה חיים כיום בארץ, ובעקבות העדויות שמסרו רק לאחרונה, היא הוכרה לפני כחודשיים כחסידת אומות העולם.

ז'אן פרנסואה מרטי

"מה שעשיתי בשנות המלחמה", אומר ז'אן פרנסואה מרטי, חבר המחתרת הצרפתית, "עשיתי מתוך הכרה שלמה, על־פי מצפוני ועל־פי החינוך שקיבלתי, שיש להתנגד לכובש הגרמני. הורי לימדו אותי, שאם אדם בסכנה, עלי לסייע לו". ויולטה נתום היתה אחת מאלה שניצלו בזכות החינוך שקיבל ובזכות הערכים שדגל בהם. הוא עזר לה ולמשפחתה להשיג תעודות מזויפות וכרטיסי מזון ולבוש. כאשר החל גרוש יהודי צרפת למחנות ההשמדה בגרמניה, דאג ז'אן־פרנסואה למקומות מחבוא לכל בני המשפחה. בחודש ספטמבר 1943 עזר לאביה ולאחד מאחיה להמלט לספרד וכעבור כמה שנה ארגן גם את בריחת ויולטה ואמה, כשהוא מלווה אותן לכל אורך הדרך, תוך סיכון שייתפס באיזור הסמוך לגבול. לאחר שהעביר את שתי הנשים בשלום, נעצר מרטי, אך עלה בידיו להצטרף לכוחות צרפת החופשית. ב־1947 התחתן עם ויולטה, ולפני שש־עשרה שנים קבעו את ביתם בארץ.

וראני מונק־זורמן

את העדויות, שעל־פיהן הוכרה וראני מונק־זורמן כחסידת אומות העולם, מסרה ליד־ושם גב' וייס המתגוררת באשקלון. אביה של הניצולה היה בקשרים הדוקים עם המחתרת ההולנדית ולאחר שהועבר באפריל 1943 למחנות ההשמדה, נשלחה למקלט בביתה של וראני בעיר סנק שבהולנד. וראני ובעלה, שהיה מורה לכימיה, טיפלו במסירות בנערה בת השש־עשרה, שהסתתרה בביתם. במשך כל הזמן הזה ועד לתום המלחמה לא יצאה הניצולה מן הבית, אף שלא היה זה סוד שיהודים רבים מסתתרים בעיר. לאחר המלחמה עלתה הניצולה לארץ. כאשר חגגה את בר־המצווה של בנה, הגיעה לארץ המצילה, שהתאלמנה זמן קצר קודם לכן. לפני שלוש שנים שבה לארץ, ומאז היא מתגוררת בתל־אביב עם אלמן יהודי שהכירה כאן. לפני כחודשיים הוכרה כחסידת אומות העולם בטקס שנערך בהר הזכרון בירושלים.

מיכאל מיכאלוב

ב־1943 נתן מיכאל מיכאלוב מחסה בביתו ליהודים מן העיר סופיה וסיפק תלושים לתרופות לאלה שנשלחו למחנות העבודה. בביתו שמר מיכאלוב על רכושם של יהודים רבים שגורשו ולאחרים מהם אף נתן כסף. אחת הניצולות אמרה בעדותה בפני הועדה לציון חסידי אומות העולם, "הוא דאג לנו כמו לילדים שלו". ניצולה אחרת ציינה, שהוא נתן לה ולבתה הקטנה עידוד והבטחה, שאם תועמדנה בפני גירוש לפולין, יישאר ביתו פתוח לפניהן. ניצולים אחרים כתבו בעדויותיהם, שהוא "אהב ואהד את העם היהודי". מספרים, כי בבית מגוריו טיפל, יחד עם אמו, ביהודי, שסבל ממכות חמורות מידיו של קלגס נאצי. ב־1969 הגיע לארץ והחליט להשאר כאן עם משפחתו של רופא יהודי, שהיה נשוי לאחותו המנוחה של מיכאל. הוא כתב ליד־ושם, שגמלה בליבו החלטה להשאר בארץ ולקבל נתינות ישראלית. בכך הוא מבקש, לדבריו, להצטרף לחיים של אזרחי המדינה ולתרום לקידומה כפי יכולתו.

אירנה ריהלביק־נוסקוביץ'

אביה של אירנה הסתיר במחבוא בביתם שבכפר הברנשה, שבע נפשות במשך שלוש שנים רצופות. תפקידה של אירנה, שזיכה אותה בתואר "חסידת אומות העולם", היה לדאוג לקניית המזון לבני שלוש המשפחות שהסתתרו בבית. מדי יום ביומו היתה קונה עשרות ככרות לחם, וכדי שלא לעורר את חשדו של החנוני, אמרה שהלחם מיועד לארנבות. לאחר המלחמה נישאה לשמעון נוסקוביץ', יהודי ניצול שואה. הם עלו לארץ ב־1957. "בזמן שהיהודים גרו אצלנו, היתה לי הזדמנות להכיר את בני העם הזה בשעת דכאונם", היא אומרת, "ולכן החלטתי לאחר גמר המלחמה לעלות ארצה, לראות את היהודים במדינתם וליטול חלק בשמחתם, זו שמחת אנשים חופשיים בארצם שלהם". מעניין לציין, שעד היום לא חידשו הניצולים את הקשר עם המצילה הנאמנה.

ורוניקה פורוצאי

ורוניקה עבדה בהונגריה כמנהלת משק הבית אצל משפחת גרוסמן, עד שהשלטונות אסרו על נוצרים לעבוד בבתיהם של יהודים. יצחק גרוסמן, אבי המשפחה, גויס לפלוגות העבודה וכשנודע לו שעומדים להעביר את הפלוגה לגרמניה, הגיע לבית־החולים, שבו מצאה ורוניקה עבודה כפועלת נקיון. במשך כמה שבועות החביאה אותו באחד מחדרי השירותים שבמקום, ואחר־כך השיגה בעבורו תעודה ארית על שם קצין במכבי האש. התעודה הזו איפשרה לו לעבוד באורח חוקי. את בתו של גרוסמן הסתירה ורוניקה במקום אחר. בתום המלחמה עלה גרוסמן לארץ, ורוניקה חזרה לעבוד בביתו והמשיכה לטפל באמו. לאחר מותה של האם ב־1962, הציע הניצול לורוניקה לעלות לארץ ומאז היא מתגוררת עם משפחתו בחיפה. במשך כל השנים בארץ, היא נותרה נוצריה אדוקה אך מסייעת לבני הבית שאימצו אותה לקיים את מצוותיה של הדת היהודית.

יאנינה פאבליצקה

כאשר פלשו הגרמנים לפולין נדדה יאנינה אל תוך גטו וורשה עם משפחת אהרונסון, שבשני ילדיה טיפלה. מרצונה הטוב קיבלה על עצמה את גורלם האכזר של היהודים שנכלאו בגטו. לאחר שהמשפחה הצליחה לעזוב את המקום ולעבור לצרפת, עבדה יאנינה לשכונה ארית ובכסף שמסרו לה יהודים, שעמם התיידדה בגטו, שכרה דירה להסתתרות. הדירה הוכשרה לקליטת אחת־עשרה נפשות באמצעות הזזת קיר הסתרת החדר שנוצר על־ידי תנור וקיר מלאכותי. בעדויות שנאספו ביד־ושם מסופר, שתנאי חייה היו קשים ביותר. כדי שלא לעורר חשד, ערכה את קניות המזון בחנויות שונות ומרוחקות זו מזו. ברנארד גולדשטיין, מאנשי ה"בונד", שהיה אחד מניצוליה, כתב "היא נשאה בעול כאילו הייתה זו משימה דתית. היא תרמה את חלקה בכל ההוצאות, תוך סירוב מוחלט להרשות לנו לפרנס אותה". לאחר מרד הפולנים בורשה עברו עליה ועל ניצוליה ימים קשים והיא נאלצה, תוך סיכון רב, לגנוב מצרכי מזון מחנויות הרוסות. בני משפחתה נידו אותה בשל העזרה שהושיטה ליהודים במשך כל ימי המלחמה ולכן נאלצה לעקור מורשה ללודז'. בלודז' עבדה כסדרנית בתאטרון והתיידדה עם גבריאלה ויגבילס, ניצולת שואה. ב־1956 עלו שתיהן לישראל. גבריאלה שהביאה את יאנינה לארץ, אומרת שלא יכלה להשאיר לבדה אשה שסייעה לעם היהודי.

מאלווינה ציזמאדיה

מאלווינה ציזמאדיה ובני משפחתה היו חוליית הקשר החיונית בין העולם החיצוני לבין פלוגות עובדי הכפיה, בעיירה שטואליאאוהי שבהונגריה. מאלווינה עצמה הייתה מספקת לאסירים עיתונים, ומעבירה אליהם דואר וחבילות, שבני משפחתם נתבקשו להעביר. ברגע האחרון ממש לפני פירוק המחנה והעברת האסירים למחנות השמדה, הצליחו בני משפחתה להוציא ממנו כמה עשרות יהודים. בפעולת ההצלה וההסתרה בכפרים הסמוכים היתה מאלווינה הרוח החיה. מספרים, שליוותה את ניצוליה למקומות המסתור שמצאה להם בין ערמות של חציר ובסככות של תפוחי־אדמה. למקומות האלה היתה מגיעה בתכיפות רבה ומביאה מזון וציוד נוסף. עזרתה ליהודים נמשכה גם לאחר תום המלחמה והתמוטטות השלטון הנאצי. אז סייעה לפליטי השואה לעבור לצ'כוסלובקיה בדרכם לארץ. ב־1969 הצליחה להצטרף לאחותה שעלו לישראל.

הנריקה אולאנובסקה־קובאלסקה

המצילה ניסתה מספר פעמים במהלך המלחמה להוציא מגטו לבוב את חברתה היהודיה צ'סיה וילדר, אך זו סרבה לעזוב את המקום ולהשאיר בו את בעלה, שעבד כרופא. כשהגיעה הנריקה בפעם החמישית אל ביתה של צ'סיה, כבר לא מצאה אותה שם, אך הצליחה בהזדמנות הזו לחלץ מהמקום את פליציה וילדר. היא העבירה אותה לביתה ותוך זמן קצר הצטרף גם בעלה של פליציה. הנריקה השיגה בעבורם תעודות זהות מזויפות. לאחר ששוחרר בעלה ממעצר בידי הגסטאפו, עברו השניים לורשה והסתירו בביתם את הניצולים עד לאחר השחרור. בזמן מרד הפולנים ב־1944 נהרג בעלה. היא נישאה בתום המלחמה ליוליוס קובאלסקי. ב־1957 הם עלו לישראל.

יאדוויגה ואלקוב־שינבאום

בדירת חדר ומטבח הסתירה יאדוויגה ואלקוב, אחות במקצועה, את ד"ר הנריק זינגר, שעמו עבדה במרכז רפואי בעיירת־מרפא בגליציה המזרחית. לאחר כחצי שנה הצטרפה למסתור גם אשתו של הרופא היהודי, שקפצה מן הרכבת אשר הובילה אותה למחנה ההשמדה בלזץ. זמן קצר אחר־כך נוסף גם אחיה אל המסתתרים בביתה של יאדוויגה. במשך למעלה משנתיים, מסוף 1942 ועד לסוף המלחמה, הסתתרו השלושה בדירתה הצרה, מאחורי ארון שבפינת החדר. בכל התקופה הזו דאגה להם למזון ולכל שאר צרכיהם. בסוף שנות הארבעים נישאה יאדוויגה ליהודי ניצול שואה, שאיבד במלחמה את כל משפחתו. ב־1957 הם עלו לארץ.

סטפן ראצ'ינסקי

מעשה ההצלה שבזכותו הוענק לסטפן ראצ'ינסקי התואר חסיד אומות העולם התרחש בכפר וגלינה בפולין. לאחר הרצח ההמוני של יהודי נימצ'ין, בסמוך לערב ראש השנה (ספטמבר 1941), נתן סטפן, בחווה בת 80 הדונם, מזון ומחסה לפליטי הטבח. "אני או אחותי או אחי היינו מביאים להם אוכל, מפני שהם עצמם לא ביקשו... נאלצנו בעצמנו להביא להם את המזון," הוא מספר. חוותה של משפחת ראצ'ינסקי הפכה למחנה הצלה פעיל ורחוש חיים בלילות. השכנים הנוצריים, שידעו את אשר מתרחש, כינו את המקום בשם "הגטו היהודי", ואילו היהודים, שקיבלו בו הצלה ועזרה רבה, קראו לו "בית אברהם אבינו". החוקים הגרמניים קבעו במפורש, כי המאכסן פליט יהודי משלם בחייו יחד עם המאכסן במעשיהם סיכנו בני המשפחה את חייהם. ב־1942 הכיר סטפן את הנערה היהודיה סוזאנה, שהתגלגלה מכפר לכפר. הוא העביר אותה לכפר סמוך למקום מגוריו. לאחר שפרטיזנים שרפו את הבית שבו שהתה, העביר אותה אל דודתו. כשסקרנים חשדו בה שהיא יהודיה ואיימו לעשות בה שפטים, מיהר להביא למקום כומר אשר נשבע שהיא נוצריה. כתוצאה מהמחלה שתקפה בה, איבדה סוזאנה את הכרתה, והוא טיפל בה במסירות עד שהחלימה. סטפן תמך בה בכל ימי המלחמה, ולאחר השחרור הם נישאו. ב־1960 עלו לארץ.

יאדוויגה סוכודולסקה־שאפט

"באחד הלילות נשמעה דפיקה קלה בדלת," נזכרת יאדוויגה, "אבי פתח את הדלת ושאל את מיכאל מאין הוא בא. מיכאל פרץ בבכי וביקש את עזרתנו. אנו החלטנו לעזור לו ככל יכולתנו ולהחזיקו אצלנו". כך מתחיל סיפור ההצלה, עוד סיפור על משפחה נוצריה, שסייעה בעת השואה ליהודים, אשר הכירה עוד לפני פרוץ המלחמה. יאדוויגה הכירה מילדותה את מיכאל שאפט, כאשר משפחתה ומשפחתו התגוררו באותו הכפר. יחד עם הוריה ואחיה מנתה לבית מגוריהם בגורן, שבו שכב מיכאל במשך שלוש שנים רצופות, מ־1942 עד לסוף המלחמה ב־1945. את האוכל הייתה מעבירה לו דרך לול התרנגולות, כדי שלא לעורר חשד בלב השכנים. בסוף המלחמה הצליחה משפחתה של יאדוויגה למנוע מכנופיית מרצחים לפגוע במיכאל. אחיה, שהיה עד לאירוע הזה, לקה בהתקף לב ונפטר. זמן קצר אחר־כך נישאו הניצול והמצילה וב־1957 עלו לארץ עם שני ילדיהם. יאדוויגה גאה על כך, שהיא נחשבת חסידת אומות העולם. היא כתבה ליד־ושם, "אני שמחה שאני ומשפחתי קיימנו מצווה גדולה כל כך". את מעשה ההצלה היא מנמקת בכך, שכנוצריה אדוקה היא חסידת המצווה "ואהבת לרעך כמוך".

ואלנטינה ז'אק (אלה שטיינרט)

כמו מרבית הפולנים, שנאה משפחתה של ואלנטינה ז'אק, היום אלה שטיינרט, את היהודים. "כשראיתי במו עיני כיצד רודפים והורגים יהודים ללא סיבה בעת הכיבוש הגרמני נתעוררו רחמי עליהם והושטתי להם את עזרתי". רק בעברה את גיל השבעים הסכימה שניצוליה, שעמם שמרה על קשר במשך השנים שחלפו מאז המלחמה, יפנו ליד־ושם בבקשה להכיר בה כחסידת אומות העולם. על־פי העדויות, הסתירה ואלנטינה את מיאצ'יסלב מורגנשטרן, שעמו עבדה במאפיה, וכן את חותנו. היא סייעה לו לנסוע לורשה, כדי להביא משם את אשתו ובנותיו אל ביתה בלבוב. תחת שם בדוי שכרה בית בעיירה אולשטיין למען המשפחה הנרדפת. היא עצמה נסעה לורשה כדי להשיג כסף וכדי להביא את אמו וחמותו של מורגנשטרן ושניים מידידיו. הניצולים הציעו לה להמלט עם כספם, אך ואלנטינה היתה נחושה בדעתה להשאר עמם בטוב וברע. לאחר המלחמה הורחקה ממשפחתה, שהאשימה אותה כאוהדת יהודים ועברה להתגורר יחד עם ניצוליה. אחר־כך המשיכה אתם לאוסטריה, ובאחד המחנות פגשה את זאב שטיינרט, אף הוא ניצול שואה. השניים נישאו ב־1946. בדרכם לארץ עברה באיטליה תהליך גיור, והחליפה את שמה לשם עברי – אלה.

ברוניסלבה שימבורסקה

ברוניסלבה שימבורסקה, שהייתה נשואה לפרופסור למוסיקה ונגן בתזמורת הפילהרמונית בורשה, הסתירה בביתה שלושה יהודים, בני משפחת שימנסקי, מאפריל 1943 ועד לדיכוי המרד הפולני. לאחר המלחמה נישאה בתה ליהודי וב־1969, כשהייתה כבר בת 80, עלתה לארץ עם בני הזוג. בתה וחתנה נפטרו. ברוניסלבה – היום בת 97 – מתגוררת בבית־אבות נוצרי בצפון הארץ. רק לאחרונה הגיעו ליד־ושם עדויות על מעשה ההצלה. בטקס המסורתי בהר הזכרון בירושלים היא הוכרה כחסידת אומות העולם.

פלאגיה הרציאק־שפרינגר

באוגוסט 1943 הוציאה פלאגיה הרציאק את וולף שפרינגר בן החמש מהגטו בסוסנוביץ והסתירה אותו בביתה. אחר־כך העבירה אותו להשגחה בביתה של אלמנה נוצריה. פלאגיה שילמה מכיסה בעבור החזקתו וסיפקה לו ביגוד ומזון. בבית־מלאכה ואחר־כך בדירתה, הסתירה גם את שלמה, אביו של הילד. על־פי עדויות נוספות, העניקה מקלט בביתה גם ליהודים אחרים. לאחר המלחמה נישאה לשלמה שפרינגר ויחד עם הילד הם עלו לארץ.

העדויות על מעשה ההצלה מבוססות על מאמר מאת מרדכי פלדיאל, מנהל מחלקת חסידי אומות העולם ב"יד־ושם", כפי שפורסם בילקוט מורשת מ"א, יולי 1986

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

בייסקי: כל פעם אני מתרגש מחדש

שמו של שופט בית־המשפט העליון, ד"ר משה בייסקי, מוכר היטב לציבור כמי שעמד בראש ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת התמוטטות מניות הבנקים באוקטובר 1983. השופט בייסקי חבר בוועדה לציון חסידי אומות העולם משנת 1966. כאשר פרש השופט העליון משה לנשאו מתפקידו כיושב־ראש הוועדה, עם מינויו לנשיא בית המשפט העליון, התמנה בייסקי במקומו. ב־17 השנים שחלפו מאז עומד השופט בייסקי בראש מליאת הוועדה המאשרת את הכרתם של אנשים בודדים כמצילי יהודות אירופה.

יש לך נגיעה אישית לתיקי העדויות המובאים בפניך על מעשי הצלה בתקופת השואה, שכן אתה עצמך ניצלת בידי חסיד אומות העולם. מי היה האיש?

את דרכי עשיתי בזמן המלחמה בששה מח־נות, שלושה מחנות עבודה ושלושה מחנות הס־גר. במחנה השלישי ליד קרקוב היו יוצאים אנשים למפעל של אוסקאר שינדלר. אני לא הייתי אז בין אלה שעבדו אצלו. הוא היה איש כבן 32, שבא בעקבות הצבא לפולין ורכש מפ־על ליצור סירי אמאייל, שהוחרם מיהודי על ידי הגרמנים. לאט לאט התחיל לקבל לעבודה יהודים מהגטו ואחר־כך ממחנה העבודה שבו הייתי. הוא קיבל אישור להקים ליד המפעל צריפים, שיוכלו לגור בהם אסירי המחנה, וכך הפך המקום לסניף של המחנה. הסתבר ששינד־לר התייחס ליהודים לא כעבדים אלא במידה של כבוד. שמעתי מאחד האנשים, שכשנכנס למפעל – שינדלר הושיט לו יד. בסניף של המחנה העסיק 700 יהודים. בהשוואה לתנאי המחנה זה נחשב חופש. במחנה עצמו היו הוצ־אות להורג ועבודות עונש. כל זה לא היה אצל שינדלר, שאסר על קציני ס.ס להכנס לתוך שטח המפעל. הוא גם דאג שהפועלים יקבלו תוספת מזון. עובדה היא, שבמחנהו של שינדלר לא הוצא אדם להורג. הדבר החשוב ביותר לג־בי הוא, שבזמן שהרוסים התקרבו ב־44, שינד־לר פעל להשיג רשיון להעביר את בית החרו־שת והיהודים למקום בצ'כיה, על יד עיר הולדתו. הוא הגדיל את מספר הפועלים ל־1100. אני צורפתי באותם 400 נוספים. באוק־טובר 1944 הועברנו למחנה גרוסרוזן, וכעבור זמן לברינליץ. מחנה פלאשוב, שבו היית קודם לכן, חוסל ואלה שלא הועברו לידי שינדלר הלכו לאושויץ. שינדלר שיחד גרמנים כדי לשחרר 300 מנשותיהם של הפועלים שעבדו במפעל.

היחס הטוב שקיבלנו, עצם הבטחון שישנו שינדלר, נתן את האפשרות להחזיק מעמד. לקראת הסוף הוא עשה עוד דבר: למוסן שלו הביא נשק ונתן אפשרות לקבוצה לא גדולה להתאמן בו, על־מנת שאם יקרה ויוציאו את הפועלים למצעד המוות, שתהיה אפשרות להת־קומם ולברוח. ביום הולדתו, באפריל, חולק לכל אחד לחם. שינדלר נאם נאום מעודד והב־טיח שלא יעזוב אותנו עד ליום השחרור. או נסע מערבה לפאריס.

האם זו הסיבה שאתה מחזיק תקופה כל כך ארוכה בתפקיד יושב־ראש הועדה?

כשבאתי לבית־המשפט העליון, התפטרתי מעיסוקי הציבוריים. על דבר אחד לא הייתי מוכן לוותר. אני רואה בזה חובה אישית קדושה, לאו דוקא בגלל שאני עצמי ניצלתי הודות לא־חד מחסידי אומות העולם. אני יודע מבשרי מה פירוש הדבר לבקש מקום לינה ואני יודע מה זה לא לקבל את זה. ב־99.9 אחוז מהמקרים לא ניתנה עזרה. כך אני יודע להעריך את אותו שבריר אחוז, שהיו מוכנים להסתכן, ולקחו על עצמם סורח וסכנה.

ככל שאנחנו לא יודעים להעריך זאת נכו־נה, חובה להבליט את הדבר בצורה מכסימלית, כי זה היה דבר כל כך יוצא דופן בתקופה ההיא של ליקוי מאורות. ראשית, צריך לדעתי, להו־קיר את האנשים האלה מעבר לכל מה שאני מכיר, וצריך העם היהודי לזכור לא רק את הזוועות, אלא גם את אלה שהיטיבו. הדבר הש־ני לא פחות חשוב בעיני. אנחנו נוהגים לדאוג לא במידה מספקת לכך שעניין השואה יובלט ולא יישכח. כשמלמדים ורוצים להמחיש, אנחנו ממחישים את הזוועה, אך לא ממחישים במידה מספקת שיכול היה להיות טוב, בזכות אותם בודדים. עצם ההרגשה שאפשר היה להציל הר־בה אותם האנשים, שאמרו כן אפשר ועזרו שהם עשו, יש לה חשיבות מבחינת החינוך. אפ־שר להצביע לעולם, לא רק לאלה שעשו את ההשמדה, אלא גם לאלה שעמדו מנגד. כתב

האשמה מכבלת הרבה יותר כשמראים שניתן היה לעשות ולא עשו. והעיקר, אם כבר לחנך לעניין הכרוך בשואה, לחנך לדברים הטובים.

האם מיקומם של חסידי אומות העולם, מתוך עשרות מליונים שחיו באירופה בתקו־פת השואה, מעיד שלא ניתן היה באותן נסי־בות להציל יהודים נוספים?

בייסקי: לי יש שכנוע פנימי, מתוך אותם אלפי התיקים שטפלנו בהם — 6000 איש — בדבר אחד: לא היה מקום כזה שלא ניתן היה לעזור. ניתן היה לעזור בכל מקום. היו דרושים לכך כמובן האומץ, הרצון ואהבת הזולת. יש מקרים כל כך מגוונים של הצלת יהודים בגט־אות, או הסתרת ילדים בכל מיני צורות המעי־דים שהדבר היה בגדר האפשרי.

גם בתנאים הקשים ביותר, תחת עינם הפקוחה של הגרמנים, ניתן היה להציל יהו־דים?

אני מכיר־במיוחד את גב' אדלייד אזבל. היא נסעה להלוויית אביה וראתה מה עושים ליהודים ליד פאריס. היא הלכה והגנה עליהם בפני הגס־טאפו. כתוצאה מכך נשלחה לאושויץ ושם קיב־לה את הכינוי „המלאך הלבן". מה שהיא שעש־תה – איש לא העז לעשות. היו שם נשים שחלו בטיפוס, אך היא הודיעה לגרמנים שהן חלו במחלות פחות חמורות כדי למנוע את העברתן לתאי־הגזים. היא טיפלה בהן בצורה שקשה לתארה וזו הוכחה לכך שגם במחנה עצמו ניתן היה לעזור.

כיצד נתגלגלו הדברים שבמקום הבית

תודה ונכון לחסידי אומות העולם החיים עמ־נו להגיע במעט עד פת לחם, כמו שהתגלה לנו רק לאחרונה?

במשך שנים רבות ניהלתי שיחות כדי להק־ציב כספים על־מנת לתמוך באלה הזקוקים לעזרה. למרבה הצער, לא היתה נכונות – מל־בד סכום קטן לתמיכה בחסידי אומות העולם שלא בארץ. לגבי אלה שבארץ, לא הסוכנות ולא הממשלה היו מוכנות לתמוך. היו פניות לעזרה, בעיקר מקרים סוציאליים, כי הרי האנ־שים התבגרו.

כל הפניות והדרישות לסיוע מופנות מטבע הדברים ליד־ושם ולוועדה. לוועדה אין תקציב של גרוש אחד. אני רואה חובה לעצמי לחקור, לבדוק ולהעניק את אותו ציון של כבוד. זה המגרש שלנו – רק להכיר. חשבתי, שכזה אני יכול לתרום. למרבה הצער, אין תקציב לסייע, אבל הבעיה היא בעיה. אני חושב, שאנחנו עם כפוי טובה. נכון שצריך סכומים גדולים, אבל אין גוף בעולם שמוכן להרתם לדבר הזה, וזה לבושתנו.

ישנם תיקים בעייתיים במיוחד אשר הוע־דה מתקשה להכריע בהם?

יש, למשל, תיק שאנחנו עוסקים בו שש עשרה שנה, העוסק בארכימנדריד אנדרי שפ־טיצקי, הוא היה ראש הכנסיה האוניאטית האו־קראינית. ראש הכנסיה, שהיה אז כבן 80, הציל יהודים בארמונו ובספריה. אחד הניצולים הוא יו"ר הועדה התל־אביבית. שפטיצקי, נתן הוראה להסתיר יהודים גם במנזרים. זה צד אחד של אישיותו, ולו זה לבד היה עומד בפנינו, לית מאן דפליג הוא היה מוכר כחסיד אומות העו־לם. אבל כמי שהיה אנטי־רוסי ובעד עצמאות אוקראינה, יצא עם לחם ומלח כדי לקבל את הגרמנים. הכנסיה האוקראינית, המבקשת והכ־רה לעצמה, מפעילה לחץ להכיר בו כחסיד אומות העולם, כי אז יסותר שמה. העניין הזה העסיק אותנו פעמים אין ספור וטרם הצלחנו להגיע לכלל הכרעה.

דוגמא נוספת: היה חייל גרמני בשם פריד־ריכס, שהציל נשים יהודיות. העניין הזה לבטח היה מצדיק להכיר בו. אך אותו פרידריכס נת־פס על רצח תוך כדי שוד בבנק, ונדון על־ידי בית־משפט גרמני למאסר עולם. יש לנו בעיה, האם אנחנו יכולים לנטוע עץ בשדרת חסידי אומות העולם למי שנדון, אמנם אחרי המלחמה, על רצח ושוד? אי אפשר לנטוע עץ של מציל כמו פרידריכס ליד העץ של ראול ולנברג.

כיצד ניתן להסביר שגם היום, 41 שנים לאחר תום מלחמת העולם השניה, עדיין מגי־עות לועדה פניות חדשות?

כל שנה חשבתי שנגמור ולא יהיו עוד תי־קים חדשים. אבל מסתבר שלא כך הדבר. לפני־ות שמגיעות אלינו היום יש כמה סיבות. איני יודע אם אלה הסיבות האמיתיות או אם אלה כולן. אני מתחיל מזה שהעם היהודי הוא כפוי טובה. גם בארץ אנשים אומרים שלא ידעו על מעשי ההצלה שנעשו הדיים עמנו עשו, מטע־נים שהמציל גם הוא לא ביקש שיכירו בו כחו־סיד אומות העולם.

הגל האחרון של פניות הוא מפולין, שהסכי־מה לפני שש שנים לאפשר את בואה של משל־חת מיד־ושם, כדי לחלק מדליות. לפחות פעם בשנה, מישהו יוצא לפולין לטקס. כל ארוע כזה, שהפולנים מעניקים לו פרסום, מביא עוד ועוד פניות.

אישית, לאחר שנים ארוכות ביו"ר הועדה מה מושך אותך להמשיך בתפקיד?

לי אישית יש סיפוק ענק וגדול מעצם העבודה שאני עוסק בכך, כשאני מוצא מקרה יפה יותר מקודמו. זה דבר חשוב ביותר, כי המצילים ראוים שלא שכחו אותם ואת מעשי־הם.

לכל אחד מחברי הועדה יש גמול לזמן שהוא משקיע במלאכה, כי בכל תיק שחוקרים מגלים דברים מופלאים. אני חושב שזה גמול שאין דוגמתו יפה.

מתוך אלפי העדויות שהוצגו בפניך, האם זכור לך מקרה שעורר אצלך התרגשות מיוח־דת?

המקרים המרגשים רבים מאוד. כאשר אתה שומע עדות על אדם שרעב ללחם ולפתע נמצא מי שיאכילו אינך יכול שלא להתרגש מכך.

היה לנו תיק אחד של יערן ביערות בפולין, שקיים קשר עם פלוגה של פרטיזנים ביער וסי־פק להם לחם מדי פעם. לגרמנים נודע שהוא איש הקשר, ובאו לבקתה שלו ודרשו שיוביל אותם אל הפרטיזנים. כשסרב הוציאו אקדח וי־רו בו. אחר־כך פנו לאשתו, ואיימו עליה שגו־לה יהיה כגורלו, אך גם היא לא גילתה דבר. ייתכן שהיתה בזה הגאווה הפולנית, אבל אתה שואל את עצמך: מאיפה לקחה אישה זו את עוצמת הנפש לעמוד ליד בעלה ההרוג ולא לגלות?

כל מקרה הוא מרגש בעיני, אין מקרה לא מרגש. גם המקרה „הסטנדרטי", שאדם הסתיר יהודים בדיר החזירים ובעדר חופש בביתו – זה מרגש אותי. יש מקרים רבים מאוד שאנשים פעלו ואני לא יודע מאין שאבו את אותה העוצ־מה והאומץ לעשות זאת.

את הטקסט למופע זה כתב: איזי מן
ערך: יגאל ישורעה

אַתֶּם הַחֲסִידִים
מאת: איזי מן

הֱיִיתֶם הַמַּלְאָךְ הַמּוֹשִׁיעַ וְהַגּוֹאֵל, הֱיִיתֶם
הַמַּלְאָךְ הַטּוֹב • לֹא הִפְקַרְתֶּם יֶלֶד תּוֹעֶה
וְנִפְחָד וְלֹא הוֹתַרְתֶּם אִשָּׁה לְבַדָּהּ
בָּרְחוֹב • בְּיָמִים שֶׁל דַּם וָאֵשׁ, בְּיָמִים שֶׁל
הַכְחָדַת הָעָם עַל הַנֶּפֶשׁ וּפְאֵר
הַתַּרְבּוּת • מְלַאכְתֶּם רַק „חוֹבָה אֱנוֹשִׁית"
(כָּךְ אַתֶּם אוֹמְרִים בִּצְנִיעוּת) • בְּגָאוֹן
עֲמַדְתֶּם נֶגֶד חֹסֶר הַצֶּדֶק, הַפֶּשַׁע וְהָעַוְלָה,
וְאֶפְשָׁר לוֹמַר זֹאת בְּפַשְׁטוּת • הוֹבַלְתֶּם
אֲנָשִׁים מִן הַתֹּפֶת הַנָּאצִית אֶל שַׁעֲרֵי
הַחֵרוּת • וּבְשֵׁם כְּבוֹד הָאָדָם וְהַחוֹבָה
לְהַצִּיל אֶת כָּל מִי שֶׁרַק אֶפְשָׁר
לְהַצִּילוֹ • שַׂמְתֶּם נַפְשְׁכֶם בְּכַף בְּמַעֲשֵׂי
הַקְּרָבָה מוּפְלָאִים, בְּמַעֲשִׂים רַבֵּי עֲלִילוֹת. כָּל
אֶחָד בִּגְבוּרָתוֹ וּבְהַעֲזָתוֹ שֶׁלּוֹ • הֱיִיתֶם
יְדִיד אֶחָד וְיָחִיד, הֱיִיתֶם מָגֵן וּמִסְתּוֹר מֵרוּחוֹת
מִלְחָמָה • וִידַעְתֶּם, בְּשֶׁל כָּךְ, יָמִים שֶׁל
עֹנִי וְעָנִי וְלֵילוֹת טְרוּפִים שֶׁל
אֵימָה • אַתֶּם – הָאִכָּר בִּשְׂדוֹת הַלֶּחֶם
הָאֲפוּרִים, הַפּוֹעֵל בֵּין כִּבְשׁוֹת הַפְּלָדָה וְהָאוֹמֶנֶת
הַמְּסוּרָה • וְקָצִין בַּצָּבָא, שַׁגְרִיר וּמְדִינַאי,
לוֹחֵם חֵרוּת וְחֹפֶשׁ, נְזִירָה וְאִישׁ
כְּמוּרָה • הֱיִיתֶם הַיְּחִידִים שֶׁהֵעֵזּוּ לִפְתֹּחַ
אֶת הַלֵּב וְלֶאֱסֹף אֵלָיו אֵלָיו כָּל נֶפֶשׁ שֶׁזָּעֲקָה
לְעֶזְרָה • הֱיִיתֶם הָעֵדוּת הָאַחֲרוֹנָה, שֶׁקּוֹל
הַהִגָּיוֹן וְהָרַחֲמִים בְּלֵב הָאָדָם לֹא
נֶאֱלַם • הֱיִיתֶם הַדֶּלֶת הָאַחַת, אֲשֶׁר לֹא
נִטְרְקָה בְּפָנֵינוּ וְלֹא נִנְעֲלָה • הַדֶּלֶת
שֶׁנִּפְתְּחָה כְּדֵי לָתֵת פִּתְרוֹן לְלַיְלָה מִן הַפִּתְרוֹן
הַסּוֹפִי, לְמִי שֶׁנִּרְדַּף בְּשֶׁל דָּתוֹ וְעַמּוֹ
וּבִגְלָלָם • וּבְמַעֲשֵׂה הַחַיִּים, הָאַהֲבָה
וְהַחֶסֶד קִיַּמְתֶּם אֶת שְׁמָם שֶׁל הַגּוֹיִם
כֻּלָּם • וְלָכֵן, אַתֶּם חֲסִידִים לֹא רַק שֶׁלָּנוּ,
אֶלָּא שֶׁל כָּל אֻמּוֹת הָעוֹלָם • בִּידֵיכֶם
הַצְלַחְתֶּם לֹא רַק אִישׁ, אִשָּׁה אוֹ יֶלֶד, אֶלָּא
קִיַּמְתֶּם דּוֹרוֹת מִתּוֹךְ תִּלֵּי הֶחֳרָבוֹת וּמִתּוֹךְ
הָאֵשׁ וְהַלֶּהָבוֹת • כִּי כָּאן, לְמוּל עֵינֵיכֶם,
אַתֶּם רוֹאִים הַיּוֹם אֶת נִיצוֹלֵיכֶם בַּעֲלֵי
מִשְׁפָּחוֹת – סָבִים וְאָבוֹת • וְכָךְ קוֹרוֹת
הָעִתִּים הָעֲצוּבוֹת לִמְּדוּ אֶת עֵינֵיכֶם וְעֵינֵינוּ
לִרְאוֹת • עַד כַּמָּה נְכוֹנִים דִּבְרֵי חֲזַ"ל,
שֶׁהַמַּצִּיל נֶפֶשׁ אַחַת מְקַיֵּם עוֹלָם
וּמְלוֹאוֹ • וְאַתֶּם שֶׁלֹּא אָבַד בָּכֶם צֶלֶם
אֱנוֹשׁ מוּל מְכוֹנַת הַהַשְׁמָדָה הַפִּרְאִית, אַתֶּם –
חֲסִידִים אֶחָד אֶחָד: • חֲסִידֵי הַמִּצְוָה
„וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ", שֶׁמַּשְׁמָעָהּ חֲרוּת לָנֶצַח
בְּאֶבֶן בָּרוּר וָחַד • שֶׁכַּאֲשֶׁר אַתָּה רוֹאֶה
אָדָם בִּמְצוּקָה, פְּתַח אֶת לִבְּךָ אֵלָיו וְתֵן לוֹ
יָד • עַל מַעֲשֵׂה הַצָּלַתְכֶם שֶׁל מֻכִּים
וְנִרְדָּפִים בָּחַרְנוּ לְהוֹשִׁיבְכֶם אֶצְלֵנוּ בְּקִיר
הַמִּזְרָח • כִּי אֵין יְדִיד נֶאֱמָן מִזֶּה הָעוֹמֵד
לְצִדְּךָ בְּיוֹם שֶׁל צָרָה • וּבִקַּשְׁנוּ שֶׁתִּטְּעוּ
בִּידֵיכֶם הַטּוֹבוֹת גֶּזַע יַצִּיב וְתַנִּיחוּ שֹׁרֶשׁ שֶׁל
עֵץ עַל אַדְמָתֵנוּ • עֵץ הַחַיִּים וְהַכָּבוֹד,
שֶׁיַּעֲמִיק שָׁרָשִׁים וְיַגְבִּיהַּ אֲמִירִים מִפָּעָלְכֶם
וּמֵעַצְמָאוּתֵנוּ • וְכָךְ תֵּדְעוּ, וְתִזְכְּרוּ כָּל יְמֵינוּ,
שֶׁהַגֶּזַע הַזֶּה קוֹשֵׁר אֶתְכֶם עָמֹק אֶל תּוֹךְ
לִבֵּנוּ • כִּי נִצְטַוֵּינוּ לִזְכֹּר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה
עֲמָלֵק, עֲמָלֵק הַנּוֹרָא שֶׁל הַמֵּאָה
הָעֶשְׂרִים • אַךְ בָּהּ בְּעֵת שֶׁלֹּא לִשְׁכֹּחַ
אֶתְכֶם, שֶׁבִּזְכוּתְכֶם שָׂרַד עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ מֵאָבְדָן
בִּכְבְשָׁנִים הַבּוֹעֲרִים • וְהַיּוֹם – לֹא עוֹד
רְמִיסַת כְּבוֹד הָאָדָם וּרְדִיפוֹת וּפַחַד, וְלֹא עוֹד
רֹאשׁ מֻשְׁפָּל וּמֻרְכָּן וְגוּף וָנֶפֶשׁ חַסְרֵי
עֶרֶךְ • כִּי אֲנַחְנוּ עַם חָפְשִׁי בְּאַרְצֵנוּ, וּבְבַיִת
שֶׁהֲקַמְנוּ אָנוּ הוֹלְכִים, כְּמוֹכֶם, בְּאוֹתָהּ
הַדֶּרֶךְ • וְאַתֶּם, שֶׁצִּוִּיתֶם לָנוּ אֶת
אֱמוּנַת־הַמִּדָּה, אֶת הַצֶּדֶק וְהַמּוּסָר וְאֶת אַהֲבַת
הָאָדָם כִּזְכוּת וְחוֹבָה • מְזַכִּים אוֹתָנוּ –
בְּהוֹקָרָה וּבְגַאֲוָה, בְּרֹחַב־לֵב וּבְאַהֲבָה – בְּדִיּוּק
בְּאוֹתָהּ הַמִּצְוָה •

במופע ההוקרה לחסידי אומות העולם, שיתקיים הערב באולם „הבימה" בתל־אביב משתתפים בהתנדבות:

האמנים: שושנה דמארי, גילה אלמגור, שמואל רודנסקי, אילי גורליצקי, גיתית שובל, יהודה אליאס, תזמורת מפוחיות הפה של רמת־גן בניצוח שמואל גוגול ולהקת פיקוד המרכז. את אמני המופע מלווה תזמורת צה"ל בנצוח סגן־אלוף יצחק גרציאני.

במאי המופע: סגן־אלוף יעקב מורג; עוזרת לבמאי ולמפיק: גליה אלבין; מקאמות, דברי קישור ושיר מיוחד למופע: איזי מן; מפיק: סמי לוי, תאטרון לנוער; תכנון במה: מוטי לוי (קיבוץ מעיין צבי); את המופע מפיקה התנועה לארץ ישראל טובה בשיתוף עם אמ"י (ארגון אמני ישראל), מערכת „מעריב", מערכת „ידיעות אחרונות", חברת אל־על, המועצה הציונית לישראל ויד־ושם

עיצוב סמל הארוע: הגרפיקאי גבי נוימן; עיצוב ההזמנה למופע: הגרפיקאי בריק; במאי הסרט: מיקי קרביס; הגברה ותאורה: קילים ובניו, חיפה; הכנת שקפים: יהודה אברהם; ארוחת חסידי אומות העולם מחו"ל: רשת מלונות „מוריה"; סידור פרחים: ירח כץ; תרומת הפרחים: חברת „אגרסקו"; ארגון דיילות הארוע: לאה פלטשר.

תודות:
למלחין משה וילנסקי; למשורר חיים חפר; לראש אכ"א ולקצין חינוך ראשי; לראש עיריית תל־אביב מר שלמה להט ולמחלקת הארועים בעיריה; לאולפני „מלעד", ירושלים; לצוות סניף תל־אביב והמרכז של התנועה לארץ־ישראל טובה: אל"מ (מיל.) סטלה לוי, עליזה עופר, דליה דגון, לאה מנדלוס, שרה רוזנבאום.

המשך מודעות הלוח מעמוד 24

הוד השרון

דירות למכירה

בהוד השרון 5 + 1 + 8 עם מטמונה. 052-457915 (23579)

4 חדרים ויותר

3-3½ חדרים

עסקים

2000

בני ברק

משרדים

2250

חנויות

2300

מגרשים

2350

מבני תעשיה

2500

בעוכ"ה 120 מ"ר, כח + טלפון, ק"ק, 03-907418, 03-900521 לא בשבת. (10651)

להשכרה, 5000-2000 מ"ר, ק"ק + חצר + כח וטלפונים .קוראל" 03-288943, 03-292616 (11211)

למכירה בקרית־אריה, מבנה תעשיה, 350 מ"ר, 03-9225228, 03-9324576 (14875)

• אין תחרות — הקרמיקה אינה זקוקה לאחזקה
U.S. PATENT FIREPLACE
WITHOUT CHIMNEY

• לחומר איטום חדשני:
SALCOR WATER
P R O O F I N G
(ALUMINIUM) P.V.C.
LIQUID

• מכונות למיחזור כסף
PHOTOGRAPHIC SILVER
RECOVERY
03-220368 03-613413
(23362)

המכירון
של לוי יצחק
שי חינם למפרסמים
ב' לוח מעריב

לתשומת לב המפרסמים בלוח מעריב
כל המפרסמים להמשיך לפרסם את מודעותיהם למשך הפרסום הראשון, מתבקשים להתקשר לטלפון (03)251-333 (רב־קווי) ולמסור את מספרי הפרסום הרצויים וכן את מספר הקוד כפי שמופיע בתחום בסוף המודעה (——). הכבוד לפרסום חוזר הנה ללא תשלום ותוקפה עד 4 שבועות מיום הפרסום הראשון. בקשות לפרסום חוזר מתקבלות כל יום עד שעה 18.00 ובערב שבת וחג עד שעה 11.00 בבוקר.
הנהלת מעריב

דחף 03/611001
24 שעות
שרות מודעות טלפוני
של
דחף
לבעלי כרטיסי אשראי
ויזה, ישראכרט, דיינרס

مكتز من الاصل

هكذا من الاصل

לך על בטוח לוח מעריב עסקים/עבודה

עבודה

3000

מפתח ל"עבודה"
(מדורי המשנה מסודרים על־פי סדר הא"ב)

3040 אחיות
3060 אינסטלציה
3070 אריזה וסריגה
3075 בישול
3080 גזירה ותפירה
3090 דיילות ומכירות
3100 דפוס
3120 הוראה והשכלה
3160 הייטק ומחשבים
3200 חשמל ואלקטרוניקה
3220 טכנאים ומהנדסים
3240 יהלומים ותכשיטים
3280 לבורנטים ורוקחים
3290 מבית לבית
3295 מהנדסים
3300 מוכרים/ות וקופאים/ות
3320 מוסיקה ובמה
3330 מורים ועוזרים
3340 מנהלים
3350 מתכננים
3360 מנהלי חשבונות
3363 ספרות ולמשאות
3365 ספקים וסוכני מכירות
3380 ספרים ועובדי מכבסה
3400 ערים ותיירים
3440 פועלים
3460 פקידים ומזכירים
3480 צבעים
3500 עובדי בניין
3505 עובדי חקלאות
3510 עובדי מוסך
3520 עובדי מתכת
3540 עובדי ניקיון
3560 עובדי סוד
3600 שומרים ומסגרות
3640 עקוויים
3680 פקידות ופקידים
3720 פקידות וקלדנות
3725 צבעים
3730 צילום והפקות
3740 רפואה ומכונים
3760 שליחים/ות
3800 שמירה ואבטחה
3845 שרטטים ותרפיסטים
3880 ביקוש עבודה
3920 הכשרה לעבודה

דוק הזדמנות
שווה בתעסוקה
תשמ"א — 1981

קבלת מודעות
מ־8.00 עד 20.00
לוח מעריב
מבצע מיוחד!!!
03-727630
03-739297
03-738707
לבעלי כרטיסי אשראי

לך על בטוח לוח מעריב עבודה

אנשי מכירות מקצועיים, כושר רב לשכנוע. מבוקש מאד. 03-288053 03-281592 (16267)

לארגון תערוכות מקצועיות הכנסה גבוהה, עד 100 ש"ח ביום. 03-382763 (16349)

דרוש סוכן בעל רכב ונסיון בהפצה (16851)

טלפון מיוחד לקבלת מודעות לוח מעריב ומשפחתיות 24 שעות ביממה 885-885

מציעים ומקדמי מכירות
3365

מחסנאים
3360

מזכירות
3320

מחסנאים ועובדי מחסן

הנהלת חשבונות

המכירון של לוי יצחק
• כל לכ"ע של מחירים
• מחירי דירות
• מחירי עלות בניה
• מחירי סיור וצביעה
• מחירי מכשירים חשמליים
• מחירי מכוניות
ש: היום למפרסמים ב"לוח מעריב"

מסעדות ומלונאות
3363

3280

3290

3240

3220

3200

3160

هكذا من الاصل

مكذا من الاحل

לך על בטוח לוח מעריב עבודה

לאולם ליף דרוש טבח ועוזר הכנ"ס. 03"6599230 03"6574539 טלפון
(23839)

לחברה יבוא המצוי בתחום ההבצה וקידום מכירות רכב יתרון. 03"810019 03"826253
(23851)

למסעדה "מים" בהרצליה-פיתוח מנהלת יחסי ציבור תיירון. ארגונים
(23996)

דרוש/ה טבח/ית עם ניסיון בפיס הספרות. פלפון 03"5101107 03"650878
(24131)

דרוש איש שיווק/מכירות עם מומחיות ציוד. 03"382076 03"382883
(24137)

לידוען יוקרתי, דרושים/ות עוד מכירות בטלפון. 03"209525 03"285577
(24258)

לחברה מבוססת לייצור מוני רטובה וציוד/ת מכירות לאיזור הצפון. ויסיון הקייבוצים ערוצים שיווק. נא לפנות לת.ד. 30466 ת"א.
(25146)

לחברה מקסמל אמריקאית גדולה. סוכנים מוסים + רכב. 03"448546
(25200)

דרושים – לפרויקטים פרוטוזים. אנשי מכירות טובים ובעלי ניסיון. 03"383838
(25225)

לעסקים קדום וביצוע "יצוא ויבוא" ת.ד 39627 תל"אביב.
(25236)

מדימונה, מקדונות מכירה, לדעומות השוק, בכל הארץ. 03"611656
(25320)

למשרד חשב שיווקון דרושה סוכנ/ת נורצת ובעלת רכב לשעות 20.00-15.00 או 15.00-09.00.
(25409) 03"474902

לחברה מידית דרושים ועוזי מכירות בטלפון אחה"צ. לפרטים: 03"293511 – יער.
(25591)

סוכנ/ת להפצת מוצר סופר בכל רחבי הארץ. 03"338420
(25577)

רציני למכירות, סמכיבות פתח-תקווה, רמת-גן. 03"912536
(25578)

דרושים סוכנים/ות באזור המרכז, אפשרות לקידום. 052"35111
(25606)

סוכנים בעלי רכב פרטי, למוצר להים בשוק המשקים. 053"28302
(25640)

סוכן + רכב. אפשרי ללא ניסיון. 03"259980
(25664)

2 צעירים יוצאי צבא, בעלי רשיון נהיגה, סוכני/ים להפצת מוצר לבתים או לחנויות.
(25786) 03"484617

נהגים
3460

דרוש נהג מזרחי, 5 פעמים בשבוע. 08"221065
(19390)

דרוש נהג ג' לעבודה סדירה. 03"484234
(20230)

עובדי בנין
3500

עובדי מתכת
3520

עובדי תקלאות
3525

עובדי מוסך
3540

עובדי ניקיון

מסעדנים/יות
3560

צורפים/יות

מפעילי ציוד מכני
3380

ספרים/יות
3580

נערים ונערות
3400

מורות ומטפלות
3600

פועלים/ות

מבנאים

פקידות ומזכירות
3720

לך על בטוח לוח מעריב עבודה/מכוניות

אלפטה 1600, 1982, שמורה, פרטית, עם מזגן, טייפ, מכונה חדשה ... 03-330142 (21160)

בהזדמנות, סוזוקי 1300, 1979, ... 03-9711597 (7834)

... 03-901343 (23780)

... 03-480249 10,000 (6342)

... 08-472553 (15950)

... 053-96159 (19992)

... 03-900467, 03-7229756 (17691)

... 03-346627 (25597)

... 03-412897 (15909)

... 03-694627 (23374)

... 052-550295, 03-375105 (23628)

... 052-543043 (25683)

... 052-28348 (10063)

... 03-284556 (25440)

... 03-801054, 03-5565190 (17837)

אמריקאיות

4640

1000 מכוניות מיד שניה!!! במבצע!!! רק 20% במזומן ו-80% ב-36 תשלומים!!! פרטיות — מסחריות — משאיות — מנוניות מכל הסוגים!!! הסוכנות אפשטיין — קונים במזומן וכמחיר השוק!!! משאיות — מסחריות — מוניות — פרטיות. 03-429695 03-411000 (20951)

אולדסמוביל אומגה 2500, ... 08-413942, 08-413512 (19822)

אולדסמוביל אומגה 2500, 1982, ... 03-359951 (24981)

אולדסמוביל קטלאס סלון, 79, ... 03-410411, 03-415465 (25364)

אולדסמוביל 1977, ... 03-738982 (16039)

אירופיות

ארבע ראשי

אוטו ביאנקי

אופל

פיאט

מכוניות

4000

עבודה

צילום והדפסה

3730

ריאות שונים

חשמל ואלקטרוניקה

3845

מזון

3800

סוכנים

צבעים

משרד לוי יצחק — מרדן מבוקש סוכנים, מבקש לבניה, תמליה בית סוכנים, לכתובת 74 ... 03-338752/3 (21075)

טבחים להשיבות, ... 03-297840 (8609)

לבית לעבודה בכרמלית, ... (13732)

להשכרה, ... (15182)

...

صكتا من الاهل

هكذا من الاجل

לך על בטוח לוח מעריב

בהמשאו 1979 מרבו וירה אמשרי הוצבה לקבצה 03'990555 (23055)

ההכנות ליונקה, אולדסמוביל ס"רה, 1987, כל התוספות, 6 צילינדר, 18 מניק הדשה, אפשרות להחלפה. 03'201984 בוא בן מבוא אמריקאית במוטראת מרובים ושונים (13734)

פסטספרים לספורמט שבדוגים, 1985 – ואגון, מצב מצויין 03'482920 (10755)

סירה, ברונגור (ספורטן) סוף 1985 המבצאותי 03'736083 (25048)

פונטיאק להתוצע 1970, סוף 6 ויר רגיל 03'801783 (6829)

פונטיאק פרקט 1979, 6 צילינדר, מצב כללי מעולה, מסם ל-11 חדשים + מזגן + רדיוטייפ + אזעקה 03'5511291 (11131)

פונטיאק 1970 יד ראשונה מרפון 03'382501 (11445)

פיאט פיירמונט + צילינדר, 1980, בכו צב בעזרן 03'640451 (25566)

פיאט פיירמונט, 1981, 6 צילינדרים, מזירון (23804)

גייפים

ב.מ.וו.

1000 מכוניות מיד שוינות במבצעו רק 20% במזומן ו-80% ב-36 תשלו' מיסוי פרטיים – מסחריות – מושמות – מוניות
03'411000 (20947)

ולוו

דייהטסו

מזדה

מרצדס

מנוף

סובארו

רנו

לנציה

מיצובישי

אופל

סיטרואן

פולקסוואגן

פורד

פיאט

הונדה

קדילק

מלבם

סוזוקי

אאודי

פונטיאק

שברולט

פז'ו

לנדרובר

אוסטין

מורדים

[illegible]

לך על בטוח לוח מעריב מכוניות

305, 1984, יד ראשונה, 38,000 ק"מ. 03"799598 עבודה, 03"332936 בערב. (24487)

305, 1982, 70,000 ק"מ + רדיוטייפ + מזגן. 03"9613634 (25355)

305 ג'י.אל. 1981, 1300, 70,000 ק"מ. כחדשה. 057"34536 (25782)

305 אס.אר. 1980, עבר הכביש ב-1983. במצב מעולה. 03"453359 (25975)

305, ג'י.אל. 1981, יד שניה, שמורה. 052"447448, 052"31431 (9349)

305, 82, 1300, יד ראשונה, 49,000 ק"מ. עבודה 03"724694 (14726)

305, 82, מטודרת, להוראת נהיגה (לא שימשה להדרכה). 053"91176 (19350)

505, 1981, יד-ראשונה, 55,000 ק"מ. בהזדמנות 03"611461, 03"457923 (14210)

505, 1983, סטיישן, 7 מקומות, גג אור מוטאמי + הגה כח, קיבוץ חצור. 055"79327 ב"8-15 ה' (15379)

505, 1982, אוטומטי + 1800 + מזגן + רדיוטייפ. 052"444234 (25611)

505 ג'י.אר. 83, 30,000 ק"מ, כחדשה. 052"449680, 03"218436 (22267)

505, 82, 1800, אוטומטית, פרטית, ראשונה, מזגן, מסם לשנה, תוספות מצב מעולה. 451687 במכוניות (25692)

505 מטם 2000 אס.אר, עם כל החוקים. 03"474646 .1982 (25757)

505,אוטומטית, 83, 1800, 03"776071 לישראלי משעה 10:30 (15982)

309, 1987, חדשה + מזגן, מכוניות, 29,000 ש"ח. 03"474902, 03"421559 (6211)

בהזדמנות 505 סטיישן, 1984, ג'י"ר 9 מקומות. 051"23654 (6301)

בהזדמנות 305, 1983, סטיישן, שמור. במצב מצוין 052"63907 (7738)

בהזדמנות, 104, יד שניה, 1984, טיטור 1124, אחרי מסם והיטל. 03"403775 (19707)

בהזדמנות פג'ו 104, ג'י.אל. 83, לרגל נסיעה, מסם לשנה. 03"793562, 03"926733 (19488)

בהזדמנות 305, 1300, עגלישות, 1982, מסם לשנה, אפשרות החלפה. 03"913411, 03"922304 (15215)

פג'ו 1982, יד ראשונה, 45,000 ק"מ. 03"995903, 03"599322 (25167)

פג'ו 82, 45,000 ק"מ, 9800, שמורה. 03"880502, 03"882577 (26575)

רנו 1300, 1986, אוטומט + מזגן 10,000 ק"מ, כחדשה. 03"729924 (10695)

רנו 1985, 1300, ראשונה, 16,500 ק"מ, כחדשה. 051"34065 (22486)

רנו 1300, אוטומטית, 1986, כחדשה, 11,000 ק"מ + תוספות. 415056, 200049 (10158)

רנו 1300 + 1985 + מזגן. בבוקר: 03"384120, אחה"צ: 03"372880 (6108)

רנו 1986, כחדשה, 13,000 ק"מ + רדיוטייפ 03"234545 בערב. (15880)

ריטמו 60, פרטית, 1982. במצב מצוין. 03"259367 44,000 (15538)

ריטמו 75, 1980, אוטומטית, מעולה. יוקרה 10,400, 052"554065 (19778)

ריטמו 1300, 1982, 48,000 ק"מ, יד שניה. 03"875088 (20417)

ריטמו 70, 1984, כחדשה, 43,000 ק"מ. 03"743414 (23981)

ריטמו 75, 1982, 47,000, ראשונה. 03"418018, 03"627422 (6369)

ריטמו 75, 1983 + היטל + חגורות + תוספות. 052"20194 (15208)

ריטמו ענה 1300 + תוספות, 1983, מטופלת. 32,000, 03"5460086 (17419)

ריטמו 1982 + מסם, בהזדמנות 9650 ש"ח (מחבר). 052"353319 (9592)

ריטמו 1982 1300 ס"אל, 03"9649451 (26944)

ריטמו 60, 82, יד שניה, אחה"צ: 03"954704 (21184)

ריטמו 75, סופר 82 ראשונה, 19,000 ק"מ, סיפורית. 03"768847 (23693)

ריטמו 1983, דיזלא, מזגן, במצב מצוין. 03"5462784, 03"237336 (20780)

המכירון של לוי יצחק
שי חינם למנויים
ב' מעריב

מודעפון 03/38-38-38
שרות מודעות טלפוני
24 שעות ביממה
לבעלי כרטיסי אשראי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לך על בטוח לוח מעריב מכוניות/מכירה ושרותים

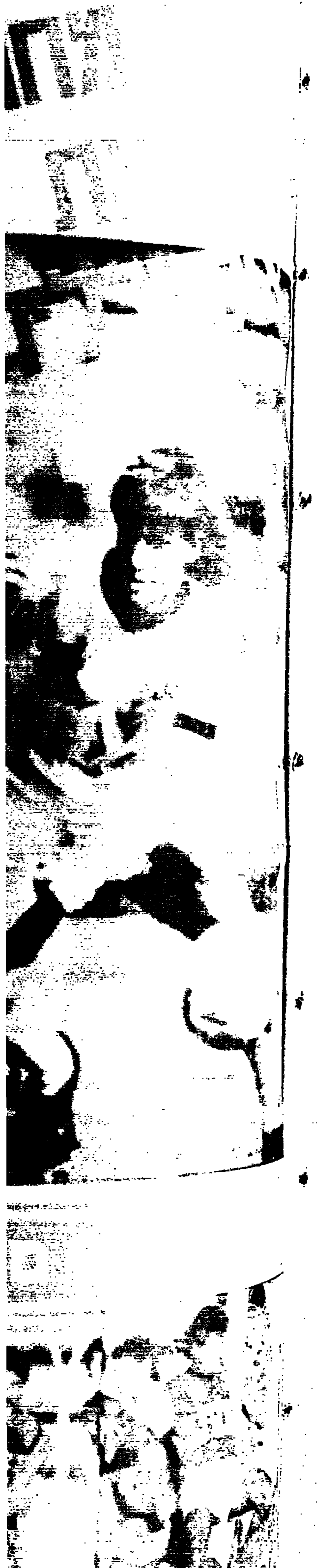

קרוונים
4800

רכב
4830

אופנועים וקטנועים
4840

איתור רכב גנוב
4880

ביקוש רכב
4900

בתי ספר לנהיגה
4910

חלפי רכב
4920

מכוניות להשכרה
4940

שירותי רכב

מכירה ושרותים
5000

מציעים למכירה
5010

לתשומת לב המפרסמים בלוח מעריב

כל המעוניינים להמשיך בפרסום את מודעותיהם לאחר הפרסום הראשון, מתבקשים להתקשר לטלפון (03)251-333 (ברקוד) ולמסור את מספר הפרסום הרצוי וכן את מספר הקוד כפי שמופיע בתוך המודעה (——). הבקשה לפרסום חוזר זה ללא תשלום ותוקפה עד 4 פרסומים מיום הפרסום הראשון. בקשות לפרסום חוזר מתקבלות כל יום עד שעה 18.00 ובערב שבת וחג עד שעה 11.00 בבוקר.

הנהלת מעריב

המכירון של לוי יצחק
שי היום למפרסמים ב' לוח מעריב

קבלת מודעות!
מ-8.00 עד 20.00
לוח מעריב
מבצע מיוחד!!!
03-727630
03-739297
03-738707
לבעלי כרטיסי אשראי

המשך מודעות הלוח בעמוד 45

גליון מספר 374

מעריב ספורט

יום א', י"ז בטבת תשמ"ז – 18.1.87 (C) 1987, כל הזכויות שמורות ל„מעריב"

לקום מחר בבוקר ולנצח את אוסטרליה

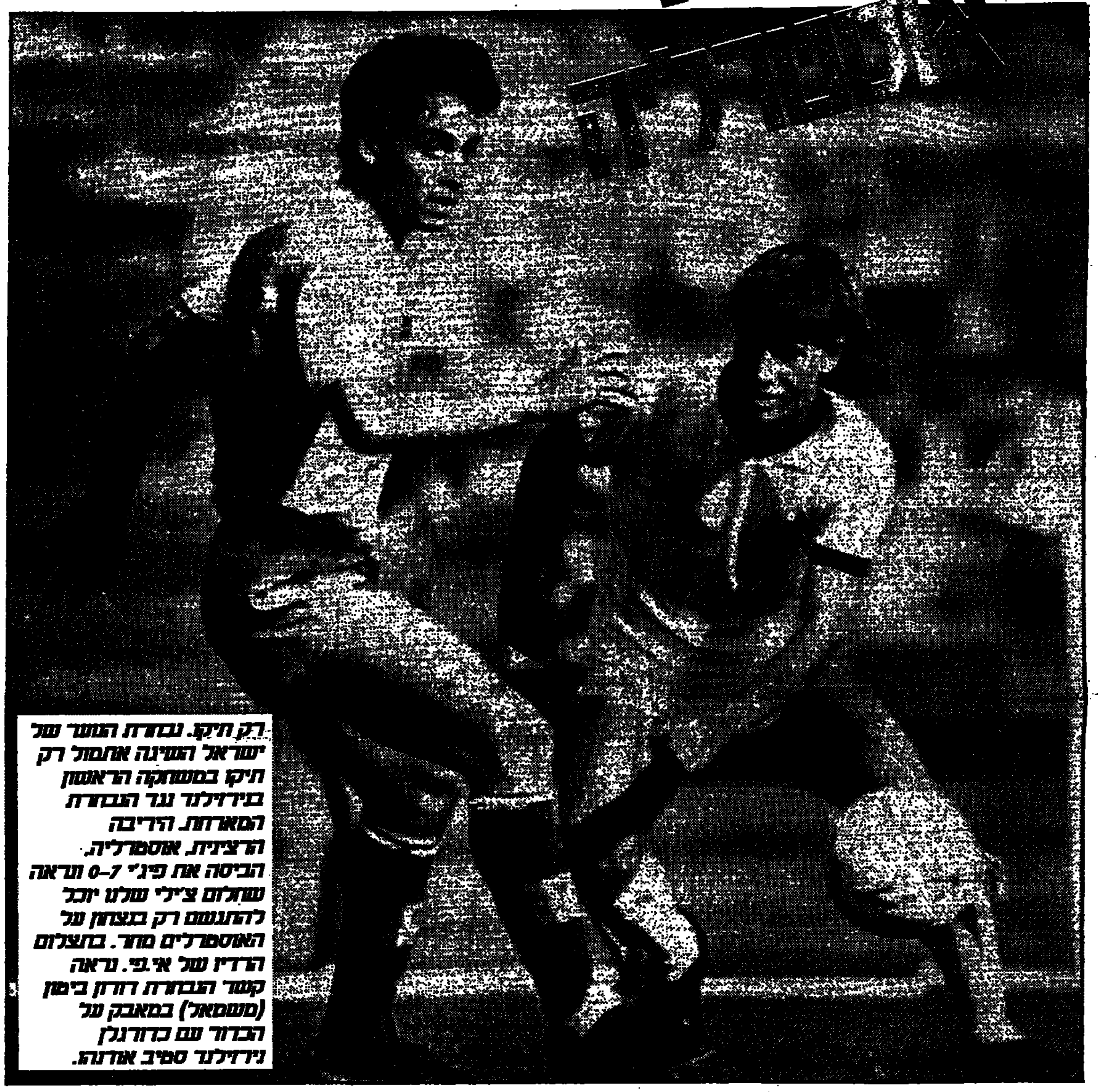

רק תיקו. נבחרת הנוער של ישראל השיגה אתמול רק תיקו במשחקה הראשון בגידגלנד עם הנבחרת המארחת. היריבה הרצינית, אוסטרליה. הביסה את פיג'י 7–0 ונראה שחלום צ'ילי שלנו יוכל להתגשם רק בנצחון על האוסטרלים מחר. בתצלום הרדיו של אי.פי. נראה קשר הנבחרת דורון בימן (משמאל) במאבק על הכדור עם כדורגלן ניוזילנד סטיב אורטה.

סבוניס על הרצפה

ארווידס סבוניס, כוכבה של אלופת ברית־המועצות, הציג בשבוע שעבר יכולת מפוקפקת למדי. במשחק הנצחון של מכבי בילה סבוניס חלק ניכר מדקות המשחק על הספסל ועל...המשטח.
צילם: אליצור ראובני

ולדורון נשיקה

מירב ג'מצ'י העניקה לבעלה דורון את הכבוד המגיע לו שלשום במל־התעופה בן־גוריון.
צילם: עדי אבישי

בביע הטוטו מציג: פוזות וחיבוקים

שערים לא היו אתמול בנתניה, אבל אקשן מסוג אחר לא חסר. ראו מה עושה רונן גבאי, קשר מכבי נתניה, לאלי כהן מהפועל תל־אביב.
צילם: עודד מילשטיין

רדלר התפטר. נוימן בדרך?

עמוד 5

מוטי ארואסטי — סף הפרישה

עמוד 8

هكذا من الأصل

هكذا من الاصل

מעריב ספורט

אבי בטלהיים

ספורט בצד

כבר התרגלנו לדמותה

תודו, הנצחון המתוק של מכבי תל־אביב על אלופת בריה"מ, ז'אלגירים קובנה, לא הזיז לכם במיוחד. צפיתם במשחק, הייתם בטוחים כאשר הרוסים הצליחו לצמצם את יתרונה של מכבי, אבל שריקת הסיום לא סחפה אתכם לכיכר מלכי ישראל או למזללות הטיילת בתל־אביב.

השתנו הזמנים. היום כבר לא מתרגשים יתר על המידה מנצחון על הרוסים. ליתר דיוק, לא מתרגשים מנצחון של מכבי תל־אביב על הרוסים.

קבוצת הייצוג כספר אחד של הספורט הישראלי הפכה לדבר מובן מאליו. ההישגים הפנטסטיים שידעה בעבר הרגילו אותנו, אוהדי הספורט, לנורמות גבוהות שקשה, בלתי אפשרי, לשמר אותן כל הזמן.

זו הסיבה שמדינה שלמה יצאה לרחובות כאשר מכבי זכתה בגביע אירופה, ומדינה שלמה גומרת את מכבי כשהיא בתקופת שפל. כאלה הם פני הדברים בעסקי השעשועים: כשאתה טוב – חונקים אותך באהבה; כשאתה רע – חונקים אותך חי.

הבעייה הפחות חמורה של מכבי היא שהתרגלנו לדמותה, ואיננו מסכינים עם שום שינוי לרעה: הבעייה היותר חמורה של אגודה זו היא בעצם היותה האלופה הנצחית של ענף הכדורסל בישראל. עובדה זו – הישג מרשים וחסר־תקדים כשלעצמו – הרדימה במידה מסויימת את קברניטי האגודה, והתוצאות ניכרות היטב בשטח.

מכבי תל־אביב נקלעה למצב כזה שהפסד לאלופת בריה"מ המועצות מתקבל על־ידינו בזעם, ואילו נצחון על אותה קבוצה, למחרת היום, מותיר אותנו שלווים, כמעט אדישים. חבל.

הנוער החמיץ נצחון על ניו־זילנד (1–1) לאחר שאוסטרליה היכתה את פיג'י 7–0

נבחרת ניו־זילנד הובילה אך הקפטן משה אייזנברג הישווה לפני ההפסקה ובמחצית השניה לא יכלו כדורגלני ישראל לשוער המקומי

משה הר־געש, ניו־זילנד

נבחרת הנוער של ישראל היתה אתמול מתוסכלת למדי, אחרי שסיימה את משחק הבכורה שלה, בקדם גביע העולם בכדורגל, עם הנבחרת המארחת, ניו־זילנד, בתיקו 1–1. היא היתה עצובה לא רק בגלל התוצאה עצמה, אלא בעקבות נצחונה המבריע של אוסטרליה – שעה קלה לפני משחק התיקו – על נבחרת איי פיג'י בתוצאה 0–7.

המשחק עם אוסטרליה, מחר (יום ב') ב־6 בבוקר (שעון ישראל), עשוי איפוא להיות רגע של אמת לישראלים. יקדם לו המשחק בין פיג'י לטייפה.

במשחק עם ניו־זילנד הכתיבה ישראל את הקצב רוב הזמן. במחצית הראשונה, שהתנהלה בסימן של שוויון, נכבשו גם שני השערים.

בדקה ה־6 זכו המארחים בכדור עונשין. חלק משחקני ניו־זילנד נדחקו בתוככי החומה הישראלית, מישהו שילח מסירה קצרה לעבר סמיב אורדנוי וזה בעט לרשת הישראלית הגבוהה. (המאמן גיגי כהן המאוכזב יגיד לאחר המשחק: „שנה אנחנו עובדים על התרגיל הזה").

אולם בשלהי המחצית הצליחה ישראל להשיג שוויון צודק: דקה 40: אליאור ברנס (הפועל ת"א) הגביה בדור עונשין מ־25 מטר וה„קפטן" משה אייזנברג, חלוץ בני־יהודה, נגח לרשת עם כל הלב.

שינוי ממשי ביחסי הכוחות חל עם היפתח המחצית השניה, כאשר ישראל החלה מסתערת על השער הניו־זילנדי, אך ללא הצלחה: בדקה ה־70 בעט איתי מרדכי (מכבי חיפה) מקרוב לקורה; 6 דקות לאחר מכן ניצב דורון ביטון (הפועל ר"ג) לבדו מול השוער וויליאמס במרחק של 5 מטרים, אך שוער ניו־זילנד הצליח להדוף; גם אייזנברג החמיץ מקרוב.

לחברי המשלחת שלנו היה קשה למחוק את רגשות האכזבה מהתוצאה. ההנחה הכמעט־כללית היתה: החמצנו הזדמנות גדולה לפתוח את הטורניר ברגל ימין. ביטוי לכך היה גם בפי המחמיצים. מרדכי: „בעטתי מהר מדי בלי לכוון". ביטון: „בעטתי ברגל שמאל ולרוע המזל השוער עצר". אייזנברג: „רציתי לבעוט ופשוט לא הלך".

מאמן אוסטרליה, לס שיינפלוך: „ישראל היתה צריכה לנצח. אלעד קורן היה לדעתי מספר 1 במגרש. אחרי שחלק מחמאות גם לאייזנברג וחזן, סיכם: „המשחק בין ישראל לאוסטרליה יכריע את גורל הכרטיס לצ'ילה."

אגב, הכוכב האוסטרלי, לו אריסטודולו, שעשה לנו צרות לפני שנתיים, לא לקח חלק בהבסת פיג'י, עקב חתונת אחיו, אך הוא אמור להשתתף בהתמודדות נגדנו.

גיגי כהן, מאמן הנבחרת, המתכוון לחולל שינויים בהרכב, היה מסתורי למדי. אולי מפני שהבחין שעמיתו האוסטרלי מנהל רישומים אינטנסיביים כל הזמן.

גיגי אמר: „אני משוכנע שאפשר היה לנצח אותם, אילו הייתי מכניס את בסון או את בראל (טל, לא שחר שנשאר לביש־מזלו בבית), אולם פציעתו של יצחק לוי (הבלם של מכבי יפו, שנפצע בראשו; ד"ר מארק רוסנובסקי משוכנע שהוא יהיה כשיר נגד אוסטרליה), לא איפשרה לתמרן כרצוני".

ניו־זילנד: וויליאמס; זוריצקי, אומירה, איירונסייד, גרין (הורסלי); אורדנוי, קנגרי, גרבק; רייט, אשמון (רדיגבמון), מרשל.

ישראל: קוזניצקי; גיא שרעבי, יצחק לוי (תמיר דניאל – דקה 65), קושוילי, קורן; לחוין, ביטון, ברנס, חזן; אייזנברג, סנדורי (איתי מרדכי – דקה 46).

★ במשחק מוקדם „שחטה" נבחרת אוסטרליה את פיג'י בתוצאה 7–0. השערים נכבשו ע"י טרימבולי (2), ונבלארך, אנסטסיס, ריינדולף, מופיס ואדוארדס. שניים מהם נכבשו מ„הנקודה הלבנה".

משה אייזנברג, כובש שער המשווה בהתמודדות עם ניו־זילנד

שינוי נוסף בלוח המשחקים

לוח משחקי הכדורגל שונה פעם נוספת ביום שישי. בלחץ מועצת ההימורים שונו משחקי הליגה הארצית בגביע הטוטו. בהתאם להחלטה החדשה יתקיים ב־31 בינואר מחזור נוסף של גביע הטוטו לקבוצות הליגה הארצית.

משחקי הסיבוב השביעי של גביע המדינה שעמדו להיערך באותו מועד, הועברו ל־3 בפברואר. בסיבוב השביעי של גביע המדינה יטלו חלק קבוצות מהליגה הארצית, ליגה א' והליגות הנמוכות.

בעקבות פרשת הסכסוך שפר – רז: בכר התפטר מהנהלת ארגון המאמנים

א. טבק

פרשת המאמנים שפר־רז קיבלה ביום שישי מפנה שונה לאחר שניסים בכר התפטר מהנהלת ארגון המאמנים, בתום ישיבה שבה יושב פורמאלית הסיכסוך בין עמנואל שפר לאמנון רז. נראה כי בתוך שבוע עלולים להתפטר עוד שניים מהנהלת הארגון.

הישיבה נפתחה בהצעתו של שלומי אדרי, כי על הנהלת הארגון לבצע את החלטתה מיום שלישי, כלומר, לדרוש משפר להתפטר מרצונו או להיות מודח בידי ההנהלה מתפקיד יו"ר הארגון, בגלל ההיבט הציבורי של הנושא. המשך הישיבה הוכיח כי בתוך ארבעה ימים שינו רוב חברי ההנהלה את דעתם לגבי החלטה זו.

רוב הדוברים פנו לאמנון רז ודרשו ממנו ליטול בחזרה את המכתב שבו הוא דורש הסקת מסקנות כלפי שפר על כי זה העליב אותו. אחד הדוברים אף תקף את רז מילולית באומרו לו כי אם לא היה כותב את המכתב, הארגון לא היה מסתבך בבעייה.

בשלב זה של הישיבה נטל את רשות הדיבור יוסף גורלי, שהוא נציג ההתאחדות לכדורגל בארגון, ואמר לחברי ההנהלה כי אין זה נאה ללחוץ על רז להוציא את מכתבו, וכי מתקבל הרושם שרז יושב על ספסל הנאשמים בעוד המצב הוא שונה.

אך חברי ההנהלה המשיכו ללחוץ על רז עד שזה אמר לבסוף: „אני מוציא את המכתב, למרות שכתבתי אותו מתוך שיקול דעת, בגלל הבעיה העקרונית. אישית שפר התנצל באוזני עוד לפני הישיבה, אך אם אתם עומדים על כך שאוציא את המכתב, אני עושה זאת".

ניסים בכר, מאמן הפועל כפ"ס, נטל את רשות הדיבור ואמר לשפר: „אינני מוכן ללכת בדרך שלך. המצפון לא מרשה לי זאת. אתה לבדך כינסת לפני חודשיים את מאמני הליגה הלאומית ודרשת מהם לא להשמיץ או להעליב אחד את השני. בכל זאת נהגת בצורה הפוכה, ואתה מקל עם עצמך בכך שאתה אומר 'אני מתנצל'. זה לא מקובל עלי מאחר שהנושא הוא עקרוני, גם אם זה נוגע לתפקיד היו"ר. מה שקרה עכשיו הוא כי החזק ניצח את החלש ולא הצדק ניצח, על כן אני מתפטר מההנהלה".

נסיונות שאר חברי ההנהלה להניאו מהתפטרות זו, לא עלו יפה.

הרחקת סיני – גם בליגה

מאיר ריפמן

„קפטן" הפועל ת"א, משה סיני, לא יוכל להופיע בעוד שבועיים, במדי קבוצתו במשחק הליגה (מחזור 15) נגד הפועל לוד, בגלל חמישה כרטיסים צהובים שספג – כך התברר בסוף השבוע שעבר.

סיני ספג את הכרטיס הצהוב החמישי שלו בשבת שעברה, במשחק גביע הטוטו נגד בני־יהודה (2–0), בגלל דיבור מיותר עם השופט. סיני לא התרגש מהצהוב הזה כי הוא פשוט חיכה לו... החשבון של סיני והפועל ת"א היה פשוט: את עונש ההרחקה האוטומטי משני משחקים הוא ירצה במשחקי גביע הטוטו – אתמול נגד מכבי נתניה, ובשבת הקרובה נגד הפועל פ"ת.

אלא שחישובי סיני והפועל ת"א לחוד, והמציאות של תקנון ההתאחדות לכדורגל לחוד. לפי התקנון, שחקן שספג צהוב חמישי, מקבל הודעה על כך מההתאחדות רק אחרי 10 ימים לאחר המשחק שבו ספג את הצהוב החמישי. משה סיני והפועל ת"א לא היו ערים לכך, וכך יכול היה סיני לשחק (ואף שיחק) אתמול, ואילו בשני המשחקים הקרובים – נגד הפועל פ"ת (גביע הטוטו), הפועל לוד (ליגה) – הוא יאלץ לשבת ביציע.

והפועל ת"א התנחמו בכל זאת: „חשבנו שהצהוב החמישי בא בזמן, אבל התברר שטעינו. „לפחות הוא ייעדר רק ממשחק ליגה אחד" – אמר אמש מנהל הקבוצה גדי תבור.

עמוס ברטר לרשימת ההעברות

דני שיטרית

הרומן הקצר של שחקן הפועל לוד לשעבר עמוס ברטר עם הפועל טבריה, הסתיים ככל הנראה. עמוס שלא הופיע השבוע לאימוני הקבוצה, הסביר את צעדיו בכך „שהקבוצה אינה מתאימה לי".

מהנהלת הקבוצה נמסר שעמוס ברטר אכן לא התאים מבחינה חברתית והדבר היקשה את שילובו המקצועי. הוא יוצב ברשימת ההעברות. על הכוונת של הפועל טבריה מצויים מספר שחקנים, בהם אהוד ואנה וליאון פנסו (הפועל חולון). ברטר הופיע בחמישה משחקים ובמאזנו שער 1 בלבד.

הטיפול הכפול של באר־שבע

טיפול כפול בבאר־שבע לדשא ולשחקנים: קבוצת הפועל באר־שבע יוצאת היום (בעקבות בית"ר ירושלים) למרחצאות – הפעם בנווה־זוהר – בעוד שמגרש האיצטדיון בבאר־שבע, בו הדשא במצב ירוד, יוצא ל„חופשה" בת שבועיים. בפרק זמן זה תתאמן הקבוצה במגרש מכבי המקומי בנוה־נוי, בעוד קבוצות הנוער והנערים יקיימו את משחקיהם במגרש בית"ר באר־שבע. אריה רפפורט

אתמול בגביע הטוטו

בית א

הפועל פ"ת – בני־יהודה	1–1
מכבי נתניה – הפועל ת"א	0–0

בית ב

בית"ר נתניה – הפועל כפ"ס	0–0
שמשון ת"א – מכבי חיפה	0–1

בית ג

בית"ר ת"א – מכבי פ"ת	1–0
מכבי יבנה – מכבי ת"א	2–2

בית ד

הפועל ב"ש – הפועל לוד	0–1
בית"ר ים – מכבי יפו	3–3

בית א'

.1	מכבי נתניה	4–6	10
.2	בני־יהודה	7–7	8
.3	הפועל ת"א	4–5	6
.4	הפועל פ"ת	8–5	2

בית ב'

.1	שמשון ת"א	4–10	12
.2	הפועל כ"ס	4–10	10
.3	מכבי חיפה	7–4	6
.4	בית"ר נתניה	15–6	1

בית ג'

.1	מכבי ת"א	7–9	8
.2	מכבי פ"ת	5–3	7
.3	בית"ר ת"א	3–6	6
.4	מכבי יבנה	10–7	5

בית ד'

.1	הפועל לוד	8–8	9
.2	מכבי יפו	8–10	8
.3	הפועל ב"ש	6–7	7
.4	בית"ר ים	10–7	4

במקום פרחים

לאלי מרקס, מאמן הפועל אשקלון, בן 63; לליאון גרוס, שחקן ומאמן הפועל חיפה בעבר, בן 41; לאריה בזירנו, שוער הפועל ת"א שהפך למאמן, על השלמת ל"ז חורפים – שלושה ימים לפני הפסד הבכורה של קבוצתו, הפועל בת־ים; למשה („גוגרי") מורדכוביץ, מגן מכבי עמידר ובעבר מבקיע שער הנצחון במשחק שהיקנה להפועל ת"א, אליפות הליגה הלאומית בעונת...1969, בן 38; לישראל דניאל, „קפטן" מכבי יפו ולשלום רוקבן, מבקיע שער הנצחון של הפועל יהוד בגמר הגביע של עונת 1982, בני 30; לאבי מלכה, שמשון ולאבנר חודי, הפועל חיפה (אחיו הבוגר של אבי, שוער שמשון), בני 27; לאדמונד אילוק, שוערה המצטיין של בית־שאן ולאייל ועופר דן, התאומים מטבריה, בני 26; לחיים מסיקה, מכבי נתניה ולדניאל שור, ה„ארגנטינאי" של הפועל יהוד, בני 25; למרדי לסנר, שוער מכבי יבנה, בן 23; לחיים שטשוע, מכבי פ"ת, בן 21; לדוד גורדנה, בני־יהודה וליורם פרחן, מכבי יבנה, בני 20; לרון פז (גם אביו, ג'קי מרמנה, כבש שערים במדי המנורה), בית"ר ת"א, בן 19; למשה גניש, בית"ר נתניה, בן 18.

משה גורלי

טלספורט

יורם הצליח להרגיז

משה גורלי

יורם ארבל אינו מרבה להרגיז את קהל צופיו, אך אתמול הוא הצליח להרגיז אותי. בהתייחסו למשחק הראשון נגד קובנה אמר: „מכבי החמיצה נצחון על אלופת בריה"מ; זאת התחושה לאחר הנצחון ביום חמישי". לאחר נצחון יש נטייה לאבד פרופורציות וארבל בהצהרתו המוזרה קצת נסחף. גם הרוסים, אני בטוח, חושבים כמוהו אבל מהכיוון שלהם. אצלם התחושה אפילו חזקה ואולי מבוססת יותר לאחר ששמטו 9 נקודות יתרון במחצית השניה.

נצחון משכיח הכל. גם את העובדה שמכבי רק לאחר המשחק החמישי וכבר משחקת בשביל בטחון עצמי, כבוד ואוהדים. כשג'מצ'י אומר שכרגע בראש שלו הליגה, הגביע וגביע אירופה, תוקע ארבל ובצדק: „בסדר זה"ז ג'מצ'י לא מתבלבל ונמלט לחיקו הבטוח של ההצהרות בנוסח נלחמים ולא מוותרים. הסיכויים התיאורטיים, אגב, בהחלט לצידה של מכבי.

בסיום הראיון שאל ארבל את ג'מצ'י בנוגע לעידן החדש במכבי. המראיין והמרואיינו נותנו נאמנים למסורת שבעינייני מכבי ת"א מסתפקים רק בקצות זנבותיהם של רמזים. ואכן ג'מצ'י ענה: „על העידן החדש לא אני אגיד"... ובזווית פיו התגנב לו חיוך קטן שברדיו אי אפשר היה בשום פנים לראות, אבל אנחנו ראינו.

הניחוש הנכון

.1	הפועל פ"ת – בני־יהודה	x
.2	מכבי נתניה – הפועל ת"א	x
.3	בית"ר נתניה – הפועל כפ"ס	x
.4	שמשון ת"א – מכבי חיפה	1
.5	בית"ר ת"א – מכבי פ"ת	2
.6	מכבי יבנה – מכבי ת"א	x
.7	הפועל ב"ש – הפועל לוד	1
.8	בית"ר ים – מכבי יפו	x
.9	הפועל חדרה – הפועל ים	2
.10	הפועל יהוד – הפועל עכו	2
.11	הפועל טבריה – הפועל חיפה	x
.12	בית־שאן – בית"ר רמלה	1
.13	רמת־עמידר – מכבי שעריים	1
.14	דימונה – הפועל ר"ג	2

המחזור הבא

גביע הטוטו

בית א'
בני־יהודה – מכבי נתניה
הפועל תל־אביב – הפועל פתח־תקוה

בית ב'
כפר־סבא – שמשון תל־אביב
מכבי חיפה – בית"ר נתניה

בית ג'
מכבי פתח־תקוה – מכבי יבנה
מכבי תל־אביב – בית"ר תל־אביב

בית ד'
מכבי יפו – הפועל באר־שבע
הפועל לוד – בית"ר ירושלים

שחפון
סוכנויות לביטוח בע"מ

דניאל ייבדק היום ברמב"ם

יונתן הללי

כדורגלן מכבי חיפה הארגנטיני דניאל בריאלובסקי, ייבדק היום בביה"ח רמב"ם בירכו הפגועה. בריאלובסקי, שנפגע השבוע, שעה שעשה עם קבוצתו במחנה אימונים, נמנע מלהשתתף במשחק עם שמשון.

נוסף לבריאלובסקי סובלים מפציעות טורדניות במכבי חיפה הבלם אלי כהן והחלוצים ארמלי וסלקטר. כל השלושה יטופלו היום במכון בריאות.

לסלקטר, ארמלי ובריאלובסקי חייבת הנהלת מכבי חיפה כספים רבים ומקורבים לשלושה מסרו כי כנראה יש קשר בין הפציעות לסחבת בתשלום הכספים המגיעים להם.

מעריב ספורט

חברי מערכת
צבי קופמן, מרדכי רוזנבלום
א. טבק, אבי מלר, טובי פולק
צבי ברשידה, ברוריה ביגמן
אלכס פרלסמן, מאיר ריפמן
אלכס דורון – עורך „שבועספורט"

צלם: עדי אבישי
גרפיקה: יורם נאמן, שפי דגן
קריקטוריסטה: גרשון עמודי

עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

משתתפים קבועים בעריכה: ארז קופמן, אילן שוורצברג, עמי כברי, בועז ביסמוט, שאול לולוב, דוד לביא, אמנון אייזנברג.

גביע הטוטו לאומית

זכרונות מתוקים וזה הכל

מכבי נתניה – הפועל ת"א 0–0

נתנייתים במירדף אחר הכדור. שמעון מנחם (מימין) ודוד פיזנטי, היום במדי הפועל ת"א.
צילם: עודד מולשטיין

בן כספית

הזכרונות המתוקים מתצוגת השיא הנתניתית במחזור ה־8, עת נפגשו לאחרונה מכבי נתניה והפועל ת"א (3–1 לנתניה) היו עדיין טריים. מזג האוויר היה, לשם שינוי, קייצי. איצטדיון מכבי נתניה נמצא סוף סוף ראוי לשמו. וכך התפתו להם קרוב ל־2000 שוחרי כדורגל, ויתרו באנחה על חוף הים, נקהלו ביציעים החדשים וקיוו לטוב.

התקווה קיבלה חיזוק משמעותי עת עלו הקבוצות לכר הדשא. קרוב למחצית מאוכלוסית כר הדשא – בין־לאומיים (לשעבר או בהווה). לשתי הקבוצות, בייחוד לנתניה, סיכוי משמעותי לעלות לחצי הגמר. שתי הקבוצות בתנופת נצחונות. יותר מזה?

זה לא הספיק. היציעים החדשים בנתניה, הפעם לא באשמתם, עברו אתמול הסבה למשטחי שיזוף. 90 הדקות של מה שאמור היה להיות משחק כדורגל, היו אתמול משעממות להחריד, 0–0.

לכל אורך המשחק הוינו בשניים וחצי נסיונות כיבוש (שהוחטאו ברשלנות ע"י רוני לוי) ובהמון רצון טוב מצד השחקנים. מהלכי הכדור במרכז השדה היו נעימים למדי: העברות רוחב יפות, דאבל פסים מתוחכמים, מסירות חכמות, מה לא. אבל אותם דליי חלב שמולאו עד גדותם ע"י שתי הקבוצות נהפכו על פיהם בשלומיאליות כל אימת שכדור תועה כלשהוא חדר לרחבה.

שבתאי לוי, למשל, השתדל והצליח להגיע שני לכל כדור. סיני, תקווה, יגאל מנחם וכל השאר – נתפסו ליום חלש. חבל, כי עכשיו יש לאותם 2000 צופים אומללים זכרונות מרים.

שפט רחמים דינצ'י, 1800 צופים בנתניה.

מכבי נתניה: חביב; ש. מנחם, בר, חסן (ת. לוי), מכלוף; חלפון, נואמה, תקווה; גבאי, י. מנחם, ר. לוי (עזריה).

הפועל ת"א: אלטור; עמר, אקהויז (קרביאן), זאנה, פיזנטי; מוסה, הרשליקוביץ (מועלם), כהן, סיני; ש. לוי, דאנו.

חיוכים בימק"א. שלמה קירט (משמאל), הרכש החדש של מכבי יפו, ואלי אוחנה, כוכב בית"ר ירושלים, מרוצים מן התיקו 3–3
צילם: דן לנדאו

איזה פיניש!

בית"ר י־ם – מכבי יפו 3–3

רון לוי

צדקו ראשי בית"ר ירושלים כאשר טענו שמגרש ימק"א קטן על קבוצתם. ואמנם, ימק"א שוב לא האיר פניו לבית"ר, שלא הצליחה לגלות יכולתה המבריקה מהליגה ונשימה עם יפו ב־3–3.

עד לדקה ה־65 שלטו היפואים שליטה מוחלטת. לאחר מכן הולה בית"ר במירדף כדי להציל את כבודה.

יפו הציגה משחק פשוט שהצליח במיוחד את שחקן מרכז השדה יוסי לוי. יוסי איזגן את המשחק ושילח את חבריו להתקפות מסוכנות שנגמרו אך בם בשלושה שערים בלבד.

בדקה ה־22 הגבהה למרכז. יוסי מורחי יצא ותפס אוויר, הכדור הגיע למנשה מורחי שמול שער ריק קבע 1–0. יפו המשיכה ללחוץ. בדקה ה־39 שילח דגמי את יוסי לוי לרחבה, זה קבע 2–0. בדקה ה־43 בעט אלקולומברה כדור מעל יוסי מורחי והיה בשער. בעבור דקה הרחיק קרוש בנגיחה של קירט מהקו.

כאשר נסתיימה המחצית התקשו הצופים להאמין כי מדובר בשתי קבוצות המדורגות בשתי קצות הטבלה. שחקני יפו עשו עבודה נהדרת בעיקר בהגנה, תוך שהם סוגרים את מלמיליאן ואוחנה ולא נתנו להם לפתח את המשחק הרגיל שלהם.

המחזה של המחצית הראשונה נמשך גם בשניה. בדקה ה־63 פרץ אלקולומברה לבדו ומול מורחי לא התקשה לקבוע 3–0.

בשלב זה הבינו בבית"ר כי המשחק שהיה אמור להיות קל הפך לסיוט, ויש להתעורר מיד. בדקה ה־65 התחיל הסיפור הבית"רי. שוריך, הטוב בקבוצתו, קבע מ־18 מטר 3–1. בדקה ה־83 הגביה שוריך לרחבה, ואוחנה, בפעם השניה שבה השתתף, התרומם וקבע 3–2. בדקה ה־88 נרשמה תוצאת המשחק בשער יפה. חילופי מסירות ברחבה הסתיימו בבעיטת מספריים מ־14 מטר של אבי כהן, 3–3.

שחקני בית"ר היו אולי מאוכזבים שהמשחק לא נמשך עוד כמה דקות, מפני שעל פי היכולת של 25 הדקות האחרונות הם יכלו לנצח.

ירושלים: מורחי; אבי כהן, בן־הרוש, אשש, שוריך, מלכה, מלמיליאן, קרוש, שוריך, אוחנה, והכדורלן (בוזגלו).

יפו: גימרוד אברהם; מאיר דוד, סלימן, כוטביקה, כוקי־צוק, מאיר, קירט, דניאל (אלקולומברה) (לניאדו), יוסי לוי; מנשה מורחי, דגמי.

אקספרס לוד נעצר בנגב

הפועל ב"ש – הפועל לוד 1–0

אריה רפפורט

„אקספרס הנצחונות" של לוד נעצר אתמול בבאר־שבע. אמנם רק 1–0 משערו של מאיר עזרן, רק בגביע הטוטו, אך לפחות מהויכס הכספי והעניין המחודש בטבלת הבית במסגרת זו, היה שווה לבאר־שבע לשרוף הרבה קלוריות במשחק. עזרן הנייד והקליל, שהיה המצטיין במגרש, כבש את שער הנצחון כבר בדקה הרביעית לאחר שהשתלט על כדור שאיבד יצחק נעמן, והכניע את יעקב בנודיס 1–0.

שתי הקבוצות הופיעו בהרכבים חסרים, אך הדבר פגע פחות בבאר־שבע (שחסרה את זוכוביצקי, בן חמו ודיצמן). לוד (ללא יצחק ואורי בנודיס ודיקי פרץ) שיחקה בשאפתנות רבה, אך כמעט לא הגיעה להזדמנויות הבקעה, והמצבים המסוכנים ביותר בהם ניצב השוער הבאר־שבעי יגאל מדר – היו 3 כדורי העונשין, סטייל מלמיליאן, של בני סמדג'ה המצטיין, כולם במחצית השניה.

לעומת זאת ניתנו לבאר־שבע לפחות ארבע הזדמנויות הבקעה נוספות במשחק, על רקע יכולת טובה בעיקר של מאיר עזרן, מאיר צרפתי והמגן אבי חיון, ותנועה טובה יותר מיריבתה במגרש.

מאיר עזרן ראה פעמיים כיצד בעיטותיו המדויקות נופלות קורבן ליכולתו המצויינת של יעקב בנודיס וכך גם שלמה אילה. את בעיטתו של שמעון ביטון (74) – בלמה הקורה.

שפט יצחק רוזנברג לעיני 1,500 צופים בבאר־שבע.

הפועל באר־שבע: מדר; חיון, אילת, דוידי, גונן; עזרן, צרפתי, דהאן, סולטן (י. אוחנה); שושני (רמלה), ביטון (אלמליח).

הפועל לוד: יעקב בנודיס; בדוגו, נעמן, קטשוילי, חביב; חיים מאיר, יעקב הלל, שרביט (סוריל), בן הרוש (רפי שמואל), רונן הלל, סמדג'ה.

חבל על הצהובים במשחק המצחיק

שמשון – מכבי חיפה 0–1

ארז קופמן

גביע הטוטו זה בדיחה. יש בדיחות טובות ויש סינטטיות ועצובות כגביע הזה. ואיך היית אתה מגיב לשמע אחת שכזאת: נע בחוסר נחת על המושב ולא יודע איך להגיב? לשתף פעולה ולצחוק, או אולי להיפך?

... אם היית בצהרי שישי קייצי בוינטר, כך היית מרגיש למראה ניצחון שמשון על מכבי חיפה (0–1). יושב בינות לעשרות שחקנים ומאמנים ויודע בדיוק את דעתם על הטורניר. אח"כ, כשההתאחדות מפארת את עתיד המוסד הזה, כבר אפשר לצחוק.

והיה שם משחק – עלוב ואפור כמו הדשא, שאותו לא יודע לקדם הטוטו. גם כשאי אפשר לתת פאס, קשה שלא להשתומם מהנפילה החיפנית. במיוחד חמור מצבם של ממן ומרילי – כבדים, חסרי מוטיבציה ולא דייקו בשום מסירה: צעירי חיפה הינם לוחמים יעילים במגננה, אבל חסרי מעוף (חוץ ממזרחי) בהתקפה.

ושמשון, מגנר, אבדה בוינטר, שם אין מקום ליכולת סולידית. רק שלמה מזרחי (הטוב בשדה – לא מחמאה) הסתדר בין קרעי הדשא. אבל רק פעם אחת הסתרים תבשילו ברשת, בזכות יכולת אפסית של יום־טוב שוקרון (בלי א"ב בכדורגל אי אפשר).

והשער, של יובל קפיטולניק, 3 דקות לאחר שיתופו. מומי הגביה (75) וחיפה נכשלה בבדבל המסורתי. אבוקרט נגע בידו בכדור, אבל יובל ניצל את היתרון והגביהו מעל רן ולרשת.

לידי ישבו כמה מקברניטי חיפה. בסיום אמר אחד מהם: „בשביל משחק מצחיק כזה קיבלנו 3 צהובים"? שמו לא חשוב מפאת כבודו. את המסקנות לגביע הזה תסיקו בעצמכם.

שפט עובדיה צבי. 32 צופים בפתיחה וכ־300 בסיום.

שמשון: חדד; דהרי, ברדה, אורי כהן, שמעונוב; יוסי כהן (קפיטולניק), הלוי, מזרחי, מלכה; דמתי, שוקרון (זכרוני).

חיפה: רן; אהרוני, אוסמו, קלינגר, מרילי; רוזנטל, אבוקרם, ממן (גרופר); מלכה, מזרחי, סלקטר (גבעול).

יבנה: אח, איזה מהפך

מכבי יבנה – מכבי ת"א 2–2

יצחק פרי

במשך 87 דקות השלו את עצמם אתמול שחקני מכבי ת"א שהם יילכו הביתה עם 3 נקודות חשובות באמתחתם. אבל בתוך שתי דקות הצליחו דוד ועקנין וחיים אזולאי היבנאים לכבוש צמד שערים, לטרוף את הקלפים ולגרום לחלוקת נקודות צודקת, 2–2.

פתיחות המשחק הבטיחה רבות דווקא לשחקני יבנה שלקחו את גביע הטוטו ביותר רצינות. הם הדליפו מאמן במהלך השבוע (אליהו עופר, במקום מאירי), תקפו במרבית דקות המשחק, אבל למרות היתרון בשדה, נפל השער הראשון דווקא ברשתם. היה זה בדקה ה־28, כשבני טבק ניצל כדור ברחבה ומול לסנר בעט מדוייק לרשת, 0–1.

יבנה הגיבה במספר התקפות, אבל השיגה רק כמעט שערים. הכדור פגע במשקוף או בבגיני תל־אביב. כך עד לדקה ה־87 בה פרץ אלון נתן, חלף על פני מגיני יבנה ועל שוערה פרדי לסנר שיצא לקראתו, ובעט לשער הריק, 2–0.

עכשיו החלה הדרמה היבנאית: בדקה ה־88 היה זה רפי אוסמו, שמסר כדור מדוייק לדוד ועקנין, שלא כבש מאז סוף העונה החולפת, והלה הצליח לבעוט מקרוב ולהכניע את כני גינצבורג, 1–2.

בדקה ה־90 בעט ציון יעקב, קפטן יבנה, לעמוד השער. על הכדור החוזר השתלט חיים אזולאי, שברגל שמאל בעט כדור שטוח שחלף על פני גינזבורג, ועבר את קו השער. 2–2 כאשר אשר חלפון נועץ את הכדור עמוק ברשת, מה שבטוח בטוח. הפתעה? את 500 הצופים שהיו במשחק, התוצאה איננה מפתיעה כלל.

שפט יעקב שיינר ביבנה.

מכבי יבנה: לסנר; אבי פרץ, אזולאי, אלקבץ, עלוהאת, בוארון; בן שמעון, אוסמו, ציון יעקב; חלפון, גורדה, ועקנין.

מכבי ת"א: גינצבורג; קריים, אבי כהן, שמעונוב, דוד אזולאי; ברלדברג, מיקי כהן, גריאני, (איתן לוי); נתן, בני טבק, מבנס (גזולי).

כאשר אהוד בן־טובים משחק בלם...

הפועל פ"ת – בני־יהודה 1–1

אלי קמיר

בשנים האחרונות צמחה תופעה חדשה. קבוצה לא מנצחת מחזור או שניים, והופ, נוחת לו מושיע חדש – פסיכולוג. האדון משוחח, בודק, רושם, בקיצור מחפש תרופה. זה הכדורגל שלנו. בדיוק כמו כל דבר אחר בחיינו. במקום לעבוד מחפשים להסביר. ואם כבר מחפשים הסברים, אותי לפחות מעניין דבר אחד: מה יש ל־200 צופים לוותר על יום נדיר של שמש וללכת לכדורגל? לא סתם כדורגל אלא גביע הטוטו. מה מביא אותם, מה? בשבוע שעבר היה מה לראות? לפני שבועיים היה? הרי גם בשנה שעברה זה היה אותו סיפור. מגרש ריק, הרכבים מדוללים, מוטיבציה 0 ורמה מינוס.

הפועל פ"ת ובני־יהודה (1–1) לא התכוונו לשבור מסורת אתמול. אמנם, קירבה של מישהו מהם ללך ואלנסה עוד אין, אבל בסולידריות מאמינים כולם.

הפועל פ"ת. את הליגה התחילה שגעון. כמה אמיצים דיברו עליהם באותה נשימה עם החבר'ה של אורי ואלי מירושלים. רביעיה זריזה במחזור הליגה האחרון והדברים חזרו בדיוק למקומם הטבעי. כך פ"ת אתמול. כבדה, מסורבלת. הגנה חלשה שמסתבכת בהרדוקות לא מדוייקות, קישור גרפה, ונדיר לוין שכל־כך לא מזכיר את ניר לוין.

בני־יהודה לא שונה בהרבה. נכון, הם היו עדיפים, אך אוי לנו מעדיפות שכזאת. אהוד בן־טובים במרכז ההגנה, הוא בלם לכל דבר, אבל כשאהוד בהגנה אין אהוד בחוד. וכשאין אהוד בחוד, רוני גדבי יכול לנוח שגעון. אייל חיים במרכז הזכיר לפעמים מדוע מכבי ת"א אוכלים את הלב ומישל דיין שישב ביציע בהולט היה חסר.

זהו, בשביל זה באו 200 איש, השאירו אשה, ילדים ואולי גם חמין טוב. בשביל זה ובשביל שני שערים: חוי שירזי העלה את בני־יהודה ליתרון בדקה ה־40, עוז איליה איזן בדקה ה־64. נחמת עניים.

שפט שריד לעיני 200 צופים בפ"ת.

הפועל פ"ת: גירבי; קייסי, בורדניוק, אלון, לטרי; א. ליאור (נהרי), מחמוד (קלמנוביץ'), רוני רחמים, איליה; מרכום, לוין.

בני־יהודה: אסיאג; סלמן, בן־טוביה, סגל, עלה; מנצור, מליחי, א. חיים, קוסטיקה (אריב); גורדבג, שירזי.

נותנים אפס, לוחצים ידיים והביתה

בית"ר נתניה – כפר־סבא 0–0

דוד דודסון

ללחיצת הידיים בסיום המשחק בין מאמני שתי הקבוצות היתה יותר ממשמעות ספורטיבית. היא ביטאה נאמנה את תחושת שביעות הרצון, ההדדית של שמואל פרלמן, מאמן בית"ר נתניה ושל נסים בכר, מאמן הפועל כפר־סבא, שהתארחה לפני כניסת השבת בטוברוק, מתוצאת המשחק, 0–0.

איש איש וסיבותיו. בכר ידע שאומנם על הנייר קבוצתו פייבוריטית, אבל העדרם של אלי יאני, מייקל יפה וגד מרגון (כולם מצריים) הורגש היטב על כר הדשא.

מאידך גיסא, בבית"ר נתניה, כבר איבדו כל עניין בגביע הטוטו (בלית ברירה). נקודת הכבוד שהשיגו חניכיו של פרלמן, מעבר לערכה הספורטיבי, מהווה נקודת ציון חשובה בהכנת הקבוצה למאבקים הקשים הצפויים כנגד ירידת ליגה. האורחים מכ"ס שלטו בכל מהלך המשחק, כשבדקות סיומו היתה שליטה זאת אבסולוטית ממש, ופרט לשוערם אדיר שמיר, הצטופפו השאר במחצית המגרש הנתנייתי. אבל הפריצות הספורות של מאיר נהור (עד שהוחלף ע"י בני פלוס בדקה ה־75), והשליטה בכדור הראויה לציון של איתן רביבו והתמיכה המאסיבית של יתר השחקנים בהתקפה לא הביאו להבקעת שער.

וכל זאת בגלל ששילוש הרגש שלכ"ס אין מוציא לפועל, ומאידך גיסא ההגנה הבית"רית, ובראשה השוער שמעון לביא, עשתה את עבודתה נאמנה.

אבל לא רק הגנה היתה אתמול לבית"ר. במספר התקפות נגד מהירות, הצליחו זאב שטולוורג, יוסי תשובה והחלוצים האחים יוסי (קרלוס) ושלמה אודרי לסכן את שערו של שמיר, ולא יותר מזה.

שפט: יהושע לויה לעיני כ־120 צופים, בטוברוק.

בית"ר נתניה: לביא; גולן (מזרו), טאמי, מרוסי, גלאם, איצקוביץ (טוביאנה), שטולוורג, חיים לוי (סונדרס), תשובה, יוסי אודרי, שלמה אודרי.

כפר־סבא: שמיר; אידינגר, סימון, אוקנין, איינשטיין (בקדריין); גרמיש, מללי, תמיר בן־חיים, מימוני; רביבו, נהור (פלוס).

גם הקשיש בטרמפיאדה התנצל

בית"ר ת"א – מכבי פ"ת 1–0

שאול ליליוב

ביציאה מוינטר, בכביש המוליך לכוון גהה, עמד קשיש והושיט ידו לטרמפ. השעה היתה 16.30. עצרתי ואספתי אותו.

„מה אתה עושה כאן עכשיו, פיספסת אוטובוס?", התעניינתי.

„לא, אני חוזר מהמשחק בית"ר ת"א – מכבי פ"ת", ענה.

„ברצינות?" הוספתי להתעניין.

„נו, טוב, מה עוד נשאר לעשות בגילי ביום שישי אחה"צ", התם הקשיש את דבריו וחזר לנמנם.

עכשיו, תשאלו איפה הפואנטה בסיפור הזה. אין פואנטה. אבל לא נורא, גם במשחק לא היתה.

„מה הביא 400 איש ביום שטוף שמש ליציעי וינטר, השד יודע. קשה גם לתפוס את פשר ההתייחסות המזולזלת של הקבוצות לגביע הטוטו. קבוצות, כמו בית"ר ת"א ומכבי פ"ת יכולות לשלם לא מעט פרמיות בסכום של 10,000 ש"ח הניתן לנבחרת המנצחת.

למעשה, אין לי מה לספר לכם על המשחק. פרט לשערו של עופר אביטל (בעיטה יפה יש לו לבחור), בדקה ה־50, מאום לא קרה.

מה עוד? כן, מספר 8 של פ"ת דמה מאוד למישהו שאני מכיר. הסתכלתי היטב ונסיתי להיזכר מאין. לבסוף הצלחתי: הלו הוא מזכיר את אייל בגלייבטר. שאלתי את נתן סלובאטיק מההתאחדות לכדורגל. „כן", הפתיע אותי, „זהו בגלייבטר". אז נכון שהייתי טפלי במשחק, אבל גם אייל היה.

בכמה רגעי חסד ראינו את ירדן כהן מבית"ר כמתעשע עם הכדור, ואת ירדן פרסלני עושה סדר בנבחרת פ"ת. זהו.

שפט: יאיר טילינגר לעיני 400 צופים בווינטר.

בית"ר תל־אביב: א. גרבי (נ. גרבי); מורים, י. כהן, י. מזרחי, עמרן; קצב, (ידיד), נ. כהן, צמח; יחזקאל (אבן־צור), עמר, ירדן כהן.

מכבי פתח־תקוה: פביאן; אזיבל, פרסלני, צופין, נוריאל, בגלייבטר, נאהל, א. לוי (אביטל), ירוחם; ר. כהן, (סגרדוב), בן־שמעון.

(1–1)

0–7

המחזור הבא

גביע הטוטו

בית א'
בני־יהודה – מכבי נתניה
הפועל תל־אביב – הפועל פתח־תקוה

בית ב'
כפר־סבא – שמשון תל־אביב
מכבי חיפה – בית"ר נתניה

בית ג'
מכבי פתח־תקוה – מכבי יבנה
מכבי תל־אביב – בית"ר תל־אביב

בית ד'
מכבי יפו – הפועל באר־שבע
הפועל לוד – בית"ר ירושלים

هكذا من الأصل

هكذا من الاصل

גביע הטוטו ארצית

שיעור ירושלמי בחדרה

חדרה – הפועל ירושלים 3–0

במשחק בין הפועל ירושלים להפועל חדרה איכזבו החדרתים שהובסו ע"י ירושלים 0–3. האורחים מירושלים שיחקו כיאה לקבוצת צמרת ונתנו שיעור מאלף להדרה איך לשחק ולהבקיע שערים.

למן הפתיחה לחצו הירושלמים על שער חדרה וכבשו שני שערים מרגלי עוגן קורבי (27) ומרדכי רעקנין (40). קורבי (70) הבקיע את שערו השני, 3–0 לירושלים.

שפט אלימלך יעקב, 300 צו־פים בחדרה.

הפועל חדרה: עמיה; סולומון, אלחרה, ז. שפירא, מראמי (האגיל); צ'ארישו, עזרן, גרולן, בן שמואל; ר. שפירא, אברימוך (בר).

הפועל ירושלים: מרכוס; תא־שמע, שפירא, נחמיאס, בחילה (ששון); סבן, רעקנין (בסון), מל־בה, אכייב; יחזקאלי, עוגן.

יהוד נעצרה אצל אנטמן

יהוד – הפועל עכו 1–0

אלי קאופמן

התסריט הזה מתחיל להמאס. גם שלשום תקפה הפועל יהוד במ־שך רוב שלבי המשחק, אך לבסוף ספגה שער הפסד, הפעם מהפועל עכו, 0–1.

חלוצי יהוד הרבו שוב להחמיץ מול שער היריב ממצבים קורצים. שער הנצחון העכואי (69) נפל כאר־סר עופר רווה מעכו חילץ כדור בעיצומן של התקפות יהוד, במסרו לדוד חלפון שקבע 1–0.

שוער עכו, גיורא אנטמן, שהיה מסכמו ומעלה, סיכל נסיונות יהוד להשוות.

שפט יצחק יתבס, 300 צופים, בגרש הפועל יהוד.

הפועל יהוד: זוסמן; פנחסי, שאול, פרנקר, בן רובי; נימני, ששון, דרורי; דוקאש, רוטמן (חביבי), אהרון גנון.

הפועל עכו: אנטמן; אוחיון, מוסקוביץ, יעפרן, שעלן; רעקנין, בהוגרי, רוזה; לוי אוחנה (אדרי), דוד בנן (צביאלי), דוד חלפון.

אלופת החורף תפסה תנומה

טבריה – הפועל חיפה 0–0

הכפגש השני בתוך שבוע בין הפועל טבריה והפועל חיפה, נס־תיים בתיקו (0–0) מאכזב. חיפה לא נראתה כ"אלופת החורף", תו־אר בו זכתה מול טבריה בשבוע שעבר.

משחקה היה סבלוני וחסר תיוכום. רוקמן, המסוכן בחלוצי חיפה היה חלש, הרבה ב"אסכתר" של שומרו אברהציירא, שהצטיין.

גם חלוצי טבריה, כאיר עמור ועופר דן, סבלו מאולת רגל משור־עת.

שפט שבתאי רווח, 300 צופים במגרש העירוני בטבריה.

טבריה: בקאיפגי; אברהצי־רא, דרעי, ממן, אייל דן; אזולאי, יצחק, אזולאי משה, סיידה, בר־מי; עמור (נעים כהן), עופר דן.

חיפה: גרסובסקי; ברק, לוי, קרישנר, חדד (עמר); בן־נון (בצלאל), קאופמן, שטיבלמן, בן אמו; מלכה (סלע), רוקמן.

נקודות בכורה לבית־שאן

בית־שאן – בית"ר רמלה 1–2

גדעון אברהם

הפועל בית שאן השיגה נקודות בכורה בגביע הטוטו כשגברה על בית"ר רמלה 2–1.

בית שאן ניצחה הגם שהציגה יכולת פושרת, בעיקר במחצית השנייה. במחצית הראשונה ניצלה בית שאן שני מישגים בהגנת רמ־לה. בדקה ה־25 היה זה אלמקיס, שכבש שער יפה. בדקה ה־44 קבע בן סימון 2–0.

ברוב שלבי המחצית השניה תקפה בית"ר רמלה ובלושטיין המצטיין צימק (80), 2–1.

שפט שלמה יוסף, 400 צופים בבית שאן.

בית שאן: אילוק; אליאס לוי, ארחנה, צבי קסלר, אורי אלבז (בן גרזי); בלימי (לוסקי), בן סימון, שינר (הרמה); נמרוד אלבז, קרס־נר, אלמקיס.

בית"ר רמלה: הרוש; קאו, מר־מי לוי, אקצין, אריאל; פרוספר בתן, איוב, תבנה (בר ציון); צפר־ניה, בלושטיין, דוד שורילי.

לתגר ולעמידר לא היה אתגר

רמת־עמידר – שעריים 3–1

דוד שחם

מכבי רמת־עמידר גברה בקלות רבה על מוליכת בית ג', מכבי שעריים (3–1).

ואכן, עמידר בהרכב חסר אך עם השוער רמי עיוואן (מכבי ת"א לשעבר) ויוסי סוסנה (שמשוני לשעבר) בהופעת בכורה מוצלחת, עשתה בשדה ברוב הזמן מה שרצ־תה בניצוחם של האחים רחמים ומאיר שלום. שעריים הפגינה חולשה ומיעטה לתקוף.

אלי תגר קבע (40) 1–0 לעמי־דר. חלפו דקתיים ועמידר ספגה שער שיוויון, הראשון העונה במ־גרשה, מראשו של אורן קהת.

גרין העלה את עמידר ליתרון 2–1 (75), ותגר (88) קבע 3–1.

עמידר: עיוואן; תמם, שושנה, מליחי, שווצמן; סרוסי (אליהו), לוגסי, מאיר שלום; גרין, רחמים שלום, תגר.

שעריים: ליברמן; כהן, אמגין, מרציאנו, משעלי; תמיר צומן, רוקבן (מזרחי), שמריה (עמיקם צומן); אפללו, קהת, נדב (אלקריף).

סומך: יש על מי לסמוך

דימונה – הפועל ר"ג 3–1

מתניה זילברמן

במשחקה הראשון בדימונה העונה ספגה הפועל דימונה הפסד צורב בשיעור 1–3 מהפועל רמת־גן.

רמת־גן כמו דימונה הופיעה בהרכב חסר, אבל עם מוראל ומו־טיבציה גבוהים ושוער מצויין.

בדקה ה־22 תירגם נומרד את יתרון ר"ג לשער. 1–0. לאחר הש־ער התאוששו מעט המארחים ותק־פו את שערו של שוער ר"ג המצ־טיין, סומך. בעוד דימונה לוחצת ניצל זהבי מר"ג טעות בהגנת די־מונה וקבע 2–0. נומרד הבקיע שוב (75), 3–0 לר"ג.

עובדיה צבי מדימונה צימק (80) ל־3–1.

שפט יעקב ממן, 700 צופים, המגרש בדימונה.

דימונה: אייד; בן דוד, בן ברוך, מוטי עמוס, אבי אלון; ע. צבי, אלברג, אלמועלם, גדי איפ־רגאן (אבוטבול); דני איפרגאן, גבי פריך.

הפועל ר"ג: סומך; בייטנר, אוזן, כהנר, ברישצקי, עיני, דומי־בסקי, אוטובסקי (קריג), צדקה, נומרד, (גולדוביץ) זהבי.

אהבה מיוחדת לגביע הטוטו

מרמורק – צפרירים 1–1

יחיאל חופי

קבוצות הפועל חולון ומרמו־רק סיימו ביום ו' את משחקן בג־ביע הטוטו בתיקו 1–1.

מרמורק המסיבה לשחק דווקא במסגרת זו שיחקה בשאפתנות ולחמה על כל כדור, דבר שאינה עושה בליגה. חולון באה לנצח את המשחק, והופתעה מן הלחימה של מרמורק.

בדקה ה־53 הגביה חלפון מחו־לן ופנסו נגח וקבע 1–0. מרמורק השוותה (83), כאשר שכטר הגביה קרן ושעובי נגח לרשת. 1–1.

שפט אלנקווה, 100 צופים, במגרש ברחובות.

מרמורק: לויגגר; ע. שרעבי, פנקס, כהן, פריך; שוורץ (שקורי), שעובי, טמיר, אמולין (סעדי); שכטר, אבידוב (י. שרעבי).

הפועל חולון: ביטון; פרחן, גיל זיתוני, יעקבי, חלפון; ליבר־מן, עציוני, י. זיתוני (מרקו), עמרני (דמתי); שקרוקה, מנסור.

מענק זה על שום מה?

בית"ר נהריה – הכח ר"ג 0–0

אהרן ארנן

הכח ר"ג ובית"ר נהריה נפגשו למשחק "אימון" במסגרת גביע הטוטו, שנסתיים בתיקו 0–0. למ־רות זאת, זכתה כל קבוצה במענק של כ־2500 ש"ח.

הרמה היתה ירודה, ורק השוע־רים אברהמי מנהריה ונורדמן מר"ג הפגינו משחק טוב.

שפט קלמן צימרמן, 200 צופים בנהריה.

נהריה: אברהמי; ש. נעקנין, עוזי כהן, דואק (עוזר), י. רעקנין; סיניאשווילי, דאוד, לנקרי, סיאר־דה (בימון); ג. אלפסי (אמנון משה), ראובן הלד.

הכח: נורדמן; בן זבריה, עמי כהן, גווילי, פלוטמן (דואל); חל־פון, מזרחי, דני כהן (יחיאל), מנ־סור; יעקב מיכה, נסים אהרן.

הפועל ירושלים באה אתמול למגרש הפועל חדרה, השאירה שלישיה ושבה לביתה. בחדרה יאמרו בוודאי: טוב, זה רק גביע הטוטו...
צילום: נאור רהב

גביע הטוטו, ארצית

בית א	
הפועל חדרה – הפועל ים	3–0
הפועל יהוד – הפועל עכו	1–0
בית ב	
טבריה – הפועל חיפה	0–0
בית־שאן – בית"ר רמלה	1־2
בית ג	
רמת־עמידר – שעריים	1–3
דימונה – הפועל ר"ג	3–1
בית ד	
מרמורק – "צפרירים"	1–1
נהריה – הכח ר"ג	0–0

	בית א'		
.1	הפועל עכו	1–5	8
.2	הפועל ים	3–5	5
.3	הפועל יהוד	8–5	4
.4	הפועל חדרה	6–3	3
	בית ב'		
.1	הפועל חיפה	2–11	10
.2	הפועל טבריה	5–3	5
.3	בית"ר רמלה	8–5	4
.4	בית־שאן	7–3	3
	בית ג'		
.1	מכבי שעריים	4–6	8
.2	מכבי עמידר	4–5	5
.3	הפועל רמת־גן	8–7	4
.4	הפועל דימונה	5–3	4
	בית ד'		
.1	"צפרירים" חולון	2–12	10
.2	הכח רמת־גן	6–2	7
.3	הפועל מרמורק	6–4	4
.4	בית"ר נהריה	5–1	1

הרוסי שרוצה להעלות את הבדמינטון לארץ

ברוריה ביגמן

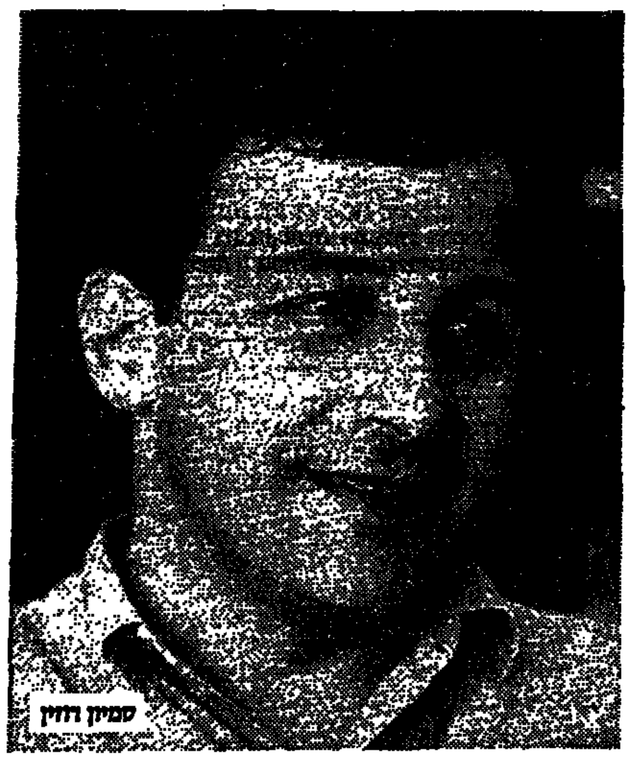

סמיון רוזין

שלוש פעמים היה סמיון רוזין (לא יודע על קירבה משפחתית ל"מר כדורסל", יהושע רוזין) אלוף ברית המועצות ליהודים בבד־מינטון. עד כמה שזה ישמע מוזר, למרות שבדמינטון אינו ענף אולימפי, זכה סמיון לתנאים של מקצוען בקרקוב, מקום הולדתו.

ב־1979 עזב רוזין, 35, את בריה"מ והגר לארה"ב. שם באינדיא־נאפולים, העריך, אחרי שהשקיע 15 שנה בכדור הנוצית, לפתח את אהבת חייו השניה – המוסיקה – ועבד כמנצח בתזמורות ואופרה. את משחק הבדמינטון דחק לקרן זוית. רק בשעות הפנאי חבט בכדור.

אחרי חמש שנים בארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות החליט לעבור לאירופה ונחת בקלן. בנוסף למוסיקה חזר לאהבתו הספור־טיבית, הבדמינטון והוא מאמן שתי קבוצות: זולינגן וקלן.

במערב־גרמניה 7 ליגות בספורט זה, והבדמינטון נחשב לספו־רט פופלרי ביותר. בקלן הכירו ביכולתו המקצועית והוא התבקש ללמד את רזי המשחק באקדמיה לספורט במקום, אך ענה בשלילה, מפני שלמחייתו הוא עובד כמנצח בתזמורות מקומיות.

ספורט, לא משחק חצר

בימים אלה מבקר האלוף במיל. של בריה"מ בישראל והוא בודק אפשרות מעשית לעלות לארץ בקרוב. "אני רוצה מאוד לבוא לכאן, אבל לא אבוא אם לא תהיה לי הצעה מעשית כמאמן בדמינטון ומוסיקאי. סיירתי במרכזי הבדמינטון כאן ומצאתי שהרמה מאוד נמוכה. יש הרבה עבודה כאן, אך ראשית עלי להחדיר לתודעת ראשי הספורט והעוסקים בספורט, כי זהו ספורט שווה במעמדו בעולם לכל ענף ספורט אחר בעולם, ולא משחק חצר. אני רוצה להיות חלוץ בתחום זה ולהפוך את כדור הנוצית לספורט מקצועני כמו בעולם הגדול. ברגע שלנוער יהיה מודל חיקוי ברמותי, הם יסחפו אחרי המשחק הזה", אומר סמיון, שהלהיב את הישראלים במספר אימונים שהעביר בעת ביקורו.

להתראות בכינוס הפועל

באפריל הוא אמור לחזור לארץ עם שחקני נוער מגרמניה, למחנה אימונים משותף עם נבחרת ישראל. הוא ישאר כאן עד אחרי משחקי כינוס הפועל ה־13, בהם תשתתף קבוצה ממערב־גרמ־ניה בית שאירגן. בתקופה זו יקיים פגישות קדחתניות עם ראשי הספו־רט, ואישים מרכזיים בתחום המוסיקה, בתקווה שיוכל לקחת את מיטלטליו מקלן ולנחות כאן.

בארץ

חני קשנסקי אלופת הפועל ברובה זעיר

חני קשנסקי מהפועל חיפה זכתה אתמול באליפות הפועל בקליעה ברובה זעיר, לאחר שצברה בירי בשלשה מצבים 20 כדור בכל מצב 561 נקודות מ־600 אפשרויות. שניה היתה גילה זאדה מפתח־תקוה 547 נקודות ושלישית אורלי אלון מחדרה 546 נקודות.

באליפות הפועל לנוער זכה אילן שורץ מחולון עם 552 נקודות לפני רן בן ארי מרחובות, 542 נקודות.

חולון ניצחה ברובה אויר

קלעי הפועל חולון ניצחו אתמול בתחרויות הליגה ברובה אויר למחוז הדרום, לאחר שצברו 1,088 נקודות, אולם בסיכום כללי של הליגה הארצית זכתה הפועל ת"א כשצברה בסך הכל 6,266 נקודות, לפני רמת־אביב 6,252 והפועל חולון 6,057.

במחוז הצפון ניצחה מכבי רעננה עם 1,066 נקודות וזכתה בסיכום הליגה ב־6,290 נקודות לפני בית הלוחם 6,233.

★ קלעי הפועל פרדס־חנה ניצחו אתמול בתחרות הליגה באקדח אויר לאחר שצברו 1,097 נקודות והקדימו את הפועל אילת השחר – 1039 נקודות. בתחרות האישית ניצח יהושע לבנברג מהפועל רמת־גן עם 370 נקודות.

הוכתרו אלופי "הטניס המשפחתי"

אלופי ישראל בטניס "הכל נשאר במשפחה" הוכתרו אתמול בסיומה של האליפות שנמשכה כחודש ימים ובה השתתפו יותר מ־300 טניסאים.

ואלה תוצאות משחקי הגמר בקטגוריות השונות: אבות ובנות: יעל ושבתאי שביט גברו על דני ויעל מילין 6–2, 6–3. אמהות ובנות: ליאת וקלרה שמש ניצחו את בלה וג'נין שטראוס 7–6, 4–6, 7–6. אמהות ובנים: אדית ויורם בראון גברו על דליה ויובל הירש 6–2, 6–1. אח ואחות: שגב והדר לוי גברו על עופר ולימור גולן 7–5, 4–6, 6–4. בעל ואשה: משפחת אניאס גברה על בטרסון 6–1, 6–0. סב ונכד: ברונו ויובל לנדסברג גברו על אדוארד ודורון חורש 6–2, 6–1. אחים: יואב וירון עזאצ'י ניצחו את תומר וליאור צימרמן 6–4, 6–7, 6–4.

דגניה א' ניצחה במרוץ אופניים

כ־250 רוכבי אופניים השתתפו אתמול במרוץ הגליל המערבי שאור־גן ע"י קיבוץ מצובה וגלגלי־העץ. המסלול היה בן 52 קילומטר ממצובה דרך צומת אחיהוד, עכו, נהריה, ראש הנקרה, שלומי ובחזרה למצובה. המרוץ נשא את שמו של משה כהן ממצובה. בסיכום הקבוצתי זכתה דגניה א' לפני אשדות יעקב איחוד ובית זרע.

בתחרות האישית הגיעו לא פחות משישה רוכבים בזמן זהה. ראשון היה יאיר גרנות מהפועל חיפה 1.15 שעה לפני דני ישראלי מהפועל באר־שבע באותו הזמן. בין הנוער הגיע ראשון אייל אטנפלד מהפועל חיפה אף הוא בזמן זהה למנצח.

★ במשחקי הליגה הלאומית בכדוריד ניצחה אתמול הפועל ירושלים את ירושלים 31–9. הפועל רעננה הביסה את הסכביון 29–0 והגליל העליון ניצחה את ת"א 18–7.

★ כ־150 אתלטים השתתפו אתמול בתחרות פתיחת העונה של מכבי שנערכה ברוח נגדית חזקה באיצטדיון הלאומי בהדר־יוסף. בין הגברים יש לציין את ניצת ה־60 מטר של דן הרמון ממכבי חיפה, 7.24 שניות. בריצת 300 מ' קבע אבי ניסנקורן 35.84 שניות. 1,000 מ' אלי ימור 2:39.16 דקות. קפיצה למרחק נחום דוגל 6.76 מטר. קפיצה לגובה יעקב סניר 1.93 מטר. נשים: אלופת ישראל בקפיצה למרחק סיגל גונן קבעה אתמול הישג נאה ב־100 מ' 7.90 שניות. פאינה בומשטיין רצה 300 מטר ב־42.35 שניות ו־600 מטר 1:35.03 דקה. צילה אשר הדשה כדור ברזל 11.66 מ'.

מכבי חיפה גישה...
לשחרר את ארמי...

מכבי חיפה גיששה באשר לאפשרות לשחרר את ארמלי לפני המחזור ה־15

יונתן הללי

הנהלת מחלקת הכדורגל של מכבי חיפה בדקה בימים האחרונים את האפשרות להיפרד מהחלוץ זאהי ארמלי עוד לפני המחזור ה־15 של עונה זו. הפניה, שהועברה לנציגו של ארמלי, נדחתה בשלב זה על הסף ודרכי הפירוד בין הצדדים ייבדקו, אם בכלל, רק בתום ההליך המשפטי בין ארמלי למכבי חיפה.

פרקליטו של ארמלי, עו"ד סלמן פרג', אישר שאכן נעשתה אליו פניה בענין ובתשובה לשאלת "מעריב ספורט" אמר: "ראשית על מכבי חיפה לשלם לזאהי את המענק עבור כרטיס השחקן שלו – 70 אלף דולר – ובתוספת את שכרו השנתי עד סוף העונה, ורק אז יהיה ניתן לבדוק אפשרות לפירוד בין זאהי למכבי חיפה".

היחסים בין זאהי ומועדונו הדרדרו עד כדי כמעט קרע ● היו"ר וייצנר והגזבר שביט סרבו להיפרד מארמלי בברכת שלום ואמרו לו: "אין לנו עניין לדבר איתך"

ל"מעריב" נודע כי היחסים בין ארמלי לראשי מועדונו הגיעו לשיאים שליליים חדשים הם עפ"י הגדרת מקורביו של החלוץ "בלתי נסבלים". בתקופה האחרונה מפנים ראשי המועדון עורף לחלוץ ומתעלמים מקיומו – לטענת ידידי זאהי בעטיה של התביעה הכספית שהגיש ארמלי לבית המשפט.

כך למשל הודיעו לארמלי היו"ר וייצנר והגיזבר שביט, כי אין להם עוד עניין לדבר עימו. הודעה זו קיבל החלוץ אחרי תקרית חמורה שהיתה לו עם השניים ואשר ארעה בתום מחנה האימונים שקיימה מכבי חיפה השבוע. ארמלי ביקש להיפרד מראשי מועדונו בברכת שלום ולהתראות, כפי שעשו שאר חבריו, אך בעוד לכל השחקנים השיבו השניים – מארמלי הם פשוט התעלמו.

זאהי פנה לצמד וייצנר ושביט ושאל: מדוע אתם לא עונים לי? השניים השיבו לו מפורשות: "אין לנו עניין לדבר איתך כלל". למחרת (שלשום) נמנע ארמלי מלהשתתף במשחק קבוצתו מול שמשון (0–1), במסגרת גביע הטוטו. הנימוק הרשמי היה פציעה אבל נראה כי הקרע בינו לבין ראשי המעודון כבר בלתי ניתן לאיחוי.

אבי רן, שוער מכבי חיפה, בעימות גבהים עם גידי דמתי השמשוני שירד שלשום מנצח (0-1). צילם: ישראל מלובני

רדלר התפטר – דני נוימן בדרך

רדלר: אני לא יכול להפיק מן השחקנים יותר. הקבוצה זקוקה לזעזוע ● היו"ר לויאן: אני מצטער אך מקווה שהשחקנים יתעוררו

מאיר ריפמן

המאמן אריה רדלר התפטר אמש מאימון בית"ר ת"א. המועמד העיקרי להחליפו הוא דני נוימן, העשוי להעביר את אימון הקבוצה כבר היום.

אם בעבר היה רדלר האיש שפוטר, דומה שהפעם הוא הקדים תרופה למכה, וכנראה בכדי למנוע פיטוריו – התפטר בעצמו. במשחק יום שישי נגד מכבי פ"ת (0–1) ניתן אולי הרמז לכך שאיש לא יצטער אם רדלר ילך. באותו משחק אמר רדלר ללויאן: "השחקנים לא שומעים לי, תראו איך רוני צמח לא שומר..." ובאותו המעמד השיב לויאן לרדלר: "מה אתה רוצה, אני לא יכול להיות רס"ר משמעת שלך, תשתלט על השחקנים לבדך..."

דומה שרדלר הבין את הרמז. אמש בא רדלר לביתו של היו"ר לויאן, והגיש לו את התפטרותו. לויאן ניסה לבקש מרדלר להישאר, אבל לשני הצדדים היה ברור כי זהו נסיון סרק והגט הוא סופי. רדלר יקבל פיצוי כספי תרף התפטרותו.

לאחר ההתפטרות אמש, אמר לי רדלר: "ישבתי מאתמול (שלשום) אחרי המשחק, וחשבתי על כל מה שהולך מסביב. אני רואה שאני לא יכול להזיז דברים בקבוצה. אני לא יכול להפיק מן השחקנים יותר. הקבוצה צריכה זעזוע, וזה צריך להיות המאמן. החלטתי על הצעד הזה עכשיו, כי יש פגרה ולקבוצה יש זמן כדי להתארגן ולמצוא לה מאמן".

היו"ר לויאן אמר בעקבות ההתפטרות: "אם זה היה תלוי בי הייתי מעיף חמישה מהשחקנים ורק לא את המאמן, שהבטחתי הרבה פעמים שהוא לא יהיה השעיר לעזאזל שיפוטר. אני מצטער על הצעד שעשה רדלר כי אנחנו מעריכים אותו מאד. אני מקווה שהזעזוע הזה יעזור והשחקנים יתעוררו".

הבוקר אמור לויאן להיפגש עם המאמן הפנוי דני נוימן, ואם תושג ביניהם הסכמה עקרונית, אזי היום אחה"צ יעביר נוימן את אימון הבכורה שלו בקבוצה.

דוד פיזנטי חזר אתמול לאצטדיון המוכר לו בנתניה, אך הוא והחבריה הסתפקו ב־0-0. צילם: עודד מילשטיין

גריאני דרש ממכבי ת"א להציבו ברשימת ההעברות

מאיר ריפמן

קשר מכבי ת"א משה גריאני רוצה לעזוב את הקבוצה, והוא דרש להציבו לאלתר ברשימת ההעברות. במכבי ת"א מתכוונים לקיים פגישה עם גריאני, כדי לדעת אם הודעת־דרישתו היא רצינית.

גריאני חשף אתמול את רצונו לעזוב במשחק נגד מכבי יבנה (2–2), במהלך המחצית השנייה, כאשר המאמן שמעון שנהר החליפו באיתן לוי. כשירד גריאני מהמגרש, הוא ניגש אל מנהל מכבי ת"א, משה ("פפר") ישראלי, ואמר לו בכעס רב: "אני לא רוצה לשחק עוד במכבי ת"א. תשים אותי ברשימת ההעברות".

ישראלי לא ייחס חשיבות לדברי גריאני. כשחזרה הקבוצה למגרש המכביה, אמר ישראלי לגריאני: "למה דיברת כך? היית עצבני?" גריאני השיב: "הנה, עכשיו אני רגוע ואני רוצה ללכת מכאן. זה מתבשל אצלי כבר הרבה זמן". ישראלי לגריאני: "אם אתה רוצה נשב ונדבר על זה. אנחנו לא מחזיקים כאן אף אחד בכוח".

ובעניין שחקן רכש אחר, המגן יוסי קרמר. המאמן שנהר נתן בידי קרמר את האפשרות להחליט אם הוא רוצה להמשיך בקבוצה, או לעזוב. זאת, לאחר ששנהר הבהיר לקרמר שמקומו אינו מובטח בהרכב. אם קרמר לא ימצא קבוצה, שאליה ירצה לעבור, הוא יישאר במכבי ת"א.

יו"ר בית"ר ירושלים רוני בר־און:

גביע הטוטו? התחושה היא של 3 שבועות מנוחה...

מאת עמי כברי

מיום לידתו מסתובב גביע הטוטו עם שם של ילד חורג בליגה הלאומית. הקהל לא קנה אותו. לא פעם נוצר הרושם שאף המאמנים וחניכיהם בחולים במיטרד.

פרשיית מכירת משחקי גביע הטוטו היתה אולי המכה הקשה ביותר שספג דימויו של המפעל הצעיר. במהלך הפרשה העגומה, שנחשפה לפני שנה, אמר אחד מראשי האגודות המעורבות כי חוסר האמון באר־תנסיות של תוצאות משחקי גביע הטוטו הוא שגרם לדעתו את המהמר לשחד קבוצות שלמות ולהכניס בהם מוטיבציה שהמפעל עצמו לא יכול היה לספק.

"המפעל הזה היה יכול להיות דבר יפה מאד" – אמר רוני בר־און, יו"ר בית"ר ירושלים. "הבעיה שלקחו רעיון בעל בסיס חיובי ופיצלו אותו בצורה קטלנית לכמה חלקים לאורך עונה שלמה. בצורה כדאת, גם פגעו במהלך השוטף של הליגה וגם שמו אותו בפקק שאמור לסתום חורים במהלך העונה. זה גורם להורדת מתח כללית כאשר נכנסים למפעל הזה. אי אפשר לעשות קופה מהמפעל. בשביל זה צריך לבצע לאורך כל הדרך".

יו"ר מכבי חיפה, צבי וייצנר, אינו מסכים עם רוני בר־און. "זו אחת העזרות הגדולות שיש היום לאגודות. כל נצחון במפעל שווה 10.000 ש"ח. גם כאשר קבוצה מפסידה היא מקבלת סכום של 3500 ש"ח". הוצאות המפעל – מסביר יו"ר מכבי חיפה – הן מינימליות והאגודות הנבונות יכולות להרוויח במהלך המפעל כספים חיוניים לקיומן. האגודות חייבות להבין שאם כולם יקחו את העסק הזה ברצינות – המשתכרות,היחידות יהיו הן עצמן".

ובכל זאת, גביע הטוטו הפך באחרונה לבית ההבראה של הליגה הלאומית. בית"ר ירושלים הספיקה להפסיד בו שני משחקים בעיצומה של דהירתה במעלה הטבלה. בני־יהודה הפסידה עד כה רק בו. האם לזה צריך הקהל להימשך?

וייצנר: "יכול להיות באמת שבבית"ר ירושלים מזלזלים בקביעות במפעל הזה, כי הם מרגישים עכשיו גבוה בליגה הלאומית, אבל אני מכיר הרבה אגודות שלוקחות את זה ברצינות".

רוני בר־און: אני לא חושב שהמפעל הזה אטרקטיווי כל כך. צביקה וייצנר? אני מבקש ממנו שידאג לעניניו ולא יחלק ציונים לבית"ר ירושלים. אני לא יכול לדרוש מהשחקנים לעשות 'סוויץ' פתאומי ולהתחיל לרוץ במלוא הרצינות לתואר שני באותה עונה. כמי שקבע את המדיניות בבית"ר ירושלים, אני מבטיח לך שאין שום דבר מגמתי בנושא הזה, אבל התחושה עכשיו היא של 3 שבועות מנוחה כללית".

גיורא שפיגל הטיח מילים קשות בקוון – והורחק

אלי קמיר ובועז ביסמוט

גיורא שפיגל, מנהלה המקצועי של הפועל פ"ת, הורחק אתמול ולא ישב על ספסל קבוצתו במחצית השניה של משחק גביע הטוטו שנערך בפ"ת מול בני יהודה (1–1).

לקראת סיום המחצית עלתה בני יהודה ליתרון משער של חזי שירזי. שפיגל זעם על הקוון אמנון הירזבן, בטענה שהשער נבבש מעמדת נבדל ברורה. "אתה מטומטם גדול. הוא היה באופסייד של לפחות 5 מטר. אני מכיר אותך ויודע בדיוק מי אתה", הטיח שפיגל לעבר הירזבן. את אותם מילים רשם צבי שריר בדו"ח השיפוט של המשחק, דבר שיגרור את זימונו של שפיגל לועדת המשמעת.

תגובתו של שפיגל: "הרמה של הקוון הזה (הירזבן) חלשה, ואני לא מתכוון לשער דווקא. לגבי מה שכתוב בדו"ח השיפוט מצדי שיכתבו מה שהם רוצים, מעבר לזה אני לא רוצה להגיב".

בני לם: אין בית – אין פעילות במכבי נתניה

בן כספית

קפטן מכבי נתניה, בני לם, שהחרים אתמול את משחק קבוצתו נגד הפועל ת"א, טוען כי האגודה לא עומדת בהתחייבויותיה כלפיו. המדובר בתשלומים חודשיים בסך אלפיים דולר שאמורה מכבי נתניה להעביר לקבלן הבונה את ביתו של לם. בחוזה בין השחקן לאגודה שיפוג בתום העונה הבאה, התחייבה מכבי נתניה לכסות את התשלומים האמורים גם בתקופת הפגרה.

בשלב זה הצטבר חוב של כ־8000 דולר והקבלן השעה את הבניה עד לסילוק החוב. סגן יו"ר האגודה, יצחק תשובה הגיב: "מכבי נתניה לא חייבת דבר לבני לם, נהפוך הוא – השחקן חייב לנו כספים ואנחנו לא לוחצים אותו בנושא. הלוואי שכל הקבוצות היו עומדות בהתחייבויות לשחקנים כמו מכבי נתניה. אנו לא אשמים אם בני הסתבך עם הקבלן שלו. מבחינתנו שום דבר לא קרה".

נודע כי החוב עליו מדבר תשובה מקורו ברכב החדש שקיבל לם מן האגודה. לם עצמו טוען שאין כל חוב כזה, היות והוא חתום לשנת משחק נוספת שבה אמור הסכום להתקזז.

הכותל נענה לתפילת ועקנין

דוד ועקנין, חלוץ מכבי יבנה, ניצל מכישוף, כך לפחות מאמינים ביבנה. החלוץ, שחזר להבקיע לאחר תקופת בצורת ארוכה מאוד, עבר בתקופה האחרונה את סידרת האמונות והתפלות בהם מאמין האפסנאי מור יוסף. מה לא עשו לשחקן כדי שיבקיע שערים: שמו שום בבגדיו, מטבעות, שברו קרח, שחטו עופות, אך דבר לא עזר. אז ניסו ביבנה את המרשם הבדוק: לקחו את ועקנין יחד עם ראש הקבוצה ומנהלי הקבוצה אל הכותל. ועקנין הניח תפילין, ואתמול מול מכבי ת"א, חזר וכבש.

הערב צפויה ביבנה ישיבת הנהלה שתדון בצורת מינויו של המאמן החדש אליהו עופר ובחלוקת האחריות בין חברי ההנהלה. יצחק פרי

האיחור עלה לאדיב במקום בהרכב

בני יהודה תארח את המובילה בר"ג

איל יצחקי

בני־יהודה תארח את בית"ר ירושלים למחזור ה־16 באיצטדיון רמת־גן. החלטה זו התגבשה בהנהלת הקבוצה בשבוע האחרון. במקביל דחתה בני־יהודה הצעה של מכבי פ"ת לקיים הצגה כפולה ברמת־גן במחזור ה־15, בני־יהודה – מכבי חיפה ומכבי פ"ת – בית"ר ירושלים.

אתמול איחר הבלם ירון אדיב לאסיפת הקבוצה ועקב כך לא שולב על ידי המאמן שניאור בהרכב הפותח. מישל דיין ינסה מחר לחזור לאימונים לאחר העדרות של שבועיים. דיין נבדק אצל שני רופאים. האחד איבחן פגיעה במיניסקוס והשני גידוי בלבד.

לנווה־יוסף הירבו להבקיע...

שיא חדש רשמה אתמול קבוצת הנוער של מועדון כדורגל נווה־יוסף, כשהביסה במסגרת תחרויות גביע המדינה לנוער את הפועל ב'אסר אל זרקה 28:0!!!

שופט המשחק, אריה ברקו, טען בסיום כי לא נשאר מקום בפינקסו לרשום את השערים ובבדיחות שאל את אנשי נווה־יוסף: "מה התוצאה?"

לנווה־יוסף הירבו להבקיע מאיר תורג'מן 9 ואילן אסלי 8. בדקה העשירית כבר נרשם יתרון 4:0 לחניכיו של ינון שלום, שהעפילו בעקבות הנצחון לשלב שמינית הגמר. יונתן הללי

בפתיחת הטורניר המרובע בפברואר:
מכבי חיפה נגד פ.צ. קלן

טורניר בינלאומי בכדורגל בהשתתפותן של מכבי חיפה, מכבי ת"א, פ. צ. קלן ובורוסיה מנשנגלאדבאך, ייערך בתחילת חודש פברואר בחיפה, באיצטדיון העירוני בקרית אליעזר – הסכם סופי על כך הושג בסוף השבוע בין ראשי ארבעת המועדונים.

במשחק שיפתח את הטורניר, ב־4 בחודש, תתמודד מכבי חיפה עם קלן. משחק הגמר וכמו כן המשחק על המקום השלישי ייערכו ב־9 בחודש. יונתן הללי

הביתריאדה יוצאת מחרתיים לדרך

ה"ביתריאדה", טורניר קט־רגל שמארגן מרכז בית"ר, יפתח מחרתיים בהשתתפות חמש קבוצות בית"ר הבכירות. המשחקים יתקיימו באולם הספורט באריאל ויתנהלו ע"י שופטים בינלאומיים. בשלב השני של הטורניר תצטרף למעגל המשחקים אלופת צרפת, פאריס סן־ז'רמן.

ב־3 בפברואר יתקיים במגרש מכבי נתניה משחק בין אלופת צרפת לבין נבחרת בית"ר (בהדרכת דרור קשטן). למחרת יתקיים טקס הסיום של הביתריאדה במעמד ראש־הממשלה, יצחק שמיר, וסגנו, דוד לוי באצטדיון מלחה בבירה. במהלכו יתקיימו אירועי ספורט שונים, ביניהם משחק קט־רגל בין פאריס סן־ז'רמן לבין נבחרת בית"ר, ומשחק קט־רגל בין כוכבי כדורגל ובידור (משה סיני, עודד מכנס, צביקה פיק, יגאל בשן ומוטי גלעדי), לבין כוכבי נבחרת ישראל במשחקי מכסיקו 70' (גיורא שפיגל, מרדכי שפיגלר, צבי רוזן, יצחק ויסוקר, שייע פייגנבוים ועוד).

هكذا من الأصل

هكذا من الاجل

העיר ליברפול נגד מזג האוויר: 2–0

כדורגל א

קרית אונו מציגה את אונה בוועדות ובמגרשים

דוד לביא

הפועל קרית־אונו, אשר חזרה באמצע השבוע למקום הראשון בטבלת ליגה א' דרום, הגדילה את בנין נקודותיה ל־24. זו לא טעות. קרית־אונו אמנם לא שיחקה באמצע השבוע, אולם רק ביום רביעי החלה בוועדת המשמעת של ההתאחדות לכדורגל, לפסוק לטובתה ניצחון טכני במשחק שפוצץ לפני שבוע, כשקרית־אונו אירחה את הפועל ירוחם.

אתמול הצליחו חניכיו של יורם אורנשטיין לגבור על מכבי „לזרוס" חולון בביתה 2–0, מצמד שערים של אבי מכן, ובכך הותירו את קרית־אונו, אם נשתמש במושג השחוק, כ„נומרו אונו". בבגרש „לזרוס" התקיים אתמול משחק צמרת נוסף. הפועל רמת־השרון התמודדה עם הפועל בת־ים, והצליחה לכהום ניצחון חרץ 1–0 בשער של ג'קי דהאן.

הפועל בית־שמש ממשיכה לאבד גובה. הפעם היא נוצחה בביתה על ידי השלישית בטבלה, מכבי קרית־גת, 1־0 משער של עופר אלקבץ.

במחוז הצפון, הביסה מכבי חדרה, המוליכה, את מכבי אור־עקיבא 3–0, מצמד שערים של יגאל אלחרר ושער נוסף של רוני ויצמן. הפסד ביתי מפתיע נרשם לשלישית בטבלה, בית"ר חיפה, כאשר נוצחה בביתה ע"י טירת־הכרמל הסוגרת את הטבלה 0–1, בשערו של אבי ליברטי. מכבי חדרה מובילה עתה עם 24 נקודות – שתי נקודות יותר מהפועל רעננה.

ארבע (!) תוצאות מאופסות, מתוך 7 משחקים, היו מנת חלקו של המחוז הצפוני. תוצאת התיקו המשמעותית במחוז זה היתה בין הפועל רעננה (מקום שני) והפועל קרית־שמונה (מקום חמישי ומשחק חסר).

מספר שיא של 4,000 צופים חזה בתיקו מאופס אחר, בין הפועל טירה להפועל טייבה. וזה, ללא ספק קהל צופים שקבוצה לאומית היתה מתגאה בו. אפילו שתי קבוצות. לפי הזכור לנו, זהו מספר הצופים הגבוה ביותר בליגות א' העונה.

דהאן הדהים בהטבעת בת־ים

הפועל בת־ים – הפועל רמה"ש 0–1

עדי בן־עמי

הפועל בת־ים הטוענת לאליפות מחוז הדרום, כשלה ונוצחה לראשונה העונה מול קבוצת ההתחית מרמת־השרון. משחק ירוד ברמתו של בת־ים, כמוהו לא ראו העונה אוהדיה, גרר הפסד 0–1. בבת־ים לא זוכרים משחק כזה ראו התקפה ראשונה לזכות קבוצתם רק בדקה ה־28. היום הם זוכרים ועוד איך.

חולשתה של בת־ים הזמינה התקפות של האורחים מרמת־השרון כמו פרסה לפניהם שטיח אדום. בדקה ה־38 התבצעה אחת מההתקפות הנגד של האורחים, ונפסקה בעיטת עונשין לזכותם. יגאל כוכבי הגביה את הכדור לרחבה, ובערבוביה שנוצרה ניצל ג'קי דהאן, בלם האורחים המצטיין, שמ־6 מטרים הצמיד את הכדור לרשת.

אז החלה בת־ים להפעיל לחץ כבד על שער האורחים, אך הצטיינותו של השוער אבי יהודה ובלמו דהאן מנעה הבקעת שער שיויון. המחצית השניה נפתחה בלחץ בת־ים, אך עצבנות המקומיים גרמה למשחק מסורבל וחסר תכנון. השופט יעקב לוי, ששלט במשחק, נאלץ לשלוף שלושה כרטיסים צהובים כנגד המקומיים.

שפט: יעקב לוין, לעיני 400 צופים במגרש „לזרוס" בחולון.

בת־ים: מרקוביץ; דרייפוס, אזהרי, בוטפיקה, אלמוזלינו; נחום, מזור, נמני; עובדיה, בן־גיגי, רובין. בן שיחקו: יוסלביץ ודוחליר.

רמת־השרון: אבי יהודה; אבוליה, דהאן, זרחוביץ, כוכבי; דמו, צבי, פלח; אברהם, רעקנין, אצלן. בן שיחקו נהרדעא ומצליח.

המשחק המרכזי
הפועל רמת־השרון הנחילה אתמול הפסד ראשון לקבוצת הפועל בת־ים, ועוד במשחק חוץ! צילום: הנס אנגלסמן

צפון

מכבי עפולה 0
„עליה" כפ"ס 0
שפט: דוד יוסף, 100 צופים בעפולה. (צבי נעים)

הפועל רעננה 0
קרית־שמונה 0
שפט: ראוד סהיל, 300 צופים ברעננה. (סמיר שלום)

אח"י נצרת 0
מכבי טמרה 0
שפט: יצחק בן־יצחק, 1,500 צופים במגדל־העמק. (אליאס תודי)

מכבי חדרה 3
אור־עקיבא 0
לחדרה: יגאל אלחרר (31, 69), רוני ויצמן (64).
שפט: יוסף דיאמנט, 500 צופים בחדרה. (גבי שטרית)

בני טמרה 4
קרית־אתא 1
לטמרה: צ'ארלי עייש (51), סוהיל שעבן (54), אלי היימן (64), אורי משה (82).
לקרית אתא: ג'ינה (80).
שפט: ליבוביץ, 500 צופים בטמרה. (מוחמד עוואד)

בית"ר חיפה 0
טירת הכרמל 1
לטירת הכרמל: אבי ליברטי (68).
שפט: דני קרוצ'י, 200 צופים בקרית־אליעזר. (יריב כהן)

הפועל טירה 0
הפועל טייבה 0
שפט: שלמה שחר, 4,000 צופים בטירה. (עבד מהה)

מלך הצפון

1.	קצ'אר עיראקי	9
2.	רוני וייצמן	6
–.	צ'רלי עייש	6
–.	אליאס פרג'	6
5.	יגאל אלחרר	5
–.	יוסי גיסלמן	5
–.	ג'מיל מגרבי	5
–.	עוזי נאסר	5

מחוז צפון (לאחר המחזור ה־16)

1.	מכבי חדרה	7–20	22
2.	הפועל רעננה	9–13	20
3.	בית"ר חיפה	11–18	19
4.	מכבי טמרה	8–15	19
5.	קרית־שמונה*	11–13	17
6.	הפועל טירה	17–17	16
7.	מכבי עפולה	11–10	16
8.	הפועל טייבה	21–14	15
9.	הפועל בני־טמרה	19–19	14
10.	מכבי אח"י נצרת*	11–11	14
11.	קרית־אתא	20–15	13
12.	„עליה" כפר־סבא	21–14	12
13.	אור־עקיבא	17–9	12
14.	טירת־הכרמל	21–16	11

* משחק חסר

דרום

בית"ר ב"ש 1
הפועל ראשל"צ 1
לבאר־שבע: רחמים מלכה (60).
לראשל"צ: איתן שלום (64).
שפט: כנסור סעדה, 400 צופים בבאר־שבע. (אריה רפפורט)

בית־שמש 0
קרית־גת 1
לקרית־גת: עופר אלקבץ (63).
שפט: בן־שתי, 100 צופים בלוד. (רפי מכן)

„לזרוס" חולון 0
קרית־אונו 2
לקרית־אונו: אבי מכן (40, 80).
שפט: ארז זסלמן, 500 צופים בחולון. (אורי שמורק)

הפועל ירוחם 0
קרית מלאכי 1
לקרית־מלאכי: דני בישון (23).
שפט: דינר, 500 צופים בירוחם. (עמוס אביטל)

אור־יהודה 2
הפועל רמלה 2
לאור יהודה: חיים דאוקי (9) אריה ראזה (27).
לרמלה: אברהם ברורה (58), מוטי בוהדנה (84).
שפט: שלמה אנקונינה, 700 צופים באור־יהודה. (ג'קי תוגר)

בת־ים 0
רמת־השרון 1
לרמת־השרון: ג'קי דהן (38).
שפט: יעקב לוי, 400 צופים בחולון. (עדי בן־עמי)

הפועל אשקלון 0
הפועל אזור 1
לאזור: שלום אחיאל (16).
שפט: דוד בן־ברוך, 300 צופים באשקלון. (יהודה בוהטן)

מלך הדרום

1.	איתן שלום	12
2.	עמוס סימון	8
3.	שלום אחיאל	6
–.	סמי אנקר	6
5.	משה בוהדנה	5
–.	מאיר בן־ביבי	5
–.	יחזקאל רעבול	5
–.	יואל ממאוי	5

מחוז דרום (לאחר המחזור ה־16)

1.	הפועל קרית־אונו	5–20	24
2.	הפועל בת־ים	7–15	22
3.	מכבי קרית־גת	10–13	19
4.	הפועל אזור	17–20	18
5.	הפועל אשקלון	11–14	18
6.	קרית־מלאכי*	10–8	17
7.	הפועל בית־שמש	16–16	16
8.	הפועל ראשל"צ	18–23	15
9.	הפועל רמלה	17–17	15
10.	לזרוס חולון	21–14	13
11.	רמת־השרון*	18–11	11
12.	בית"ר באר־שבע*	25–14	11
13.	הפועל ירוחם	21–17	10
14.	הפועל אור־יהודה*	13–7	9

* משחק חסר

גביע הנוער

מרמורק העיפה את בית"ר ירושלים

דוד לביא ואמיר איזנברג

אתמול נערכו משחקי השלב השני בגביע ירושלים לנוער. בית"ר ירושלים, מהליגה העלית לנוער, הודחה ע"י הפועל מרמורק מהליגה הארצית (מחוז דרום) בבעיטות 11 מ', 2–4, לאחר שבתום 120 דקות היתה התוצאה 2–2.

הקבוצות החיפניות נהלו הצלחה כבירה. מכבי חיפה נצחה את הפועל ביר־מכסור 15–0, ראובן עסר כבש חמישה; מ.כ. נווה יוסף חיפה ניצחה את מכבי כפר־סמיע 19–0; הפועל חיפה ניצחה את מג'דל כרום 2–0, ובית"ר חיפה ניצחה את עכו 3–1.

שאר התוצאות: מכבי חיפה – הפועל ביר־מכסור 15–0, הפועל חיפה – מג'דל כרום 2–0, הפועל ת"א – „צפרירים" חולון 4–0, הפועל ב"ש – מכבי רחובות 4–0, הפועל קרית־אונו – הפועל רמת־גן 3–3 (2–4), מכבי הרצליה – בני־יהודה 1–3, שדרות – דימונה 3–2, בית"ר אופקים – אשדוד 2–0, בית"ר ירושלים – מרמורק 2–2 (2–4 מבעיטות 11 מ'), בית"ר חיפה – עכו 3–1, הפועל טבריה – בית"ר נתניה 2–7, טירת הכרמל – בית"ר נהריה 1–2, דבוריה – הפועל אום אל־פחם 3–0, מ.כ. נווה יוסף חיפה – כפר־סמיע 19–0, קרית־ביאליק – מכבי חדרה 1–0, שיכון המזרח – הפועל פ"ת 2–4, עירוני אשדוד – מרחבים 5–0, הפועל ירושלים – קרית־מלאכי 9–0, גדנ"ע יהודה – בית־שמש 6–0, חולון – א.א אום אל־פחם 6–1, כרמיאל – נצרת־עלית 3–2, קרית־חיים – מכבי צור־שלום 4–0, מכבי נתניה – טייבה 5–1, רעננה – גבעת־אולגה 2–1, מכבי ת"א – הפועל בת־ים 2–1, מכבי פ"ת – הכח ר"ג 5–2, ראשון־לציון – מכבי יבנה 3–1.

(השתתפו: גיא גונן, עמיר חרד ויריב כהן)

כדורגל ב

וכרגיל, נאלץ השופט להפסיק המשחק

אמיר איזנברג ודוד לביא

ארוע לא ספורטיבי התרחש אתמול במשחק בין מכבי השקמה רמת־גן למכבי הרצליה. במצב של 1–2 להרצליה הורחק מהמגרש אלי סנדרוי מהשקמה בעקבות התנהגות פרועה. יותר מאוחר, בדקה ה־81, נזרקה אבן מהקהל לעבר של הקוון, שפנה לשופט האחרון החליט להפסיק את המשחק.

הפועל באר־יעקב, ממחוז דרום ב', שהכיסה בשבוע שעבר את הפועל אשדוד (2–6), יצאה אתמול למשחק קשה מול הסקציה מנס־ציונה. המשחק היה שקול והוכרע רק בדקה ה־86 משער של חיים צ'רנוביץ המקומי. בזכות נצחונה מפגרת עתה הסקציה רק בשתי נקודות אחרי הפועל אשדוד, אך יש לזכור שעדיין חסרים לה שלושה משחקים.

צפון א': מג'דל־כרום – צפת 2–0, סכנין – קרית־ביאליק 1–1, קרית־שמונה – אפיקים 1–1, מכבי עכו – בני־נצרת 0–0, נצרת־עילית – בני־עכו 0–0, גבעת־הרקפות – בני־חצור 1–0, שפרעם – מעלות 4–0.

צפון ב': איכסל – נחליאל 3–1, יקנעם – עוספייה 0–0, כפר־סולם – גבעת־אולגה 3–2, אום־אל־פאחם – בית־אליעזר 1–0, צור־שלום – מגדל־העמק 0–0, צופי־חיפה – פרדס־חנה 2–0, מ.ר.א.כרמל – תל־חנן 2–0.

דרום א': גבעת־שמואל – כפר־סבא 2–5, שכון־המזרח – פרדס־כץ 2–0, כפר־יונה – בת־ים 2–0, הפועל הרצליה – ג'לג'וליה 1–0, ראש־העין – כפר־קאסם 1–1, צעירי־יפו – כפר־שלם 1–1.

דרום ב': אילת – קרית־מלאכי 2–0, יבנה – קרית־עקרון 1–0, שדרות – בן־צבי 0–0, מרחבים – עירוני אשדוד 0–0, הפועל רמלה 2–2, רחובות – מבשרת־ציון 2–0.

צפון א (לאחר המחזור ה־13)

1.	מכבי עכו	4–21	24
2.	בני־נצרת*	8–21	18
3.	הפועל צפת*	13–18	14
4.	בני־חצור	16–20	14
5.	ס.כ.מעלות*	8–10	13
6.	הפועל בני־עכו	17–18	12
7.	מכבי שפרעם	17–13	12
8.	מג'דל־כרום**	10–15	11
9.	נצרת עילית*	17–19	11
10.	גבעת־הרקפות**	12–12	10
11.	בני־סכנין	19–16	9
12.	הפועל אפיקים*	22–10	9
13.	קרית־ביאליק*	16–6	8
14.	קרית־שמונה*	25–5	3

* משחק חסר
** 2 משחקים חסרים
*** 3 משחקים חסרים

צפון ב (לאחר המחזור ה־13)

1.	מ.ר.א.כרמל	8–33	21
2.	מכבי עוספיה*	9–24	20
3.	תל־חנן	18–23	14
4.	הפועל נחליאל*	15–18	14
5.	הפועל יקנעם*	12–14	13
6.	גבעת־אולגה	15–16	13
7.	צור־שלום	17–14	13
8.	מגדל־העמק*	17–19	12
9.	אום־אל־פאחם*	17–14	12
10.	כפר־סולם	23–19	12
11.	הפועל איכסל	20–14	11
12.	פרדס־חנה	15–9	10
13.	בית־אליעזר*	19–4	6
14.	צופי־חיפה	26–8	6

* משחק חסר

דרום א (לאחר המחזור ה־13)

1.	הפועל ג'לג'וליה	6–19	19
2.	מכבי הרצליה**	8–19	17
3.	כפר־שלם	8–15	17
4.	הפועל הרצליה	12–23	16
5.	כפר־קאסם*	15–22	16
6.	כפר־יונה	16–20	13
7.	גבעת־שמואל*	19–21	13
8.	השקמה ר"ג*	11–9	13
9.	שיכון־המזרח*	11–11	11
10.	צעירי־יפו	16–12	10
11.	ראש־העין	21–13	9
12.	פרדס־כץ	26–11	8
13.	כפר־סבא	27–13	7
14.	מכבי בת־ים*	23–11	5

* משחק חסר
** 2 משחקים חסרים

דרום ב (לאחר המחזור ה־13)

1.	הפועל אשדוד*	12–24	20
2.	הפועל באר־יעקב	14–28	19
3.	ס.כ. נס־ציונה***	7–23	18
4.	בית"ר יבנה	11–18	17
5.	מכבי בן־צבי	12–16	16
6.	מכבי רמלה	14–19	15
7.	עירוני אשדוד*	8–15	14
8.	הפועל אילת	20–17	12
9.	הפועל מרחבים	17–10	8
10.	מבשרת־ציון*	20–13	7
11.	קרית־מלאכי***	16–8	7
12.	מכבי רחובות**	16–7	7
13.	הפועל שדרות	22–8	6
14.	קרית־עקרון**	22–6	4

* משחק חסר
** 2 משחקים חסרים
*** 3 משחקים חסרים

כדורגל ג'

הלם לפטיש: המשחק פוצץ ב־3–1

בליגה ג', מחוז נגב, פוצץ המשחק בין הפועל פטיש לבני־שמעון במצב של 3–1 לפטיש. דני שלום, שחקן בני־שמעון נכנס למגרש וניסה להוציא את אחיו עופר שלום. שחקני הקבוצה המקומית, בני־שמעון, ניצלו את הריב המשפחתי להפסקה פתאומית של המשחק. בדקה ה־80 החליט כך גם השופט יהודה בורג'ל, ושרק לסיום המשחק. לכתבנו אריה רפפורט נמסר שהשופט האשים את הפועל פטיש בפיצוץ.

התוצאה הגבוהה של המחזור הושגה במחוז תל־אביב, במשחק בין מכבי רמת־חן למכבי מונטפיורי, 2–10 לרמת חן. לרמת־חן בבשה: יוסי מזרחי 3, רוני לוריא 3, יוסי אברמוביץ' 2 וניר סבידי 2.

לראשות מחוז שרון עלתה מכבי כפר־קאסם בנצחון משכנע של 7–0 על מכבי כפר־יונה. כובשי השערים: יוסף עלי 2, עטף 2, איסמאיל 1, סעיד 1 ווהקיל 1.

עליון: נווה עובד פוריה – מכבי טבריה 5–7, הפועל דיר אל־אסד – בית"ר מג'אר 1–3, הפועל בני־מקר – מכבי בית־ג'אן 3–1, מכבי כרמיאל – הפועל שעב 5–0, מכבי כפר־קנא – הפועל בני־דמה 3–0.

מערבי: מעלות – ג'ולים 0–3, ג'דידה – תורפיש 5–5, בני־מזרעה – הפועל כפר סמיע 1–1, מכבי כפר סמיע – נהריה 2–2.

מפרץ: נווה עבלין – בועינה 6–0, כאוכב – בני־מקר 3–1, סכעון – חלת אל־שריף 1–2. ביר מכסור – מכבי כבול 4–3, הפועל כבול – צעירי נחף 3–1, דיר־חנא – סכנין 1–4.

יזרעאל: בית־שאן – כפר־שיבלי 2–2, כפר־מסר – כפר־קנא 0–0, יבניאל – מנחמיה 1–1, עין־מאהל – הפועל כפר־מנדא 2–1, מכבי כפר־מנדא – דבוריה 1–3, ריינה – אל־עמל 4–2, צופי־אלחרדיה – עראבה 2–2.

שומרון: ברטעה – זכרון יעקב 2–0, ג'ת – פרדייס 0–1, כפר־קרע – מכבי אום אל־פחם 1–2, שמשון אום אל־פחם – פרדס־חנה 1–7, מעויה – בקה אל־גרביה 1–1.

שרון: נועם פרדסיה – ירחיב 4–0, תל־מונד – עמק־חפר 0–1, קלנסואה – ראש־העין 1–0, מכבי עמידר נתניה – בית"ר הוד־השרון 2–2, הפועל הוד־השרון – מכבי השרון נתניה 1–3, מכבי כפר־קאסם – כפר־יונה 7–0, מכבי בני־טירה – הפועל אליכין (לא התקיים).

דן: אליצור בר־אילן – נוה־גנלן 1–1, בית"ר גני־תקוה – רכבת לוד 4–2, הפועל עמישב פ"ת – רמת־גן 2–1, מונה־יהודה – יהוד 1–1, רמת־השרון – קרית־אונו 1–1.

תל אביב: נחלת־יהודה – בת־ים 1–0, מכבי רמת־חן – מונטיפיורי 10–2, אנטוניו יפו – חולון 1–0, עזרא – רמת־אליהו 2–7.

מרכז: ראשון־לציון – מזכרת־בתיה 2–1, בני־לוד – מכבי בית־שמש 0–4, מכבי ירושלים – קטמונים 0–4, בית"ר בית שמש – מכבי לוד 1–0, בני־גבירול – קרית־שלום 0–0.

דרום: שדה־עוזיה – הפועל קרית־גת 2–1, אל הוזייל – מכבי אשקלון 0–1, גדרה – עוריקט 2–1, בית"ר אשקלון – בני־עייש 3–1, בית"ר קרית־גת – שתולים 2–0.

נגב: מכבי באר־שבע – שדה צבי 8–0, הפועל בני־שמעון – פטיש (3–1 פוצץ), בית"ר אופקים – ויהט 1–1, בני־אלגיה – דימונה 0–2, עיד – נתיבות 7–0, אל־עוברה – הפועל אופקים 1–4.

(דוד לביא, אמיר איזנברג, גיא גונן, עמיר חרד ויריב כהן)

בארץ ובעולם

העיר ליברפול נגד מזג האויר: 2–0

רק תשעה משחקים מ־61 מתוכננים בבריטניה התקיימו אתמול. בלי־גה האנגלית הראשונה נערכו שני משחקים בלבד שבהם זכתה העיר ליברפול למאה אחוזי הצלחה. אברטון גברה במגרשה על שפילד ונסדי 2–0 וליברפול ניצחה בחוץ את מנצ'סטר סיטי 1–0.

אברטון צימקה את הפער מהמקום הראשון עד כדי נקודה אחת. טרבור סטיבן, מהנקודה הלבנה, והמגן דייב ווטסון כבשו את השערים במחצית הראשונה. הניצחון על שפילד ונסדיי היה ה־12 של אברטון ב־14 משחקיה האחרונים.

האלופה ליברפול התבססה במקום השלישי כשניצחה את מנצ'סטר סיטי ב„מיין רואד" 1–0. את שער הניצחון כבש הוולשי איאן ראש, שערו ה־24 העונה.

היום תארח המוליכה ארסנל את קובנטרי. צמרת הטבלה: 1. ארסנל (משחק חסר) 51 נק', 2. אברטון 50 נק', 3. ליברפול 45 נק'.

■ **2 מריינג'רס הורחקו – והיא טיפסה לפסגה**

בסקוטלנד התקיים משחק אחד בלבד, אולם זה שינה את פני הצמרת. ריינג'רס גברה על המילטון 2–0 לעיני 44 אלף צופים והעפילה למקום הראשון, לראשונה ב־17 החודשים האחרונים, כשהיא מדיחה את האלופה סלטיק מהפיסגה. ריינג'רס איבדה במשחק שני שחקנים שהורחקו במחצית השניה. שחקן הרכש החדש הבינלאומי האנגלי גרהאם רובטסס שנרכש מסוטהאם ואיאן דוראנט. צמרת הטבלה: 1. ריינג'רס 44 נק', 2. סלטיק 43 נק', 3. דאנדי יונייטד 40 נק'.

אלן ברזיל – סוף הדרך

אלן ברזיל, הבינלאומי הסקוטי בן ה־27, פורש מכדורגל בעקבות פציעה בגבו. ברזיל הודיע על פרישתו 7 חודשים לאחר הצטרפותו לקווינס פארק ריינג'רס מהליגה הראשונה, תמורת 300 אלף ד'.

ברזיל החל את הקריירה שלו באיפסוויץ'. הוא שיחק גם במדי טוטנהאם, מנצ'סטר יונייטד וקובנטרי עד שלבסוף הגיע למועדון הלונדוני, בו הספיק להופיע בשני משחקים בלבד. בין השנים 80–83 הופיע ברזיל 13 פעם במדי נבחרת סקוטלנד.

לנדל, בקר ואדברג לשמינית הגמר במלבורן

„אני מרגיש מצוין, חוש שיפוד הולך וגובר ממשחק למשחק. יש לי הרושם שאזכה פעם נוספת בתחרות", כך התבטא השוודי, סטפן אדברג, לאחר ניצחונו על האוסטרלי ג'ון פראולי 6–4, 6–3, 6–1 במסגרת הסי־בוב השלישי של אליפות אוסטרליה הפתוחה בטניס במלבורן.

איוון לנדל ובוריס בקר, המדורגים ראשון ושני, העפילו אתמול לשמינית הגמר. לנדל, המדורג ראשון, גבר על האמריקני מאט אנגר, אשר הודח בסיבוב השני את עמוס מנסדורף 6–4, 6–2, 6–7, 6–2. בקר נזקק אף הוא לארבע מערכות כדי לגבור על היוגוסלאווי סלובודן זיבוינוביץ' 6–3, 6–8, 3–6, 6–3.

תוצאות נוספות: מילוסלאב מצ'יר (צ'כיה) – גארי מולר (דרא"פ) 6–4, 6–4, 6–4; דן גולדי (ארה"ב) – ראמש קרישנאן (הודו) 6–3, 7–6, 7–5; אנדרס יארייד (שוודיה) – טיירי צ'אמפיון (צרפת) 6–2, 6–2, 6–7, 6–0; טים ווילקיסון (ארה"ב) – מארק אדמונסון (אוסטרליה) 6–2, 6–2, 6–7, 6–2, 6–1, 7–6.

בירד ומקהייל רוכבים שוב

קולת מצוינת של לארי בירד הובילה את בוסטון סלטיקס שקלע 35 נקודות, תרמה לניצחון קבוצתו על קליבלנד 133–126 במסגרת מחזור סוף השבוע בנ.ב.א. הקלע המצטיין של בוסטון במשחק היה דוויין ש[illegible], שקלע 38 נקודות.

ג'ייסון ווהל ומג'יק ג'ונסון קלע 38 נקודות כל אחד, אבל ההובגנה הנוצה של שבכובו לליקר, השבוע בשחזון הליקרס על גולדן סטייט 109–128. שחקני הליקרס בלאסו במשחק הזה 13 נגוח, 36 ריבאונדים בהגנה – מ־47 כמו זכלל של שני הקבו־צות – ואילשי את גולדן סטייט לבצע 19 איבודי כדור.

יוסטון רוקטס זכתה בשני בצחנות זהן הזמנים, תחילה ניצחון שלישם על שיקאגו 107–96 ואתמול גברה על דטרויט 112–106. אקים אולג'ואן היה הקלע הבולט במשחק זה, 33 נקודות.

בשאר המשחקים: אטלנטה – מילווקי 130–91. גלן ריברס קלע לאטלנטה במשחק הזה, של מ־25 מטר – במעט כל אחד המגרש, ודומיניק ווילקינס הוא מלך קבוצה של 32. פילדלפיה – וואשינגטון 103–115, מילווק – יוטה 107–123, סאקרמנטו קינגס – פורטלנד 118–120, דאלאס – מילווקי 122–124, פיניקס – דנבר 180–134, גולדן סטייט – ל.א. קליפרס 106–118.

קרל לואיס שב למסלול

קרל לואיס, האתלט האמריקני המצוין בן ה־25, שזכה בארבע מדלי־ות אולימפיות ב־84, חזר ביום שבת למסלול, שממנו נעדר מאז שעבר ניתוח בברכו בחודש ספטמבר. לואיס זכה במקום הראשון במרוץ 60 מטר באולם סגור בזמן 6.68 שניות. „אני מרגיש שאני שב לעצמי, אולם הברך כאבה ועדיין כואבת לי מאוד", אמר לואיס בסיום.

ברזיל וארגנטינה בגמר הותיקים

נבחרות ברזיל וארגנטינה העפילו לגמר ה„מונדיאליטו" לותיקים ע"ש פלה, הנערך בסאו פאולו. אתמול ניצחה ברזיל את מערב גרמניה 2–1 (0–0), במשחק שהסתיים בנוסח הצ'קשק. בדקה ה־84 עלו הגרמנים ליתרון משער של ברנד הולצנביין, שער שהיה מספיק להם כדי להופיע בגמר, אולם אז בא המהפך שבסיומו מצאו עצמם הגרמנים העולים – המומים. בדקה ה־89 השווה המחליף הברזילי גיל, ובדקת הסיום כבש ריבלינו את שער הנצחון.

אם היה מסתיים המשחק בתיקו, הרי שאורוגוואי היתה מופיע היום בגמר מול ארגנטינה. אורוגוואי הובסה ע"י ארגנטינה 4–0. טבלה סו־פית: 1. ארגנטינה 9–4 5; 2. ברזיל 6–4 5; 3. אורוגוואי 4–5 5; 4. מערב גרמניה 4–6 3; 5. איטליה 4–8 2.

הסופרבול בשידור ישיר בהילטון

הסופרבול – משחק הגמר של אליפות ארצות הברית בפוטבול – יוקרן בשידור טלוויזיה ישיר בישראל. המשחק יהיה ביום א' הבא, 25 בינואר, בפאסארנה שבמדינת קליפורניה, ויועבר בשידור טלוויזיה חי באמצעות לוויין, לפני מלונות הילטון בתל־אביב ובירושלים. הסדר זה התאפשר באמצעות חברת אבני קורפורייישן בסאן פרנציסקו ונציגיה בישראל. חברת בזק ומשרד התקשורת יסייעו במיבצע.

אברטון נצמדת לארסנל. טרבור פרנסיס מעלה את אברטון ליתרון מן הנקודה הלבנה. בסיום גברה קבוצתו על שפילד ונסדיי 2–0. תצלום אי.פי.

אליפות הגלישה באילת בשליטה נשית מוחלטת

תמי ישראלי כפול 4

אלכס פרלסמן

אם מועצת ההימורים היתה מקיימת טוטו בין חובבי הגלישה בארץ לגבי זהות המנצחת בתחרות לנשים במסגרת שבוע הספורט הבינלאומי של אס"א לגלשני מפרש – כל מנחש היה זוכה. אלו־פת המדינה, תמי ישראלי, יפהפיה בת 17 ממושב מיכמורת, גטלה את הבכורה בכל ארבעה השיר־טים שנערכו בשני ימי פתיחת האליפות. בשיוט השלישי, שלשום בבוקר, הצליחו רק היא ומתחרה נוספת, דיאנה שה מויגניים, לעמוד בהצלחה במ־לחמה עם הרוחות המקשות ולסיים את השיוט. מבין כל שבע המשתתפות האחרות היו כאלה שלא השכילו אפילו לצאת לשיוט ואחרות חולצו במהלכו בסירות ההצלה.

אולם למרות עליונותה הבלתי מעוררת של תמי, תלמידת הכיתה השמינית-מגמה ביולוגית בתיכון רופין, מאופיינת האליפות במתח רב, המ־תמקד במיקצה האולימפי לגברים: לאחר ארבעה שיוטים מוביל האוסטרי רודולף ספרל, כשלחובתו 8 נקודות שליליות. ספרל, בן 23, סטודנט לכלכ־לה באוניברסיטת לינץ, דורג במקום השמיני באר־ליפות העולם האחרונה. הוא מקדים את הנורווגי תומאס פוין ואת הדני ג'ון גוסלין. שביעי, וראשון בין הישראלים, אמיר אדר (22) מרמת־השרון.

אלופת העולם מנורווגיה, יורן אורגן, מדורגת רק במקום העשירי, לפני הישראלים גד אברהם והתגלית הצעירה עמית ענבר. גד אברהם הלין כי הוא נאלץ לשייט בגלשן כבד ומיושן מכיוון שב־איגוד השייט עדיין לא רכשו עבורו גלשן חדש. מכל מקום, למרות כשלונו היחסי בינתיים בתחר־רות, מאמין טכנאי השיניים בן ה־22 מחיפה בסיכוייו להיות הנציג הישראלי בסיאול.

בתחרות לסטודנטים צועד בביטחה במקום הראשון עלי תמאדי, מעכו, עם 3 נקודות. עלי הינו מורה לחינוך גופני, לומד שנה רביעית במ־כון וינגייט והוא בנו של בונה הסירות עבד חמא־די. הוא מקדים את החיפני נועם זלברג. בתחרות ה„פן" מוביל מתי פרידמן, לפני גד מינץ.

אתמול היתה מנוחה מהתחרות המרכזית, ובמ־קומה יצאו מרבית הגולשים לתחרות „פן" מחוץ למסגרת. המנצח היה גורי שטיינברג, לפני גיל יקימוב. השיוטים יימשכו הבוקר בחופי אילת.

מזרח־גרמניה דחתה ההזמנה למשחקי הפועל

משה סיני ויאיר קרני מועמדים להדליק את אש המשחקים

ברוריה ביגמן

התאחדות הספורט של מזרח גרמניה הודיעה מפורשות למארג־ני משחקי הפועל ה־13 שיפתחו ב־4 במאי, כי ספורטאים ממזרח גרמניה לא יגיעו לישראל להשת־תף במשחקים.

וולפגאנג גיטר, המזכיר הכללי של ההתאחדות לספורט במזרח גרמניה, כתב למארגני המשחקים ולוועד האולימפי הישראלי, בת־שובה להזמנה שנשלחה אליו, כי אף אחת מהתאחדויות הספורט בארצו אינה מתכוונת לשגר ספר רטאים למשחקי הפועל ה־13. עד כה אישרו את השתתפותן במשח־קים 24 מדינות ביניהן מדינות הגוש המזרחי רומניה, הונגריה ובולגריה.

משה סיני קפטן אלופת הכדור־גל הפועל ת"א, והמרתוניסט יאיר קרני מהפועל עמק חפר, שניצח לפני כחודש במרתון הכנרת הבי"ל, הם המועמדים העיקריים להדליק את אש המשחקים בטקס הפתיחה. הלפיד יודלק בקבר בן גוריון בנגב, ויועבר ע"י רוכבי גמלים ממאהל בדואי בנגב, דרך רוכבי סוסים, רוכבי אופניים וספר רטאים בכירים עד לאיצטדיון רמת־גן.

לראשונה יותקן באיצטדיון מסך טלוויזיה ענק שבו יוכלו הצר־פים לראות את הטכס בשידור חי. מחירו של המסך שיובא מלונדון הוא 2 מיליון ליש"ט אך המארג־נים שכרו אותו תמורת 100 אלף דולר.

144 חיצים – ואלוף מפתיע אחד

עמיר חדד

במרחק במה מטרים מהמטווח התקיים באואר של צופי גבעתיים. אבל, הרובינהודים עם החצים והד קשתות לא הלכו לקנות כלום. הם ראו מול עיניהם רק מטרות גדר לות עם עיגולים, כמו סוכריות של יום העצמאות. וכמה שיותר במרכז יותר טוב.

144 חיצים בשש שעות של תחרות – זה היה ההספק שהושג אתמול במטווח „מרכז שרת" בג־בעתיים.

למקום הראשון בבוגרים הגיע אילן נקש (בתצלום) עם 1200 נקודות (מתוך 1440 אפשריות) בכך ניפץ את התחזיות אודות זכיה של הוואורד ליפשיץ, אלוף ישראל, שצבר 1173 נק' בלבד.

„מעשה אבות סימן לבנים" אמר גיגי ליפשיץ, בנו של הווא־רד, והגיע אף הוא למקום השני במקצה לנוער. במקום הראשון זכה זיו שנהב עם 998 נקודות.

אילן נקש. מקום ראשון בתחרות החץ וקשת אתמול.
צילום: עמיר חדד

ריגר חתם בבאר־שבע

שמחה ריגר, שעבודתו הופסקה לפני מספר שבועות בהפועל ירושלים, חתם בסוף השבוע כמאמן קבוצת הכדורסל של הפועל באר שבע, שחיזקה לפני העונה את עצמה בברוך סמולר (2.11 מטר) ממכבי רמת־גן ובשחקני רכש נוספים. ריגר, שכבר נפגש לשיחת היכרות עם השחקנים, יחל את עבודתו הערב.

יו"ר עמותת הכדורסל של הפר־על באר שבע, חיים סלע, אמר אמש, כי ל„אגודה לא עולה הוד־תמתו של ריגר אגורה אחת, וכל הכספים להחתמתו הושגו מתרו־מות".

עוד ציין חיים סלע, לקראת משחקי ההכרעה בבית העליון, כי המאמן הקודם דב שריר ימשיך לעבוד בצוות המאמנים עם ריגר. לדברי סלע, רק בעזרת אולם כדורסל בן באלפיים מושבים, בב־אר שבע, ניתן יהיה להפסיק את העובדה כי בחולון נעצר קו הליגה הלאומית...

כדורסל

נוער: חיפה של מכבי – ירושלים של הפועל

צבי גלפרין

במוקד המחזור השני בליגה לנוער בכדורסל עמד הנצחון של מכבי חיפה על הפועל חיפה, 73–62. הפתעה נפלה בחולון, שם גברה הפועל המקומית על מכבי רמת גן 80–53. לחולון הירבו לקלוע אחיה מולכו (21) ותומר חנוך (18). (יש לציין, שנצחונה של מכבי רמת־גן על נוה דוד ומלה בליגה הסדירה העלה את הפועל חולון לגמר־סל העליון).

יתר תוצאות הסיבוב השני: בית עליון דרום: מכבי תל־אביב – מכבי ירושלים 125–61; לתל־אביב הירבו לקלוע אמיר כץ 30 ואורי בוך 27; הפועל חולון – מכבי רמת גן 80–53; הפועל ירוש־לים – מכבי ירושלים 80–64; עליון צפון: גן־שמואל – הפועל ת"א 74–62; גליל עליון – קישון/יזרעאל 101–88;

תחתון דרום: בית"ר ת"א – א.ס. אשקלון 87–76; אליצור נוה דוד רמלה – הפועל שער הנגב 82–79; תחתון צפון: הפועל נהריה – מכבי הוד השרון 92–47; בקעת בית־שאן – עמק הירדן 79–62; מכבי חולון/פתח־תקוה – מכבי חדרה 66–63.

דני ברכה יוחתם השבוע לעונה נוספת באליצור

קבוצת אליצור נתניה עומדת להחתים כבר השבוע את כדור־סלנה דני ברכה לעונה הבאה.

● משרד החקירות א.מ.ן העובד בשרות איגוד הכדורסל וכנ־סה למצוא חריגים בתשלומים בליגה הארצית ובליגות א', הצליח להכניס ללחץ את ראשי האגודות. אחדים מהם שקיבלו את שא־לוני התחקיר נבהלו כשקראו את השאלות וצילצלו לאיגוד הכ־דורסל ומרכזי הספורט כדי לקבל סיוע בהכנת תשובות...

● נבחרות הקדטיות של יוגוסלאוויה, יוון והונגריה הן יריבות ישראל בטורניר הקדם אירופי לקדטיות שיחל ב־24 באפריל ביוון. המשחק עם ההונגריות אמור להערך בשבת, שעפ"י לוח השנה הוא יום הזכרון לשואה ולגבורה. באיגוד הכדורסל מקווים שהרבנות „תעשה את העבודה" עבורו ותשנה את מועד יום הזכ־רון.

● נבחרת הקדטים של ישראל תצא למחנה אימונים בגרמניה כהכנה לקדם אירופי שיהיה באפריל בבלכה.

החלקה על קרח – בקריות

מרכז החלקה על הקרח, יחיד מסוגו בארץ, נחנך בסבוע שעבר בק־רית מוצקין. זהו המרכז הראשון בארץ ובעתיד עוד יוקמו מרכזים נוס־פים שכאלה ע"י משקיעים בארה"ב. המשטח קיבל את השם "החלקרח". יש בו קרח אמיתי שנשמר כל השנה ויכולים לפעול בו 50 מחליקים בו זמנית. לעידוד הודעת ההחלקה הוחלט כי בבקום תינתן הדרכה חינם.

מועדון מטיילי מעריב

סופשבוע ארוך בטבריה

במלון „נהר הירדן"

22–24 ינואר 1987

מחיר: 60 ש"ח לאדם (ללילה) בחדר זוגי.
כולל: לינה, חצי פנסיון ומע"מ.

פרטים והרשמה: „מועדון מטיילי מעריב", רח' קרליבך 2, ת"א ☎ 03-439207.

MAXIMUM 11

הלהיטים הלוהטים של השנה!

هكذا من الاحتلال

مكز من الاهل

כדורסל

זמנים חדשים: מוטי כבר מחמם יותר ויותר את הספסל. מימין היו"ר שמעון מזרחי צילם: אליצור ראובני

מכבי ת"א חסרה פועלים שחורים ושחקן־ציר כמו ארל ויליאמס

מרדכי רוזנבלום, שליח „מעריב" בבריסל

אחרי שתמו החגיגות בבריסל הקפואה והבולגת לכבוד הנצחון היוקרתי של מכבי ת"א כביפגש השני עם ז'אלגירים, אחרי שסיימנו להתרגש כהכא־בק הגדול שהעניקה מכבי לרב הדמי, הגיע הזמן להרגע ולנסות להבין מדוע לא הצליחה האלופה הישראלית בבית הגבר האירופי.

לפני שנה בדיוק, באותו מקום, ניסיתי בסיכום ביניים אחרי בריסל – לשם הגיעה האלופה אחרי הפסד צורב בלימוז', ואז עם הפסד ונצחון על ז'אלגירים – לתאר מהלך רגיל ושגרתי במשחקה של מכבי. וכך זה הולך גם היום.

הפליי־מייקר (חן או מוטי) מוליך כדור להתקפה, מוסר לג'ונסון המחפש את הקליעה לסל. חופשי – זורק. לא חופשי – מחזיר לפליי־מייקר שמוסר למגי. חופשי – זורק. לא – כמחזיר לפליי מייקר שמוסר לג'מצ'י. חופשי – זורק. לא – מחזיר לפליי מייקר שמוסר למיקי וחוזר חלילה.

מכבי ת"א מורכבת, בשנתיים האחרונות במיוחד, מקבוצת כוכבים שכ"א מהרביעיה (מיקי, דורון, לי וקווין) הוא סופר־סטאר אמיתי. כולם שחקני התקפה מובהקים שהמשחק בדרך־כלל בקבוצות הקודמות שלהם היה מבוסס על קליעה שלהם. פעם היתה מכבי „עובדת" בשביל מיקי. מכבי ר"ג שיחקה בשביל דורון. ג'ונסון ומגי זכו לאותה התייחסות באירופה ובמיכללות. היום, כל הארבעה במגרש יחד, ואין „פועלים שחורים". חסרים שחקנים כאולסי פרי ולו סילבר, שידעו לא רק לקלוע את מנת הנקודות הקבועה שלהם, אלא גם לסייע ולעבוד קשה בשביל אחרים בהתקפה. לחסום, לפנות דרך ולהושיט עזרה. לשחק האחר בשביל השני.

היום, כל אחד מהארבעה מסוגל לקלוע מנת סלים גדולה, מסוגל לנצח משחק לבדו, ובדרך־כלל גם רוצה לנצח לבדו. רק במשחקים כמו זה השני בבריסל מול ז'אלגירים, הם לפתע מגלים את הנוסחה הקבוצתית – אחד בשביל כולם וכולם בשביל אחד. ואז זה עבד.

דבר נוסף שחסר – ובשנתיים האחרונות זה מורגש היטב: מכבי משחקת בלי סנטר כדוגמת ארל ויליאמס. מעבר לבעיות או לפודדים שהטיל עליהם, ארל נתן למכבי את היכולת לפתח התקפות מתוכננות סביב סנטר כפי שסאבוניס בשני משחקים חלשים שלו עושה לז'אלגירים. גם לי וקווין הינם שחקני חצי־פינה, וכאשר קבוצה כמכבי ת"א חייבת לסמוך על יום קליעה טוב של כל שחקניה, ובלי היכולת להכניס כדורים פנימה לשחקן ציר, הרי תוצאות המשחקים הופכות להיות עיקריות. אני מתאר לעצמי שבמכבי גם רואים זאת והשינוי ודאי יבוא בעונה הבאה.

בית"רים ביציע האולם בבריסל הניפו לעיני הסובייטים כרזה „שלח את עמי" צילם: אליצור ראובני

מוטי הגיע אל סף הפרישה

מרדכי רוזנבלום, שליח „מעריב"

אלופת ישראל בכדורסל, מכבי ת"א, זכתה בשבוע שעבר בנצחון על ז'אלגירים קובנה, האלופה הסובייטית, אחרי מאבק של ארבעים דקות, תוך גילויי רוח לחימה ושאפתנות בלתי רגילות. לכאורה, אין חדש תחת השמש. מכבי ידועה ברוח הלחימה שלה, ברצון העז לנצח משחקים קשים שנראים אבודים, ביכולת המופלאה להתאושש, כאשר היתה עם הגב אל הקיר.

אבל יש חדש. אם עד השנה היה הרכז הבין־לאומי מוטי ארואסטי הרוח החיה שמאחורי ההתאוששות, הלחימה והשאפתנות, הנה הגיע היום שבו נלחמים במכבי ת"א בלי מוטי.

הלב הפועם של האלופה ישב בבריסל, כמו באורטז, על הספסל הקר והביט עצוב מעט, מתוסכל, כיצד חבריו נלחמים כאריות בהגנה מול סאבוניס, חומיצ'יוס קורטינייאטיס וחבריהם הליטאים. מוטי לא היה שם. פעם, לא לפני שנים רבות, לא היתה מלחמה מכבית בלעדיו. אם חשבתי (ואני עדיין סבור) שמיקי הקפטן – החובר של מוטי, מסוגל, אמנם במינון שונה, לתת למכבי ת"א ולאוהדיו הרבים שנה־שנתיים, הרי שנדמה לי כי מוטי הגיע לשלב די מכריע בקאריירה הארוכה ועתירת ההשגים שלו. שלב של מחשבות על פרישה.

השבועות האחרונים הוכיחו כי אצל הרכז הוותיק קרה משהו הרבה יותר מ„סתם יום חלש". המשחקים העונה גילו ארואסטי מפוזר, חלש, ומה שמדהים – בלי בטחון עצמי: ראינו אותו באורטז נכנס במקום ליפין ובתוך דקות אבד היתרון בן 12 הנקודות. בבריסל חזרה התמונה. במשחק הראשון, מוטי על הפארקט והמשחק נעצר. וגם במיפגש השני חזרה התופעה, והפעם במחצית הראשונה. מרוב תיסכולו ניסה את כוחו בארבע זריקות „התאבדות" ממרחק רב לסל הסובייטי, אך ללא הצלחה.

אינני יודע אם זוהי „שירת הברבור" של מוטי ארואסטי. אבל אם מכבי ת"א מסוגלת היום להצליח במלחמה ללא מוטי, פירושו של דבר שהפליי־מייקר אכן הגיע אל סף הפרישה. מוטי הוא לא מסוג השחקנים שיכול לשבת זמן רב על הספסל כרכז מחליף. הוא ודאי יידע מתי הזמן הנכון להודיע על פרישה, כפי שעשה זאת מהנבחרת הלאומית.

זה מוטי.

קו העונשין

„כואב לי לראות את מוטי במצב הקשה, כי אני אוהב אותו"

בעבר הוא היה היועץ שלי, והיום אני היועץ שלו ★ מכבי עדיין זקוקה למוטי בכושר טוב

ברוריה ביגמן

הענק הסובייטי סאבוניס מצא עצמו כמה פעמים שרוע על הפרקט במשחק הנצחון של מכבי. גבוה מעליו – ג'ונסון צילם אליצור ראובני

חן ליפין. בן 21. צעיר ב־11 שנים ממוטי ארואסטי. היום, חן הוא הרכז הראשון במכבי ת"א. „אני מתאמן כדי להיות הפליי־מייקר מספר 1 במכבי ת"א. האמת היא שכבר כמה שנים אני מרגיש שאני מסוגל לעשות את זה, ואני שמח שהוכחתי זאת" – אמר חן ביום שישי, בשוב מכבי מבריסל.

„כואב לי שאני רואה את מוטי במצב כל־כך קשה, מפני שאני אוהב אותו. אני לא חושב שהוא זקן. אחת הסיבות שבגללן איבד את בטחונו, היא שאני תפסתי את מקומו. בעבר הוא היה היועץ שלי. היום הוא כבר לא נותן לי עצות. המציאות השתנתה. אני יועץ שלו ומסביר לו שהוא לא חייב לאף אחד שום דבר, ולא צריך להתנצל על החולשה שהוא מגלה. מכבי ת"א זקוקה למוטי בכושר טוב, מפני שאני לא יכול לשאת אותה על כתפיי במשך 40 דקות. למרות המצב הרגיש שבו שרוי מוטי, אינני מרגיש שהוא מחכה שאני לא אהיה טוב. אין מלחמה אישית בינינו" – מדגיש חן.

ליפין היה מרוצה מאד מהעידוד של הישראלים בבריסל. „היה לנו שם עידוד חם יותר מאשר ביד־אליהו. על אף האכזבות באו רבים לבריסל והיה חשוב שלא נאכזב אותם. הפסד כפול היה מפיל אותנו לקרשים. הנצחון במשחק השני נתן לנו קצת אויר לנשימה. אחרי ההפסד הראשון היתה אווירה קשה. אני לא זוכר תוגת הפסד כזאת. איש לא פצה פה. אפילו לא ירדנו לארוחת ערב. במשחק השני אסור היה לנו להפסיד כדי לא לאבד את הקהל הקנאי שלנו שלוקח הכל ללב".

דורון: עבדתי... השקעתי... נקרעתי...

ברוריה ביגמן

הם נסעו בשקט וחזרו בשקט. תזמורת הטיילת של תל־אביב לא קיבלה אותם במארש הנצחון, עם שובם ביום ו' מבריסל. נצחון על הסובייטים זה כבר לא מה שהיה פעם. ההמונים לא נסעו בשיירות לקבל פניהם. אבל היו שם כמובן בני המשפחות של המכבים.

כ־45 דקות לפני שהמטוס נחת, היו כבר בנמל־התעופה חברי אגודת הסדרן של מכבי ת"א. כשעתיים לפני המשחק השני עם ז'אלגירים, כך סיפרו, החליטו: „לא חשוב מה תהיה התוצאה, אנחנו נהיה בלוד ונקבל את הקבוצה בזרי פרחים. אנחנו עמם בטוב וברע".

גברת ג'ונסון גם כן הקדימה בואה. התנתה את מכונית האופל השכורה במקום אסור לחניה. שוטר שהדביק דו"חות, אין גם אליה. מילת הקסם „לי ג'ונסון" – הועילה. הגברת ג'ונסון לא קיבלה דו"ח. השוטר ויתר לה. להיות אשתו של ג'ונסון זה כנראה מעמד, גם מול החוק.

ראשוני הנכנסים לאולם הנוסעים היו כדורסלני מכבי. „ההרגשה שלי ששיחקתי טוב מאד. הוכחתי לעצמי שאני יכול עוד לשחק טוב מאד. לא התרגשתי מהרעש שעשו סביבי קודם לכן, אני יודע מה טמון בידי. אני יודע ומודע לכך שיש לי השפעה גדולה על יכולת הקבוצה. אחרי שני הפסדי חוץ, יש הרגשה שפיספסנו את העונה, אך אני מקווה שדברים ישתנו" – אומר קפטן מיקי.

חבר ההנהלה צבי רזל, שלא יצא לבריסל, מבקש סליחה ולוקח את מיקי הצידה. הוא מעניק לו נשיקה חמה, לוחש לו משהו באוזן ומיקי חוזר. „אני מאמין שמוטי יחזור לעצמו. אני מנסה לעודד אותו כמה שיותר. כשכואב לו, כואב לי" – אומר מיקי.

המכבים ממתינים למזוודות. מנצלים את הזמן לצילומים עם אוהדים. שמעון מזרחי, יו"ר המחלקה, צרוד מאד. בקושי מדבר. „אני מצונן מאד. כן, הייתי מאד נרגש אחרי הנצחון במשחק השני. מי שראה שהזלתי דמעה, ראה. לנצח אחרי הפסד זוהי התרגשות מיוחדת במינה במעמד מן הסוג הזה" – אומר מזרחי ומודה: „בלילה שבין רביעי לחמישי לא עצמתי עין בגלל ההפסד. שיחזרתי את המשחק פעם ועוד פעם. בלילה שלאחר הנצחון, לא עצמתי עין מרוב התרגשות. העונה האירופית לא נגמרה. אין שום סיבה להרים היום ידיים".

דורון ג'מצ'י מרוצה מאד מיכולתו. „ראו שלא שיחקתי רק בשביל עצמי, אלא עבדתי בשביל כולם. במכבי של היום, היה לי חשוב מאד לבחון אם אני מסוגל להיות מנהיג, וחוץ מאשר למסור ולקלוע, לסחוף את כל הקבוצה. שמחתי שבשני המשחקים הצגתי יכולת כמעט שווה. השקעתי בשניהם מאמץ של 100% וממש נקרעתי. שיחקתי בכוחותי האחרונים".

השבוע בסל

הערב בארציה: דרום: בען – אליצור רמלה, מכבי ראשל"צ – מכבי דרום, בית"ר ים – רמת השרון, אליצור ת"א – מכבי פ"ת, גבעתיים – מכבי י"ם, קרית־גת – קרית־אונו. צפון: מוצקין – נהריה, מעלות חיים – ניר דוד, עין־דור – בת־גלים, מכבי חדרה – כנרת, כרמיאל – גן־שמואל.

יום ב', לאומית: אליצור נתניה – הפועל חיפה, הפועל י"ם – בית"ר ת"א, חולון – מכבי ת"א, מכבי ר"ג – הפועל ר"ג, הפועל ת"א – גבת, מכבי חיפה – גליל עליון.

יום ה', גביע אירופה: מכבי ת"א – ריאל מאדריד.

מוטי דניאל כיכב בשידור טלויזיה מחוף לחוף

יוסי רוזנברג

מוטי דניאל, הכדורסלן הבין־לאומי הנמצא בהסגר הלומד בארה"ב במיכללת ג'ורג' וושינגטון, ואשר יופיע בשנה הבאה במכבי ת"א, ממשיך לעשות חיל במשחקיו. בסוף השבוע היה שותף למשחק קבוצתו נגד ווסט ווירג'יניה, ששודר מחוף אל חוף בטלויזיה במסגרת שעת הספורט המכסה את ליגת המיכללות וריתק מיליונים אל המסכים. דניאל היה המצטיין בקבוצתו והקלע הטוב במגרש עם 21 נקודות, אך קבוצתו הפסידה בשניות סיום 59–58.

■ הנבחרת הוזמנה לארה"ב

נבחרת ישראל בכדורסל הוזמנה להופיע בארה"ב במאי לסדרה של 3־4 משחקים בחוף המזרחי. גורם פרטי, שהיפנה את ההצעה לאיגוד הכדורסל, מוכן לממן לנבחרת את הטיסה והשהות בארה"ב וכן לשלם לאיגוד 10,000 דולר.

לך על בטוח לוח מעריב מכירה ושירותים

המשך מודעות הלוח מעמוד 36

המכירון
של לוי יצחק
שי היום למפרסמים
בלוח מעריב

24 שעות
שרות מודעות טלפוני
של
דחף
לבעלי כרטיסי אשראי
ויזה, ישראכרט, דיינרס

דחף 03/611001

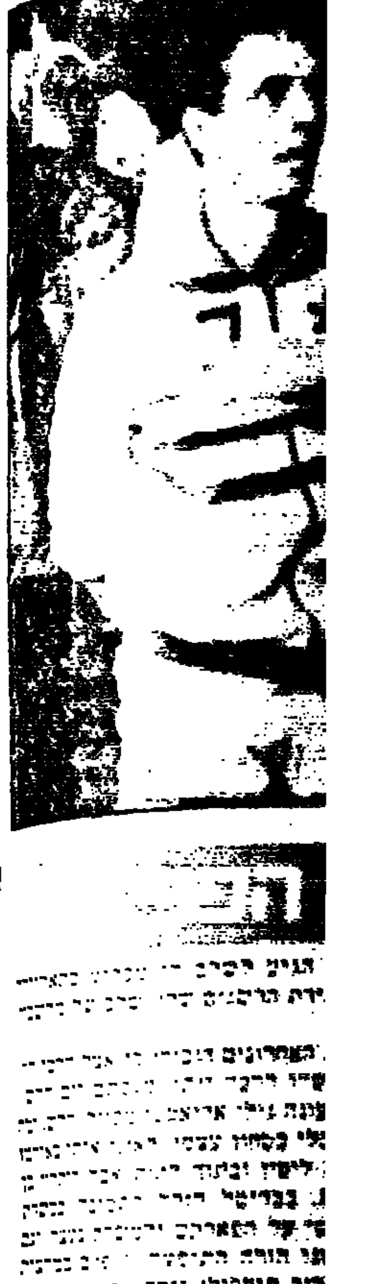

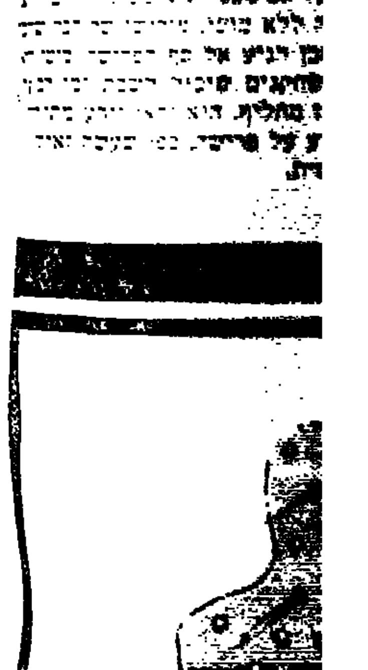

כיכב בשידור מחוץ לחוף

הכדורגלן הבינלאומי הנבצא בהסגר ...

הוזמנה להופיע באה"ב ... לאה"ב

הכדורגל ... בתור 10,000 דולר.

هكذا من الاصل

مكذا من الاجل

לך על בטוח לוח מעריב

תכשיטים וכלי כסף

5970

ריקודים

5980

קרנבל סמבה ואירובי בסמבה SAMBAHIA

תנורי בישול ואפיה

5960

שטיחים

5908

תריסים

6060

שלטים

5903

שידוכים

7000

שיעורים

5925

שפוצים

5930

שרותי הודעות בטלפון

5935

שרותי מוסיקה

5940

שרותי משרד

המכירון

של לוי יצחק

שי חיים למפרסמים

ב' לוח מעריב

לוח ירושלים

דירות

1000

בתי עסק

חנויות

חדרים 3-3½

4 חדרים ויותר

במושבים וכפרים

1055

בתים בודדים

1060

החלפת דירות

ביקוש דירות

בח"וג

לוח מעריב

מודעות בטלפון

חייג

292777

מודעות משפחתיות ולוח

רשת-פון

קבלת מודעות לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

03-611389

03-611623

03-371622

עלית הנוער

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
המחלקה לעלית ילדים ונוער
לבתי־ספר לחינוך ולהכשרה מקצועית
דורשים

מורים ומדריכים מקצועיים
לשנת הלימודים תשמ"ז
למרכז־הנוער בהרצליה
מורה למכשירנות
(חצי משרה)

לפנות למנהלת במרכז טל' 052/555625
בשעות הערב בבית – טל' 052/457777
מועמדים בעלי רשיונות הוראה שימצאו מתאימים יועסקו ע"י משרד החינוך והתרבות.

בריאות

בתי־אבות

השקעות

חיות בית

מלווים

כלי נגינה

מוצרי חשמל

מחשבים

מקררים

ציוד בניין

צילום

אופנה

רהיטים

שטיחים

שידוכים

7000

הכרויות

לוח חיפה

דירות

1000

4 חדרים ויותר

בתי־כבר ומשקים

בנמהאודים ודירות גג

דירות נופש

מכירה ושרותים

5000

אופנועים וקטנועים

עבודה

3000

מפתח ל"עבודה"
(מדורי המשנה מסודרים על־פי סדר הא"ב)

3040	אחות
3060	אינסטלציה
3070	אריזה ומיון
3075	ביטוח
3080	בניה ותעשיה
3090	דיילות ומלצרות
3100	דפוס
3120	הנהלת חשבונות
3160	חיילים משוחררים
3200	חשמל ואלקטרוניקה
3220	טבחים וקונדיטורים
3240	טכנאים/הנדסאים
3280	יהלומים ותכשיטים
3290	לבורנטים ורוקחים
3295	מבית לבית
3300	מהנדסים
3320	מזכירים/ות וקלדנים/ות
3330	מטפלות
3340	מורים ומדריכים
3350	מכירות
3360	מחסנאים
3363	מטפלות ומלוות
3365	מפיצים וסוכני מכירות
3380	מפעלי ציוד מכני
3400	נהגים
3440	ספרים
3460	סטודנטים/יות
3480	ספרים/ות
3500	עובדי בניין
3505	עובדי חקלאות
3510	עובדי מוסך
3520	עובדי מתכת
3540	עובדי ניקיון
3560	עובדי משק
3600	עוזרות ומטפלות
3640	פועלים/ות
3680	פקידים
3720	פקידות וקלדנות
3725	צבעים
3730	צילום והסרטה
3740	רפואה ועזרים
3760	שומרים/ות
3800	שמירה ואבטחה
3845	תעשיה ושרותים
3880	ביקוש עבודה
3920	הכשרה לעבודה

חוק ההזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א – 1981

עסקים

2000

מכוניות

4000

מבצע חדש בלוח מעריב!
פרסם מודעה בלוח הגדול במדינה
ואתה מקבל מיד במתנה את

המכירון
מדריך למחירי דירות;
מכוניות;
חפצי ערך ומכשירי חשמל
בעריכת **לוי יצחק**
שמאי רכב,
סוקרים ומעריכים.
בעזרת המכירון
תוכל לדעת את ערכו האמיתי
של כל מוצר ונכס ולסגור,
במהירות ובנוחות,
עיסקה מוצלחת ומשתלמת.

עשרות אלפי הצעות.
6 ימים בשבוע.
היום, אתה לא סוגר עיסקה בלי לוח מעריב!

לוח מעריב הלוח הגדול במדינה

רשת-פון
קבלת מודעות
לבעלי כרטיס אשראי בלבד
03-611389
03-611623
03-371622

هكذا من الاصل

صكذا من الاحل

לך על בטוח לוח מעריב חיפה/נתניה/אשדוד/באר־שבע

1–1½ חדרים
1450

בשכונת, מרווחת, מתאימה למשפחה ... 04"256490 לא בשבת. (16409)

2½, ק"א רחוב אילת בנווה שאנן. 04"237645 (19540) 000 99 דולר.

בכניה מרוח, 4, ק"ב, 510 + מחסן + חניה. 04"714370 (19685)

בהדר 4½ בחדרים + יחידה + מרווח + שרותים כפולים. 04"319997 (20378)

בכרמל מרכז, ברב קטוש + 4 + מרפסות... (20517) 04"712629

בכרמל + ארונות + הסקה + חניה... 04"336862, 04"384621 (23288)

במכירה בנווה יוסף, 4 חדרים, ... 067"20612, 067"91871 (23314)

4 בכבביש בקומה ... 04"232082 (23766)

בנבנוח 4 ק"ב + מגלית ... 04"234119, 04"238407 (23775)

4 בהבקה, 95 מ"ר ... ת.ד 7342, חיפה. (25313)

בכבסן 120 מ"ר + מחסן, 60,000 $ 04"934884 (25362)

4 חדרים, חדשה ... 04"913725 (25595)

דירה 4 חדרים, ... 04"534511 (26857)

2 דירות צמודות, 2 חדרים כל אחת, ... 04"641465 (20595)

בנוה שאנן, בהדרים, 4, ק"א ... 052"22950 לא בשבת. (22236)

דירות בשכר חודשי
1500

קריית־חיים, בשבבי־ישראל, 2½ ... 04"711970 (12905)

3, ריקה + מלפון הסקה ... 04"220551 (13594)

בכרמל להשכרה ... 04"385377 (15404)

בסמנות ... 04"642730 (26126)

דירות בדמ"ב
1600

2½ חדרים + ריהוט + מרפסות + מלפון. 04"754114 (26129)

ביקוש דירות
1700

לשלוחה מארה"ב, בשכירת ... 04"532319 (23785)

עסקים
2000

למכירה, שותפות במשרד ושיווק ... 44858 חיפה (10404)

להשכרה מאפיה ... 04"334063 (18998)

3–3½ חדרים
1350

בכרמל, למכירה דירה, 3 ... 04"258875, 08"458771 (20389)

עבודה
3000

שיווק / מגרשים
2350

אבני תעשייה
2300

משרדים
2250

חנויות
2200

מחסנים
2100

גבית/מכירה
3080

הנהלת חשבונות
3120

מבחים/קונדיטוריים
3220

מכנאים/הנדסאים
3240

לבורנטים ורוקחים
3290

מוכרים/ות וקבאים/ות
3320

מזכירות
3350

מפיצים וסוכני מכירות
3365

תגים
3440

עוברי מוסך
3510

שורות ומסגרות
3600

בקיאים וקלנדה
3720

מכוניות
4000

אאודי
4020

אוטוביאנקי
4040

אוסטין
4060

אופל
4080

ב.מ.וו
4100

ג'יפים
4140

דייהטסו
4160

מנדים
4340

לנצ'יה
4420

מאזדה
4480

סובארו
4560

סוזוקי
4580

פולקסווגן
4600

פורד
4620

פיאט
4640

פיג'ו
4660

טויוטה
4700

קדילאק
4720

רנו
4740

אופנועים וקטנועים
4840

מכירה ושרותים
5000

מציאות למכירה
5010

ביגוד ובסרים
5040

מוצרי חשמל

ווידאו וטלוויזיה

ריהוט ביתי

חיות בית

כלי בישול וציוד
5960

פרסומים
5980

שידוכים
7000

לוח נתניה

4 חדרים ויותר

3–3½ חדרים

2–2½ חדרים

דירות בשכר חודשי
1500

עסקים
2000

מכוניות
4000

מכירה ושירותים
5000

אשדוד

4 חדרים ויותר

3–3½ חדרים

הצעות עבודה
3000

לוח באר שבע

דירות
1000

4 חדרים ויותר

3–3½ חדרים

עסקים
2000

הצעות עבודה
3000

הנהג
עשה לך מנהג — קח עמד חייל לדרך

המכון לפריון העבודה והייצור
קורס
ניהול מפעלים קטנים
פתיחה 22.3.87 בשעות: 15.15—20.00
משך הקורס: כ־180 שעות לימוד במשך כ־8 חודשים פעמיים בשבוע.
מיועד: למנהלי מפעלים קטנים או לעובדים בכירים.
פרטים והרשמה: המרכז לסיוע לתעשיה הזעירה, שביל המרץ 4, ת"א, טל' 03־821192, יח' הדרכה.

דרך חדשה בשיווק לארצות־הברית!!
מעונין לשווק לארה"ב ???
ללא הוצאות מיוחדות!!
צוות מומחים עם משרדים בארה"ב, תפרסם, תשווק ותמכור את מוצריך ברדיו, בטלוויזיה ובעיתונות תמורת מחיר הפירסום בלבד!!
הגדל את מכירותיך באופן משמעותי.
לפרטים נוספים בא להתקשר: מלון פלזה — שרתון, ירושלים, טל' 02־228133, חדר 811.
משרדינו בניו־יורק: 914)425־2858).

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי חולון

הודעה על הכנת שינוי לתכנית מתאר

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה ביום 27.10.86 לאשר הכנת שינוי לתכנית מתאר מקומית ח/395 ...

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א
(27.10.1986) ...

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א
מרחב תכנון מקומי חולון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית/מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מס' 305 ...

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי חולון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית/מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ת"א, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מס' ח/333א ...

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון

עיריית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעת פרסום הקלה עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית בקשה לבקשת הקלה ... 111/03/3 (ת.ב 2379 ב'). ... 17/א, אשדוד.
מהות הבקשה: הקלה בה 0.9% מאחוזי הבניה המותרים, בחלקה 80 בגוש 2019 ברחוב הר ציון 17/א, אשדוד.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

א. אזולאי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הודעה

לפי תקנה 2 ב' (ד') לתקנות התכנון והבניה ... 1970 ...

חלמיש חברה ממשלתית־עירונית לשיקום הדיור בתל־אביב־יפו בע"מ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי חולון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

... שינוי תכנית מתאר מקומית מס' ח/357 ...

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי־מחוזי, מחוז חיפה

הודעה

על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 ...

משה גלזר
יושב־ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

אלי שלוש! שדכן משפחתי פרטי
(לא משרד!) בעל כאמור מכליים/יות איכותי
טל. בבית: 03־990507, 03־991949 (גם בשבת).

PAN AM
מועדון מטיילי מעריב
מבצע מיוחד לקוראי מעריב
טוס PAN AM למיאמי
וגלה את פלורידה
ב־9 דולר בלבד!
עוד בתכנית החדשה:
★ שייט חופים לאיי בהאמה
★ דיסני וורלד, 5 לילות עם רכב צמוד
וכל זאת ב־9 דולר בלבד!
פרטים: „מועדון מטיילי מעריב", רח' קרליבך 2 ת"א, טל. 03)439207)

לא להחמיץ!
הערב בטלוויזיה בתכנית עד פופ
ראיון מיוחד עם כריסי הייגד
ולהקת מעמידי הפנים
עם צאת האלבום החדש GET CLOSE
+ סרטון הלהיט HYMN TO HER
זמרת השנה מדונה
בלהיט חדש — „פתח את לבך"
מתוך האלבום TRUE BLUE
ניק קיימן בלהיט
„בכל פעם שאת שוברת את לבי"
בקרוב באוסף הלהיטים SMASH II
מגל גבי תקליטי הד־ארצי

כל המעוניינים בגיור יפנו בכתב אל:
ברית ידידי הגר, תל־אביב, ת.ד. 3333